

OUTOKUMMUN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2021

Kaupunginhallitus 28.3.2022 § 63

Kaupunginvaltuusto 20.6.2022 §

1 SISÄLLYS

1. Toimintakertomus	5
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus.....	5
1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	23
1.1.5 Kaupungin henkilöstö	32
1.1.6 Ympäristöasiat	35
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	35
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	36
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	38
1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	39
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	58
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	58
1.3.2 Toiminnan rahoitus	59
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	61
1.5 Kokonaistulot ja -menot	62
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	63
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	63
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	63
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	65
Koy Kummun Kodit	67
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	69
Outokummun Seurojentalo Oy.....	71
Matkakumpu Oy.....	72
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	76
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	76
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	79
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	82
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	82
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	82
2. Talousarvion toteutuminen	83
2.1 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	83
2.1.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	83
Palvelualue: Hallintopalvelut	83
Palvelualue: Hyvinvointipalvelut.....	91
Palvelualue: Kaupunkirakennepalvelut	97
2.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	101
2.1.3 Investointien toteutuminen.....	103
2.1.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	108
2.1.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	109
3 Tilinpäätöslaskelmat.....	110
3.1 Tuloslaskelma	110
3.2 Rahoituslaskelma.....	111
3.3 Tase.....	112
3.4 Konsernilaskelmat	113
4 Tilinpäätöksen liitetiedot	116
4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	116

4.2	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	117
4.3	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	117
4.4	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	119
4.5	Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot	124
4.6	Omistukset muissa yhteisöissä	126
4.7	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	129
4.8	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	134
4.9	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot.....	143
5	Eriytetyt tilinpäätökset ja MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	145
5.1	Kirjanpidolliset taseyksiköt.....	145
5.1.1	Outokummun vesihuoltolaitos	146
5.1.2	Rahastot.....	163
5.3	Kirjanpidollinen eriyttäminen ja markkinaperusteinen hinnoittelu	183
6	Allekirjoitukset ja merkinnät	187
7	Kirjanpitokirjat ja tositteiden lajit	188
7.1	Käytetyt kirjanpitokirjat v. 2021	188
7.2	Käytetyt tositelajit ja tositteet.....	188
Kuva 1.	Kaupungin toimielin –organisaatio.....	7
Kuva 2.	Kaupungin toimintaorganisaatio.	8
Kuva 3.	Bruttokansantuotteen volyymien vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)	9
Kuva 4.	Koronatuet vuonna 2021 (lähde Kuntaliitto)	12
Kuva 5.	Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2020-2021 (Outokummun myyntivoitot vuonna 2020 paransivat Pohjois-Karjalan tulosta merkittävästi.).....	13
Kuva 6.	Kuntien lainakannan muutos 2000–2021 (lähde; Kuntaliitto)	14
Kuva 7.	Työttömät työnhakijat (lähde; Työ- ja elinkeinoministeriö).....	15
Kuva 8.	Outokummun väestön määrä vuosina 2013 – 2021	17
Kuva 9.	Väestömuutokset 2001 - 2021. (Lähde Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).....	18
Kuva 10.	Työttömyysasteet Pohjois-Karjalan kunnissa vuosina 2020–2021.....	19
Kuva 11.	Työttömyysasteen kehitys Outokummussa 2019-2021 ja Pohjois-Karjalan maakunnassa 2021.....	19
Kuva 12.	Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste vuosina 2017-2021, %	20
Kuva 13.	Työmarkkinatuen kuntaosuus vuosina 2017 – 2021.	20
Kuva 14.	Aktivointiaste Joensuun seudun kuntakokeilukunnissa vuonna 2021, %	21
Kuva 15.	Henkilön sijoittuminen Ytyä-hankkeen asiakkuuden päättyessä vuonna 2021, n=52.	21
Kuva 16.	Ytyän asiakkuudessa olevien työmarkkinastatus 31.12.2021, n=91.	22
Kuva 17.	Asiakkaiden siirtymät/palvelut Topakka-hankkeessa 2021.....	22
Kuva 18.	Kaupungin talouden kehitys vv. 2012–2021.	29
Kuva 19.	Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.	38
Kuva 20.	Markkina-arvon kehitys.....	165
Kuva 21.	Tuloksen kehittyminen kuukausittain	165

Kuva 22. ESG-kriteerien kokonaispistemäärä/Op Varainhoito Oy	167
Kuva 23. Vastuullisuusraportin kattavuus/Op Varainhoito Oy	168
Kuva 24. Vihreän liiketoiminnan osuus/Op Varainhoito Oy	168
Kuva 25. Salkun vastuullisuusanalyysi/Op Varainhoito Oy	169
Kuva 26. ESG-arviointi/Evli pankki Oyj	170
Kuva 27. Sijoitusten ESG-arvosanat/Evli Pankki Oyj.....	170
Kuva 28. Hiili-intensiteetti Evlin sijoitussalkussa.....	171
Kuva 29. Vihreän liiketoiminnan osuus/Evli pankki Oyj.....	172
Kuva 30. Vihreän liiketoiminnan teemat/Evli Pankki Oyj.....	172
Taulukko 1: Henkilöstömäärät 31.12.2021 (suluissa 31.12.2020)	32
Taulukko 2: Koko henkilöstön ikärakenne 31.12.2021	32
Taulukko 3: Palkat ja sivukulut vuonna 2020 ja 2021	33

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Viime vuonna tätä katsausta kirjoitettaessa Suomessa elettiin poikkeuksellisia aikoja koronapandemiaan liittyen. Nyt vuotta myöhemmin tilanne on vielä astetta vakavampi. Sota Euroopassa aiheuttaa epävarmuutta kaikilla osa-alueilla mukaan lukien turvallisuus ja talous. Kunnissa varaudutaan juuri näinä päivinä Ukrainan pakolaisten vastaanottamiseen. Tätä kirjoitettaessa yli 10 000 henkilöä on rekisteröitynyt Suomessa tilapäisen suojelun tai turvapaikan hakijaksi. Kaikkiaan ukrainalaisten pakolaisten määrä on korkeampi, koska kaikki eivät syystä tai toisesta ole rekisteröityneet turvapaikan hakijoiksi.

Bruttokanasantuote (BKT) kasvoi viime vuonna 2,6 %. Talous elpyi koronan aiheuttamasta shokista yllättävänkin nopeasti. Raaka-aineiden hinnan nousu ja komponenttipula ovat rajoittaneet BKT:n kasvua samoin kuin eri alojen työvoimapula. Nyt Ukrainan sodan myötä tullut epävarmuus ja mittavat pakotteet ja vastapakotteet aiheuttavat epävarmuutta tälle vuodelle ja myös pitkälle tulevaisuuteen. Kuluvan vuoden BKT:n kasvuennusteita on "reivattu" alaspäin aikaisemmista, mutta taantuman mahdollisuutta pidetään kuitenkin vielä toistaiseksi vähäisenä. Tilanne talouden suhteen on kuitenkin vakava ja jopa stagflaation mahdollisuutta on jotkut taloustieteilijät pitäneet mahdollisena. Vuoden 2021 kuntataloutta pelasti koronatuett, joita kunnat saivat viime vuonna osana valtionosuuksia ja korotettuna osuutena yhteisöveron tuotosta, sekä voimistunut talouskasvu. Tulevaa kehitystä on kuitenkin vaikea ennustaa. Kun yleinen talouden kehitys on epävarmaa ja kuntien rahoitusasema hyvinvointialueiden käynnistyttyä 2023 vuoden alusta ei ole selvillä, on tuleva kehitys valitettavasti pitkälti arvailujen varassa.

Outokummussa myös vuosi 2021 jää historiaan koronaviruksen vuoksi rajoitusten ja suositusten vuotena kuten oli jo 2020. Vahva etätyösuositus on ollut kaikille niille, joiden työn luonne mahdollistaa etätyön. Etäkokouksia opittiin pitämään kuten myös maskeja kaikissa sisätiloissa. Myös osa tiloista on ollut suljettuna ja rajoituksia harrastustoimissa.

Vuosi 2021 oli väestökehityksen kannalta huolestuttava, mutta toisaalta myös positiivinen. Syntyvyys on alentunut valtakunnallisesti ja Outokummussakin syntyi ennätyksellisen vähän vain 29 lasta. Muuttoliike oli Outokummulle positiivinen 27 henkilöä. Tätä ennen muuttovoittoa kaupungissamme oli viimeksi vuonna 2015 ja silloinkin vain 5 henkilöä. Muutos on merkittävä, koska vuonna 2020 muuttotappio oli 67 henkilöä. Kaikkiaan väestö väheni 54 henkilöllä, koska kuolleita oli huomattavasti enemmän kuin syntyneitä. Kuitenkin on merkillepantavaa, että vuoden 2020 väestön vähenemä oli 139 henkilöä.

Työttömyys aleni niin valtakunnassa kuin maakunnassamme ja myös Outokummussa. Keskimääräinen työttömyysprosentti Outokummussa vuonna 2021 oli 16,2 % (v. 2020 19,6 %). Vaikka työttömyys on erittäin korkealla tasolla, on monilla aloilla jo havaittavissa työvoimapulaa. Pienenevät ikäluokat ja eläköityminen tulevat jatkossa vahvistamaan tätä kehitystä. Huolta aiheuttaa erityisesti työvoiman riittävyys meidän vahvassa teollisuudessa. Jo vuosia jatkuneella metallin imagotyöllä kaupungin, Outokummun seudun teollisuuskylän, Business Joensuun, Riverian ja yritysten kesken on vastattu tähän haasteeseen. Tekemällä metalliteollisuutta tunnetuksi tulevaisuuden työpaikkana olemme voineet säilyttää metallin koulutuksen kaupungissamme.

Elinkeinoelämän puolella ja etenkin teollisuudessa vuosi 2021 oli Outokummussa vahvan kasvun aikaa. Teollisten työpaikkojen määrä ylitti 1 000 työpaikan rajan ollen vuoden lopussa 1 036. Tässä on kasvua kaikkiaan 161 työpaikkaa. Kasvu on todella merkittävä kaupungin koko huomioiden. Yhä selvemmin olemme strategian mukaisesti modernin teollisuuden seutukaupunki.

Kaupungin taloudellinen asema hiukan heikkeni vuoden 2020 aikana, johtuen Siun Soten alijäämien kattamiseen tehdystä pakollisesta varauksesta sekä terveyskeskuksen ja Jokipohjan hoivalaitosten poistojen nopeutetusta kirjaamisesta. Tilikauden tulos oli 0,8 milj. € alijäämäinen, mutta tuloksen käsittelyerien jälkeen ylijäämää kertyi n. 5,2 milj. €. positiivinen. Verotulot kasvoivat vain 0,7 %. Kasvu on erittäin vähäinen ja tulee yhteisöveron osalta. Kunnallisveron tilitykset laskivat edelliseen vuoteen peräti 2,6 %. Tästä osan selittää veroprosentin (-0,25 %), mutta ei kaikkea. Valtionosuudet alenivat 3,3 %. Vuoden 2020 valtionosuuksiin sisältyy koronatukia (1,8 milj. €), minkä vuoksi vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään. Kaupungin kumuloitunut ylijäämä taseessa oli vuoden lopussa 18,0 milj. €. Konsernitaseen kumuloitunut ylijäämä oli 27,2 milj. €.

Vuoden 2021 aikana hyvinvointialueuudistus hyväksyttiin eduskunnassa ja uudet hyvinvointialueet aloittavat vuoden 2023 alussa. Kyseessä on Suomen kuntahistorian suurin ja merkityksellisin uudistus. Vielä tätä kirjoitettaessa ei lopullisia tietoja uudistuksen vaikutuksesta kaupungin talouteen ole käytettävissä, mutta ennakkolaskelmien mukaan kuntien asema ei ainakaan vuoden 2024 jälkeen ole helpottumassa.

Haluan toimintavuoden päätyttyä esittää lämpimät ja parhaat kiitokset kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille sekä kaikille yhteistyötahoille. Työ Outokummun kaupungin ja kaupunkilaisten hyväksi jatkuu.

Pekka Hyvönen, kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Luottamushenkilöorganisaatio:

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma 1.8.2021 alkaneelle valtuustokaudelle oli KESK 8, SDP 6, PS 5, VAS 4, KOK 2, SIN 1 ja KD 1.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:

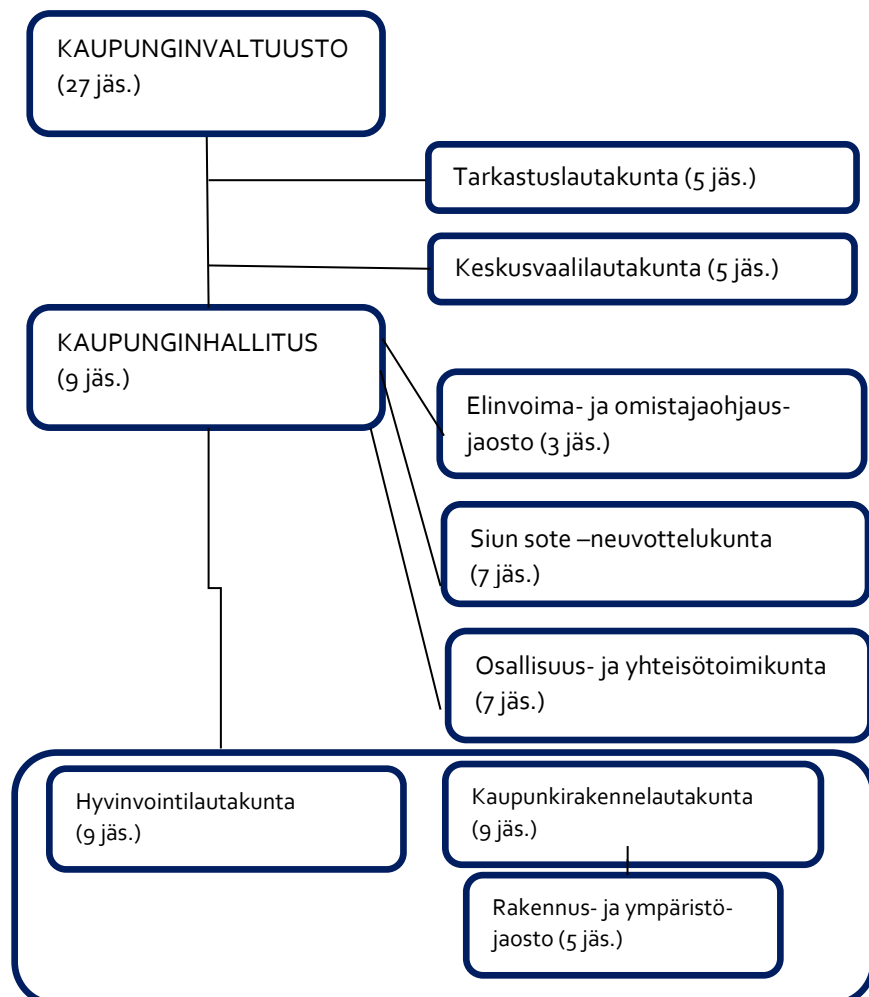
- Puheenjohtaja Hanna Huttunen, KESK, kansanedustaja
1. varapuheenjohtaja Merja Nygrén, SDP, työllisyyspäälikkö
 2. varapuheenjohtaja Alli Mattila, VAS, opiskelija, tanssija

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

- Puheenjohtaja Jonna Nissinen, SDP, liikunnanohjaaja
1. varapuheenjohtaja Ilkka Hiltunen, KESK, insinööri
 2. varapuheenjohtaja Sanna Antikainen, PS, kansanedustaja, sairaanhoitaja

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen.

Alla on kaupungin hallintosäännön mukainen toimielin-organisaatiokaavio:

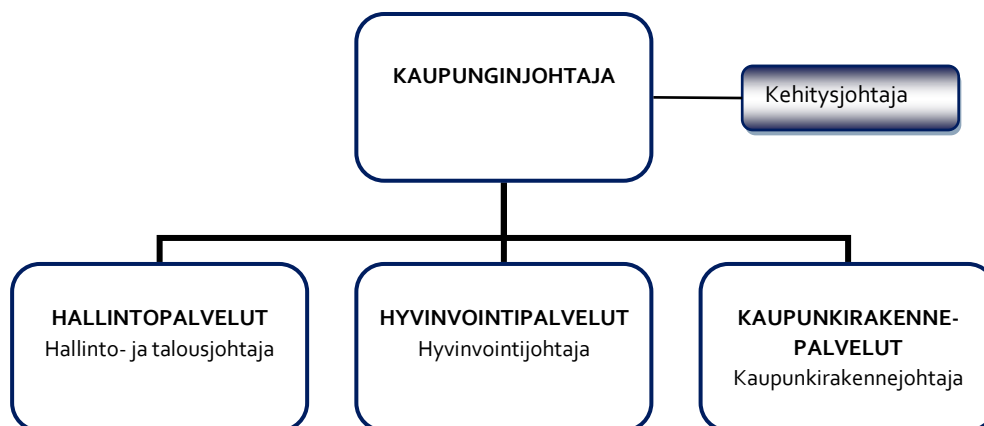

Kuva 1. Kaupungin toimielin –organisaatio.

Kaupunginvaltuustossa on 27 jäsentä. Kaupunginvaltuustoon kuuluivat seuraavat henkilöt 31.12.2021:

Alanen Marja-Liisa, VAS
Antikainen Sanna, PS
Hiltunen Ilkka, KESK
Honkavaara Matti, KOK
Huttunen Hanna, KESK
Juvonen Ville, KESK
Jääskeläinen Pentti, SDP
Kanniainen Eveliina, KESK
Kinnunen Jyrki-Pekko, KESK
Kinnunen Timo, PS
Lasarov Harri, KESK
Mansikkamäki Voitto, SDP
Matikka Helena, SDP
Mattila Alli, VAS
Mertanen Ilkka, SDP
Mononen Erkki, VAS
Nissinen Jonna, SDP
Nygrén Merja, SDP
Palander Pirkko, KOK
Partanen Anna, KD
Pekkanen Niina, KESK
Poutiainen Eija, PS
Ratilainen Simo, PS
Räsänen Henri, KESK
Turpeinen Jari, SIN
Veijalainen Mikko, PS
Voutilainen Timo, VAS

Kaupungin viranhaltijajohdossa toimivat kaupunginjohtaja, palvelujen johtajat sekä kehitysjohtaja:

Kuva 2. Kaupungin toimintaorganisaatio.

Kuntalain (125 §) mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset Outokummun kaupungissa v. 2021:

Luottamushenkilöt:

Kaupunginhallituksen jäsenet
Hyvinvointilautakunnan jäsenet
Kaupunkirakennelautakunnan jäsenet
Rakennus- ja ympäristöjaoston jäsenet
Tarkastuslautakunnan jäsenet

Viranhaltijat:

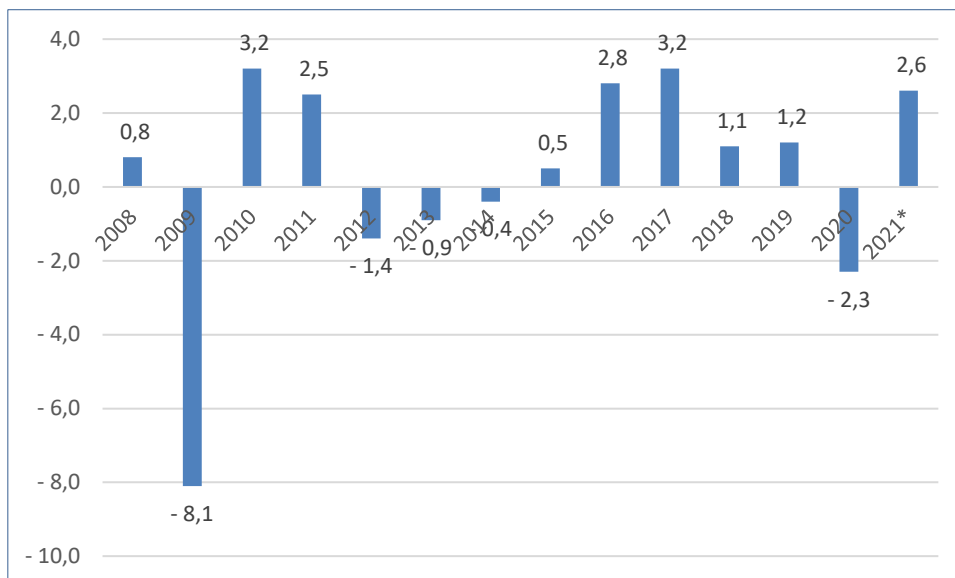
Kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen
Hallinto- ja talousjohtaja Päivi Lintumäki
Hyvinvointijohtaja Jukka Orenius
Kaupunkirakennejohtaja Jarkko Karvonen
Vesihuoltopäällikkö Teemu Laitinen

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Kansantalouden kehitys

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 2,6 prosenttia vuonna 2021. Vuoden 2020 lasku on tarkentunut -2,3 prosenttiin. Vuosi 2019 oli viides peräkkäinen vuosi, kun bruttokansantuote kasvoi selvästi, mutta vuonna 2020 bruttokansantuotteen volyymien muutos kääntyi koronapandemian johdosta laskuun. Kansantalouden tuotantoa kuvaava bruttokansantuote vuonna 2020 oli 238 mrd. euroa, ja vuoden 2021 arvio on noin 244 mrd. euroa.

*) ennuste

Kuva 3. Bruttokansantuotteen volyymien vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)

Valtiovarainministeriön syksyn 2021 taloudellisen katsauksen mukaan Covid 19 -pandemian pahentuminen vuoden 2021 lopulla lisäsi taloudenpitäjien epävarmuutta ja hidasti talouskasvua vuodenvaihteen ympärillä. Energian hinta piti inflaatiota yllä vuoden vaihteessa ja ennuste oli sen

kääntyvän alenvaksi vuoden 2022 aikana. Näinhän nyt ei ole kuitenkaan käynyt, vaan inflaation kasvu on kiihtynyt vuoden vaihteesta, jolloin inflaatio-% oli 3,5 %. Helmikuun 2022 inflaatio-% on 4,5 %. Inflaation pitkittyminen ja kiihtyminen lisää kustannustason kasvua, joka johtaa rahapolitiikan kiristämiseen nopeassa tahdissa.

Kansantalouden kehitys; BKT:n muutos, inflaatiotaso, energian hinta ja muu talouden toimeliaisuus riippuu tällä hetkellä Ukrainan sodasta ja sen pitkittymisestä. Sotaa ja sen vaikutuksia ei olla pystytty ottamaan aikaisemmissa talouskatsauksissa mitenkään huomioon.

Talouden näkymät koronaviruksen jälkeen

Suomen talous on palautunut koronapandemiasta ripeästi. Suomen Pankin arvioiden mukaan näkymiä kuitenkin on varjostanut uusien virusmuunnosten mahdollisuus sekä kehittyvien maiden alhainen rokotekattavuus. Myös erilaiset tuotantoon liittyvät ongelmat hidastavat talouksien elpymistä. Monien raaka-aineiden hinnat ovat nousseet ja komponenttien saatavuus heikentynyt. Syynä on osin se, että pandemia on aiheuttanut katkoksia tuotannossa eri puolilla maailmaa ja maailmanlaajuiset logistiikkaketjut eivät ole selvinneet ongelmitta pandemian aiheuttamista häiriöistä. Kun eri tuotteiden maailmanlaajuinen kysyntä on elpymässä, tuotannon ja logistiikan rajoitteiden vaikutukset tulevat näkyviin. Lisäksi monilla aloilla työvoiman saatavuus on kysynnän elpymässä muodostunut tuotannon pullonkaulaksi. Ennen Ukrainan sodan käynnistymistä arvio oli, että edellä mainituista ongelmista huolimatta maailmantalouden ja Suomen talouden elpymisen ennustettiin silti jatkuvan.

Ukrainan sota kuitenkin hidastaa ennustettua kasvua. Tosin esimerkiksi Etna ennustaa, että vaikka kasvua ei syntyisi loppuvuonna enää lainkaan, Suomen BKT olisi kuitenkin lähes kaksi prosenttia vuotta 2021 suurempi. Sodan aiheuttamasta kriisistä voi tulla pitkä, mutta shokki alas ei ole yhtä jyrkkä kuin koronaviruksessa. Venäjän vientipanos keskittyy raaka-aineisiin, jotka ovat korvattavissa maailmanmarkkinoilta, joskin selvästi korkeampaan hintaan.

Ukrainan sodan vaikutus Suomen kansantalouteen

Etlan (Elinkeinoelämän tutkimuslaitos) arvioiden mukaan Ukrainan sodan talousvaikutuksia Suomelle voi vasta vain arvailla. Kasvu hiipuu vuodesta 2021, mutta talouden pysähtymiseen vaadittaisiin sodan merkittävä eskaloituminen ja Venäjän täydellinen eristäminen. Myös Kuntaliiton ja Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen mukaan sodan vaikutuksia Suomeen on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida luotettavasti, koska sen kestosta ja lähikuukausien tapahtumista ei voi sanoa mitään varmaa. Sota kuitenkin väistämättä pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvu-uraa. Venäjän taloudelle asetettujen sanktioiden negatiiviset vaikutukset ulottuvat myös Suomeen, erityisesti niihin yrityksiin, jotka eivät löydä raaka-aineelleen, tuotteilleen tai palveluilleen korvaavia markkinoita.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan Suomessa on noin 2 100 Venäjän vientiä harjoittavaa yritystä. Jos niiden Venäjän vienti loppuisi totaalisesti, vaikutus olisi Suomen talouden kokoon suhteutettuna noin prosentti bruttokansantuotteesta. Ensi vaiheessa Venäjän viennin pysähtyminen näkyisi Suomessa joidenkin yritysten yt-neuvotteluina ja halvempina kuluttajahintoina, jos Venäjän vientiin tarkoitettuja tuotteita myydäänkin Suomessa. Sotatoimien pitkittyminen ja vastatoimet länsimaiden talouspakotteille sekä vetäytymiselle Venäjän markkinoilta, esimerkiksi ulkomaisten yritysten omaisuuden realisointi Venäjän valtiolle, voivat kasvattaa Venäjän vientitoiminnan kansantaloudellisia tappioita huomattavasti. Venäjä ja Ukraina vievät maailmanmarkkinoille muun muassa öljyä, maakaasua, viljaa ja lannoitteita. Suomi ostaa Venäjältä erityisesti öljyä, mutta ei ole niin energiariippuvainen Venäjästä kuin moni muu EU-maa kuten Saksa ja Iso-Britannia. Suomen teollisuus on muutenkin monia kilpailijamaita vähemmän riippuvainen fossiilisista polttoaineista, joten Suomen talouden kansainvälinen kilpailukyky ei näillä tiedoilla ja tämänhetkisen tilanteen mukaan arvioituna ole kovinkaan suuressa vaarassa.

Sota näkyy energia- ja raaka-ainemarkkinoilla välittömästi hintojen nousuna, kun muiden kuin Venäjän tuottamien raaka-aineiden kysyntä ylittää nopealla aikavälillä tarjonnan. Raaka-aineiden ja yritysten tuotantokustannusten nousu välittyy nopeasti kuluttajahintoihin ja inflaatioon, jonka pitkäkestoinen kasvu heikentää kuluttajien ostovoimaa ja vähitellen myös yksityistä kulutusta. Jos inflaatiopaineet välittyvät myös palkankorotusten tasoon, palkkainflaatiosta voi syntyä itseään ruokkiva kierre.

Hintojen nousuakin suurempi vaikutus kulutukseen ja investointien kehitykseen voi syntyä sodan aiheuttamasta epävarmuudesta, tulevaisuuden uskon heikentymisestä, eristäytymisestä ja maariskistä, joka liittyy Suomen ja Venäjän maantieteelliseen läheisyyteen ja tiiviisiin talouskytköksiin. Epävarmuuden lisääntyminen näkyy jo maaliskuun alun luottamusindikaattoreiden lukemissa sekä lukuisten investointihankkeiden pysäyttämässä.

Joitain merkkejä on nähty myös epävarmuuden leviämisestä varjostamaan koko Suomen kansantaloutta. Esimerkiksi osa ulkomaisista turisteista on perunut Suomeen kohdistuneita matkavarauksia.

Kuntaliiton arvioiden mukaan Suomen kansantalous ei ole vajoamassa nopeasti uuteen, jyrkkään taloustaantumaa. Venäjä-kytkösten merkitys kansantaloudessa on muita maita suuremmasta merkityksestä huolimatta rajallinen, ja kansantalouden kasvu-uraan vaikuttaa vielä vahva ”koronaperintö”. Etlan mukaan tässä vaiheessa ennakoitavat sotatoimet eivät estä koronan väistymisestä aiheutuvaa ja jo aiheutunutta maailmanlaajuista palveluiden avautumista sekä tavaratuotannon ja -kaupan jatkumista.

Julkinen talous pysyy edelleen alijäämäisenä

Kuntatalousohjelman mukaan Covid-19-epidemiasta seurannut talouden taantuma ja epidemian haittojen vähentämiseksi tehdyt toimet kasvattivat julkisen talouden alijäämän suureksi vuonna 2020. Taantumien jälkeinen ripeä talouskasvu kohensi julkista taloutta vuonna 2021, mutta julkisen talouden alijäämä pysyy edelleen mittavana, lähes 10 mrd. eurona. Lähivuosien talouskasvu ja epidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien päättymisen vahvistavat julkista taloutta, mutta suotuisan suhdannepyrähdysten jälkeen julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi. Julkisessa taloudessa vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Valtionhallinto on kantanut suurimman osan covid-19-kriisin vuoksi päätettyjen tukitoimien kustannuksista. Valtionhallinnon alijäämä pienenee ennustejaksolla talouskasvun sekä päättyvien tukitoimien siivittämänä. Myös paikallishallinnon rahoitusasema pysyy poikkeuksellisen vahvan vuoden 2021 jälkeen alijäämäisenä. Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia väestön ikääntymisestä johtuvia menopaineita. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa lievästi alijäämäisenä, mikä on seurausta mittavista investoinneista. Sosiaaliturvarahastot ovat sen sijaan läpi ennustejakson ylijäämäisiä.

Kuntatalous selvisi vahvana toisesta koronavuodesta – rakenteelliset ongelmat ovat kuitenkin ratkaisematta

Vuoden 2021 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous säilyi vahvana toisenkin koronavuoden jäljiltä. Covid 19 -epidemia kasvatti osaltaan kuntien ja kuntayhtymien menoja voimakkaasti, mutta myös tulokehitys oli koko kuntataloudessa vahvasti positiivinen. Kuntien verotulokehitys oli hyvä, mutta kuntien tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka olivat reilut 2,4 mrd. euroa koko maan tasolla.

Manner-Suomen kuntien talous ennakollisten tilinpäätösarvioiden mukaan oli vuonna 2021 lähellä tasapainoa toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna (-230 milj. euroa). Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,5 miljardia euroa ylijäämäinen. Kuntatalouden vahvistumista selittää edellä mainitut valtion myöntämät koronatuot ja kunnallisverojen odotettua

parempi kehitys. Lisäksi koko kuntatalouden tulosta paransivat kertaluonteiset myyntitulot, joita ilman tulos olisi jäänyt alle miljardiin euroon. Kuntatalouden vahva tilanne on tilapäistä, eikä nykyiseen olotilaan pidä tuudittautua, koska rakenteelliset ongelmat ovat yhä ratkaisematta. Lähivuosien tulokehitys ei tuo enää vastaavaa kasvua ja menopaineet sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluissa eivät suinkaan ole vähenemässä mm. koronan aiheuttaman lisääntyneen palvelutarpeen ja väestön ikääntymisen myötä.

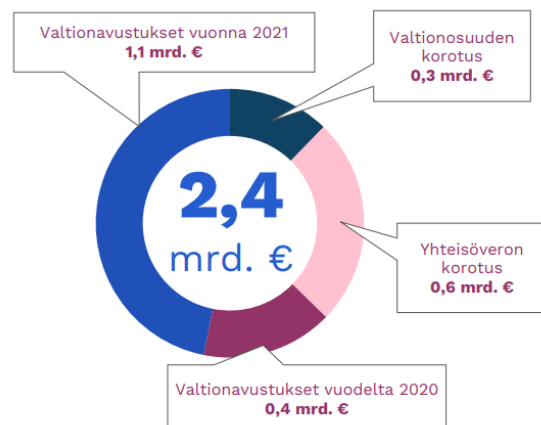
Kuntien toimintamenot kasvoivat vuonna 2021 Valtiokonttorin keräämien tilinpäätösarvotietojen mukaan noin 7,7 %. Menojen kasvu oli voimakkaimpaa palvelujen ostoissa, 13 %. Palkkojen 5 % ja henkilösivukulujen 6 % kasvu johtuu osittain edellisten vuosien nollakasvusta palkoissa julkisella sektorilla. Aineiden ja tarvikkeiden ostot kasvoivat 13 %. Koronapandemian hoito on kasvattanut kuntien työvoimatarvetta ja lisännyt kuluja merkittävästi sekä henkilöstömenoissa että myös palvelujen ja materiaalien ostoissa. Toimintatuotot kasvoivat 23,1 %, johon vaikutti valtion koronatuot sekä muiden kehityshankkeiden myötä tulleet valtionavustukset. Verotulot kasvoivat 6,5 % ja valtionosuudet laskivat 8,3 %, mikä selittyy vertailuvuoden 2020 valtionosuuksissa oleva mittava koronatuki.

Kuntien verotulojen kasvu ylsi noin 6,5 (4) prosenttiin eli oli noin 1,550 (900) milj. euroa. Kunnallisverot kasvoivat 2,3 %, 460 milj. euroa, (5,1 %, 985 milj. euroa). Tuloveroprosenttia korotti 39 (53) kuntaa ja laski 4 (7) kuntaa. Korotukset toivat kunnille noin 60 (100) milj. euroa lisää verotuloja. Yritysten verojen maksujärjestelyhelpotukset vähensivät vuoden 2021 verotuloja noin 50 (100) milj. euroa. Kyseiset erät siirtyivät maksettavaksi seuraavalle vuodelle. Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 44,6 (3) % eli noin 870 (60) milj. euroa. Koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin 10 prosenttiyksiköllä, jonka johdosta yhteisöveroja kertyi 610 (400) milj. euroa. Ilman tukea kuntien yhteisöverotulot olisivat laskeneet 14 (18) %. Kiinteistöverotulot kasvoivat 12,3 (-6,6) % eli noin 220 (- 120) milj. euroa. Kiinteistöverotuksen joustava verovelvolliskohtainen valmistuminen lykkäsi vuoden 2020 kiinteistöveroja noin 200 milj. euroa vuoden 2021 puolelle.

Edellä kerrotussa suluissa on vuoden 2020 vastaavat tiedot.

Valtionosuudet laskivat edellisestä vuodesta -8 (27,2) % eli noin -920 milj. (2,350 miljardia) euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen tuli koronatukitoimena kertaluonteinen lisäys 300 milj. euroa. Summasta 234 milj. eurolla kompensoitiin kiky-vähennyksen säilymistä kuntien valtionosuusvähennyksenä vuonna 2021.

Koronatuet, miljoonaa euroa	2021
Valtionosuutena	300
Peruspalvelujen valtionosuuden korotus mukaan lukien kiky-kompensaatio	
Verotuloina	610
Yhteisöveron jako-osuuden +10 %-yksikön korotus	
Valtionavustuksina	1543
Vuodelta 2020 ajoitustekijöiden vuoksi siirtyneet tuet, mm. 137 milj. euron tuki sairaanhoitopiireille ja 100 milj. euroa joukkoliikenteelle	387
Terveysturvallisuuden välittömät tuet	1068
OKM:n korona-avustukset	75
YHTEENSÄ	2 440

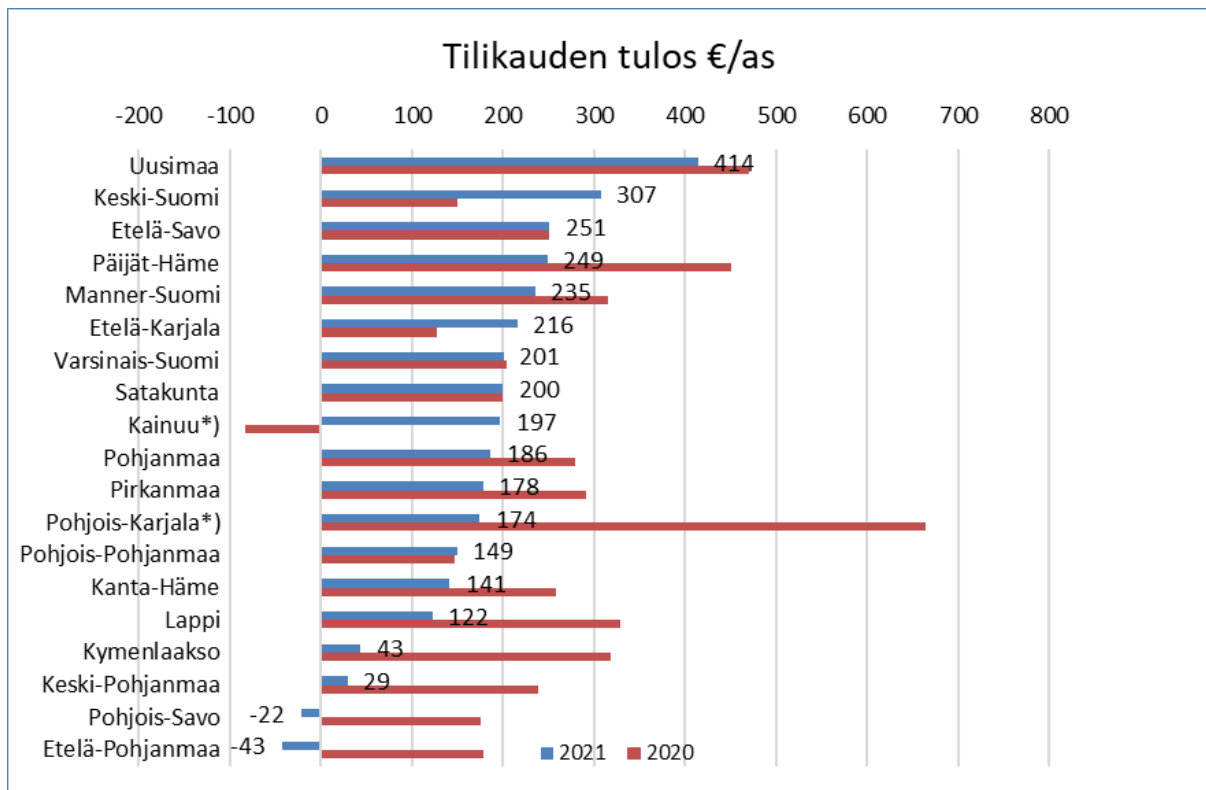
Kuva 4. Koronatuet vuonna 2021 (lähde Kuntaliitto)

Kuntien koronatuet koostuivat eri tukimuodoista ja näkyvät kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösluvuissa eri tavalla riippuen tuen luonteesta. Osa tuista näkyy valtionosuuksissa, osa toimintatuloissa, osa verotuloissa ja osa taseessa. Myös koronamenetykset näkyvät tuloslaskelman

eri erissä ja lainanoton kasvussa. Osa koronatukimuodoista on kuntatalouden kannalta neutraali, kuten verotuksen maksujärjestelyjen kompensatio. Osa on yleistä tukea, jolla kompensoidaan pienentyneitä tuloeria ja kasvaneita menoja sekä varaudutaan tulevaan.

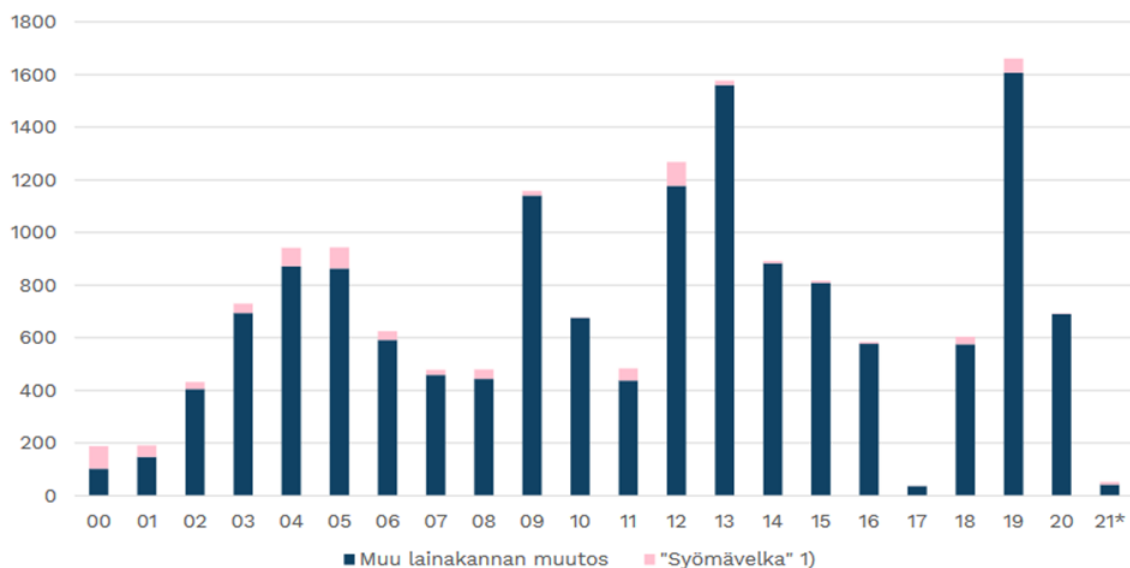
Kuntien vuoden 2021 tilinpäätösten tulokset olivat lähelle kuntatalousohjelman kehitysarvion mukaiset eivätkä jääneet kovin paljon vuoden 2020 tuloksesta. Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätöstietojen mukaan vuonna 2021 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen tekee 67 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 32 kunnassa. Tulosta paransivat koko maan osalta muutamien huomattavien kertaluonteisten myyntivoitot eräissä kaupungeissa. Kuntaliiton mukaan vuoden 2021 tulos on sellaista tasoa, jolla kuntatalous voisi hyvin, jos pysyisi samoissa lukemissa tulevina vuosina. Näkymää haastavat kuitenkin määräaikaisten koronatuettujen ja sote-uudistuksen, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kuntien niskaan mittavat velat ja kiinteistöt.

Pitkällä aikavälillä koronan aiheuttamat kuntien lisäkustannukset ja tulojen menetykset ylittävät valtion myöntämän tuen. Nyt syntynyt ylijäämä puskuu näitä vaikutuksia.

Kuva 5. Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2020-2021 (Outokummun myyntivoitot vuonna 2020 paransivat Pohjois-Karjalan tulosta merkittävästi.)

Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja enemmän, investointien ja taloustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa.

Kuva 6. Kuntien lainakannan muutos 2000–2021 (lähde; Kuntaliitto)

1) Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000–2021 syömävelkaa on otettu noin 721 milj. euroa, mikä on noin 5 % vuosien 2000–2021 lainakannan muutoksesta. Vuonna 2021 syömävelkaa otettiin noin 10 milj. euroa (vuonna 2020 syömävelkaa ei otettu merkittävässä määrin).

Syksyllä 2021 julkaistun kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden kehitys on ollut viimeiset kaksi vuotta varsin poikkeuksellista. Vuoden 2019 ennätysellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päättyi talousluvuilla mitattuna varsin hyvään tilanteeseen vuonna 2020 ja toiminnan ja investointien rahavirta koheni 1,8 mrd. eurolla vajaaseen -400 milj. euroon. Keväällä 2020 alkanut koronaepidemia vaikutti kuntien tuloihin ja menoihin vuonna 2020 monin tavoin, mutta merkittävin vaikutus kuntatalouden vahvistumisella oli valtion osoittamilla koronatuilla, jotka ylittivät kuntataloudelle epidemiasta vuonna 2020 aiheutuneet nettokustannukset.

Vuosi 2021 on ollut covid-19-kriisin vuoksi kuntataloudessa edelleen poikkeuksellinen. Covid-19-epidemian hoitaminen ja torjuminen muun muassa rajoitustoimenpitein ovat hidastaneet paluuta normaaliin, ja monia kiireettömän hoidon toimenpiteitä on jouduttu jälleen siirtämään terveydenhuollossa koronakriisin akuutin hoidon vuoksi.

Vaikka sekä kansantalouden että kuntatalouden näkymät ovatkin hieman paremmat kuin mitä keväällä 2021 arvioitiin, aiheuttaa covid-19-kriisi vielä epävarmuutta talouteen. Tämä kehitysarvio ja sen taustalla oleva reaalitalouden ennuste perustuvat oletukselle, ettei tautitilanteen torjuminen rajoita talouden toipumista. Rokoteohjelman edistymisen parantaa taloudenpitäjien uskoa tulevaisuuteen ja yhteiskunta on palaamassa kohti normaaleja aikoja. Taudin kehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisäävät kuitenkin ennusteen epävarmuutta.

Koronakriisin jälkeen tarve kuntasektorin kestävyttä parantaviin rakenteellisiin uudistuksiin korostuu entisestään. Rakenteellisten uudistusten lisäksi kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös kuntien omia tuottavuus- ja sopeutustoimia.

Vuoden 2023 alusta vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Vastaavasti vuonna 2024 vastuu työvoima- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä siirtyy TE-hallinnolta kunnille. Mainitut muutokset tulevat olemaan kuntatalouden kannalta suuria ja niiden vaikutuksia kuntiin ja kuntatalouteen on vaikeaa arvioida etukäteen.

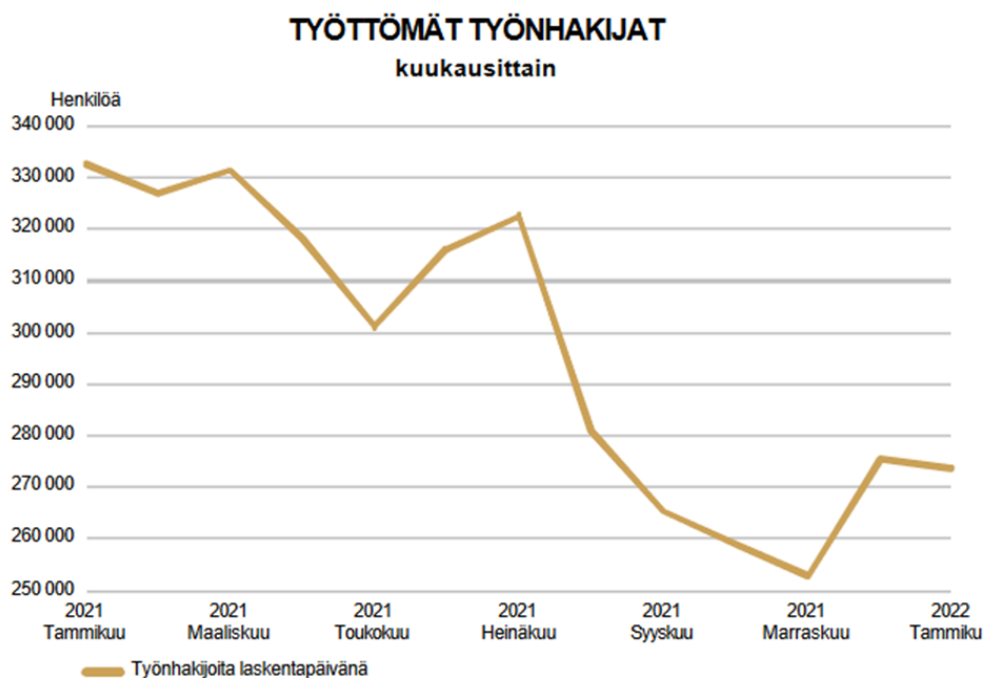
Työttömien työnhakijoiden määrä kääntyi laskuun

Työttömiä työnhakijoita oli vuonna 2021 keskimäärin 298 600 henkilöä, joka oli 43 800 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työttömistä lomautettuna oli keskimäärin 37 800 henkilöä, joka on 40 600 vähemmän kuin edellisenä vuotena.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaiseman työllisyyskatsauksen mukaan työttömiä oli vuoden 2021 joulukuun lopussa 275 344 henkilöä, mikä on 82 000 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin, mutta 17 600 enemmän kuin kaksi vuotta sitten joulukuussa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,5 %.

Joulukuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 107 300, mikä on 15 400 (16,8 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Alle 25-vuotiaita oli työttömänä 31 168 henkilöä, mikä on 12 558 henkilöä (28,7 %) vähemmän kuin vuosi sitten.

Työ ja elinkeinotoimistoissa ja kuntakokeiluissa oli tammikuun 2022 lopussa yhteensä 273 700 työtöntä työnhakijaa. Se on 59 100 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin, mutta 22 000 enemmän kuin kaksi vuotta sitten tammikuussa. Joulukuuhun 2021 verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä väheni 1 600 henkilöllä.

Kuva 7. Työttömät työnhakijat (lähde; Työ- ja elinkeinoministeriö)

Koronatilanteen heikentyminen toisella vuosipuoliskolla toi epävarmuutta työmarkkinoille ja työttömien työnhakijoiden määrä kääntyi joulukuussa nousuun.

Työmarkkinoilla on jonkinlainen kahteen jakautumisen tilanne. Työllisyys paranee, mutta työttömiä on edelleen runsaasti. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kääntynyt joulukuussa 2021 jopa takaisin nousuun. Uudet työlliset eivät välttämättä työttömien joukosta, vaan luultavimmin työmarkkinoiden ulkopuolelta, mikä näkyy työvoiman määrän kasvuna.

1.1.3.2 Oman talousalueen kehitys

Koronapandemian haasteista kasvun haasteisiin

Joensuun seutukuntaan kuului vuoden 2021 alussa seitsemän kuntaa; Joensuun ja Outokummun kaupungit sekä Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Ilomantsin ja Juuan kunnat.

Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton keräämien tilastotietojen mukaan Pohjois-Karjalan talous kasvoi alkuvuonna 2021 erittäin vahvasti. Tammi-kesäkuussa pohjoiskarjalaisissa yrityksissä liikevaihtoa kertyi yli 400 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla. Liikevaihdon kasvuprosentiksi muodostui 12,4. Kasvulukuihin vaikuttaa vertailuajankohdan eli vuoden 2020 alkupuoliskon poikkeuksellisuus. Toisaalta vaikka matala lähtötaso näkyy muutosprosentissa, kehitys oli myönteistä myös pidempi ajanjakso huomioiden. Esimerkiksi vuoden 2019 alkupuoliskoon verrattuna pohjoiskarjalaisyriyten liikevaihto oli 4,6 % suurempi. Käytännössä vuoden 2020 koronanotkahdus jäi siis jo vuoden 2021 alkupuoliskolla taakse ja talouskehityksessä palattiin pidemmän aikavälin kasvu-uralle. Koko maan tasolla kasvuluvut olivat selkeästi pienempiä.

Myös yritysten henkilöstömäärä kasvoi maakunnassa kohtuullista vauhtia, tammi-kesäkuussa henkilöstön määrä lisääntyi 3,7 %. Kun henkilöstön eläkkeelle siirtyminen on tällä hetkellä melko suurta, niin ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa ovat useilla toimialoilla aika ajankohtainen ilmiö.

Joensuun seutukunnalla vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla teollisuudessa metalli kasvoi 12 % ja muovi 13,5 %. Metsätalouden 11 % ja puunjalostuksen 41,5 % ovat hyvät kasvuluvut alan vaikeiden aikojen jälkeen. Elintarvikeala oli ainoa supistuja -1,4 %, mutta sielläkin on merkit kasvu-uralle palaamisesta. Pandemiasta eniten kärsinyt matkailukin kasvoi 3,8 % ja majoitus- ja ravitsemustoimiala 5,8 %. Isoista työllistäjistä rakentaminen kasvoi 10 % ja kauppa 9 %. ICT-alan kasvu oli 18,2 %. Seudun kaivannaisalan liikevaihto on laskenut, mutta GTK:n 20 miljoonan euron investoinnit, Vulcan Hautalammen kaivosprojekti ja Endominesin Ilomantsin kaivoksen avautuminen tuovat kasvua. Business Joensuu on käynnistämässä kaivannaisalan kasvuohjelmaa, jossa rakennetaan Outokumpu Sustainable Mining Solutions -liiketoimintayhteistyötä.

Pohjois-Karjalan yritystoiminnassa siirryttiin vuonna 2021 koronapandemian aiheuttamista haasteista yritysten kasvun haasteisiin. Hyvään tilanteeseen vaikutti osaltaan pandemian jälkeinen kysynnän purkautuminen. Vuoden 2021 aikana tilauskannat ovat vahvistuneet nopeasti. Näkymät vuodelle 2022 ovat hyvät. Samanaikaisesti kuitenkin materiaalihinnat ovat kohonneet ja komponenttien saatavuus vaikeutunut. Suurin haaste on työvoiman saatavuus.

Outokummun teollisuudessa tammi-kesäkuussa 2021 liikevaihto oli 23,5 miljoonaa euroa suurempi (+21,8 %) edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Huomionarvoista on, että liikevaihto ei laskenut koronakeväänä 2020 vaan oli yhtä suuri kuin keväällä 2019. Yritysten liikevaihto kasvoi noin 17,6 miljoonalla eurolla verrattuna syksyyn 2020. Kesän aikana teollisuustoimijoiden tilanne on muuttunut aika nopeasti työvoima- ja komponenttipulan takia. Vaikka Outokummun kaupungin työttömyysaste on yhä verrattain korkea, lähes jokaisella teollisuustoimijalla on pula osaavasta työvoimasta. Työtä olisi tarjolla runsaasti alueen perusteollisuudessa, mutta työvoimaa ei löydy riittävästi maan rajojen sisäpuolelta. Siksi moni yrittäjä toivoo työperäistä maahanmuutto- ja rekrytointiketjun tehostamista.

Miten Ukrainan sota vaikuttaa seudun ja Outokummun elinkeinoelämään ja yritysten talouksiin, on vielä kysymysmerkki, mutta viitteitä sodan tuomista ongelmista on jo noussut esille, mm. yritykset, jotka tulevat kärsimään Venäjän talouspakotteista, ovat käynnistäneet yt-menettelyn.

Väen väheneminen loiveni – Outokummun väestömäärässä hienoista muuttovoittoa

Pohjois-Karjalan väestö vähentyi väestömuutosten ennakkotietojen mukaan vuonna 2021 kaikkiaan 320 henkilöllä ollen vuoden lopussa (31.12.2021) 163 286 henkilöä. Vuoden 2021 alusta Heinäveden kunta liittyi Pohjois-Karjalan maakuntaan lisäten väestömäärää 3194 henkilöllä. Vuonna 2020 Pohjois-Karjalan väkiluku laski 807 hengellä eli lasku oli jyrkempää vuonna 2020.

Joensuun seudun väestön lisäys oli 105 henkilöä ollen 127 173. Joensuun seudun kunnista väkiluku nousi Joensuussa (327) ja Kontiolahdella (187). Seudun kunnista suurin muutos prosentuaalisesti tapahtui Ilimantsissa, -2,3 %. Outokummun väestö väheni -52 henkilöä (0,8 %) ollen vuoden 2021 lopussa 6 503 henkilöä (ennakkotietoja).

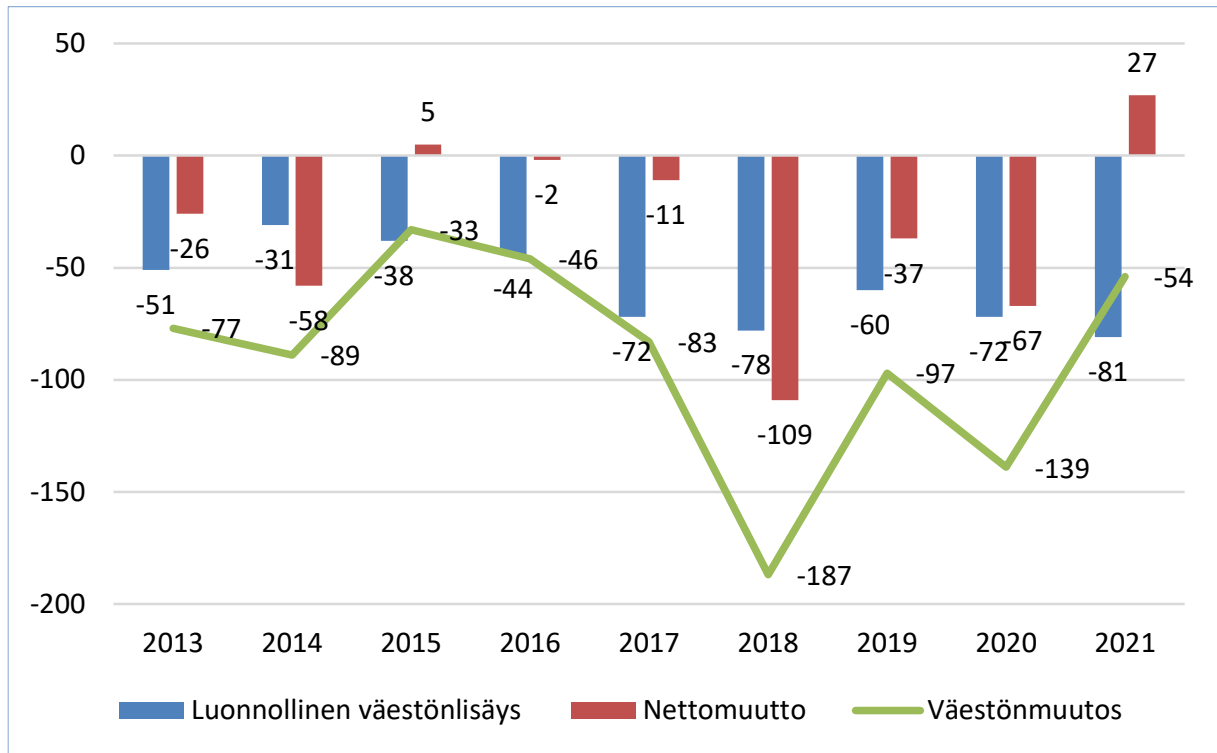
Seuraavasta taulukosta näkyy Outokummun väestön määrän kehitys vuosina 2013 - 2021.

Kuva 8. Outokummun väestön määrä vuosina 2013 – 2021

Seuraavassa kuvassa on vertailtu Outokummun väestönmuutoksen osatekijöitä vuosina 2013 - 2021. Väestön määrän kehitykseen vaikuttavat syntyvyys, kuolleisuus sekä muuttoliike. Vuoden 2021 muuttoliikkeen aiheuttama väestön muuttovoitto oli 27 henkilöä. Muuttoliikkeessä kuntien välinen nettomuutto oli + 8 ja maahanmuutto +19 henkilöä. Viimeksi muuttovoittoa oli vuonna 2015.

Väestön määrään vaikuttaa myös luonnollinen väestömuutos. Kuolleisuus on ollut kaiken aikaa suurempaa kuin syntyvyys. Kuolleita vuonna 2021 oli 110 henkilöä. Syntyvyys on alentunut viime vuosina ja vuonna 2021 syntyi 29 uutta outokumpulaista. Syntyvyys on aiempina vuosina ollut yli 40 henkilöä vuosittain.

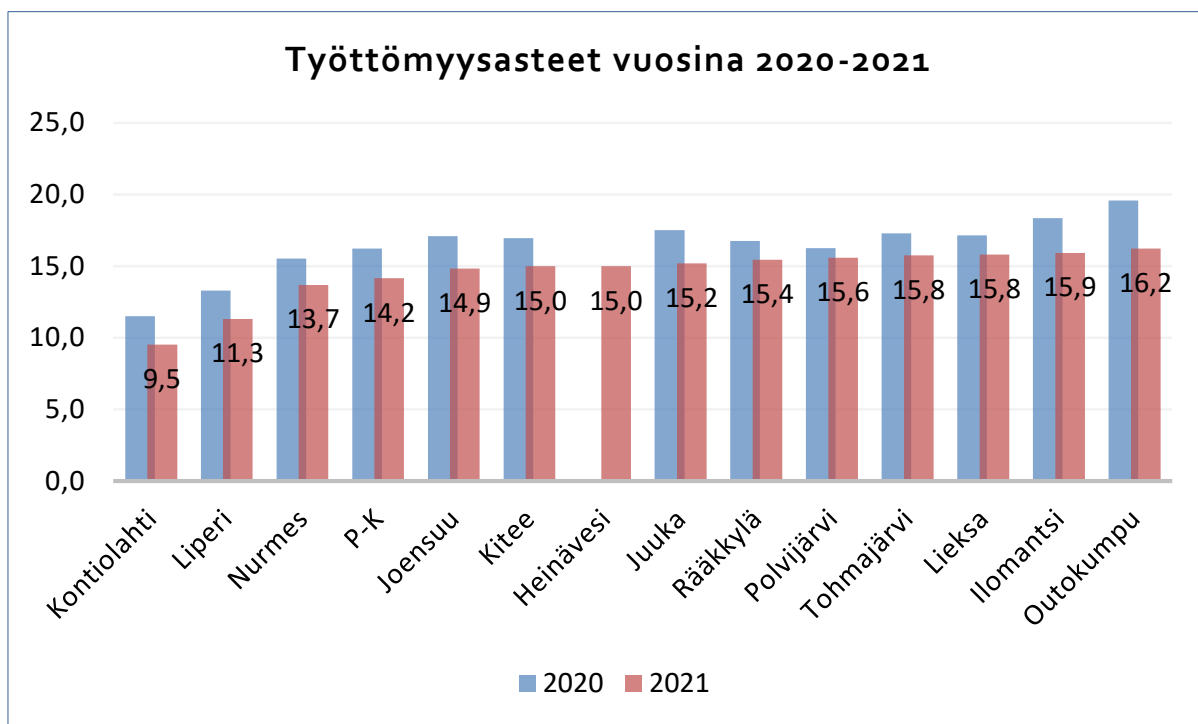
Kuva 9. Väestönmuutokset 2001 - 2021. (Lähde Pohjois-Karjalan maakuntaliitto)

Työttömyystilanne – työttömien määrä väheni koko maakunnassa

Työ- ja elinkeinoministeriön ”Työttömät työnhakijat ja osuus työvoimasta kunnittain vuonna 2020” -julkaisun tiivistelmässä todetaan, että ”korkein työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuonna 2021 keskimäärin Savukosken (17,6 %), Puolangan (16,6 %), Enontekiön (16,4 %), Sallan (16,3 %), Lahden (16,2 %) ja Outokummun (16,2 %) kunnan alueella.” Vuonna 2020 piikkipaikalla oli Outokumpu yhdessä Savukosken kanssa.

Työttömien työnhakijoiden määrä väheni edellisen vuoden keskiarvoon verrattuna jokaisessa Pohjois-Karjalan kunnassa. Työttömyys vuonna 2021 oli maakunnassa keskimäärin 14,2 % (vuonna 2020 16,3 %). Maakunnassa oli joulukuun lopussa 9 954 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä oli laskenut 18 % (2 182 henkilöä) vuoden takaiseen verrattuna. Ensimmäistä kertaa 2000-luvun aikana joulukuun lopussa työttömien määrä oli alle 10 000 henkilöä. Työttömien määrän laskusta 59 % (1 298 henkilöä) aiheutui lomautusten vähenemisestä. Lomautettuja Pohjois-Karjalassa oli joulukuun lopussa 727 henkilöä.

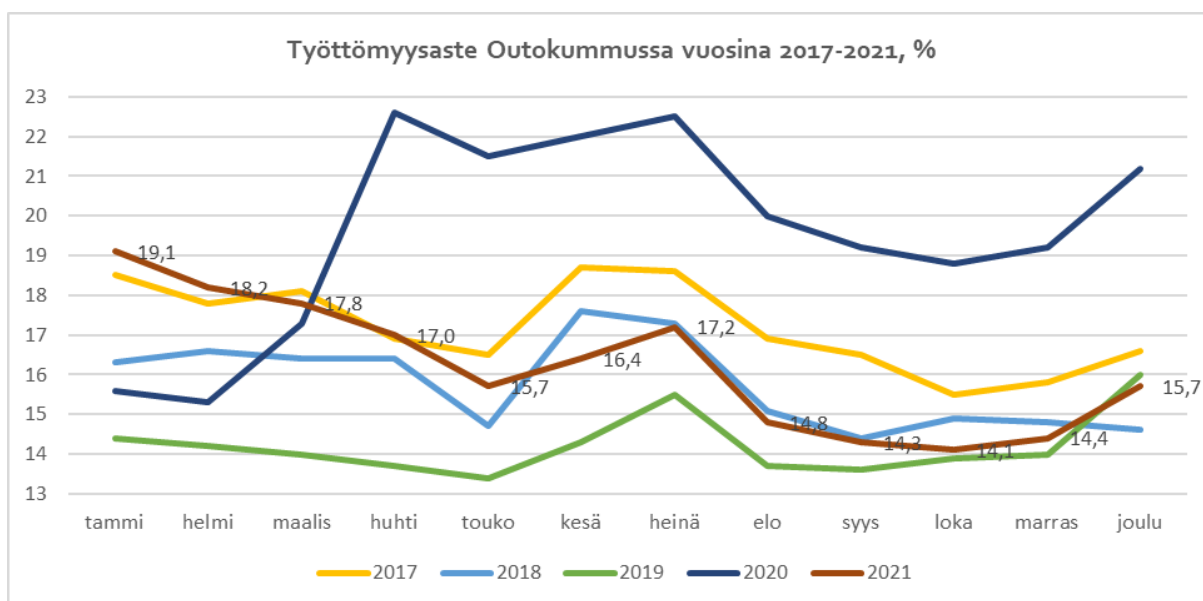
Joulukuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 3 751 henkilöä eli 208 henkilöä (5,9 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden 2021 aikana nuorisotyöttömien (alle 25-vuotiaiden) lukumäärä on vähentynyt selkeästi ja oli myös joulukuun lopussa matalammalla tasolla kuin aikoihin. Nuoria, alle 25-vuotiaita oli työttömänä 1 175, mikä on 290 henkilöä (-19,8 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Yli 50-vuotiaita oli työttömänä työnhakijana 4 336, mikä on 619 henkilöä (12,5 %) vähemmän kuin vuoden 2020 joulukuussa.

Kuva 10. Työttömyysasteet Pohjois-Karjalan kunnissa vuosina 2020–2021.

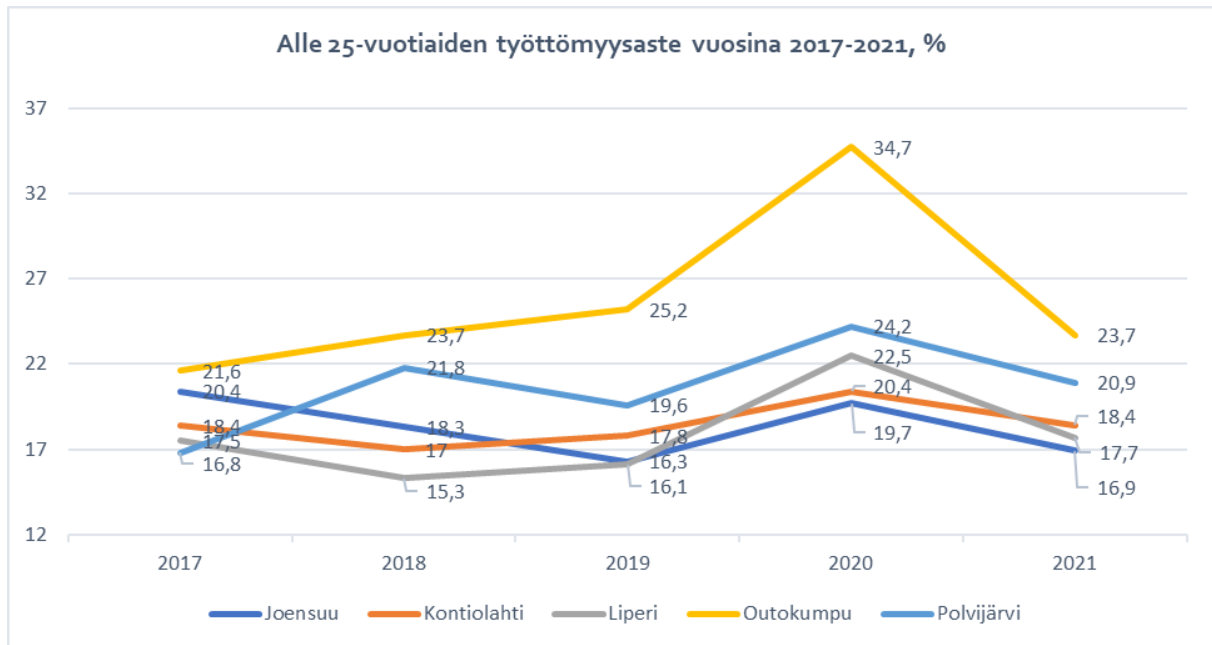
Outokummun työllisyyskatsaus

Outokummussa vuoden keskimääräinen työttömyysprosentti oli maakunnan korkein 16,2 % (2020 20,3 % ja 2019 14,2 %). Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 142 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin (402/544). Työttömistä työnhakijoista lomautettuja oli 81 vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa (30/111).

Kuva 11. Työttömyysasteen kehitys Outokummussa 2019-2021 ja Pohjois-Karjalan maakunnassa 2021.

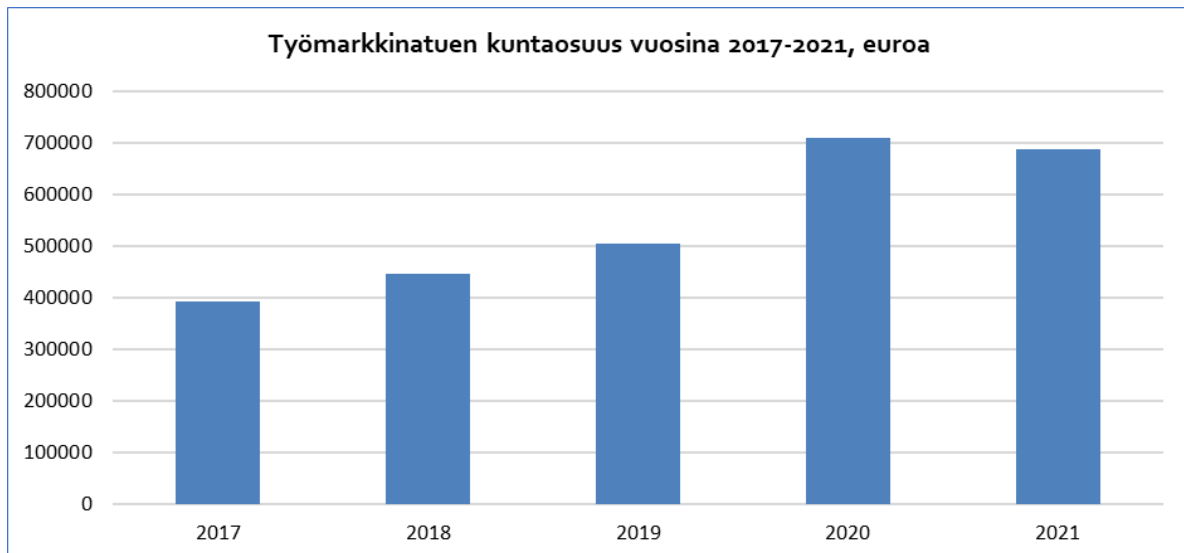
Outokummun työttömyyttä leimaa korkea pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyys. Nuorisotyöttömyys laski merkittävästi edellisestä vuodesta ollen keskimäärin 23,7 % vuonna 2021. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni edellisen vuoden loppuun verrattuna yhdellä henkilöllä (149/150). Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli 37 %.

Kuva 12. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste vuosina 2017-2021, %

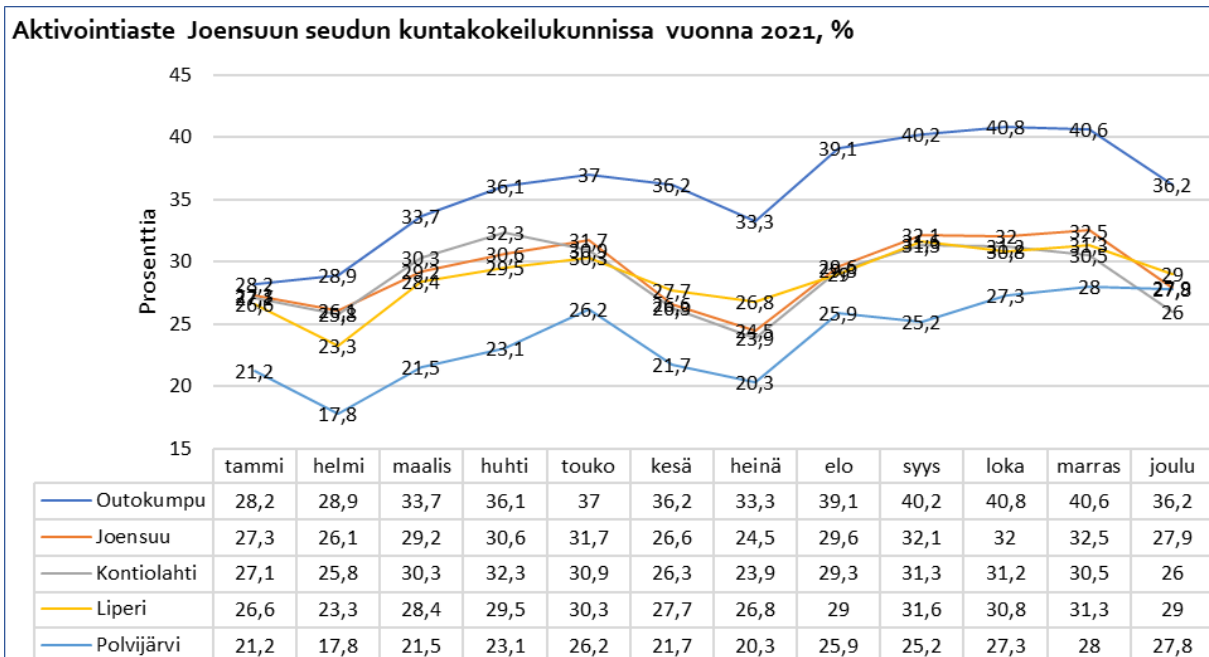
TE-toimistossa oli vuoden lopussa avoinna Outokummussa sijaitsevia työpaikkoja yhteensä 57, edellisvuoden lopussa niitä oli avoinna 36. Yhtä avointa työpaikkaa kohden oli joulukuussa noin 7 työtöntä työnhakijaa.

Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi vuonna 2020 ennätystasolle. Vuonna 2021 työmarkkinatuen kääntyi hienoiseen laskuun. Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 687 669 euroa, mikä oli 3,2 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

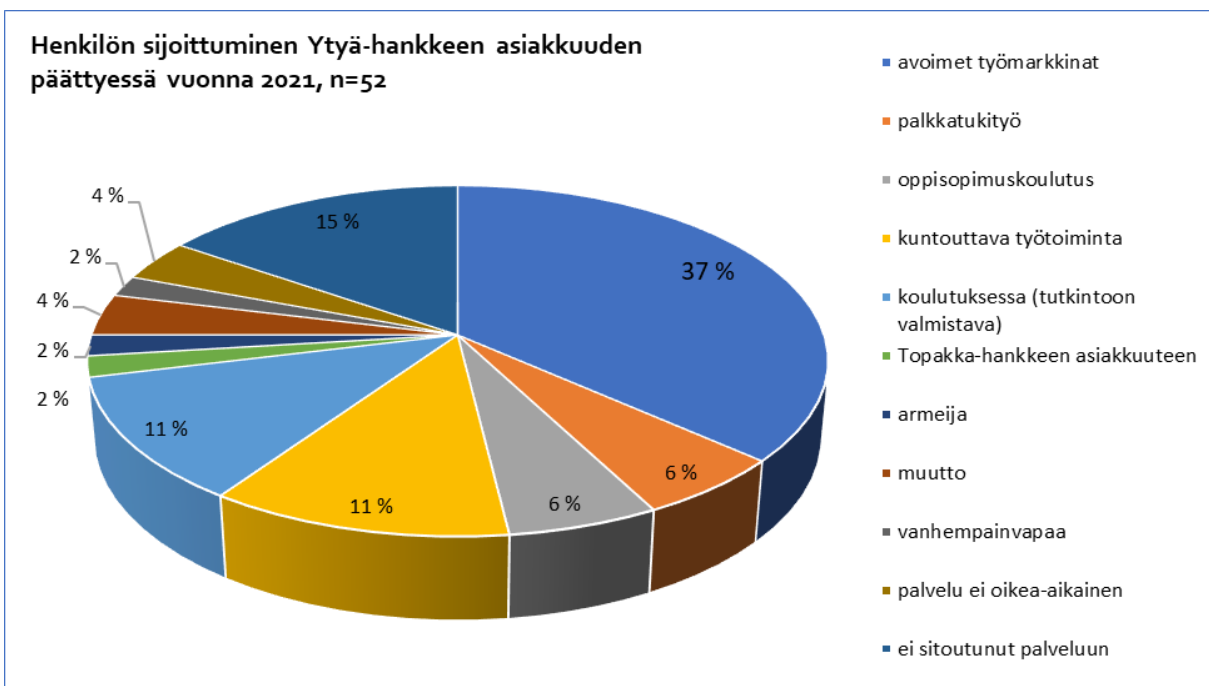
Kuva 13. Työmarkkinatuen kuntaosuus vuosina 2017 – 2021.

Työttömien aktivointiaste laski koronavuonna 2020. Vuonna 2021 aktivointiaste on jälleen noussut. Outokummussa aktivointiaste nousi huomattavasti enemmän kuin muissa Joensuun seudun kuntakokeilukunnissa.

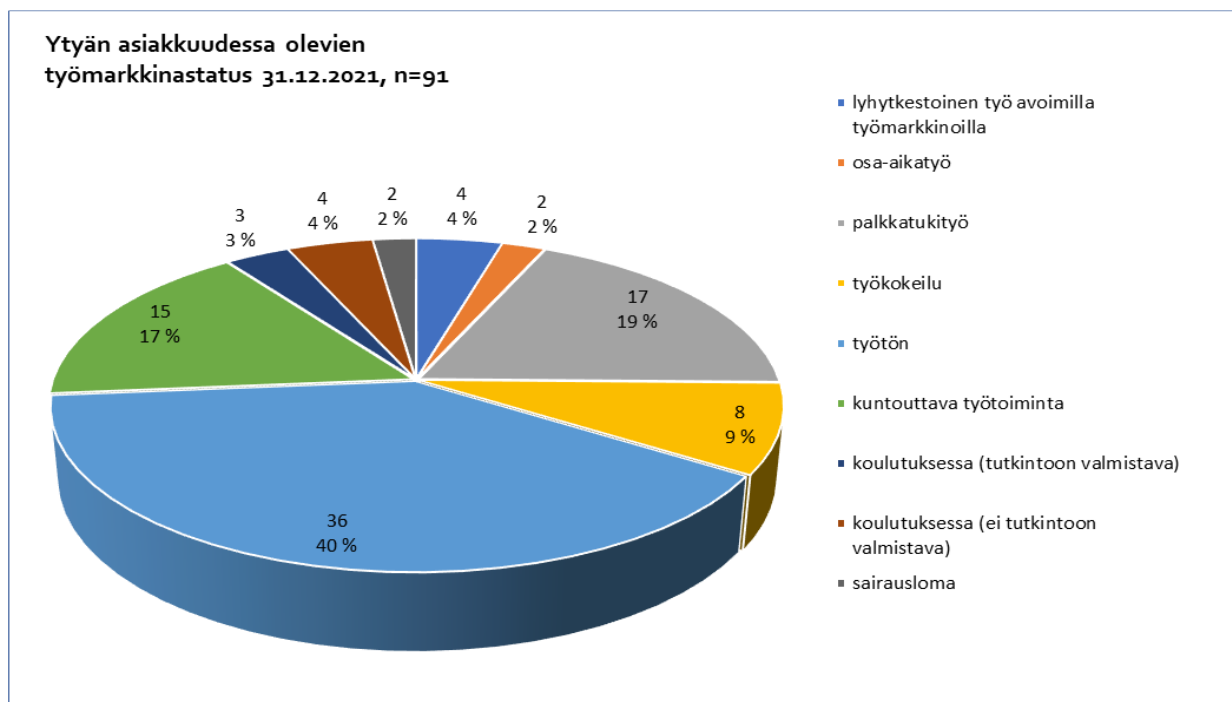
Kuva 14. Aktivointiaste Joensuun seudun kuntakokeilukunnissa vuonna 2021, %

Yhteistyöllä tuloksiin -hankkeessa eli YTYÄ!-hankkeessa oli vuonna 2021 yhteensä 143 eri asiakasta. Heistä 52 osalta asiakkuus päättyi vuoden 2021 aikana. Hankkeen vaikuttavuus oli 60 %, eli työhön tai tutkintoon johtavaan koulutukseen meni 60 % asiakkaista hankkeen asiakkuuden päättyessä.

Kuva 15. Henkilön sijoittuminen Ytyä-hankkeen asiakkuuden päättyessä vuonna 2021, n=52.

Ytyän asiakkuus päätetään vasta, kun asiakkaalle on löytynyt pidempikestoinen ratkaisu työttömyyden tilalle. Vuoden lopussa 91 asiakkaasta 40 % oli työttömänä, 32 % työssä tai koulutuksessa, 17 % kuntouttavassa työtoiminnassa, 9 % työkokeilussa ja 2 % sairauslomalla.

Kuva 16. Ytyän asiakkuudessa olevien työmarkkinastatus 31.12.2021, n=91.

Topakka-hankkeessa oli vuonna 2021 asiakkaita yhteensä 45. Asiakkaiden työkyvyn selvittelyprosessit ovat pitkäkestoisia ja sisältävät erilaisia palveluita sekä siirtymiä, prosessia koordinoi hankkeen työkykykoordinaattori. Vuonna 2021 hankkeessa päättyi 16 asiakkaan asiakkuus.

Kuva 17. Asiakkaiden siirtymät/palvelut Topakka-hankkeessa 2021.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1.4.1 Toiminta

Kuntien tärkeimmät tehtävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirryttyä Siun sote - kuntayhtymän hoidettavaksi ovat paikallisen elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Tammikuussa kaupunginhallitus hyväksyi työllistymistä edistävän monialaisen yhteistyön (TYP) sopimuksen ajalle 1.1.2021-30.6.2023.

Helmikuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Outokummun kaupungin sijoitusstrategian sekä Pohjois-Karjalan pääomasijoitusrahaston yhtiösopimuksen ja osakkuus- ja hallinnointisopimuksen sekä päätti antaa pääomasijoitus-rahastoon 100 000 euron sijoitussitoumuksen.

Huhtikuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi työllistämisen kuntalaisen myöntämiskriteerien muutoksen.

Huhtikuussa kaupunginhallitus päätti, että Outokummun kaupunki on mukana Joensuun seudun kotouttamistyön keskuksen jatkohankkeessa.

Toukokuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä elinvoimarahaston, hyvinvointirahaston, tulevaisuusrahaston ja elämänlaaturahaston säännöt ja hyväksyi terveyskeskuksen investoinnin toteutustavaksi kokonaan uuden soteaseman rakentamisen.

Toukokuussa kaupunginhallitus valitsi sijoitusvarallisuudelleen EU:n laajuisena avoimena tarjouskilpailuna alkuvuoden aikana järjestetyssä kilpailutuksessa parhaiten pärjänneiden toimijoiden tarjouksista Outokummun kaupungille kolme varainhoitajaa; OP Varainhoito Oy, Evli pankki Oyj ja EAB Varainhoito Oy.

Kesäkuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.8.2021 voimaan tulleen hallintosäännön.

Kesäkuussa kaupunginhallitus päätti, että Outokummun kaupunki osallistuu Kaista Karjalaan - laajakaistan esiselvityshankkeeseen ja hyväksyi hankkeen hankesuunnitelman ja yhteistyösopimuksen.

Syyskuussa kaupunginvaltuusto teki päätöksen siirtää Outokummun kaupunkikonsernin palkanlaskennan järjestämisen 1.10.2021 alkaen tai erikseen sovittavana aikana Meita Oy:lle.

Lokakuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Outokummun keskusta-alueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen III-vaiheen sekä tonttijaot

Lokakuussa kaupunginhallitus päätti Kummun koulun rakentamisen leasingsopimuksen jatkamisesta.

Marraskuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Outokummun kaupungin ja Business Joensuu Oy:n välisen elinkeino- ja yrityspalvelusopimuksen.

Marraskuussa kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun sotelle, että Outokummun kaupunki osallistuu Ennalta ehkäisevä päihdetyö

Pohjois-Karjalassa -hankkeeseen sillä edellytyksellä, että alueen muut kunnat tekevät myönteisen päätöksen tässä asiassa.

Joulukuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Pitkäniemen ranta-asemakaavan muutoksen.

Hyvinvointilautakunta hyväksyi tammikuussa uuden koulukuljetussäännön. Helmikuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi Kummun koulun päivitetyt järjestyssäännöt. Kesäkuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisperusteet 1.8.2021 alkaen, muutoksen koulukuljetussääntöön 1.8.2021 alkaen, lukion uuden opetussuunnitelman sekä musiikkiopiston etämuskaritoiminnan Outokummussa. Syyskuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, Kummun koulun ja lukion vuosisuunnitelmat lukuvuodelle 2021-2022. Lokakuussa hyväksyttiin lukion opetussuunnitelman liitteiksi tasa-arvo-, kriisi- ja pelastussuunnitelmat sekä Joensuun seudun kansalaisopiston opetustunnit Outokummussa vuosina 2022-2024.

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi tammikuussa maa-ainestaksan ja ympäristön-suojeluviranomaisen taksan päivitykset. Syyskuussa kaupunkirakenne-lautakunta teki päätöksen kaupunkirakennepalvelujen toimesta kilpailutettujen Outokummun kaupungin vahinkovakuutusten vakuutusyhtiöistä. Finelcomp Oy:n teollisuusjätevesisopimuksen päivittäminen hyväksyttiin myös syyskuussa. Lokakuussa kaupunkirakennelautakunta päätti käynnistää Juojärven osayleiskaavan muuttamisen ja Särkiselän osayleiskaavan laatimisen. Joulukuussa kaupunkirakennelautakunta teki päätöksen uuden soteaseman rakentamisesta entisen Pohjoisahon koulun tontille.

Kaupungin taloutta käsiteltiin eri asiayhteyksissä vuoden aikana useaan otteeseen, kaupunginvaltuusto hyväksyi mm. talousarvioon muutoksia. Kesäkuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2020 tilinpäätöksen sekä merkitsi tietoonsa tarkastuslautakunnan jättämän arviointikertomuksen. Vuoden 2022 veroprosentit hyväksyttiin lokakuussa. Joulukuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelman. Osavuositarkastukset saatettiin tiedoksi huhtikuun, elokuun ja lokakuun valtuustoissa.

1.1.4.2 Talous

Peruskaupungin vuoden 2021 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen -0,7 milj. euroa alijäämäinen. Tilikausi 2021 toteutui kuitenkin ylijäämäisenä 5,2 milj. euroa. Tilikauden ylijäämän mahdollisti hoivakodin rakentamiseen varatun investointivarausten 8,5 milj. euroa purkaminen.

Tilikauden tulos, joka on ennen varauksia laskettava käyttötalouden toteuma poistot mukaan lukien, jäi alijäämäiseksi 0,8 milj. euroa, joka on 80,8 milj. euroa heikompi edelliseen vuoteen nähden. Tilikauden tulokset eivät ole keskenään vertailukelpoisia johtuen covid 19 -pandemian ja Outokummun Energia Oy:n osuuden myynnin vaikutuksista kaupungin tulokseen vuonna 2020.

Myös tilikaudella 2021 oli eräitä kertaluonteisia eriä, jotka vaikuttivat tilikauden tulokseen. Siun soten alijäämän kattamista varten kirjattiin kuluja lisää pakollisena varauksena 0,7 milj. euroa. Entisen Kummun koulun purkamista varten aiemmin tehtyä pakollista varausta voitiin tulouttaa eli purkaa tulokseen 0,3 milj. euroa. Uuden sote-aseman rakentamisen johdosta entinen terveyskeskus jää terveyspalvelujen tuotannosta pois noin neljän vuoden kuluessa. Iltaruskon hoivayksikön ja Hopeakuusen hoivakodin palvelut siirtyvät uuteen hoivakotiin kolmen vuoden kuluessa. Sekä terveyskeskuksen että Jokipohjan kiinteistöjen poistot suoritetaan kirjanpito-ohjeiden mukaan nopeammalla aikataululla, joka lisäsi poistokuluja noin 0,4 milj. euroa.

Toimintatuotot ja -kulut

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Myyntituotot	5 963 147,43	7 370 422,00	7 578 134,54	2,8 %	207 712,54	27,1 %
Maksutuotot	374 235,56	364 500,00	375 861,14	3,1 %	11 361,14	0,4 %
Tuet ja avustukset	589 913,83	868 275,00	744 975,36	-14,2 %	-123 299,64	26,3 %
Muut toimintatuotot	5 256 541,73	5 221 651,00	5 337 372,86	2,2 %	115 721,86	1,5 %
Yhteensä	12 183 838,55	13 824 848,00	14 036 343,90	1,5 %	211 495,90	15,2 %
Henkilöstökulut	-11 933 444,58	-12 858 336,00	-12 766 753,76	-0,7 %	91 582,24	7,0 %
Palvelujen ostot	-36 785 932,10	-38 109 180,00	-37 802 669,55	-0,8 %	306 510,45	2,8 %
Aineet, tarvikkeet ja ta	-2 408 864,01	-2 565 791,00	-2 751 798,54	7,2 %	-186 007,54	14,2 %
Avustukset	-1 020 976,48	-964 000,00	-976 277,48	1,3 %	-12 277,48	-4,4 %
Muut toimintakulut	-3 521 003,71	-3 568 462,00	-3 514 191,48	-1,5 %	54 270,52	-0,2 %
Yhteensä	-55 670 220,88	-58 065 769,00	-57 811 690,81	-0,4 %	254 078,19	3,8 %
Toimintakate	-43 486 382,33	-44 240 921,00	-43 775 346,91	-1,1 %	465 574,09	0,7 %

Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakuluista henkilöstökuluja, palvelujen ostoja ja avustuksia tarkastellaan tarkemmin.

Henkilöstökulut

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Palkat ja palkkiot	-9 349 803,47	-10 133 462,00	-10 040 654,88	-0,9 %	92 807,12	7,4 %
Eläkekulut	-2 238 265,19	-2 292 013,00	-2 366 095,97	3,2 %	-74 082,97	5,7 %
Muut henkilösivukulut	-345 375,92	-432 861,00	-360 002,91	-16,8 %	72 858,09	4,2 %
Yhteensä	-11 933 444,58	-12 858 336,00	-12 766 753,76	-0,7 %	91 582,24	7,0 %

Henkilöstökulut alittuivat vajaa 0,1 milj. euroa arvioidusta. Vuoteen 2020 verraten henkilöstökulut ovat 7 % suuremmat. Tähän vaikuttaa mm. vuoden 2021 alussa käydyt sopimusneuvottelut. Kunta-alan palkkojen korotukset ovat aiempina vuosina olleet minimaaliset.

Palvelujen ostot

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Asiakaspalv.ostot kunnilta	-274 122,08	-202 500,00	-174 534,92	-13,8 %	27 965,08	-36,3 %
Asiakaspalv.ostot ky:ltä	-29 128 363,84	-29 924 300,00	-29 933 434,71	0,0 %	-9 134,71	2,8 %
Asiakaspalv.ostot muilta	-61 791,28	-56 700,00	-59 124,64	4,3 %	-2 424,64	-4,3 %
Muut yhteistoimintaosuudet	-1 618 445,97	-1 572 293,00	-1 534 108,26	-2,4 %	38 184,74	-5,2 %
Muut palvelujen ostot	-5 703 208,93	-6 353 387,00	-6 101 467,02	-4,0 %	251 919,98	7,0 %
josta						
* Ict-palvelut	-611 617,67	-661 550,00	-568 296,26	-14,1 %	93 253,74	-7,1 %
* Rakentamis- ja kunnossapito	-1 037 267,05	58 500,00	59 955,83	2,5 %	1 455,83	-105,8 %
* Alueiden rak. ja kunnossapito	-338 344,69	-276 850,00	-314 585,67	13,6 %	-37 735,67	-7,0 %
* Kuljetuspalvelut	-424 936,07	-466 950,00	-492 068,03	5,4 %	-25 118,03	15,8 %
* Osuus verotuskustannuksiin	-149 034,48	-149 000,00	-147 850,84	-0,8 %	1 149,16	-0,8 %
* Muut palvelujen ostot	-3 142 008,97	-4 857 537,00	-4 638 622,05	-4,5 %	218 914,95	47,6 %
Yhteensä	-36 785 932,10	-38 109 180,00	-37 802 669,55	-0,8 %	306 510,45	2,8 %

Palvelujen ostot olivat yhteensä 37,8 milj. euroa, mikä on 0,3 milj. euroa arvioitua vähemmän. Valtuusto teki syksyllä 2021 palvelujen ostoihin talousarviomuutoksen 0,7 milj. euroa, joka kirjattiin pakollisena varauksena Siun soten alijäämän kattamista varten. Siun soten alijäämän kattamista varten taseessa on jo aiemmin kirjattua pakollista varausta 0,1 milj. euroa. Entisen Kummun koulun purkamista varten tehtyä pakollista varausta tuloutettiin 0,3 milj. euroa, mikä näkyy rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa. P-K:n pelastuslaitoksen varallaoloa koskevien korvauksien mahdollista kattamista varten aiemmin tehtyä 0,2 milj. euron suuruista pakollista varausta korotettiin 10 000 euroa kohtaan muut yhteistoimintaosuudet.

Avustukset

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Lasten kotihoidontuki	-212 877,96	-200 000,00	-168 016,75	-16,0 %	31 983,25	-21,1 %
Muut avustukset kotitalouksille	-6 200,00	-7 000,00	-12 131,04	73,3 %	-5 131,04	95,7 %
Avustukset kotitalouksille	-219 077,96	-207 000,00	-180 147,79	-13,0 %	26 852,21	-17,8 %
Avustukset yhteisöille	-91 742,00	-107 000,00	-108 460,52	1,4 %	-1 460,52	18,2 %
siitä						
* Kanslia	-300,00	-300,00	0,00	-100,0 %	300,00	-100,0 %
* Henkilöstöhallinto	-1 500,00	0,00	0,00		0,00	-100,0 %
* ICT-tuki	0,00	0,00	-100,00		-100,00	
*Työllistämisen kuntalisä	-20 194,28	-30 000,00	-34 913,48	16,4 %	-4 913,48	72,9 %
* Sivistysviraston hallinto	-750,00	0,00	-3 300,00		-3 300,00	340,0 %
*Liikuntatoimen avustukset	-23 500,00	-23 600,00	-24 075,00	2,0 %	-475,00	2,4 %
*Kulttuuritoimen avustukset	-7 537,58	-13 000,00	-7 780,08	-40,2 %	5 219,92	3,2 %
* Nuorisotoimi	0,00	0,00	-150,00		-150,00	
* Maa- ja metsätilat	0,00	-100,00	0,00	-100,0 %	100,00	
*Yksityistieavustukset	-37 960,14	-40 000,00	-38 141,96	-4,6 %	1 858,04	0,5 %
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-710 156,52	-650 000,00	-687 669,17	5,8 %	-37 669,17	-3,2 %
Yhteensä	-1 020 976,48	-964 000,00	-976 277,48	1,3 %	-12 277,48	-4,4 %

Avustuksia maksettiin 1 milj. euroa, mikä on lähes talousarvion mukainen. Työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyi vajaa 40 000 euroa, mutta on kuitenkin pienempi kuin vuonna 2020 maksettu osuus.

Verotulot

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Kunnan tulovero	19 233 881,90	18 800 000,00	18 741 318,79	-0,3 %	-58 681,21	-2,6 %
Kiinteistövero	1 543 573,63	1 700 000,00	1 701 760,28	0,1 %	1 760,28	10,2 %
Yhteisövero	1 432 868,25	1 900 000,00	1 932 293,36	1,7 %	32 293,36	34,9 %
Yhteensä	22 210 323,78	22 400 000,00	22 375 372,43	-0,1 %	-24 627,57	0,7 %
Asukasluku	6 555	6 600	6 503			-0,8 %
Verotulo, €/asukas	3 388	3 394	3 441			1,5 %
Kunnallisvero-%	21,75	21,50	21,50			
€/kunnallisvero-%	884 316,41	874 418,60	871 689,25			-1,4 %

Verotuloja kertyi 22,4 milj. euroa, mikä oli lähes talousarvion mukainen. Verotuloarviota pienennettiin kunnan tuloveron osalta 0,5 milj. euroa, ja korotettiin yhteisöveron osalta 0,3 milj. euroa, joten verotulojen kertymä muutettuun talousarvioon nähden oli hyvin lähelle sama. Tuloveroprosenttia vuodelle 2021 alennettiin 0,25 %-yksiköllä, kiinteistöveroprosentti olivat vuoden 2020 tasolla. Tuloveroprosentti oli siis 21,50 %. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 %, vakituiseen asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 0,65 % ja muuhun asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 1,25 %.

Kunnallisverotuloja kertyi 18,7 milj. euroa, -2,6 % vähemmän kuin edellisenä vuotena. Heikkoa kunnallisverokertymää selittää mm. tuloveroprosentin alentaminen sekä verottajan arvio sen liian suuresta alenemasta tuloverokertymään kertymän jäädessä koko vuodelle vajaaksi. Tilanne korjautuu seuraavana vuotena. Valtakunnallisestihan verotulokertymät olivat huomattavasti korkeammat kuin myös muissa Pohjois-Karjalan kunnissa. Pohjois-Karjalan kuntien tuloverojen kasvu 3,4 % ja koko maan kunnallisverojen kasvu-% olo 2,4.

Yhteisöveroja kertyi 1,9 milj. euroa, mikä on talousarvion mukainen. Yhteisöveron tuotossa on huomioitava kuntajako-osuuden 10-%yksikön korotus, mikä oli yksi valtion myöntämistä koronatuista kunnille. Tämän vaikutus kaupungin yhteisöveroihin oli vajaa 0,6 milj. euroa.

Kiinteistöveroa kertyi 1,7 milj. euroa, 10,2 % edellisvuotta enemmän. Tähän vaikutti kiinteistöverotuksen teknisenä muutoksena ns. joustava valmistuminen, eli verojen tilitysrytmi muuttui aikaisempiin vuosiin nähden.

Valtionosuudet

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus*)	13 557 630,00	13 089 787,00	13 096 015,00	0,0 %	6 228,00	-3,4 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	6 605 047,00	6 340 985,00	6 340 985,00	0,0 %	0,00	-4,0 %
Opetus- ja kulttuuri- toimen muu valtionosuus	-654 886,00	-650 000,00	-728 294,00	12,0 %	-78 294,00	11,2 %
Verotulomenetyksen kompensaatio*)	3 601 797,00	3 617 440,00	3 636 147,00	0,5 %	18 707,00	
Yhteensä	23 109 588,00	22 398 212,00	22 344 853,00	-0,2 %	-53 359,00	-3,3 %
Asukasluku	6 555	6 600	6 503			-0,8 %
Valtionosuus, €/asukas	3 525	3 394	3 436			-2,5 %

Valtionosuuksia kertyi 22,3 milj. euroa, eli hiukan vähemmän kuin oli budjetoitu. Erotus johtuu opetus- ja kulttuuritoimen muusta valtionosuudesta, joka on budjetoitu edellisen vuoden tasolle. Vertailuvuoden 2020 valtionosuuksien määrään sisältyy noin 1,8 milj. euroa koronatukea, jonka takia vertailua ei voi tehdä, ilman että tietää syytä tähän.

Rahoitustuotot ja kulut

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Korkotuotot	72 881,82	50 848,00	49 722,85	-2,2 %	-1 125,15	-31,8 %
Muut rahoitustuotot	30 417 293,91	861 034,00	919 660,97	6,8 %	58 626,97	-97,0 %
* Siitä erikseen osinkotuotot	30 307 659,68	755 000,00	64 659,90	-91,4 %	-690 340,10	-99,8 %
Korkokulut	-129 751,65	-102 158,00	-110 960,61	8,6 %	-8 802,61	-14,5 %
Muut rahoituskulut	-107 669,17	-105 734,00	-191 670,66	81,3 %	-85 936,66	78,0 %
Yhteensä	30 252 754,91	703 990,00	666 752,55	-5,3 %	-37 237,45	-97,8 %

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä vajaa 0,7 milj. euroa. Vuoden 2020 lukuihin ero on poikkeuksellinen, mikä johtuu kaupungin myymästä osuudesta omistamastaan Outokummun Energia Oy:stä. Outokummun Energian Oy:n kaupan kauppahinnasta osan ostaja maksoi osinkotuottoina, 29,2 milj. euroa, joka näkyy vuoden 2020 tilinpäätöstiedoissa.

Yleinen korkotaso jatkui edelleen matalana ja vieraan pääomankorkokulut pysyivät maltillisina. Kaupungilla oli maksuvalmiuden turvaamiseksi ollut jonkun verran käytössään kuntatodistuksia, joista ei kertynyt korokuluja, koska korko-% oli koko vuoden miinusmerkkinen.

Vuosikate

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Vuosikate	32 086 284,36	1 261 281,00	1 611 631,07	27,8 %	350 350,07	-95,0 %
Yhteensä	32 086 284,36	1 261 281,00	1 611 631,07	27,8 %	350 350,07	-95,0 %

Vuosikate on 1,6 milj. euroa positiivinen. Talousarviossa vuosikate arvioitiin olevan 1,3 milj. euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksen osalta Outokummun Energia Oy:n enemmistöosuuden myynnistä osinkotuottoina saatu osa kauppahinnasta on kirjattu rahoitustuottoihin, jonka takia vuosikatteissa on suuri ero.

Poistot

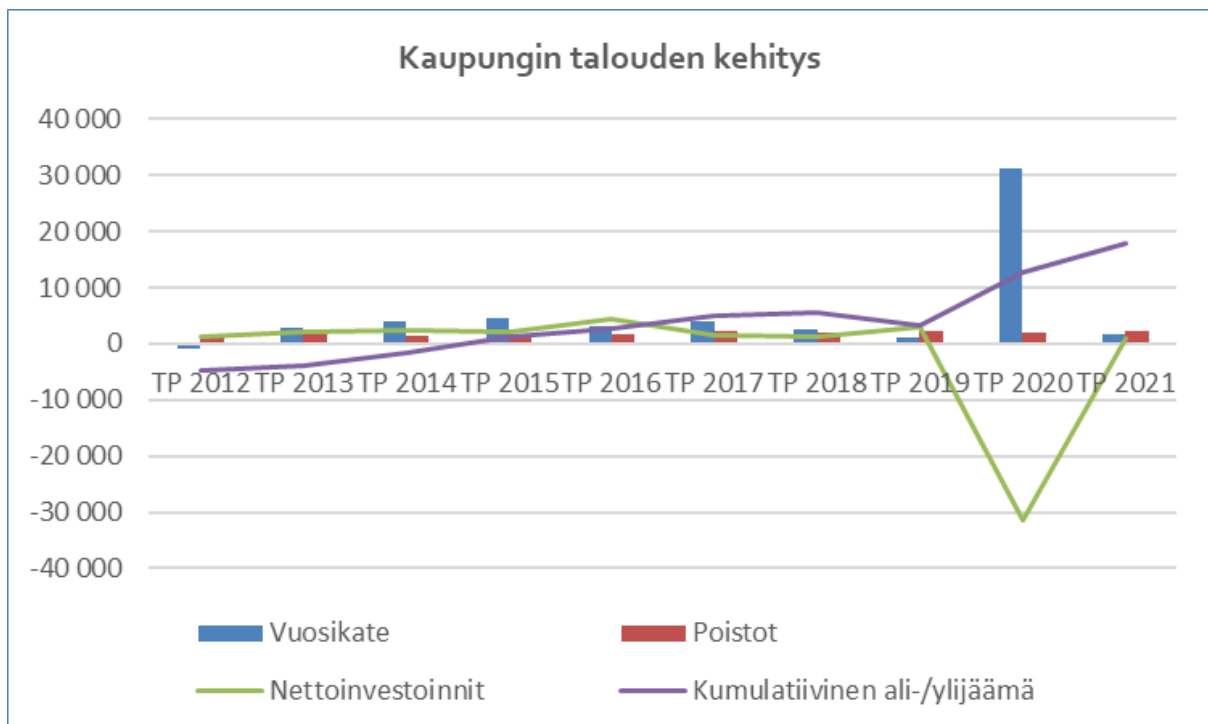
	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Poistot muista pitkävaik. menoista	-26 463,10	-33 029,00	-24 291,78	-26,5 %	8 737,22	-8,2 %
Poistot rakennuksista	-753 021,13	-837 230,00	-1 114 885,37	33,2 %	-277 655,37	48,1 %
Poistot kiinteistä rakenteista ja	-867 310,69	-941 086,00	-1 111 803,43	18,1 %	-170 717,43	28,2 %
Poistot koneista ja kalustosta	-148 416,93	-122 851,00	-128 084,93	4,3 %	-5 233,93	-13,7 %
Muut lisäpoistot	-75 557,97	0,00	-840,94		-840,94	
Yhteensä	-1 870 769,82	-1 934 196,00	-2 379 906,45	23,0 %	-445 710,45	27,2 %

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 2,4 milj. euroa eli lähes 0,5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Ero johtuu nykyisen terveyskeskuksen ja Jokipohjan kiinteistöjen nopeammasta aikataulusta kuin alkuperäinen poistosuunnitelma. Terveyskeskuksen osalta poisto-ohjelman muutos vaikuttaa tulokseen heikentävästi 0,3 milj. euroa ja Jokipohjan kiinteistön osalta 0,2 milj. euroa. Muu lisäpoisto koskee Karjalan matkailu Oy:n osakkeiden alaskirjausta. Yhtiö on lopetettu.

Tilikauden tulot

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2021 - TA 2021, €	TP 2021/ TP 2020, %
Tilikauden tulos	80 006 925,45	-672 915,00	-768 275,38	14,2 %	-95 360,38	-101,0 %
Yhteensä	80 006 925,45	-672 915,00	-768 275,38	14,2 %	-95 360,38	-101,0 %

Tilikauden tulos on 0,8 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviomuutosten jälkeen talousarviossa 2021 tilikauden tulos oli 0,7 milj. euroa alijäämäinen, joten lopullinen tulos on 0,1 milj. euroa heikempi. Vertailu vuoden 2020 tulokseen on harhainen, koska vuoden 2020 tulos oli poikkeuksellinen ja kertaluontoinen.

Kuva 18. Kaupungin talouden kehitys vv. 2012–2021.

Vuosikate osoittaa sen tulo- ja käyttömenojen määrän, joka juoksevien käyttötalousmenojen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja sijoituksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulo- ja käyttömenojen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulo- ja käyttömenojen on oltava riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot, kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan pitääkseen palvelut toimintakunnossa. Taulukossa vuoden 2020 nettoinvestointien määrä on positiivinen johtuen Outokummun Energia Oy:n osuistuksen myyntituloista.

Investoinnit

Kohde	euroa	%-osuus
Rakennukset	363 215	28,15 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	664 685	51,51 %
Koneet ja kalusto	224 527	17,40 %
Muut aineelliset hyödykkeet	36 718	2,85 %
Osakkeet ja osuudet	1 283	0,10 %
Yhteensä	1 290 428	100,00 %

Kaupungin investointimenot (brutto) olivat tilikaudella yhteensä 1,3 milj. euroa.

Lainat

	TP 2020	Lyhennykset	Lisäykset	TP 2021
Pitkäaikainen	8 589 570,00	-1 406 466,00	1 400 000,00	8 583 104,00
*Lainat rahoituslaitoksilta	8 589 570,00	-1 406 466,00	1 400 000,00	8 583 104,00
Lyhytaikainen	3 603 142,00	-6 603 142,00	6 406 466,00	3 406 466,00
*Joukkovelkakirjalainat	2 000 000,00	-5 000 000,00	5 000 000,00	2 000 000,00
*Lainat rahoituslaitoksilta	1 603 142,00	-1 603 142,00	1 406 466,00	1 406 466,00
Lainat muilta luotonantajajilta (konsernitili)	1 159 871,63	-826 651,47	0,00	333 220,16
Yhteensä	13 352 583,63	-8 009 608,00	7 806 466,00	12 322 790,16
Lainat €/asukas	2 037,01			1 894,94
Asukasluku 31.12.	6 555			6 503

Kaupungin lainasalkku kokonaisuudessaan on tilinpäätöksessä 12,3 milj. euroa. Kokonaislainamäärä väheni 1 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa kuntatodistuksilla oli tilikauden alkaessa 2 milj. euroa ja tilinpäätöksessä 2 milj. euroa. Vuoden vaihteessa tytäryhteisöjen rahavaroja konsernitilillä oli 0,3 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan keskikorko oli 0,47 %. Kuntatodistuksista ei kertynyt tilikaudella 2020 lainkaan korkokuluja.

Asukaskohtainen lainamäärä väheni 142 euroa asukasta kohden. Manner-Suomen kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä oli tilikaudella 3 476 €/asukas, joten Outokummun kaupungin asukaskohtainen lainamäärä on reilusti alle valtakunnan keskiarvon.

Tilikausien 2020 ja 2021 vertailu

Vuoden 2020 tilinpäätös ei ole kaikilta osin vertailukelpoinen vuoden 2021 tilinpäätökseen, joten alla on vertailu covid 19 -pandemian ja Outokummun Energia Oy:n enemmistöosuuden myynnin vaikutusta vuoden 2020 toteutuneeseen tilinpäätökseen (tuloslaskelma). Vuoden 2021 tilinpäätös sisältää myös koronatukia noin 0,6 milj. euroa. Yleensä joka vuosi on joitain kertaluonteisia eriä.

Tilikauden (ulkoiset)

tulos

	TP 20	Alku- peräinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TP 2021	Ei korona- tukia, ei Energian kauppaa, TP 2020	Ei korona- tukia, TP 2021	Selite TP 2020	Selite TP 2021
Toimintatuotot	7 016	7 023	7 093	7 562		7 592		liikuntatoimen myyntitulot 30 t€
Toimintakulut	-50 503	-50 669	-51 334	-51 337		-51 337	saastot ruokapalveluissa, lisäkulut koulun ateriapalveluissa, +/-o	
TOIMINTAKATE	-43 486	-43 645	-44 241	-43 775	-43 775	-43 745		
Verotulot	22 210	22 600	22 400	22 375	21 940	21 799	yhteisövero -0,270 m€	yhteisövero -576,599 €
Valtionosuudet	23 110	22 398	22 398	22 345	21 349	22 297	vo -1,8 m€	vo -0,048 m€
Rahoitustuotot ja -kulut	30 253	704	704	667	1 041	1 000	Energian kauppahintaa	
VUOSIKATE	32 086	2 057	1 261	1 612	555	1 350		
Poistot	-1 871	-1 934	-1 934	-2 380	-1 871	-2 380		
Satunnaiset erät	49 791		0	0	0			
Satunnaiset tuotot	50 699		0	0	0		Energian kauppahintaa	
Satunnaiset kulut	-908		0	0	0		Energian kaupan kuluja	
TILIKAUDEN TULOS	80 007	123	-673	-768	-1 316	-1 030		
Investointivaraukset	-20 400			7 700				
Rahastosiirrot	-50 048			-1 753	0			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	9 559	123	-673	5 179	-1 316	-1 030		

Mikäli koronatukia ei olisi tullut ja mikäli Outokummun Energia Oy:stä ei olisi myyty enemmistöosuutta, tilikauden tulokset vuosina 2020 ja 2021 olisivat olleet alijäämäisiä reilu 1 milj. euroa.

Talousarviomuutoksia kaupunginvaltuusto käsitteli 3 kertaa. Muutokset olivat:

Kvalt 22.2.2021 § 13 Investointiosan muutos; kaupunkirakennepalvelut: lisämääräraha 50 000 euroa kohtaan Terveyskeskuksen peruskorjaus tai uudisrakennus, lisämääräraha 80 000 euroa kohtaan Palveluasumisen yksikön rakentaminen (Kummunkatu 15), lisämääräraha 10 000 euroa kohtaan Paloaseman peruskorjaus tai uudisrakennus.

Taloussuunnitelman muutokset:

- 1) Terveyskeskuksen peruskorjaus tai uudisrakennus 7 milj. euroa vuosille 2021 – 2023.
- 2) Palveluasumisen yksikön rakentaminen 8,5 milj. euroa vuosille 2021 – 2023.
- 3) Paloaseman peruskorjaus tai uudisrakennus 1,5 milj. euroa
- 4) Kaupungintalon peruskorjaus 1,4 milj. euroa vuodelle 2023.
- 5) Katuinfra 2,0 milj. euroa.

Kvalt 29.11.2021 § 100 Käyttötalouden muutos;

Ruokapalvelujen ja kaupunkirakennepalvelujen välistä ruuanjakelun sisäistä 69 000 euron kulua/tuottoa ei ollut budjetoitu talousarvioon. Summa on ruokapalvelujen (hallintopalvelut) sisäinen kulu ja ruokapalveluauton (kaupunkirakennepalvelut) sisäinen tulo eikä se vaikuta toimintakatteeseen.

Hallintopalvelut ja hyvinvointipalvelut: Siun soten maksuosuus hallintopalvelujen sosiaali- ja terveyspalvelujen tulosalueelle alittui 170 000 euroa ja maksuosuudesta hyvinvointipalveluihin varattu osuus koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon ylittyi 170 000 euroa. Määrärahasiirto tehtiin näiden palvelualueiden kesken.

Hyvinvointipalvelut: lisämääräraha 300 000 euroa varhaiskasvatuksen henkilöstömenoihin ja myyntituottojen vähennys 30 000 euroa liikuntatoimessa.

Kaupunkirakennepalvelut: tuloja lisää 100 000 euroa maan myynnin ja tonttien sekä erityismaan käsittelyn osalta. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tehtiin 730 000 euron pakollinen varaus entisen Kummun koulun purkamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Purkukustannukset olivat määrältään noin 410 000 euroa, joten käyttämättä jäävä 320 000 euron pakollinen varaus tuloutetaan.

Rahoitusosan muutos: kunnallisverokertymän vähennys -500 000 euroa, yhteisöverotuottokertymän lisäys 300 000 euroa.

Konserni: Talousarviokirjassa Matkakumpu Oy:n liikevaihdon arviota 918 000 euroa ei saavuteta, ennuste on, että liikevaihto jää 630 000 euroon. Muutos tehdään talousarviokirjaan.

Kvalt 22.12.2021 § 107 Pakollinen varaus Siun soten alijäämien kattamista varten 685 500 euroa.

1.1.5 Kaupungin henkilöstö

Tietoja henkilöstöstä

Outokummun kaupungilla on 3 palvelualuetta, joissa henkilöstöä oli 31.12.2021 yhteensä 288 henkilöä jakautuen työsuhteen luonteen perusteella seuraavasti hr-ohjelmiston tietojen perusteella (suluissa vertailulukuina vuosi 2020):

Palvelut	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset	Palkka- tuetut	Opso	Yht.	joista naiset	joista miehet
Hallinto	27 (32)	10 (5)	15 (7)	2 (1)	54 (45)	39	15
Hyvinvointi	128 (129)	41 (31)	1 (1)	2 (1)	172 (162)	145	27
Kaupunki- rakenne	44 (44)	15 (6)	1 (1)	2 (1)	62 (52)	31	31
Kaupunki yhteensä	199 (205)	66 (42)	17 (9)	6 (3)	288 (259)	215	73

Taulukko 1: Henkilöstömäärät 31.12.2021 (suluissa 31.12.2020)

Kaupungin vakinaisen henkilöstön määrä on lähes ennallaan mutta palvelutuotannossa on tarvittu määräaikaista henkilöstöä. Aktiivisten työllistämistoimien vuoksi kaupungille on myös palkattu henkilöitä palkkatuella. Taulukkoon ei ole otettu sijaisia, kesätyöntekijöitä, harjoittelijoita tms.

Henkilöstöstä 227 (202) työskenteli kokoaikaisena ja 61 (57) osa-aikaisena, joista 3 (6) oli osa-aikaisena osittaisen työkyvyttömyyden vuoksi.

Henkilötyövuosia oli kaupungilla kuntatyönantajan (KT) ohjeen mukaisesti (htv2) laskettuna vuonna 2021 yhteensä

HTV2 279,4 (269,1)

Tässä luvussa ovat mukana kaikki kalenterivuoden aikana kaupungilla palvelussuhteessa olleet.

Koko henkilöstön keski-ikä oli

Keski-ikä 46,5 (48,2)

jakautuen palvelualueittain ja ikäryhmittäin alla olevan

	-30 v	30-34 v	35-39 v	40-44 v	45-49 v	50-54 v	55-59 v	60-64 v	65- v
Hallinto	6	3	7	5	6	10	7	14	1
Hyvinv.	36	16	23	28	23	18	26	25	3
Kaup.rak.	4	2	9	7	7	9	11	14	2
YHT	46	21	39	40	36	37	44	53	6
YHT %	14,3	6,5	12,1	12,4	11,2	11,5	13,7	16,5	1,9

Taulukko 2: Koko henkilöstön ikärakenne 31.12.2021

Viiden vuoden nipuissa kaksi suurinta henkilöstöryhmää ovat 55-59 vuotiaat ja 60-64 vuotiaat, joissa on yhteensä lähes kolmasosa kaupungin henkilöstöstä

Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstömenot ovat nousseet 7 %.

	Hallinto- palvelut		Kaupunkirakenne- palvelut		Hyvinvointi- palvelut		Kaupunki yht.	
vuosi	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
palkat	1 720	1 841	1 908	1 984	5 722	6 215	9 350	10 041
eläkekulut	404	421	622	6 478	1 212	1 298	2 238	2 366
muut sivukulut	67	67	66	68	212	225	345	360
Henkilöstö- kulut yhteensä	2 192	2 330	2 596	2 699	7 146	7 738	11 933	12 767

Taulukko 3: Palkat ja sivukulut vuonna 2020 ja 2021

Taulukon eläkekulut sisältävät palkkaperusteisten eläkemaksujen lisäksi myös eläkemenoperusteiset sekä varhaiseläkemenoperusteiset maksut.

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstökoulutuksen suunnittelu tapahtuu pääosin jokaisen palvelussuhteessa olevan ja hänen esihenkilönsä kanssa sekä tulosyksiköittäin. Koulutustarve voi perustua työntekijän / viranhaltijan tai esihenkilön näkemykseen koulutustarpeesta.

Opintovapaisiin on työntekijöillä subjektiivinen oikeus opintovapaalain määrittelemien ehdoin ja rajoituksin.

Käytännössä kaikissa kaupungin työyksiköissä pidettiin työpaikkakokouksia (nimitys ja toteutustapa vaihtelee). Samoin esihenkilön ja alaisen väliset kehityskeskustelut käydään lähes kaikkien kaupungin vakinaisten työntekijöiden kanssa vähintään kahden vuoden välein. Osa kehityskeskusteluista on ryhmämuotoisia.

Vuonna 2014 kuntien yhteistoimintalakiin tuli velvoite koulutussuunnitelman laatimisesta henkilöstön ammatillisen osaamisen ennakoimiseksi ja kehittämiseksi. Outokummussa henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on yhdistetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan (HEKOTA – suunnitelma). Suunnitelma päivitetään vuosittain.

Opintovapaalla oli vuoden aikana hyvinvointipalveluista 9 henkilöä ja kaupunkirakenteesta 1 henkilö.

Henkilöstön hyvinvointi

Kaupungin henkilöstö oli vuonna 2021 sairauslomalla yhteensä 4 375 kalenteripäivää (vuonna 2020 yhteensä 3 953) eli KT:n ohjeen mukaisesti laskettuna poissaolokalenteripäivät / henkilötyövuodet

Sairauspoissaolot	15,7 (14,7)
Sairauspoissaoloprosentti	4,3% (4,0%)

Niiden henkilöiden prosenttiosuus, joilla ei ollut yhtään päivää sairauspoissaoloa, on hieman kasvanut

Ei yhtään päivää sairaana poissaolleiden osuus 48,3 (46,8)
--

Vuorotteluvapaalla oli vuoden aikana 4 henkilöä hyvinvointipalveluista.

Vuonna 2020 tehdyssä henkilöstökyselyssä yleisen työtyytyväisyyden keskiarvo oli 3,89 asteikolla 1-5 jossa 5 on paras (3,74 vuonna 2018). Henkilöstökyselyssä esiin nousseita kehittämiskohteita on lähdetty aktiivisesti työstämään. Seuraava henkilöstökysely tehdään maaliskuussa 2022.

Kesäkuussa 2017 käyttöön otetun liikunta- ja kulttuuripassin saa jokainen vähintään 6 kk palvelussuhteessa kaupungilla tai tytäryhtiöissä oleva työntekijä. Passia käytti vuoden aikana koko konsernissa 218 henkilöä (196 vuonna 2020). Työntekijöiden eniten käyttämien kulttuuri-, liikunta- tai hyvinvointipalveluyritysten top-10 listalla on seitsemän outokumpulaista yritystä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista käytännössä seurataan henkilöstö-, koulutus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kerrotuilla mittareilla.

Rekrytointien työpaikkailmoituksissa vuonna 2021 ei ole mainittu sukupuolta missään ilmoituksessa. Yhdenvertaisuuslain sallimaa erilaista kohtelua rekrytoinneissa (valitaan tehtävään aliedustettuna olevan sukupuolen edustaja) ei sovellettu vuoden aikana.

Kaupungin henkilöstön palkkausjärjestelmässä on käytössä 77 kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaista hinnoittelutunnusta. Näistä 30 on sellaisia, joissa on edustettuna sekä mies- että nais-oletettuja. Näistä kolmessa tehtäväkohtaisten palkkojen keskiarvo on sama, kymmenessä tehtäväkohtaisten palkkojen keskiarvo oli suurempi miehillä ja seitsemässätoista naisilla. Eroavissa tehtäväkohtaisissa palkoissa syyt löytyvät tehtävien vaativuudesta. Kokonaisansioissa palkkojen keskiarvo oli suurempi naisilla viidessätoista ja miehillä yhdessätoista hinnoittelutunnuksesta. Kokonaisansioissa eroihin vaikuttavat työkokemukselliset ja henkilökohtaiset lisät sekä mahdolliset ylitunnit.

Naiset olivat perhevapailla vuonna 2021 yhteensä 1 839 (1 789) ja miehet 46 (167) kalenteripäivää.

Työterveyshuollon palveluiden käyttö ja kustannukset

Outokummun kaupungin henkilöstön työterveyshuollon järjestäjänä on toiminut Siun Työterveys Oy. Työterveyshuollon kustannukset olivat 89 261 € vuonna 2021 (69 716 € vuonna 2020), josta lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus 60 798 € (40 233 €) ja työnantajalle vapaaehtoisen sairaanhoidon osuus 28 464 € (29 483 €). KELA korvaa kustannuksista hieman yli puolet.

1.1.6 Ympäristöasiat

Merkittävimmät ympäristöriskit ovat jätevesihuolto, yhdyskuntajätteen kaatopaikka ja erityismaiden käsittelyalue. Jyrin käsittelyaseman alueelta tulevat vedet on johdettu viemäriverkoston avulla Jokipohjan jätevedenpuhdistamolle.

Erityismaiden käsittelyalueen toimintaa seurataan niin, että se on lupaehtojen mukaista. Kasvukerroksiin sijoitetaan jatkossa kompostoimalla puhdistettuja öljyisiä maita sekä kompostoituja biojätteitä.

Toimintaan liittyvä olennainen riski on talousveden laatu ja riittävyys. Veden laatu on ollut hyvä, koska Outokummussa käytetään ainoastaan pohjavettä. Vesihuollon suurimpana riskinä on pitkäkestoinen sähkökatkos, jolloin vettä ei pystytä pumpaamaan ylävesisäiliöön. Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitokselle sekä kaivolle K3 on rakennettu liittymä varavoimakonetta varten. Kahden varavoimakoneen avulla saadaan turvattua juomaveden saanti poikkeustapauksissa kolmelta siiviläputkikaivolta. Vesihuoltopalveluiden käytössä on kaksi varavoimakonetta, toinen jätevedenpuhdistamon ja toinen puhdasvesilaitosten käytössä.

Katualueiden liikenneturvallisuutta parannettiin uusimalla vanhoja katuvalaisimia liikenneturvallisuuden kannalta tärkeimmissä kohteissa. Kaupungin katualueilla on noin 1 400 katuvalaisinta, joista on uusittu noin 75 %. Vuosina 2019–2020 liikenneturvallisuutta parannettiin merkittävästi Kummunkadun peruskorjauksen tiimoilta.

Vanhan kaivoksen alueella tapahtui ennen vuotta 1992 painumia. Kun vuonna 1992 kaivoskäytäviin pumpattiin hiekkaa, painumat pysähtyivät, eikä siellä sen jälkeen ole mittauksien mukaan maa painunut. Vuonna 2010 alueelta teetettiin alan konsultilla selvitys, jonka mukaan aluetta voidaan hyödyntää.

Mahdollisessa kaivostoiminnan uudelleen aloittamisessa Keretin alueella, tulee ympäristöriskit minimoida, mikäli kaivostoiminta ulottuu suunnitellusti Jyrin käsittelyaseman alle, tulee toiminnanharjoittajan ottaa huomioon maanpäällisten loppusijoitusaltaiden sisältämät vaaralliset jätteet, ja ehkäistä kaikin tavoin kaivostoiminnan aiheuttamat maaperän painumat.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset edustamisesta ja hankinnoista eturistiriitojen välttämiseksi. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista.

Julkiset hankinnat

Outokummun kaupunki suorittaa tavara- ja palveluhankinnat (pois lukien kaupunkirakennepalvelujen urakkahankinnat) pääsääntöisesti Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta ja jos tavara/palvelu on kilpailutettu hankintatoimessa, hankinta suoritetaan näiltä kilpailun voittaneilta toimittajilta. Meidän IT ja Talous Oy eli Meita on mukana Pohjois-Karjalan hankintatoimen kilpailuttamisissa ict-hankinnoissa. Kaupunki voi Meitan kautta hankkia ict-tuotteita ja palveluita, vaikka ei olisi ollut suoraan mukana hankintatoimen kilpailutuksessa. Hankintatoimi yleensä ehdottaa maakunnallisiin puitesopimuksiin sosiaalisten kriteerien mukaan ottamista, esim. työllistämisehdon käyttöä kunnan hankinnassa, mikäli se vain soveltuu ko. hankintaan. Sosiaalisiin kriteereihin hankinnoissa liittyvät myös tasa-arvoiset ja turvalliset työolot sekä oikeudenmukainen palkkaus. Hankinnoissa ja toiminnassa ei ole havaittu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Maankäyttö ja rakentaminen

Konsernin strategian mukaan taajama-alue kaavoitetaan neljässä osassa. Kaavoituksella on yhdistetty useita eriaikoina laadittuja asemakaavoja, ja tämä on osaltaan taannut maanomistajille tasa-arvoisen kohtelun.

Urakkakilpailutukset on kilpailutettu hankintalain mukaisesti ja tilaajavastuulain mukaiset työnantajan lakisääteiset velvoitteet on tarkastettu. Tällä pyritään harmaantalouden torjuntaan ja tarkoituksena on edistää tasavertaista kilpailua. Urakat ovat edenneet suunnitelmien mukaan eikä niissä ole havaittu mitään normaalista poikkeavaa. Lisätyöt ovat olleet maltillisella tasolla. Toiminnassa ei ole havaittu korruptiota eikä lahjontaan viittaavia tekijöitä.

Päätöksenteossa on huomioitu esteellisyys ja päätöksenteon puolueettomuus. Henkilö, joka on kokenut tai ilmoittanut olevansa jäävi ei ole osallistunut päätöksentekoon ja näin tehden päätöksenteon puolueettomuus on varmistettu.

Poliittinen toimintaympäristö

Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Vuonna 2021 kunnallisvaalien jälkeen tarkastuslautakunnan kokoonpanon viivästymisen vuoksi sidonnaisuusilmoitukset on pyydetty maaliskuussa 2022.

Päättäjille on annettu koulutusta esteellisyyteen ja jääviyteen liittyvissä asioissa.

Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2020 tilikauden tulos oli 80 milj. euroa. Rahastojen ja varausten kirjausten jälkeen tilikauden ylijäämä oli 9,6 milj. euroa.

Kaupungin alkuperäinen talousarvio vuodelle 2021 oli ylijäämäinen 0,1 milj. euroa. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvo jäi alijäämäiseksi 0,7 milj. euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksen tulos on 0,8 milj. euroa alijäämäinen ja varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 5,2 milj. euroa.

Talousarvion toteutumisen näkökulmasta merkittävimmät haasteet kohdistuvat palvelutuotannossa työllisyyspalveluihin, mm. työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun sekä kunnallisverokertymään.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän, Siun soten onnistuminen kustannusten hallinnassa on vaikuttanut merkittävästi kaupungin talouden hallintaan. Onhan Siun soten maksuosuus noin 56 % käyttötalouden ulkoisista kustannuksista. Perussopimuksen mukaan järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella (= kuntien maksuosuudet). Omistajaohjauksessa on määriteltävä maksuosuuksilla kerättävän määrän muutos vuosittain. Muutoksen pohjana käytetään aina kuluvan vuoden ennustetta. Vuoden 2018 loppuun saakka kuntien maksuosuudet perustuivat rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osa on 95 % ja asukasluvun mukainen osa on 5 %. Vuoden 2019 alusta maksuosuudet perustuvat kokonaan palvelujen käytöstä aiheutuviin kustannuksiin.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastuspalvelujen järjestämisvastuu päättyy kunnilta vuoden 2022 lopussa. Järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 hyvinvointialueille. Myös Pohjois-Karjalassa ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa jatkossa hyvinvointialue kuten myös Siun sote on tuottanut. Siun sote on vuokrannut kaupungilta toimitiloja sote-palvelujen tuottamista varten. Palvelujen tuottaminen kaupungin kiinteistöissä on taloudellisessa mielessä merkittävä.

Laskelmia siitä, miten mainittujen sote-palvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden järjestämäksi, on olemassa, ja niiden pohjalta on myös taloussuunnitelma vuosille 2023-2024 laadittu. Laskelmat tarkentuvat vuoden 2022 aikana, jo alkukeväästä.

Työllisyyspalveluihin sisältyvä työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä on kasvanut usean vuoden ajan ja kasvoi edelleen vielä vuonna 2020. Tavoitteena on hillitä kyseisen kuluerän kasvua, joka tarkoittaa lisää työllistämistoimia, joilla edistetään työttömien henkilöiden joko työllistymistä tai poluttamista erilaisiin työllistymistä edistäviin palveluihin. Kaupunki oli varautunut vuoden 2021 talousarviossa mm. työllisyyden kuntakokeiluun sekä neljän kunnan (Outokumpu, Polvijärvi, Kontiolahti ja Liperi) yhteiseen työllisyyttä edistävään Yhteistyöllä tulokseen (Ytyä) -hankkeeseen. Työllisyystoimilla on saatu tuloksia mm. työmarkkinatuen kuntaosuuden kääntymisessä laskuun, mutta ennen kaikkea työttömiä henkilöitä on saatu työhön, koulutukseen tai muutoin työllisyyttä edistäviin palvelujen piiriin.

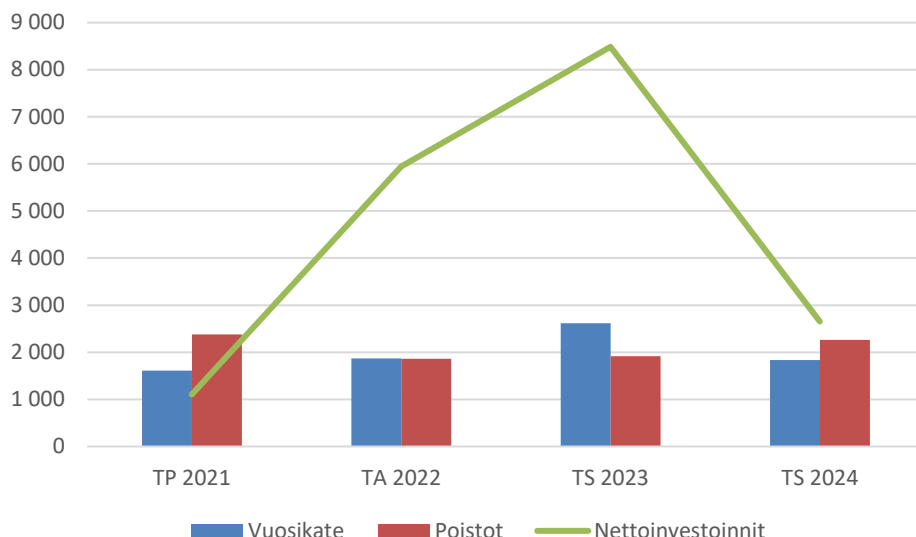
TE-palvelujen järjestämisvastuu on siirtymässä kunnille vuoden 2024 aikana. TE-palveluiden siirron myötä myös kuntien työttömyysturvaa koskeva rahoitusvastuu laajenee. Tämänhetkisten suunnitelmien mukaan TE-palvelut voi järjestää kunta tai yhteistoiminta-alue, jonka työvoimapohja on vähintään 20 000 henkilöä. 1.3.2021 käynnistyneille työllisyyden kuntakokeiluille säädetään jatko siihen asti, kunnes TE-palvelut siirtyvät pysyvästi kuntien järjestämisvastuulle. Muutoin kuntakokeilu olisi päättyvässä 30.6.2023.

Pelastustoimen työsopimuksen tulkintariita on edelleen kesken. Asia on tuomioistuimen käsittelyssä. Kaupunki on varautunut mahdollisiin korvauksiin 0,21 milj. euron pakollisella varauksella.

Tytäryhtiöiden osalta Kummun kotien tilanne on sen verran haastava, että kaupunki joutunee lähiaikoina (-vuosina) tukemaan yhtiötä. Matkakummun taloudelliseen tilanteeseen haastetta on tuonut viime vuosien koronarajoitteet ravintolatoiminnassa.

Kaupungilla on ollut vähäisessä määrin käytössä lyhytaikainen rahoitus. Näkymä on, että myös vuonna 2022 tarvitaan lyhytaikaista rahoitusta. Korkoprosentti on ollut pääsääntöisesti miinusmerkkinen. Inflaatio on ollut viime kuukausina jyrkässä nousussa, joten odotettavissa on paineita nostaa korkotasoa.

Taloussuunnitelman 2021-2023 mukaan kaupungin tulorahoitus ei riittänyt kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, ja tilikauden tulokset ovat vuotta 2021 lukuun ottamatta alijäämäisiä. Vuoden 2022-2024 taloussuunnitelman mukaan tilikaudet ovat ylijäämäisiä, joskaan niissä ei ole mukana terveyskeskuksen ja Jokipohjan kiinteistöjen nopeutetut poistot. Vuonna 2020 tehtiin noin 20 milj. euron investointivaraukset, joiden investointihankkeiden poistot eivät tulevaisuudessa rasita tilikausien yli-/alijäämää.

Kuva 19. Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.

Taloussuunnitelman 2021-2023 mukaan kaupunki ei velkaannu, mutta taloussuunnitelmassa 2022-2024 on mukana isoja investointikohteita, joihin joudutaan nostamaan talousarviolainaa, ja kaupungin lainasalkku kasvaa.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Valtion suunnittelema sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus on tullut voimaan ja hyvinvointialueet käynnistyvät vuoden 2023 alusta. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä palo- ja pelastustoimen palvelut siirtyvät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Isona riskinä tässä kokonaisuudessa nähdään hyvinvointialueiden lopullinen rahoitusjärjestelmä ja kuinka se vaikuttaa kuntien taloudelliseen tilanteeseen. Toisena isona riskinä on sote-palvelujen kiinteistöjen kohtalo. Kiinteistöjen kohtalon lisäksi huolenaiheena on myös lähipalvelujen säilyminen paikkakunnalla.

Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen lisäävät tarvetta rekrytoida uutta henkilöstöä. Eläköitymisen tai muun syyn takia avainhenkilön menettäminen on erityinen riski siellä, missä osaaminen on yhden henkilön varassa. Tämän vuoksi kaupungin palkanlaskenta jouduttiin siirtämään Meitan hoitamaksi. Jo nyt on nähty rekrytointivaikeuksia mm. ateriapalveluissa, sivistyspalveluissa ja taloushallinnossa ammattitaitoisen henkilöstön palkkaamisessa. Riski on myös siinä, kuinka onnistutaan uuden henkilöstön rekrytointiprosessissa.

Vuoden 2019 alkupuolella kaupunginvaltuusto teki määrärahavarausten Outokummun Monitoimihalli Oy:n osakkeiden ostamiseksi kaupungille. Tavoitteena oli erilaisin järjestelyin yhtiön taloudellisen tilanteen vahvistaminen ja sitä kautta monitoimihallin palveluiden jatkuvuuden turvaaminen. Yhtiö oli tuottanut tappiota useana vuonna peräkkäin eikä kyennyt suoriutumaan vastuistaan ilman tehtyjä järjestelyjä. Yhtiö on asetettu selvitystilaan ja yhtiön lopettamisesta koituu kaupungille taloudellisia vastuita.

Outokummun kaupungin korjausvelka on kaupunkirakennepalvelujen tekemän selvityksen mukaan (kh 22.10.2018 § 164) kunnallisteknisen infran osalta seuraavan 15 vuoden aikana noin 16,4 milj. euroa (1,1 milj. euroa/vuosi). Tämän lisäksi rakennuksien kunnostukseen tulisi rahaa olla käytettävissä noin 0,7 milj. euroa/vuosi. Vuonna 2021 kiinteistöjen korjausvelan hallintaan käytettiin

noin 0,64 milj. euroa. Kunnallisteknisen infran kunnostukseen käytettiin yhteensä noin 0,63 milj. euroa

Merkittävin riski tulee tällä hetkellä toimintaympäristöstä. Covid -19 pandemia ei enää juurikaan aiheuta merkittävää riskiä, vaikka henkilöstöä on ollut poissa työpaikalta koronan takia. Korona ei koetellut Outokumpua niin pahasti kuin pelättiin. Tällä hetkellä toimintaympäristön isoin riski on Ukrainan sodassa. Sodan ja talouspakotteiden vaikutus näkyy elinkeinoelämässä ja eritoten teollisuudessa. Mahdollisesti Ukrainasta saapuviin pakolaisiin on myös varauduttava.

Rahoituksen saatavuudessa ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamisessa ei ole ollut ongelmia. Korkoriskiä on pyritty pienentämään siten, että lainasalkusta kiinteäkorkoisten ja vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on n. 50 / 50.

Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuuttamalla kiinteistöt, rakennukset ja niissä harjoitettu toiminta. Vakuutusten kilpailuttaminen tehtiin vuonna 2021.

1.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungin toiminnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kaupunginhallitus hyväksyi 28.12.2015 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen voimaan tulevaksi 1.1.2016.

Talousarvion tavoitteiden toteutuminen ja seuranta

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Toimielimet jakavat määrärahat osamäärärahoiksi ja tavoitteiksi käyttösunnitelmissa, jotka toimitetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2021 talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa on määrätty, että toimielimien on järjestettävä omien tulosityksiköittensä raportointi niin, että toimielin saa kerran kuukaudessa tiedon toteumasta ja samalla esityksen korjaavista toimenpiteistä, mikäli toteutuminen poikkeaa käyttösunnitelmasta. Kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle on annettava raportit neljännesvuosittain.

Toimielimet ovat saaneet kerran kuukaudessa tiedon seurannasta ja myös korjaavista toimenpiteistä, mikäli se on ollut tarpeellista. Toimielimet ovat raportoineet vuosineljänneksittäin kaupunginvaltuustolle talousarvion toteutumisesta palvelualueittain.

Hankinnat ja omaisuuden valvonta

Hankintavaltuudet on 1.8.2021 voimaan tullessa hallintosäännössä määritelty niin, että kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasingsopimukset niiltä osin kuin ne eivät hallintosäännön perusteella kuulu lautakuntien päätettäväksi. Lautakunnat päättävät toimialansa hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasingsopimuksista niiltä osin kuin niiden euromäärä ylittää hankintalain kansallisen kynnyksarvon lukuun ottamatta kaupunkirakennejohtajalle hallintosäännön perusteella annettua valtuutta päättää urakkapalvelujen hankinnoista.

Palvelujen johtajien ja tulosalueiden päälliköiden ratkaisultaan kuuluu toimialaansa koskevat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasing-sopimuksia koskevat päätökset niiltä osin kuin niiden euromäärä ei ylitä hankintalain kansallista kynnyksarvoa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa on säännökset hankintoihin liittyvien päätösten tekemisestä sekä kilpailuttamisen tarpeesta.

Hankintavaltuuskäytäntö on havaittu toimivaksi. Omaisuusmassa on arvotettu varovaisuuden periaatteita noudattaen. Kaikki kaupungin omaisuus on vakuutettu ja vuosittain tarkastettu vakuutusten kattavuus.

Vakuudet

Kaupunki on antanut valtuuston päätösten mukaisesti ns. kolmannelle sektorille hankelainoja maksimissaan 10 000 €. Lainoille ei ole vaadittu erillistä vakuutta. Lainoja ei myönnetty 2021.

Välitetyille valtion asuntolainoille (jäljellä yksi kappale) on haettu panttikirjakiinnitys.

Maa-ainesluville on vaadittu jälkitoimenpiteitä varten vakuus. Samoin urakoissa on vaadittu rakennus- ja takuuaikainen vakuus.

Kaupunki on taannut tytäryhteisöjen lainoja. Näille takauksille on vaadittu kuntalain 129 §:n mukaisesti vastavakuus. Kaupunki on korottanut joidenkin tytäryhteisöjen konsernitililimiittiä, joihin kaikkiin korotuksiin on tytäryhteisöt toimittaneet vastavakuudet.

Aluehallintovirasto on antanut 20.12.2018 päätöksen Jyrin käsittelyaseman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta sekä Jätekuukko Oy:n siirtokuormaus- ja lajitteluasemasta Outokummussa. Kaupungin luvanhaltijana tuli asettaa 623 000 euron vakuus alueella vastuullaan olevien Jyrin käsittelyaseman toimintojen asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus asetettiin ympäristöluvan valvontaviranomaisen eduksi.

Viranhaltijapäätökset

Viranhaltijapäätökset laaditaan Dynasty-asianhallintajärjestelmässä ja henkilöstöä koskevat päätökset Populuksessa. Dynastian viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi toimielimille kokousten yhteydessä ja esihenkilöiden on tullut tarkistaa alaistensa viranhaltijapäätökset. Populuksessa tehtävät päätökset koskevat henkilöstön joko lakisääteisiä ja sopimuksiin perustuvia oikeuksia tai hallintosäännön 30 §:n mukaisia esihenkilön yleiseen ratkaisovaltaan kuuluvia asioita, joista kaupunginhallitus on tehnyt osaltaan päätöksen, ettei se käytä niissä päätöksissä otto-oikeutta.

Laskujen hyväksyminen ja tilien käyttö

Toimielimet hyväksyvät alaisten viranhaltijoiden laskujen hyväksymis- ja tilinkäyttövaltuudet. Omia kululaskujaan ei saa hyväksyä ja laskun asiataarkastajana tulee olla eri henkilö kuin hyväksyjä. Toiminta on ollut sujuvaa, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu.

Ostolaskujen käsittelyssä erityinen riski ja vaarallinen työyhdistelmä on toimittajarekisterin ylläpitäminen ja maksatuksen hoitaminen, joka on korjattu rajoittamalla ko. tehtäviä hoitavien henkilöiden kaikkien toimintojen käyttöoikeuksia maksatus- ja kirjanpito-ohjelmissa.

Maksuliikenne ja kassatoiminnot

Maksuliikennettä on mahdollista hoitaa manuaalisesti pankkisiirrolla. Väärinkäytösten estämiseksi pankkisiirroissa tulee olla kaksi nimenkirjoittajaa.

Maksuliikenne hoidetaan Banking-maksuliikenneohjelmalla. Uuteen järjestelmään siirryttiin alkuvuodesta 2021. Maksuliikenneohjelman pääkäyttäjäsiirrytti Meitalle.

Ohjelman siirtopäiväkirjasta näkyy, kuka henkilö on tehnyt maksatuksen. Ohi-reskontran maksuja tulee tehtäväksi esim. rahasiirrot eri pankeista, kiireellinen maksu, yksittäinen palkka jne. Maksatuksen tekevä henkilö voi tehdä maksun ilman, että maksua on hyväksytty. Kontrollitoimenpiteenä otetaan listaukset ohi-reskontran maksuista sekä maksuliikenteen siirtopäiväkirja. Hallinto- ja talousjohtaja tekee tarkistustoimenpiteet. Hallinto- ja talousjohtaja tarkistaa pistokokeen luontoisesti, että toimittajarekisterissä oleva pankkitili ja maksuluettelossa olevan maksun saajan pankkitili on sama.

Urheilutalolla on käteiskassa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan käteiskassat on tarkistettava ennakoon ilmoittamatta vuosittain. Tarkastuksen suorittaa kirjanpitoapäällikkö tai muu tehtävään osoitettu henkilö. Hallinto- ja talousjohtaja sekä kirjanpitoapäällikkö suorittivat kassan tarkastuksen 24.3.2022. Kassan tarkastuksessa ei havaittu huomautettavaa.

Laskutus-myyntireskontra

Kaupungin myyntilaskutus hoidetaan eri palvelukohtaisilla laskutusohjelmilla. Maksunsaajan tiedot laskuihin tulee R8-laskutusohjelmasta, johon operatiivisista järjestelmistä tulevat laskutustiedot "uivat". Maksun saajan eli kaupungin pankkitilitiedon oikeellisuuteen tulee kontrolli myyntireskontran täsmäytyksessä sekä maksumuistutusten kautta.

Tieto- ja laskentajärjestelmät

Kaikista tietojärjestelmistä on laadittu henkilökisterilain mukaiset henkilökisteriselosteet. Jokaiselle tietojärjestelmälle on määritetty pääkäyttäjä ja lähes kaikille varahenkilö. Kunkin palvelun johtaja pyytää järjestelmien pääkäyttäjältä oikeuksia henkilöille, jotka niitä tarvitsevat. Tietojärjestelmien varmistukset hoitaa Meita Oy. Tietoturva ja siihen liittyvät asiakirjat ja ohjeistukset on laadittu yhdessä PTTK Oy:n, nykyisen Meita Oy:n kanssa.

EU:n tietosuoja-asetus (GDPR) tuli voimaan 25.5.2018. Monet periaatteet säilyivät ennallaan, mutta tietosuoja-asetus toi myös uusia tietosuojaa ja henkilötietojen käsittelyä koskevia velvoitteita, joihin rekisterinpitäjät ja henkilötietojen käsittelijät valmistautuivat. Henkilökisteriselosteita vastaavat tietosuojaselosteet päivitettiin ja olivat valmiina tietosuoja-asetuksen voimaan tullessa.

Henkilöstö ja palkanlaskenta

Palkkojen ja matkalaskujen oikeellisuuden sekä matkapuhelinten käytön valvonta on kunkin esihenkilön vastuulla.

Sopimusten noudattamista ja henkilöstöohjeiden noudattamista seuraa henkilöstöhallinto ja kukin esihenkilö. Käytäntöjä käsitellään esihenkilöiden palavereissa.

Vaaralliset työyhdistelmät katkaistaan tehtävänkuville. Palkanlaskenta on ulkoistettu Meitalle, joka vastaa palkkojen oikeellisuudesta. Palkkaluettelon hyväksyy henkilöstöpäällikkö ja tarvittaessa myös hallinto- ja talousjohtaja. Henkilöstöpäällikkö pistokokein tarkistaa palkkaluettelosta palkansaajan ja palkanmäärän oikeellisuuden Populukseen. Palkkojen maksatuksen tekee Banking-ohjelman käyttäjä (kirjanpitäjä).

Esihenkilöllä on velvollisuus yhdessä työterveyshuollon kanssa selvittää pitkien ja toistuvien sairauspoissaolojen syyt ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin. Henkilöstöhallinto seuraa myös poissaoloja ja on tarvittaessa yhteydessä esihenkilöön.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Olemassa olevilla henkilöresursseilla sisäinen tarkastus ja valvonta on pyritty järjestämään riittävän tehokkaasti.

Pienessä organisaatiossa on suurempi riski vaarallisten työyhdistelmien muodostumiselle työntekijöiden vähyyden vuoksi. Silloin on tiedostettava tilanne ja luotava siihen sopivat varmistuskeinot eli kontrollit. Aina tarvitaan asianmukaiset hyväksynnit, säännölliset täsmäykset ja raportoinnit (poikkeamat). On myös varmistettava käyttöoikeuksien rajaaminen työtehtävien tai henkilöiden vaihtuessa.

Kaupungin talous- ja henkilöstöhallintoon on suunniteltu ja dokumentoitu varmistuskeinoja eli kontrolleja eri toimintoihin. Tapahtumien käsittelyt suunnitellaan niin, että toinen henkilö varmistaa edeltävän työn tai työvaiheet ovat riippuvaisia eri henkilöistä. Jos vaarallisia työyhdistelmiä edelleen jää, sisäistä valvontaa suoritetaan riittäväillä kontrolleilla.

Kaupungin sisäisen tarkastuksen järjestämistä on kehitetty suunnitelmallisesti viime vuosina. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.3.2020 hyväksynyt sisäisen valvonnan toimintaohjeen sekä siihen liittyvän dokumentaatio-lomakkeen. Toimielimet ovat hyväksyneet ohjeen mukaisesti vuosittain sisäisen valvonnan suunnitelman toimialueellaan, jonka mukaisesti sisäistä valvontaa toteutetaan ja raportoidaan.

OUTOKUMMUN KAUPUNKI				RISKIEN ARVIOINTI JA HALLINTA, TILINPÄÄTÖS 2021			
Kaikki palvelualueet	Perustelut - riskin kuvaus (tunnistaminen) - mikä voi aiheuttaa/mahdollistaa - seurauksen laadullinen kuvaus - seurauksen vaikuttavuus - toteutumisen todennäköisyys	Vaikutus 1 - 4	Todennäköisyys 1 - 4	Yhteensä V x T	Toimenpiteet/kehittämisehdotukset riskin ennakoidmiseksi ja hallitsemiseksi	Vastuuhenkilö / toimiala	Riskien hallinnan toimenpiteiden seuranta ja raportointi
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (sisäinen ja ulkoinen) JA TOIMINNAN ORGANISOINTI		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Ulkopuoliset vaikutukset (ympäristö, elinkeinoelämä, rakenteelliset muutokset)	Talouden romahtaminen Sodan uhka Ukrainan sodan johdosta Venäjälle asetetut taloudelliset pakotteet	4	2	8			
Kaupunki päivittää säännöllisin väliajoin poikkeusolojen suunnitelman. Elinkeinopalveluiden osalta kaupunki ostaa palvelut Business Joensuulta. Kaupungin sijoitusomaisuus on kilpailutettu ja varainhoito annettu kolmelle salkunhoitajalle. Kaupungin johtoryhmä on käynyt varautumiseen liittyvät asiakirjat läpi ja edellyttänyt eri suunnitelmien päivittämistä.							
Kuntien velvoitteiden lisääminen	Valtion lisätessä kuntien velvoitteita kunnan menot kasvavat kunnasta riippumattomista syistä. Tehtävien lisääntyminen edellyttää lisää resurssointia.	3	1	3			
Edunvalvonta päättäjiin päin maakunnan kansanedustajien sekä maakuntaliiton kautta, jottei kuntien velvoitteet kasva hallitsemattomasti. Valtuuston tammikuussa 202 vahvistamassa konsernistrategiassa on priorisoitu kaupungin kehittämisen ja toimien painopistealueet.							
Lainsäädännön muutokset (uudistusten seuranta ja huomiointi toiminnassa)	Henkilöstöressurssien riittävyys. Onko aikaa seurata toimialueensa lainsäädäntöä, oikeudelliset vaikutukset.	3	1	3		Tulosalueen vastuuhenkilö	

Tulosalueen vastuuhenkilön ns. hallinnollisiin tehtäviin kuuluu seurata myös toimialueensa lainsäädäntöä. Muuttuneen lainsäädännön edellyttämät mahdolliset toimenpiteet on viestittävä palvelun päällikölle.							
Hallintosäännön ja muiden sääntöjen ja ohjeiden sekä tehtäväkuvien ajantasaisuus, kattavuus ja niiden tunteminen Organisaatiorakenteen selkeys ja tarkoituksenmukaisuus	Tehtävien, vastuiden ja toimivaltuuksien epäselvyys Sähläys toiminnassa. Toimivallan ylitys johtaa oikeudellisiin toimiin.	3	3	9	Tutustutaan huolella ohjeistuksiin. Ohjeiden jalkauttaminen: esimiehet käyvät henkilöstöpalavereissa säännöllisesti läpi muuttuneet säännöt ja ohjeet.	Palvelujen johtajat	
Uusi hallintosääntö on tullut voimaan 1.8.2021. Hallintosäännössä on määräykset normaalista toimivallasta poikkeamiseen tilanteissa, joissa kaupungin järjestämisvastuulla olevaan toimintaan kohdistuu sellainen riski tai uhka, että normaalista toimivallasta poikkeamiselle on välttämätön syy.							
Toimielintyöskentelyn ”pelisääntöjen” määrittely	Päätöksentekokyky heikkenee Keskinäinen luottamus heikkenee Luottamushenkilöiden tekemien hallintovalitusten määrä kasvaa.	4	2	8	Päätöksentekijöiden keskinäinen vuoropuhelu	Toimielinten pj:t	
Kaupungin eri luottamushenkilötoimielimet käyvät kokousten jälkeen yleistä keskustelua, missä tuodaan esille eri asioita, jotka joko ovat tai ovat tulossa valmisteluun. Vuoden 2021 aikana valtuustoryhmien puheenjohtajat kokoontuivat useamman kerran yhteiseen palaveriin.							
Valtuuston päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet	Hallitus ei tiedosta rooliaan ja vastuutaan	2	3	6	Hallitus käy keskuudessaan periaatteet läpi	Kaupunginjohtaja	
Kaupunginhallitus on kokouksessaan 30.3.2020 § hyväksynyt Sisäisen valvonnan toimintaohjeen. Toimintaohjeen mukaan palvelualueet hyväksyvät alueensa sisäisen valvonnan suunnitelman vuosittain. Sisäisen valvonnan raportti palvelualueittain tuodaan kaupunginhallituksen tietoon seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksessä.							
Erilliset toimenpideohjelmat (toimialoittain), esim. elinkeinopolitiikka, maapolitiikka, henkilöstöpolitiikka	Toimenpideohjelmien päällekkäisyys Eri ohjelmien tavoitteiden ristiriitaisuus Toimenpideohjelmien lukumäärä ja laajuus	2	3	6	Koordinointi, lukumäärän järjeistäminen, sisällöllinen tiivistäminen	Kehitysjohtaja	

Toimenpideohjelmien yhdenmukaisuus varmistetaan valmisteluvaiheessa. Käytössä on yksi konsernistrategia, johon mahdolliset toimenpideohjelmat perustuvat. Tällä hetkellä käytössä ei ole esim. erillistä elinkeino-ohjelmaa.							
Palvelujen järjestäminen (itse tuotettu, ostopalvelu, yhteistoiminta tms.)	Kunnan taloudellinen tilanne. Henkilöstön saatavuus Henkilöstön osaaminen Riittävä kilpailutilanne	3	2	6	Laskelmat ja vaikutuskuvaukset tapauskohtaisesti	Hallinto- ja talousjohtaja, kehitysjohtaja	
Talouden seurannassa on sekä kuukausiraportointi että valtuustolle neljännesvuosittain osavuositarkastukset. Henkilöiden rekrytoinnissa ennakoidaan rekrytointitarve ja palkataan uusi henkilö oppimaan poislähtevän rinnalle.							
Konserniohjeistus (ml. riskienhallinta)	Konserniohjeistuksen ajantasaisuus, tiedonkulun vastavuoroisuus	3	2	6	Konserniohjeen ajantasaisuus, konsernijohtoryhmän säännölliset kokoukset ja koulutukset	Kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja, tyttären tj:t	
Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 24.4.2017 §27. Tytäryhteisöjen hallitusten on pitänyt hyväksyä myös osaltaan konserniohje noudatettavaksi. Konsernijohtoryhmä kokoontuu kuukausittain. Tytäryhteisöt toimittavat toiminnan ja talouden seurannan elinvoima- ja omistajaohjausjaoston käsittelyn kautta kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle neljännesvuosittain.							
Konsernivalvonnan järjestäminen ja seuranta	Konserniyhtiöiden toiminta vastoin koko konsernin etua.	3	2	6	Konsernin johtoryhmän kokoukset ja koulutukset	Kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja, tyttären tj:t	
Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 24.4.2017 § 27. Tytäryhteisöjen hallitusten on pitänyt hyväksyä myös osaltaan konserniohje noudatettavaksi. Konsernijohtoryhmä kokoontuu kuukausittain. Tytäryhteisöt toimittavat toiminnan ja talouden seurannan elinvoima- ja omistajaohjausjaoston käsittelyn kautta kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle neljännesvuosittain.							
Omistajaohjaus	Tytäryhteisöt elävät ”omaa elämäänsä”	3	2	6	Samojen pelisääntöjen laadinta koko konsernille, konserniohje	Kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja, tyttären tj:t	
Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 24.4.2017 § 27. Tytäryhteisöjen hallitusten on pitänyt hyväksyä myös osaltaan konserniohje noudatettavaksi. Konsernijohtoryhmä kokoontuu kuukausittain. Kaupungin toimesta on tytäryhteisöille laadittu laskutus- ja perintäohje.							
Sote-uudistus	Taloudellinen riski kunnan maksuosuuden kasvamisesta. Siun sote –hankkeen operatiivinen	4	2	8	Kunnan edustus ja edunvalvonta Siun sote -hankkeessa	Kaupunginjohtaja, hallinto- ja	

	epäonnistuminen					talousjohtaja, työryhmien jäsenet	
Siun sote on toiminut vuodesta 2017 lukien. Alkuhankaluuksien jälkeen Siun soten toiminta kuntiin päin mm. tiedottamisessa on parantunut. Siun soten hallituksessa on kuntapaikalla Outokummusta luottamushenkilö ja valtuustossa kaksi valtuutettua Outokummusta. Sote-palvelut sekä pelastustoimen palvelut siirtyvät vuoden 2023 hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Sinänsä riskitaso ei vielä muutu, koska hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat ovat vielä kesken. Hyvinvointialueiden rahoitus vaikuttaa suoraan kuntien taloudelliseen tilanteeseen ja lähtötasoon vuonna 2023.							

SUUNNITTELU- JA SEURANTAJÄRJESTELMÄ		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Kuntastrategian laatiminen ja seuranta (toimintaympäristön analyysi, kokonaisnäkemys kunnan ja kuntakonsernin toiminnasta, henkilöstön ja johtamisen, palvelurakenteiden ja -prosessien sekä taloudenpidon ja tuottavuuden kehittämisen linjaukset)	Toiminnan päämäärän puuttuminen: päätösten ristiriitaisuus	3	3	9	Strategia laaditaan valtuustokausittain ja päivitetään tarvittaessa, talousarviotavoitteet tukevat kuntastrategiaa	KH, kaupunginjohtaja, palvelujen johtajat	
Valtuusto on hyväksynyt koko kaupunkikonsernia koskeva strategian 31.1.2022 § 5.							
Talousarvion täydellisyys (kaikki tiedossa olevat menot ja tulot on budjetoitu)	Jos täydellisyysperiaate ei toteudu, toimintaa on sopeutettava (sopeuttamistarve) normaalin taloussuunnittelusyklin ulkopuolella	3	1	3	Normaali talousarvion laadintatyöskentely aikataulutuksineen	Kaupunginjohtaja, johtoryhmä	
Talousarvion laadintaohje ja aikataulusuunnitelma hyväksytään vuosittain kaupunginhallituksessa. Talousarvion laadinnasta vastaavat palvelujen johtajat toimialallaan esihenkilöiden avustamana. Näin talousarvion laatimisessa on mukana kunkin toiminnan paras asiantuntemus, jolloin talousarvioesitykseen tulee mukaan kaikki määrärahat ja tuloarviot, jotka kyseinen toiminta vaatii. Rahoitusosan tulojen osalta seurataan VM:n, verottajan, Kuntaliiton ohjeita, jolloin verot ja valtionosuudet lasketaan parhaimpaan ja viimeisimpään tietoon perustuen.							

Talousarvion seuranta ja talousarviomuutokset	Määrärahaylitykset, reagoitakyvyn heikkeneminen, valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumattomuus.	3	2	6	Säännöllinen ja aktiivinen seuranta sekä ohjeistus	Kaupunginjohtaja, johtoryhmä	
Palvelualueet tuovat lautakunnan käsittelyyn talousarvioseurannan kuukausittain. Kaupunginhallitukselle annetaan raportti koko kaupungin tilanteesta myös kuukausittain ja valtuustolle saatetaan osavuosisikatsaus tiedoksi neljännesvuosittain.							

PÄÄTÖKSENTEKO		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Päätöksenteossa noudatetaan säädöksiä ja määräyksiä	Oikeudelliset toimet ja vahingonkorvausvastuu	3	1	3	Viranhaltijat ovat ajan tasalla, luottamushenkilöiden koulutus vähintään valtuustokauden alussa.	Kj:n jory, kehitysjohtaja (koulutusasiat)	
Luottamushenkilöt koulutettiin valtuustokauden alussa 2021. Suunnitelman mukaan koulutus toteutettiin kattavana kaupungin toiminnasta, taloudesta, kuntalaista, hallinnosta. Esihenkilöt huolehtivat henkilöstön tarpeellisesta koulutuksesta, myös koko henkilöstön on huolehdittava osaltaan, niin että viimeisimmät tiedot on käytettävissä.							
Päätösten valmistelu, ennakkoarviointi, tiedoksianto ja täytäntöönpano seurantoineen	Päätösten kumoaminen ja uudelleenvalmistelu, taloudelliset vaikutukset, oikeudelliset vastuut, päätösten toteutumattomuus	3	2	6	Viranhaltijat ovat ajan tasalla, riittävien resurssien turvaaminen valmistelussa ja täytäntöönpanossa	Kj:n jory, luottamustoi mielimet	
Henkilöstömitoitus riittävä niin, että viranhaltijat ehtivät valmistella huolellisesti asiat päätöksentekoon. Päätöksiä ei ole kuluneena vuotena kumottu.							
Päätöksenteon delegointi ja otto-oikeus	Päätöksenteko väärällä tasolla, oikeudelliset vastuut	2	2	4	Hallintosäännön selkeys ja johdonmukaisuus	Esittelijät, päätöksentekijät	

Hallintosääntö on päivitetty ja tuli voimaan 1.8.2021.

HENKILÖSTÖ		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Henkilöstön riittävyys / saatavuus	Palvelutuotannon toteuttamisongelmat (esim. laatu, vaikuttavuus)	3	1	3	Hyvä työnantajamaine	Esimiehet	
Jokainen kaupungin palveluksessa oleva henkilö ja luottamushenkilö vastaavat osaltaan Outokummun kaupungin hyvästä työnantajamaineesta, mm. viestimällä hyvistä asioista Outokummun kaupungissa uuden konsernistrategian mukaisesti. Tehtäväkohtaiset palkat ja henkilöstöedut pidetään kilpailukykyisinä. Rekrytointilisää käytetään tarvittaessa. Koulutus- ja oppisopimusta käytetään aktiivisesti henkilöstön rekrytoinnissa.							
Henkilöstön perehdyttäminen tehtäviinsä ja ammattitaidon ylläpitäminen (kehittämisen- ja koulutussuunnitelma)	Henkilöstön osaamisen ja ammattitaidon puutteet	2	2	4	Riittävä perehdytys ja ammattitaidon ylläpidon mahdollistaminen	Esimiehet ja koko henkilöstö	
Henkilöstön uusi yleisperehdytysopas on toteutettu intraan kevään 2021 aikana.							
Avainhenkilöriskit Varahenkilöjärjestelmä	Palvelutuotannon akuutit häiriöt	3	3	9	Varahenkilöjärjestelyje n ajantasaisuus, tehtävänkuvien selkeys ja eläköitymisiin varautuminen	Kj:n jory, palvelualueide n joryt	
Avainhenkilöille on määritelty sijaiset. Tehtävä- ja toimenkuvaukset tarkistetaan vuosittain. Eläköitymisiin varaudutaan palkkaamalla henkilö oppimaan rinnalle.							
Vaaralliset työyhdistelmät	Taloudelliset menetykset	3	1	3	Vaarallisten työyhdistelmien tunnistaminen ja katkominen, laskujen hyväksymisjärjestelyn asianmukaisuus	Kj:n jory, palvelujen johtajat, esihenkilöt	
Taloushallinnon palveluissa on laadittu dokumentaatio vaarallisista työyhdistelmistä ja tarvittavista kontrolleista. Laskujen hyväksymisoikeudet käsitellään lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa vuosittain. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa on muita määräyksiä laskujen käsittelystä.							

Esimiestyö, työhyvinvointi, työturvallisuus, työterveyshuolto	Sairauspoissaolot, onnettomuudet, työtapaturmat, työstä aiheutuva työtehon heikkeneminen	3	2	6	Hyvä esimiestyö, yhteiset pelisäännöt (henkilöstöopas), työturvallisuusohjeet	Esihenkilöt, työsuojeluhenkilöstö, työterveyshuolto, koko henkilöstö	
Joka toinen vuosi toteutettavan henkilöstökyselyn korjausta vaativiin kohtiin puututaan aktiivisesti ja etsitään korjaavia toimia. Henkilöstön työhyvinvointia pyritään parantamaan koko ajan erilaisilla henkilöstöä huomioivilla toimilla. Siun työterveyden kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä yksittäisten työntekijöiden ja työyksiköiden ongelmien ratkaisemiseksi. Työturvallisuudesta huolehditaan ja työtapaturmien sekä läheltä piti –tilanteiden seuranta on jatkuva.							

TIETOJÄRJESTELMÄT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Tietojärjestelmien toimivuus, ajantasaisuus ja turvallisuus	Häiriöt ATK-järjestelmien toiminnassa	4	2	8	Aktiivinen yhteistyö PTTK:n kanssa	Hyvinvointijohdaja, jory, esihenkilöt	
Meita Oy ja järjestelmätoimittajat vastaavat sopimusten perusteella järjestelmien toimivuudesta. Käytettävyyks on ollut pääsääntöisesti hyvä ja käyttökatkot vähäisiä.							
Käyttöoikeudet ja salassapito	Tietojenkäsittelyvaltuuksien ylitykset tai väärinkäyttö	4	2	8	Valtuudet ajan tasalla, henkilön palvelussuhteen päättyessä oikeuksien poistaminen	Esihenkilöt	
Käyttöoikeuksien tunnukset lakkaavat silloin, kun henkilön työsuhde päättyy. Yhteistyö Meita Oy:n kanssa.							

TALOUS		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Talouden tasapaino	Yleinen taloustilanne => talouden romahtaminen, vaikutus verotuloihin ja toimintatuottoihin Talouden raportoinnin ajantasaisuus	3	1	3	Kuukausiraportointi Riittävä resursointi ja osaaminen raportointiin	Palvelualueen johtajat, hallinto- ja talousjohtaja	

	Virheet raportoinnissa						
Kuukausiraportointi lautakunnille ja kaupunginhallitukselle toimii, osavuositarkastus valtuustolle neljännesvuosittain.							
Rahoitus (oma rahoitus, lainarahoitus ehtoineen, elinkaarimalli tms.)	Korkotason nouseminen =>korkokulujen kasvu Leasing-/elinkaarimalli; sitoudutaan pitkäaikaisesti ko. rahoitusmalliin	3	2	6	Suojautuminen korkojen nousun varalta -> korkosidonnaisuus (lyhyet/pitkät korot)	Kaupunginjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja	
Lainojen korkotason heilahtelua vastaan on suojauduttu niin, että keskimäärin puolet lainasalkusta on sidottu kiinteään korkoon ja puolet vaihtuvaan korkoon. Lainatarjousten vertailussa ennakoidaan myös tulevat heilahtelut rahoitusmarkkinoilla. Leasing-rahoitusmallia käytettiin uuden Kummun koulun rahoittamisessa.							
Valtionavustusten yms. hakeminen	Ei olla tietoisia mahdollisista kohteeseen myönnettävistä avustuksista	3	2	6	Huolellinen valmistelu	Palvelualueen johtajat	
Seurataan eri ministeriöiden ja Kuntaliiton sivuilta mahdollisia valtionavustusten hakuja. Tarkistetaan valtionosuuspäätökset.							
Maksuvalmiusennusteet	Konsernitili-järjestelmässä tieto koko konsernin maksujen erääntymisestä	2	1	2	Laskujen käsittely Rondossa heti laskun saavuttua Tiedon toimittaminen suuremmista maksuista etukäteen (rakennushankkeet)	Hallinto- ja talousjohtaja Laskujen käsittelijät	
Maksuvalmiuden ennakkointiin on excel-taulukko koko konsernin maksuliikenteen osalta. Laskujen käsittely on ohjeistettu. Tiedot suuremmista maksuista tulee myös tytäryhteisöjen ilmoittaa kirjanpitoon etukäteen. Ohjeistettu talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.							
Sijoitustoiminta ja varainhoito (hyväksytyt periaatteet)	Markkinariskit eli markkina-arvojen vaihtelu korkojen ja osakekurssien vaihdelleessa Luotto- ja vastapuoliriskit eli sijoituskohteen maksukyvyttömyys	2	2	4	Sijoitustoiminnan määrittely kaupunginhallituksessa, reunaehdot	Kj, hallinto- ja talousjohtaja	
Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 26.2.2021 § 4 hyväksynyt kaupungin sijoitusstrategian. Kaupungin sijoitusomaisuuden varainhoitajat valittiin toukokuussa 2021.							

Lainanotto (hyväksytyt periaatteet)	Käyttötalouden rahoittaminen lainarahalla Huolimaton lainatarjousten vertailu Ylivelkaantuminen	2	1	2		Hallinto- ja talousjohtaja	
Tarjousten vertailua helpottaa hyvin laadittu tarjouspyyntö. Lainatarjouspyynnössä käytetään rahalaitosten laatimaa mallia, jolloin tarjouspyynnössä tulee huomioitua kaikki tarvittavat osa-alueet. Luoton korkosidonnaisuutta määriteltäessä otetaan huomioon lainasalkun painoarvot kiinteissä ja vaihtuvissa koroissa sekä huomioidaan rahamarkkinatilanne.							
Valtionosuuksien leikkaus	Tulorahoituksen riittämättömyys Ennakoimattomuus talouden suunnittelussa	2	2	4	Toiminta sopeutettava tuloihin	KH, kj:n jory	
Taloussuunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi eteenpäin, jolloin myös valtionosuudet arvioidaan etukäteen suunnitteluvuosille. Huomioidaan sekä valtiovarainministeriön että Kuntaliiton viimeisimmät tiedot valtionosuuksien kehityksessä.							
HANKINNAT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Julkiset hankinnat (kilpailutus)	Hankintalainsäädännön puutteellinen tuntemus. Euromääräisten hankintarajojen tietämättömyys. Kilpailutuksen huolimaton valmistelu voi aiheuttaa valitusprosessin sekä kilpailutuksen keskeytyksen, joka hidastaa projektia.	3	2	6	Kilpailutuksen keskittäminen julkisista hankinnoista vastaavalle yksikölle; esim. Joensuun seudun hankintatoimelle.	Palvelualueen johtajat	
Hankinnat ja niiden kilpailuttaminen on yksi painopistealue, johon kaupungin hallinnossa kiinnitetään erityistä huomiota. Hankintoja joko suoritetaan Joensuun seudun hankintatoimen kautta tai sitä konsultoidaan.							
Pienhankinnat (omat hankintaohjeet)	Pienhankintarajojen puutteellinen tuntemus. Euromääräisten hankintarajojen tietämättömyys.	2	2	4	Pienhankintaohjeista tiedottaminen henkilöstölle.	Palvelualueen johtajat	
Hankinnoista on tehty henkilöstölle ohje. Intrassa olevassa ohjeessa on kerrottu hankintarajat ja lain mukaiset menetelmät kilpailutuksen järjestämiseen.							
Hankintavaltuudet	Hankintavaltuuksien ylittäminen. Hankintoja tekevät henkilöt eivät tiedä hankintavaltuuksiaan.	2	1	2	Hankintavaltuuksien kertaaminen hankintoja tekevän henkilöstön kanssa.	Palvelualueen johtajat	
Hankintavaltuudet ja /-rajat on määritelty hallintosäännössä. Hallintosäännösten noudattaminen on yksi sisäisen tarkastuksen kohteista.							

Hankintojen toteutumisen seuranta ja raportointi (ml. määrärahat)	Hankinnan suorittanut henkilö ei tiedä hankitaan varattua määrärahaa eikä seuraa hankinnanaikaisia kustannuksia.	3	2	6	Ennen hankinnan alkamista hankkeelle nimetään hankkeesta vastaava henkilö, joka raportoi hankkeen toteumasta esimiehelle.	Palvelualueen johtajat	
Hankkeille on nimetty vastuuhenkilöt ja talouden toteumaa seurataan kuukausittain.							
SOPIMUKSET JA PROJEKTIT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Sopimusten hallinta (sopimuksen noudattaminen, voimassaolo, irtisanominen, optiovuodet)	Sopimusten sisällöllinen ajantasaisuus varmistettava Mikäli sopimus ei ole ajan tasalla / voimassa, aiheutuu riski toiminnalle ja/tai taloudelle (kahdenvälisen toiminnan riski)	3	2	6	Sopimustenhallinta toimialoitain, selvitetään sähköistä sopimustenhallintaa	Palvelujen johtajat, kehitysjohtaja	
Sopimukset on pääsääntöisesti lähes kaikki skannattu sähköiseen asianhallintajärjestelmään, Dynastyy. Järjestelmä antaa viestin, kun sopimuksen mahdollinen irtisanomisaika lähestyy. Hallintosäännön 24 § mukaan sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä vastaan kaupunginhallitus. Sopimushallinnan ohje on valmistelussa.							
Projektit (käynnissä olevat ja suunnitellut): asettaminen, ohjeistus, talousarvio, toteutuminen, seuranta ja rahoituksen hakeminen	Projektien valmistelun, hallinnan ja seurannan ajantasaisuus, täsmällisyys Tilannetietoisuus	2	3	6	Projektinhallinta, dokumentointi, tarkoituksenmukaiset vastuutahot, yhteydenpito, selvitetään sähköisen projektinhallintajärjestelmän käyttöönottoa	Palvelujen johtajat, projektien vastuuhenkilöt, kehitysjohtaja	
Osassa projekteissa on ollut käytössä sähköinen projektinhallinta-palvelu. Palveluun on ollut pääsy kaikilla projektiin kuuluvilla henkilöillä.							

OMAIUUUS		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Kiinteistöjen kunnossapito, kuntoarviot, toimitilat, kulunvalvonta, vakuutukset, arvostus	Resurssit eivät riitä kiinteistöjen kunnossapitoon. Ajantasainen tieto kuvatuista riskeistä puuttuu. Tyhjenevät toimitilat. Vakuutusturva puutteellinen / väärin arvioitu.	4	2	8	Kiinteistöjenkunnan ylläpidon toimintojen tehostaminen sekä kiinteistöhuollon tehtäväluetteloiden päivittäminen. Tyhjiä vuokratilojen markkinointi. Säännölliset palaverit vakuutusyhtiön kanssa.	Kaupunkirake nnejohtaja	
Kiinteistöhuollon vastuualueita ja tehtäviä on uudelleen järjestelty. Vakuutusyhtiön kanssa pidetään vuosittain palaverit, jossa asiat tarkastellaan myös vakuutuksen näkökulmasta. Vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2021.							
Koneet ja laitteet	Ikääntyvän laitekannan rikkoutuminen.	2	2	4	Listaus kriittisten koneiden ja laitteiden kunnosta/ uusimistarpeesta	Kaupunkirake nnejohtaja	
Ikääntynyttä laitekantaa on pyritty uusiminaan ennakkoivasti esim. veden ottamoilla ja jätevedenpuhdistamolla.							
Investointisuunnitelma; tarvekartoitukset, kustannusarviot, tutorahoituksen riittävyys, poistotaso	Nykytilanteen tiedostamattomuus/ tarvekartoitukset/PTS puuttuu. Pienet resurssit ko. tehtävän ajantasaistamiseen. Asiantuntijoiden huolimattomasti laatimat kustannusarviot.	3	2	6	Suunnitelma tarvekartoituksesta. Rakennuttamistehtävie n keskittäminen ko. tehtävistä vastaavalle henkilölle, rahoitussuunnitelmien pitävyys	Palvelujen johtajat	
PTS-suunnitelmia on tehty. Jokainen suurempi projekti on ennalta suunniteltu ja budjetit ei pääsääntöisesti ole ylitetty.							

Omaisuuuden valvonta / inventoinnit	Kaupungin omaisuuden väärinkäytökset/ materiaalihävikki.	2	2	4	Kalustoluettelo pidetään ajan tasalla. Rikkoutuneet välineet tulee palauttaa esimiehelle.	Esimiehet	
Kirjanpidossa on kaupungin omistamien laitteiden, kalusteiden yms. kalustoluettelo, ict-laitteista Meita oy:llä. Kaupungin omissa tavaroissa ongelma on jokaisen tavaran sijoituspaikan tieto tai poiston päivittyminen kalustoluetteloon.							
Korjausvelka	Pienehköt resurssit suurehkon korjausvelan hallitsemiseksi.	4	2	8	PTS korjausvelan hallitsemiseksi.	Kaupunkirakennegohtaja	
Korjausvelan taso on määritetty ja PTS-suunnitelmia on tehty.							

ENERGIA		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Energiahuolto	Kaupungin kohteiden energiahuollon pitkäkestoiset/laaja-alaiset häiriöt.	4	1	4	Kriittisten kohteiden varajärjestelmien toimivuuden turvaaminen	Kaupunkirakennegohtaja vesihuoltopäällikkö	
Varavoimaimitteita on hankittu vesihuoltolaitokselle ja kaupunkirakennepalveluille. Terveyskeskuksen toimivuus varavoimalla on koekäytössä todettu toimivaksi.							
Hintariskit	Energian hinta nousee merkittävästi	3	1	3	Energiatohokkaiden laitteiden hankkiminen	Kaupunkirakennegohtaja	
Energiatohokkuutta on parannettu mm. muuttamalla valaistusta led-valoiksi niin ulko- kuin sisätiloissakin.							

VEDENHANKINTA		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Vesihuoltoverkoston riskit	Suurehko korjausvelka. Veden saastuminen. Henkilökunnan riittämättömyys häiriötekijöiden aikaan (sairauslomat, runkojohtovuodot).	4	2	8	PTS korjausvelan hallitsemiseksi. Henkilöstön laaja-alaisen osaamisen	Vesihuoltopäällikkö	

					kouluttaminen		
Korjausvelka on määritetty ja korjauksia tehdään kiireellisyysasteen mukaan. Henkilöstöä on tarpeen mukaan koulutettu.							
Vedenhuollon järjestäminen	Pohjavesivarantojen ehtyminen/saastuminen.	4	1	4	Vedenottopisteet ovat sijoitettu hajautetusti. Uusien vedenottopaikkojen kartoitus.	Vesihuoltopäällikkö	
Uusia pohjavesikaivojen paikkoja on kartoitettu. Tällä hetkellä lisäkaivojen rakentaminen ei ole ajankohtaista, sillä vedentuottoreserviä on noin 35 %.							

TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINNON PROSESSIT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Ostot	Ostaja ei ole tietoinen määrärahoista => määrärahojen ylitys	3	2	6	Tiedotus	Palvelujen johtajat	
Hallintosäännössä on määritelty hankintavaltuudet. Talousarvion seuranta kuukausittain. Seurannassa tulee esille mahdollinen määrärahan ylitys.							
Pysyvien vastaavien kirjanpito	Virhekirjaukset vääristävät omaisuuden tasearvoja Omaisuuden pitoaika ja kirjanpito eivät ole yhteneväiset Liian pitkä poistoaika	2	1	2	Koulutus, poistoaikojen koskevan ohjeistuksen sisäistäminen	Kj:n jory	
Pysyvien vastaavien poistoaikat/poistosuunnitelma on vahvistettu kaupunginvaltuustossa 29.10.2012 § 41. Uuden investoinnin/hankinnan poistoaika määritellään jo talousarvion investointiosassa.							
Kirjanpito ja tilinpäätös (ml. konsernitilinpäätös)	Tilinpäätös antaa virheellisen kuvan tilikauden tuloksesta sekä taloudellisesta kehityksestä ja vastuista	3	1	3	Osaamisen ja riittävien resurssien varmistaminen Tietojärjestelmien luotettavuus	Hallinto- ja talousjohtaja	

					Tilintarkastus		
Henkilöstöä koulutetaan tarpeen mukaan. Historiatietojen sekä kuukausiraporttien avulla seurataan tietojen oikeellisuutta. Sisäinen valvonta ja organisaation ulkopuolinen tilintarkastus.							
Maksuliikenne ja kassanhallinta	Suoritukset eivät kohdistu oikealle saajalle	4	1	4	Vaarallisten työyhdistelmien eliminointi, Kassantarkastukset säännöllisin väliajoin	Hallinto- ja talousjohtaja	
On laadittu dokumentti vaarallisten työyhdistelmien eliminoinnista taloushallinnossa. Mikäli henkilöstön vähäisyyden vuoksi eliminointia ei täysin pystytä tekemään, sitä varten on olemassa kontrollit, joiden avulla tarkistetaan taloushallinnon ja rahaliikenteen toimintoja.							
Palkanlaskenta ja palvelussuhdeasiat	Palkat jäävät maksamatta henkilöstövajauksen takia Palkat maksetaan virheellisin perustein	3	2	6	Toimistopalveluyksikkö tai muu nykyistä varmempi varahenkilöjärjestelmä Palkanlaskijoiden riittävä koulutus	Hyvinvointijoh taja	
Palkanlaskenta on ulkoistettu Meitan hoitamaksi.							
Matkalaskut	Matkalasku on laadittu virheellisin perustein tahallaan tai vahingossa.	1	1	1	Esimiehet tarkkana	Esihenkilöt	
Esihenkilöt hyväksyvät alaisten matkalaskut. Lisäksi matkalaskujen seuranta on yksi sisäisen tarkastuksen kohteista eri vuosina.							
TIEDONKULKU		V	T	Y			
Organisaation sisäinen tiedonkulku (johdolle, henkilöstölle)	Ongelmat tiedonkulussa, toimintojen halvaantuminen, viivästykset, tilannetietoisuuden asymmetria	2	2	4	Säännölliset työpaikkakokoukset, palaverit ja tapaamiset (jory, yksikköpalaverit, palvelualuekokoukset), tiedotteet	Jory, palvelujen johtajat ja yksiköiden päälliköt, esihenkilöt	
Kaupungin johtoryhmä sekä erikseen konsernin johtoryhmä kokoontuvat kuukausittain. Palvelualueiden johtoryhmät/esihenkilöt kokoontuvat säännöllisesti. Tulosityksikköjen henkilöstö kokoontuu esihenkilön kokoon kutsumana säännöllisesti. Koko kaupungin esihenkilöille pidetään tarpeen mukaan palaveriteita/tiedotustilaisuuksia.							

Tiedottaminen (kuntalaisille, sidosryhmille)	Tiedottamisen on oltava lain- ja ohjeiden mukaista sekä vaikuttavaa; tiedon on tavoitettava kuntalaiset ja asianosaiset ajantasaisesti ja täsmällisesti (mm. tiedotteet, ilmoitukset, kuulutukset, ilmoitustaulunhoito). Kirjoittelu yhteisöillisessä mediassa aiheuttaa riskejä. Normaaliolojen tiedottamista ja poikkeustilannetiedottamista riskeineen tulisi tarkastella erikseen.	3	2	6	Tiedottamisen periaatteet tunnetaan ja niitä noudatetaan kaikessa toiminnassa Sosiaalisen median ohjeen päivittäminen	KH, kehitysjohtaja, kaupunginkanslia, palvelujen johtajat (toimialoittain)	
Tiedottamista toteutetaan käytettävissä olevin resurssein. Tiedottaminen mm. sosiaalisessa mediassa on luonteeltaan proaktiivista, riskien syntymistä ennalta estävää. Määräaikainen viestintäsuunnittelija on palkattu.							

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	7 562	7 016
Toimintakulut	-51 337	-50 503
Toimintakate	-43 775	-43 486
Verotulot	22 375	22 210
Valtionosuudet	22 345	23 110
Rahoitustuotot		
Korkotuotot	13	29
Muut rahoitustuotot	816	30 313
Korkokulut	-74	-86
Muut rahoituskulut	-88	-4
Vuosikate	1 612	32 086
Poistot ja arvonalentumiset	-2 380	-1 871
Satunnaiset erät	0	49 791
Tilikauden tulos	-768	80 007
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)	7 700	-20 400
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-1 753	-50 048
Tilikauden yli / alijäämä	5 179	9 559
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toimintatuotot/toimintakulut %	14,73 %	13,89 %
Vuosikate/poistot %	67,7 %	1715,1 %
Vuosikate €/as	248	4 895
Asukasluku 31.12.	6 503	6 555

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %: = 100 x Toimintatuotot/ (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön).

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/poistot, %: = 100 x Vuosikate/Poistot

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävän, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investoinneille tarkoitetaan poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate, €/asukas: Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tunnusluvun tavoitearvoa ei voida asettaa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 612	32 086
Satunnaiset erät	0	49 791
Tulorahoituksen korjauserät	-665	-49 186
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 290	-21 252
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	964
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	183	51 741
Toiminnan ja investointien rahavirta	-160	64 145
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-11
Antolainasaamisten vähennykset	30	119
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 400	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 603	-1 963
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-827	-559
Muut maksuvalmiuden muutokset	-86	206
Rahoituksen rahavirta	-1 086	-2 208
Rahavarojen muutos	-1 246	61 937
Rahavarat 31.12.	63 646	64 892
Rahavarat 1.1.	64 892	2 956
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta	65 401	64 339
Investointien tulorahoitus %	124,9	158,2
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	18,3
Kassan riittävyys pv.	427,1	320,9
Asukasmäärä 31.12.	6 503	6 555

Rahoituslaskelman tunnusluvut

INVESTOINNIT:

TOIMINTA JA INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, euroa: = tilinpäätös-
vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen
toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %: = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien omahankintameno on käyttöomaisuusinvestoinnit vähennettynä investointien rahoitusosuuksilla. Investointien tulorahoitustunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate: = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$.

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainan lyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainan lyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin lasketaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12 milj. €: = Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassasta maksut milj. €: = toimituskulut – valmistus omaan käyttöön + korkokulut + muut rahoituskulut + investointimenot + antolainojen lisäys + pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys (pv): = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

1.4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

VASTAAVAA	2021 1 000 €	2020 1 000 €	VASTATTAVAA	2021 1 000 €	2020 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	55 775	56 896	OMA PÄÄOMA	93 142	86 210
Aineettomat hyödykkeet	55	79	Peruspääoma	21 680	21 680
Muut pitkävaikutteiset menot	55	79	Muut omat rahastot	53 436	51 683
Aineelliset hyödykkeet	26 159	27 225	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12 847	3 289
Maa- ja vesialueet	2 918	2 919	Tilikauden yli-/alijäämä	5 179	9 559
Rakennukset	13 352	14 113	POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUK	12 700	20 400
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 048	9 607	Vapaaehtoiset varaukset	12 700	20 400
Koneet ja kalusto	324	191	PAKOLLISET VARAUKSET	1 656	2 139
Muut aineelliset hyödykkeet	235	235	Muut pakolliset varaukset	1 656	2 139
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	282	161	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	458	462
Sijoitukset	29 562	29 592	Lahjoitusrahastojen pääomat	458	462
Osakkeet ja osuudet	26 803	26 802	VIERAS PÄÄOMA	15 645	17 442
Muut lainasaamiset	2 354	2 384	Pitkäaikainen	8 583	8 590
Muut saamiset	405	405	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	8 583	8 590
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	314	314	Lainat julkisyhteisöiltä		
Valtion toimeksiannot	0	0			
Lahjoitusrahastojen erityis- katteet	314	314			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	67 512	69 443	Lyhytaikainen	7 062	8 853
			Joukkovelkakirjalainat	2 000	2 000
			Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	1 406	1 603
			Lainat muilta luotonantajilta	333	1 160
Saamiset	3 866	4 551	Saadut ennakot	1	2
Pitkäaikaisestaamiset	18	18	Ostovelat	884	692
Muut saamiset	18	18	Muut velat	265	241
			Siirtovelat	2 172	3 155
				123 601	126 653
Lyhytaikaiset saamiset	3 848	4 533	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Myyntisaamiset	581	604		2021	2020
Lainasaamiset	2 916	2 523	Omavaraisuus-%	85,6	84,2
Muut saamiset	155	1 024	Suhteellinen velkaantuneisuus-%	29,9	33,3
Siirtosaamiset	196	382	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	18 026	12 847
Rahoitusarvopaperit	61 411	60 813	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 772	1 960
Osakkeet ja osuudet	16 309	0			
Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	0	60 000	Lainakanta 31.12., 1000 €	12 323	13 353
Joukkovelkakirjalainasaamiset	17 964	0			
Muut arvopaperit	27 138	813	Lainakanta 31.12., €/asukas	1 895	2 037
			Lainat ja vastuut, 31.12.	20 868	22 152
Rahat ja pankkisaamiset	2 235	4 079	Lainat ja vastuut, €/asukas	3 209	3 379
	123 601	126 653	Lainasaamiset 31.12., 1000 €	2 354	2 384
			Asukasluku	6 503	6 555

Taseen tunnusluvut kuvaavat kaupungin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %: = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Kertynyt poistoero} + \text{Vapaaehtoisen varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %: = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloissa on tilikauden toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tunnusluku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevinä vuosina.

Lainakanta 31.12. = Vieraspääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Velat ja vuokravastuut 31.12. = Vieraspääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	2021		2020		MENOT	2021		2020	
	1000 €	%	1000 €	%		1000 €	%	1000 €	%
Toiminta					Toiminta				
Toimintatuotot	7 562	13,9	7 016	5,2	Toimintakulut	51 337	92,2	50 503	68,6
Verotulot	22 375	41,0	22 210	16,4					
Valtionosuudet	22 345	41,0	23 110	17,1					
Korkotuotot	13	0,0	29	0,0	Korkokulut	74	0,1	86	0,1
Muut rahoitustuotot	816	1,5	30 313	22,4	Muut rahoituskulut	88	0,2	4	0,0
Satunnaiset tuotot	0		50 699	37,4	Satunnaiset kulut	0		908	
Tulorahoituksen korjauserät					Tulorahoituksen korjauserät				
-Pysyvien vastaavien					-Pakollisten varausten lis.(+),väh. (-)				
hyödykkeiden luovutusvoitot	-182	-0,3	-50 816	-37,5		483	0,9	-1 630	-2,2
					-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden				
Investoinnit					luovutustappiot	0	0,0	0	0,0
Rah.osuudet invest.menoihin	0	0,0	964	0,7	Investoinnit				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden									
luovutustulot	183	0,3	51 741	38,2	Investointimenot	1 290	2,3	21 252	28,9
Rahoitustoiminta					Rahoitustoiminta				
Antolainasaamist. vähennykset	30	0,1	119	0,1	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0	11	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 400	2,6	0	0,0	Pitkäaik.lainojen vähennys	1 603	2,9	1 963	2,7
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0		0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	827	1,5	559	
Oman pääoman lisäykset	0		0		Oman pääoman vähennykset	0		0	
Kokonaistulot yhteensä	54 541	100,0	135 386	100,0	Kokonaismenot yhteensä	55 702	100,0	73 655	100,0

Täsmäytys

Kokonaistulot - kokonaismenot -1 160 61 731

Rahavarojen muutos - muut maksuvalmiuden muutokset

-1 160 61 731

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit (100 %)	x	
Kiinteistö Oy Yritystalo (6,9 %)	x	
Muut yhtiöt		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy (93,8 %)	x	
Matkakumpu Oy (100 %)	x	
Outokummun Seurojentalo (98,9 %)	x	
Outokummun Monitoimihalli Oy (100 %)		x
Kuntayhtymät		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä (4,905673 %)	x	
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (3,8 %)	x	
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto (4,7072 %)	x	
YHTEENSÄ	8	1

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Outokummun kaupungilla on määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä, tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä,
3. tosiasiallisesti määräysvalta yhtiön toimintaan

Kaupunginvaltuusto päättää mm. konserniohjeiden hyväksymisestä, kaupungin vakuuksien antamisesta konserniyhtiöiden puolesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei hallintosäännössä tai talousarvion täytäntöönpano-ohjeista muuta johdu.

Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta kaupunginvaltuustolle, vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta, antaa kaupunginvaltuustolle neljännesvuosittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 1.8.2021 voimaan tulleen hallintosäännön mukaisesti elinvoima- ja omistajaohjausjaosto, joka päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä, antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa sekä esittää kaupunginhallitukselle yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Konserniohjeen mukaisesti kunkin konserniyhteisön on laadittava ja hyväksyttävä yhteisössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet, jotka vahvistetaan hallituksen työjärjestyksessä. Kunkin tytäryhteisön hallituksen omalla työjärjestyksellä huolehditaan, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuus turvaten.

Hallituksen työjärjestys hyväksytään kunkin tytäryhteisön hallituksessa. Ennen hallituksen työjärjestyksen hyväksyntää tytäryhteisön hallituksen on pyydettävä ko. työjärjestykseen kannanotto kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaostolta.

Outokummun kaupunkikonsernia johtavat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen alainen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja, joka toimii konsernijohtajana. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto ohjaa ja koordinoi Outokummun kaupunkikonsernin toimintaa ja taloutta sekä vastaa konsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernijohtajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkikonsernistrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön on annettava seurantaan varten omistajalle neljännesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehitymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2021 talousarvion painopistealueet

Painopistealue	Toteuma
Asiakaskeskeisyys ja asiakaspalvelun laadun jatkuva parantaminen	Vuonna 2021 asiakaspalvelussa koronaepidemian vuoksi kiinnitettiin erityistä huomiota asiakaspalvelun turvallisuuteen. Asiakaspalvelun tavoitteena oli, että asiakas saa palvelun tai avun yhdeltä luukulta. Valmisteltiin erilaisia sähköisen palvelun hankkeita, jotka toteutunevat vuonna 2022.
Kaupunkikonsernin aktiivinen edunvalvonta- ja imagotyö sekä synergialähtöinen yhteistoiminta	Edunvalvonnassa on käyty keskusteluja ELY:n kanssa erilaisissa työryhmissä ja tilaisuuksissa. Kauppakamarin valiokuntatyöskentely on ollut aktiivista kuten myös Maakuntaliiton eri työryhmissä. Business Joensuun kanssa on aktiivista ja tiivistä yhteistyötä koko vuoden ajan. Samoin yrittäjäjärjestöjen kanssa.
Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	Osallisuutta on edistetty laaja-alaisesti ja monipuolisesti. Outokummussa toteutettiin hyvinvointimessut helmi- ja syyskuussa yhteistyössä Karelia AMK:n kanssa. Lisäksi on tunnistettu ns. etäosallisuuden kehittämisen tarpeet.
Strategisten kumppanuuksien ja sidosryhmäyhteistyön kehittäminen	Strategisia kumppanuuksia sekä sidosryhmäyhteistyötä on kehitetty määrätietoisesti; kaupungin yhteistyö yrittäjien ja kolmannen sektorin kanssa on aktiivista. Digiväylä-kokonaisuus on avannut uuden yhteistyömuodon, joka palvelee kaikkia kaupunkilaisia.
Taloussuunnitelman toteuttaminen suunnittelukaudella	Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukainen kumulatiivinen ylijäämä 18 milj. euroa.

Kaupunkikonserni ja omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet

Koko konsernin yhteiset tavoitteet

Tavoitteet	Toteuma
Konsernin yhteismarkkinointiin varataan 25 000 € siten, että kaupunki, Outokummun seudun teollisuuskylä, Kummun kodit varaa 7 500 €/yhteisö ja Matkakumpu Oy 2 500 € Konsernin markkinointisuunnitelma on käytössä.	On toteutunut. Konsernin markkinointisuunnitelma (hyväksytty konsernijohtoryhmässä) on käytössä.
Konsernissa haetaan hyötyjä tiiviillä yhteistyöllä.	Konsernijohtoryhmä on kokoontunut kuukausittain pl. heinäkuu. Kehittämiskohteina ovat olleet kiinteistöhuolto ja konsernin yhteismarkkinointi.
Koko konsernin tulos on positiivinen.	Konsernin tilikauden tulos oli alijäämäinen - 0,5 milj. euroa ja tilikauden alijäämä -2,3 milj. euroa. Konsernin kumulatiivinen ylijäämä on 27,2 milj. euroa.

Tytäryhtiöt

Koy Kummun Kodit

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Kiinteistöriskien aktiivinen ja reaktiivinen hallinta.
Korjausvelan hallittu vähentäminen.
Taloudellisen aseman parantaminen.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2021
Asiakasnäkökulma			
Ilmeeltään siistit, viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt.	Asuntokehteiden viihtyisyys	Asukkaiden vaihtuvuus vs. edellinen vuosi = uudet asukkaat v. 2020 vs. v. 2021	Päättäneet 2020: 139 kpl Päättäneet 2021: 139 kpl Uudet 2020: 111 kpl Uudet 2021: 140 kpl
Prosessit ja rakenteet			
Kiinteistöstrategia vuoteen 2025.	Strategian toimeenpano.	Strategian toimenpiteitä on toteutettu.	Toteutuksessa.
Kiinteistöhuollon lean-portaiden suunnitelman mukainen kehittäminen.	Lean-toimenpiteiden ulkopuolinen auditointi.	Todetaan ulkop. auditoijan toimesta toimivaksi.	Toteutettiin syksyllä.
Talousnäkökulma			
Käyttöaste talouden ja lainanhoitoa paremmin turvaavalle tasolle.	Käyttöaste.	+ 81 %	77,9 %
Valitaan budjettimäärärahojen puitteissa akuutit korjauskohteet ja toteutetaan ne tilikauden aikana.	Kunnostettujen ja korjattujen kohteiden lkm.	Piha-alueiden hoitamista helpottavia korjauksia: kannokoiden ja ongelmapien poistamisia tehdään 1 kohteeseen. Maalataan 1–2 kohdetta ylläpitomaalauksena: katto tai julkisivut. Pintaremontoidaan vähintään 20 asuntoa niiden laadun ylläpitämiseksi.	Puita poistettu Maamiehenkatu 1 ja 3 pihoilta. Yhtään suurempaa maalausta ei ole tehty, Nousukuja 4:n sokkeli maalattiin. 25 asuntoa on remontoitu.

Henkilöstönäkökulma			
Lean-prosessin jatkaminen yhteistyössä kaupungin työnjohdon kanssa.	Lean-askelman mukaisten toimenpiteiden jatkaminen.	Suunnitelman jokaista viittä osa-aluetta toteutetaan aktiivisesti kiinteistöhuollon toimesta.	Auditointi suoritettu – kehittämistoimet aikataulutetaan v. 2022

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2020	TA 2021	Tilinpäätös 2021
Liikevaihto	2 668	2 725	2568
Tilikauden tulos	-69	4	-145
Kertynyt yli-/alijäämä	-2 432*	-2428*	-2577
Investoinnit	13	50	0
Lainakanta	10 799	10 245	10 234
Henkilöstö	1	1	1
Käyttöaste	80,1 %	81 %	77,9 %

*Korjattu toteutuneen tp2020 mukaiseksi.

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena

Yhtiön hallitus vaihtui syksyllä 2021 yhtiökokouksen päätöksellä. Tilikausi jäi reilusti alijäämäiseksi selkeästi budjetoitua alhaisemman käyttöasteen ja ylläpitomenojen (sähkö-, lämmitys- ja avarauskulut) loppuvuoden kasvun takia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Käyttöaste laski vuodesta 2020. Käyttöasteen laskeva trendi pysähtyi kuitenkin kesällä ja alkoi hiljalleen kasvaa syksyllä. Käyttöaste on kannattavuusnäkökulmasta aivan liian alhainen, kuten se on ollut useamman vuoden ajan. Yhtiön hallitus valmistelee vuoden 2022 aikana kiinteistönhallinnan suunnitelmaan liittyviä merkittäviä toimenpiteitä, jotka tasapainottaisivat taloutta pidemmällä aikajänteellä mm. vajaakäytöllä olevan rakennuskannan purkamisella. Tämä edellyttää toteutuakseen yhtiön pääomitusta ja toteutuessaan ohjelman vaikutukset tulevat näkymään käyttötaloudessa suurina kertaluonteisina kuluerinä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Ajan tasalla – yhtiön uusi hallitus on käsitellyt riskienhallintasuunnitelman ja riskirekisterin loppuvuonna 2021.

Outokummun seudun teollisuuskylä Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Liiketoiminnan uudistamiseen liittyvän strategian 2020-2024 toimenpiteet ovat aktiivisesti toteutuksessa
Aktiivinen kaupunkikonsernin elinvoiman kehittäminen
Varmistamme teollisuuskylän toiminnan kannattavuuden ja pystymme varautumaan tuleviin peruskorjaustarpeisiin.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2021
Asiakasnäkökulma			
Reagoimme nopeasti yhteydenottoihin.	Vasteaika yritysten yhteydenottoihin.	Vastaamme 12 tunnissa yritysten yhteydenottoihin.	Toteutunut.
Paikallisen elinvoiman vahvistaminen uusasiakashankinnalla	Uusien yritysten kontaktointi oman b-to-b markkinoinnin kautta (= henkilökohtaiset yrityskohtaiset tapaamiset)	Vähintään 25 kpl vuodessa.	33 kpl
Talousnäkökulma			
Talous on tasapainoinen	Tilikauden tulos	Vähintään +/- 0€.	Tavoitteen mukainen.
Yritystilojen käyttöaste	Vuokratilojen käyttöaste	+ 90 %	Tavoitteen mukainen n. 92 %.
Prosessit ja rakenteet			
Strategian toteuttaminen	Strategisen mittariston toteutuma	Kehityssuunta tavoiteltuun suuntaan: tavoitteena 1000 teollisuustoimipaikoissa olevaa työpaikkaa (2020: 875).	Tavoitetaso saavutettiin v. 2021 lopulla: 1036 kpl.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2020	TA 2021	Tilinpäätös 2021
Liikevaihto	778	738	778
Tilikauden tulos	110	21	2
Kertynyt yli-/alijäämä	401	422*	411**)
Investoinnit	0	0	1 190
Lainakanta	2 271	1 654	1654
Henkilöstö	1,2	1	1

* TA2021 kertynyttä ylijäämää korjattu vahvistetun TP2020 mukaiseksi.

** Tehty kirjaus ed. tilikauden yli-/alijäämään.

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena

Uusi kiinteistöyhtiömuotinen konehalli oli rakennesuunnittelussa alkuvuonna 2021: hankkeen toteutus jätettiin odottamaan rakentamisen kustannusten osalta parempia aikoja ja kasvavaa kysyntää ko. tiloille – hanke on rakennusluvitettu valmiiksi jo syksyllä 2021. Kesäkuun lopulla hankittiin n. 2100 m² teollisuushalli kunnostettavaksi uuden asiakasyrityksen teollisuuskäyttöön: yritys aloittaa tiloissa vuoden 2022 puolella. Teollisuuskylän hallitus vaihtui yhtiökokouksen päätöksellä syksyllä 2021.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Asiakkailla on toteutuksessa laajalti investointeja lähivuosille: koronan väistyessä yritykset ovat hyvissä asemissa tulevaan kasvuun vastatakseen. Pullonkaulaksi ovat muodostumassa haasteet osaavan työvoiman saatavuudessa ja toisaalta rakentamisen kustannukset. Riverian kanssa aloiteltiin loppuvuodesta 2021 yhteistyö (tutkinnonanto-oikeus OKM:stä loppuvuodesta 2021) englanninkielisen kone- ja tuotantotekniikan oppilasryhmän saamiseksi Outokumpun kampukselle vuoden 2022 aikana. Outokumpu Sustainable Mining Solutions Business Hub -työskentely jatkuu aiemmin Mining Camp kokonaisuutena tunnetun hankekokonaisuuden edistämiseksi GTK Mintec laboratorion kehitysohjelman yhteyteen vuosina 2022-23 EU-rahoitteisella hankkeella, jota Business Joensuu hallinnoi (kokonaiskustannukset n. 250 000 €).

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Ajan tasalla. Yhtiön hallitus on käsitellyt ja päivittänyt riskienhallintasuunnitelman sekä riskirekisterin vuoden 2021 lopulla.

Outokummun Seurojentalo Oy

Strategiset tavoitteet

Tavoitteet
Osoitteessa Asemakatu 1 olevan kiinteistön myynti tai koko osakekannan myynti.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2021
Asiakasnäkökulma			
Tilat ovat vuokralaisten toimintaan soveltuvassa kunnossa.	Vuokrausaste	Käyttöaste 100 %.	Kaikki tilat ovat olleet vuokrattuna.
Talousnäkökulma			
Toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Tilikauden tulos	Tulos vähintään talousarvion mukainen.	Yhtiön tulos oli n. 25 t€ negatiivinen
Prosessit ja rakenteet			
Kiinteistöjen kunto pidetään vähintään vuoden 2020 tasolla.	Onko toteutunut	Säilytetään kiinteistöjen kunto vähintään vuoden 2020 tasolla.	Näin on toimittu.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2020	TA 2021	Tilinpäätös 2021
Liikevaihto	250	247	228
Tilikauden tulos	173	1	-25
Kertynyt yli-/alijäämä	-23	-55	-48
Investoinnit	0	0	0
Lainakanta	778	745	745
Henkilöstö	0	0	0

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena

Koronatilanne on vaikuttanut negatiivisesti osaan yhtiön vuokralaisten toimintaan. Tämä osaltaan on heikentänyt vuokralaisten kassavirtaa ja muodostanut yhtiölle haasteen tilikauden tulokseen pääsemiseksi. Vakuutukset kilpailutettiin ja vuoden 2022 alusta vakuutukset ovat Op-Pohjolassa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Suuri velkamäärä rasittaa yhtiötä ja toiminnan jatkuvuuden kannalta on äärimmäisen tärkeää, että kaikki kohteet ovat vuokrattuina. Vuoden 2022 aikana Asemakatu 1:ssä sijaitseva kiinteistö pyritään myymään, mikäli kiinteistöä ei myydä etsitään kohteelle kaupunkikonsernin ulkopuolinen vuokralainen.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonta ja riskienhallintasuunnitelma on tehty ja asiaa seurataan vuosittain yhtiön hallituksessa.

Matkakumpu Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Kannattava hotelli- ja ravintolatoiminta kiinteistössä Asemakatu 1
Uusien asiakasryhmien löytäminen
Matkailustrategian päivittäminen
Vanhan Kaivoksen sisältö- ja palvelutuotannon uudistuminen
Riittävä maksuvalmius

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2021
Asiakasnäkökulma			
Asiakastyytyväisyys - Vanha kaivos	asiakaspalautteista saatu arvio google-palautteet (asteikolla 1–5)	4,4	4,3
	kaivoksella jätetyt palautteet (asteikolla 1–5)	4,4 (v. 2020 > 4)	4,2

- hotelliravintola Kumpu	asiakaspalautteista saatu arvio google-palautteet (asteikolla 1–5)	4 (v. 2020 > 4)	3,2
	booking.com palautteet (asteikolla 1–10)	7,5	7,8
Myyntin volyymin kasvattaminen	Asiakkaiden määrä	Pääsylipun ostaneiden asiakkaiden määrä Vanhalla Kaivoksella vähintään 12 000	13 472
	ryhmäasiakkaiden määrä	160 ryhmää sis. kaivoksen, ravintoloiden ja hotellin ryhmät	116
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön osaamisesta huolehtiminen	henkilöstön koulutus	2–3	3
Henkilöstönrekrytointi	rekrytointeihin varautuminen	koulutuspäivää/hlö/vuosi kausityöntekijöiden rekrytointi valmiina maaliskuun loppuun	Rekrytoinnit tehty.
Talousnäkökulma			
Toiminnan tulee olla kannattavaa	yhtiön tilikauden tulos	yhtiön tilikauden tulos vähintään o tulos	7 705 €
Myyntin volyymin kasvattaminen	lipputulot	lipputulot vähintään 113 000 €	129 308 €
Hotellin käyttöaste	käyttöaste %	vähintään 26,3 %	25,8 %
Maksuvalmius	maksuvalmius	kuukauden menoja vastaava maksuvalmius	31.12.2021 maksuvalmius 24 pv
Prosessit ja rakenteet			
Hyväksytyjen tarjousten määrä	jätetyt tarjoukset / hyväksytyt	sisällön osalta hyväksymisprosentti 85 %	75 %
Tiedottaminen yhtiön toiminnasta	säännölliset tiedotteet	tiedotteet > 12 kpl	9

Matkailustrategian päivittäminen (5) - edellyttää hanke- rahoitusta	hankerahan saatavuus selvitetty	selvitetty maaliskuun loppuun mennessä	Uuteen nousuun - Outokummun vastuullisen matkailun kehittämishanke, yhteistyössä Outokummun Matkailijayhdistyksen kanssa - Rahoituspäätös 19.4.2021
Vanhan Kaivoksen sisältö- ja palvelutuotannon uudistuminen (3)	uudet tuotteet/palvelut	vähintään kaksi uutta tuotetta/palvelua kesäsesongille 2021	Torstain grilli-illat, QR koodi reitti Eero Mäkisen jalanjäljillä, golf-, palveluskoira- ja motoristipaketit

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2020	TA 2021	Tilinpäätös 2021
Liikevaihto	557	630	676
		Muutos kvalt. 19.11.2021	
Tilikauden tulos	-37	1	8
Kertynyt yli-/alijäämä	-16	-15	-8
Investoinnit	0	0	0
Lainakanta	50	50	50
Henkilöstö	3	3	3

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena

Talousarvion tavoitteisiin vuodelle 2021 on kirjattu matkailustrategian päivittäminen. Outokummun Matkailijayhdistys oli lähettänyt P-K:n maakuntaliitolle hankehakemuksen Tehdään yhdessä hyvää – vastuullinen matkailun kehittämishankkeen rahoittamiseksi. Rahoitusta haettiin alueellisen kehittämisen määrärahasta (AKKE). Kuntarahoitusta yhdistys haki Outokummun kaupungilta. Hanke on selkeästi Matkakummun toimialaan liittyvä hanke, josta syystä selvitettiin mahdollisuus rahoittaa ns. kuntarahoitus osuus Matkakummun talousarvion puitteissa. Samalla hyväksyttiin muutos, että kyseisen hankkeen tuloksena syntyvä kehittämissuunnitelma korvaa talousarvion tavoitteisiin kirjatun matkailustrategian päivityksen.

Hallitus teki 23.3.2021 § 39 päätöksen hankkeen rahoitukseen osallistumisesta. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 49 800 €, josta Matkakummun rahoitusosuus 6 744 €. Hankkeen toteutusaika oli alun perin 31.12.2021 mennessä. Hankkeen toteutukselle on myönnetty jatkoaikaa 30.6.2022 saakka, joten osa Matkakummun maksuosuudesta siirtyy vuodelle 2022. Vuoden 2021 osuutta maksettiin 3 168,06 €. Loppuosa 3 557,91 € varataan vuoden 2022 talousarvioon. Hanketta toteutetaan Uuteen nousuun - Outokummun vastuullisen matkailun kehittämishanke nimellä.

Konsernin palkanlaskenta ostetaan Meita Oy:ltä alkaen 1.10.2021.

Taidetekstiilinen hankintasopimuksen (hallitus 20.1.2021 § 9) mukaisesti hankittiin kaksi taidetekstiiliä, tällä hetkellä sijoitettuna ravintola Takomoon.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Uuteen Nousuun hankkeessa on linjattu matkailun kehittämisen suuntia vuoteen 2025. Tuloksia on tullut yhtiön käyttöön vasta, kun vuoden 2022 talousarvio oli jo hyväksytty. Riskinä on, ettei toimenpiteitä vuoden 2022 voidakaan toteuttaa.

Toimenpiteiden toteuttaminen jatkossa (vuosina 2023–25) edellyttää tarkkaa suunnittelua, kustannuslaskentaa ja rahoituslähteiden hakua. Roolitukset toimenpiteiden toteutuksessa on selvitettävä.

Yhtiön vähäiset resurssit kehittämistoimenpiteisiin ovat osaltaan seurausta hotelli- ja ravintolatoiminnan kannattamattomuudesta Asemakatu 1 kiinteistössä. Vanhan Kaivoksen uudistumiselle asettaa haasteita talous; nykyinen taloudellinen tilanne ei salli suurempien investointien/kehittämistoimenpiteiden toteutusta. Mikäli kiinteistöä Asemakatu 1 ei saada myytyä tai ei löydy konsernin ulkopuolista toimijaa on yhtiön tulevaisuutta tarkasteltava vakavasti.

Markkinoinnin ja viestinnän kehittämiseen yhtiön tulee löytää lisää resursseja.

Kotimaan matkailun vahva kasvu toivottavasti jatkuu ja koronarajoituksista päästää eroon, jolloin ryhmämatkailu elpyy ja Vanhan Kaivoksen asiakasmääriin voidaan odottaa kasvua.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Riskirekisteriä on päivitetty (hallitus 20.1.2021 § 8 ja täydennetty koronapandemian aiheuttaminen viranomaisohjeiden mukaiseksi aina ohjeiden muuttuessa. Vuoden 2021 erityinen piirre riskien kannalta oli edelleen Covid 19 pandemia; mahdollinen tartuntojen leviäminen kohteissa.

Riskianalyysissä korkeat riskit liittyvät henkilöstöön. Organisaatio on pieni ja henkilön äkillinen poistuminen syystä tai toisesta vaikuttaa nopeasti yhtiön toimintakykyyn. Henkilöstön rekrytointiin liittyy myös riski, jota ennakoidaan huolellisella rekrytoinnilla ja riittävällä perehdytyksellä. Vanhan Kaivoksen alueen rakennuksiin ja rakenteisiin ja hotelli- ja ravintolatoiminnan kannattavuuteen liittyy myös riskejä.

Oman pääoman kehitystä seurataan hallitustasolla ja toimitaan tilanteen edellyttämällä tavalla.

Henkilöstön osalta yhtiö huolehtii pakollisista vakuutuksista.

Yhtiön vakuutukset kilpailutettiin Söderberg & Partners yhtiön toimesta. Vakuutusten hoidosta tehtiin vakuutusten hoitosopimus em. yhtiön kanssa (hallitus 15.9.2021 § 89)

Outokummun Monitoimihalli Oy:tä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuussa 2017 koko konsernia koskevan strategian, Kumpukartan, joka on yhteinen suunnitelma siitä miten, mihin suuntaan ja millaisilla toimenpiteillä ja resursseilla kaupunkia kehitetään. Vuoden 2019 marraskuun 25. päivänä pidetyssä valtuustoseminaarissa käytiin läpi päivitykset konsernistrategiaan. Konsernistrategian päivitys hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 16.12.2019 § 64. Samoin vuonna 2017 valtuusto hyväksyi konserniohjeen, jonka tavoitteena on tiivistää konsernin yhteistyötä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Konsernivelka on korkealla tasolla (31,3 milj. €) ja kaupungin mahdollinen velkaantuminen peruskorjausten ja uusinvestointien myötä kasvattanee konsernivelan määrää myös tulevaisuudessa. Konsernistrategiassa on määritelty, ettei konsernin asukaskohtainen lainamäärä saa ylittää 6 000 €. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä konsernivelka on 4 810 €/as. Kun otetaan huomioon myös vuokravastuut yhteenlaskettuna vastuut kaikkiaan, on 6 452 €/as.

Konsernin tulos on konsernistrategian mukaisesti oltava ylijäämäinen. Vuoden 2020 tilinpäätöstä ja vuotta 2021 on erittäin vaikea analysoida sekä toiminnan että talouden kannalta johtuen koronapandemian aiheuttamista ongelmista niin tulonmuodostukseen kuin myös toisaalta kuluja kasvuun. Tilinpäätös vuodelta 2021 osoittaa 2,3 milj. euron alijäämää.

Kummun Kodit Oy:n lainamäärä ei mahdollista kiinteistöjen laajoja peruskorjauksia. Ainoastaan vuosikorjaukset ja pakolliset kiinteistöjen kuntoa säilyttävät toimenpiteet ovat mahdollisia. Kiinteistöstrategian mukaisesti tyhjiä ja huonokuntoisia kiinteistöjä tullaan jatkossa purkamaan talouden asettamien ehtojen puitteissa. Heikosta talouden tilasta johtuen vuonna 2021 voitiin toteuttaa vain kiinteistöjen pintaremontteja. Vuonna 2022 laaditaan suunnitelma asuntokannan hallitusta vähentämisestä talouden tervehdyttämiseksi.

Outokummun Seudun Teollisuuskylä on uudistanut strategiaansa, jonka mukaisesti etsitään koko ajan erilaisia keinoja kannattavuuden turvaamiseksi. Strategisena tavoitteena ollut 1000 teollista työpaikkaa saavutettiin jo vuonna 2021. Teollisuuskylän asiakkailta on toteutuksessa laajalti investointeja lähivuosille. Haasteena on osaavan työvoiman saatavuus ja rakentamisen korkeat kustannukset.

Matkakumpu Oy:n osalta tärkeintä on ollut myynnin kasvattaminen. Pääsylipun ostaneiden asiakkaiden määrä Vanhalla Kaivoksella kasvoi lähes 30 % edellisestä vuodesta. Toimintaa Hotelli-ravintola Kummussa hankaloitti koronarajoitukset myös vuonna 2021. Hotellin toiminta odotetaan olevan edelleen kannattavaa vuonna 2022, mutta ravintolaliiketoiminta tulee olemaan haasteellista.

Seurojentalo Oy:n taloutta rasittaa raskas velkataakka. Kaupunki yhtiön omistajana joutuu yhdessä yhtiön hallituksen kanssa miettimään yhtiön taloudellista tervehdyttämistä. Vuodelle 2022 kaupunki on sitoutunut antamaan 33 500 euroa lainojen hoitokuluihin. Tavoitteena vuodelle 2022 on Asemakatu 1:n myynti tai vaihtoehtoisesti vuokrata kiinteistö konsernin ulkopuoliselle toimijalle.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista sekä tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuus turvaten.

Konsernivalvonnan lähtökohtana on omistajapolitiikan turvaaminen yhtiöissä. Tytäryhtiöiden johdolla on kuitenkin aina velvollisuus toimia yhtiöitä koskevien lakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti, mikä ei normaalitilanteessa ole ristiriidassa koko konsernin ja omistajan edun kanssa.

Kaupunkikonsernin konserniohje on hyväksytty 24.4.2017 ja tullut voimaan 1.6.2017. Ohjeessa on painotettu konserniohjausta uuden kuntalain mukaisesti. Yhtiöiden hallitukset ovat hyväksyneet ko. konserniohjeen.

Yhtiöiden hallinnon valvonta

Kaikkien tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on uusittu vuoden 2017 aikana vastaamaan uuden kuntalain mukaisen omistajaohjauksen vaatimuksia. Yhtiöt ovat konserniohjeen mukaisesti laatineet kunkin yhtiön hallituksen työjärjestyksen, riskienhallintasuunnitelman ja riskirekisterin.

Yhteisön hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa elinvoima- ja omistajaohjausjaoston kirjallinen kanta konserniohjeessa mainittuihin asioihin.

Keskitetty konsernipalvelut

Konsernin kokonaisedun mukaisesti omistajaohjauksessa on edellytetty, että konserniyhtiöt hankkivat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä osin kiinteistönhoidon palvelut kaupungilta. Tiedonkulun tehostamisen lisäksi tämä järjestely tuottaa koko konsernille synergiaetuja kyseisten palvelujen tuottamisessa.

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Vuoden 2021 elokuun alusta voimaan tulleen hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluu kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen lisäksi elinvoima- ja omistajaohjausjaosto. Hallintosäännön mukaan konsernin sisäinen valvonta ja riskien hallinta on annettu kaupunginhallituksen alaiselle elinvoima- ja omistajaohjausjaostolle.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden hallitukset ovat päättäneet, että kaupunginjohtajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on konserniohjeen mukainen läsnäolo- ja puheoikeus konserniyhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Kerran kuukaudessa (pois lukien heinäkuu) kokoontuu konsernijohtoryhmä, jossa käydään kaupunkikonsernin kehittämiseen liittyviä ajankohtaisia asioita. Johtoryhmään kuuluvat hallintosäännön mukaisesti tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja sekä nykyisen Business Joensuu Oy:n yritysneuvoja. Kokouksiin on kutsuttu tarpeen mukaan asiantuntijoita. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja konsernijohtaja kokevat konsernijohtoryhmän kokoukset tarpeellisiksi jo tiedonvaihdon kannalta sekä näkevät sen hyvänä ja välittömänä yhteistyön muotona kaupungin kanssa.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto evästää keskusteluihin ja myös kirjallisesti kaupungin tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien edustajia. Tämän lisäksi kuntayhtymien pöytäkirjat saatetaan kaupunginhallitukselle säännöllisesti tiedoksi.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Vuoden 2021 talousarviossa on ollut asetettuna niin toiminnallisia kuin taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita on pitänyt asettaa asiakas-, henkilöstö- sekä talousnäkökulmasta ja prosessien ja rakenteiden kehittämisen näkökulmasta.

Taloutta seurataan eri tunnuslukujen kehittymisen perusteella.

Kaupungin konserniyhtiöt ovat antaneet neljännesvuosittain toiminta- ja seurantaraportin kaupunginhallitukselle, konsernijohtajalle ja tarkastuslautakunnalle. Raportit viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle osana talousarvion seurantaa. Lisäksi tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat olleet elinvoima- ja omistajaohjauksen kuultavina niin talousarvioiden kuin tilinpäätöstenkin osalta. Jaosto on sitten omalta osaltaan ehdottanut niin talousarviokirjaan kuin tilinpäätökseen tulevat tytäryhtiöiden osiot kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Konsernin hankintaohjeistus

Kaupunkikonsernin hankinnat on toteutettu soveltuvin osin kaupungin noudattaman Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Kaikilla yhtiöillä vakuutukset ovat kunnossa.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toimintatuotot	48 775	52 828
Toimintakulut	-92 706	-93 370
Toimintakate	-43 931	-40 542
Verotulot	22 375	22 210
Valtionosuudet	24 450	25 204
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	146	173
Muut rahoitustuotot	880	41
Korkokulut	-202	-834
Muut rahoituskulut	-107	-16
Vuosikate	3 612	6 236
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 957	-5 125
Arvon alentumiset	-175	0
Satunnaiset erät	0	73 181
Tilikauden tulos	-520	74 292
Tilinpäätössiirrot	-1 749	-50 268
Tilikauden verot	-2	-5
Laskennalliset verot	-13	-5
Vähemmistöosuudet	-2	-10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 287	24 003

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	52,6	56,6
Vuosikate/Poistot, %	91,3	121,7
Vuosikate, €/asukas	555	951
Asukasluku 31.12.	6 503	6 555

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 612	6 236
Satunnaiset erät	0	73 181
Tilikauden verot	-2	-5
Tulorahoituksen korjauserät	-818	-74 387
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 767	-24 589
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28	993
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	240	82 625
Toiminnan ja investointien rahavirta	-706	64 054
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2	-3
Antolainasaamisten vähennykset	20	25
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 304	2 296
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 365	-4 218
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-964	-292
Oman pääoman muutokset	-199	180
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-49	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-31	-152
Saamisten muutokset	1 202	-2 898
Korottomien velkojen muutokset	-264	2 716
Rahoituksen rahavirta	-347	-2 347
Rahavarojen muutos	-1 054	61 707
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	67 024	68 077
Rahavarat 1.1.	68 077	6 370
	-1 054	61 707

KONSERNIRAHOTUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	67 125	65 547
Investointien tulorahoitus, %	96,6	26,4
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,6
Lainanhoitokate	1,1	1,4
Kassan riittävyys	244,3	202,0

OUTOKUMMUN KAUPUNGIN KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1 000 €	2021	2020	VASTATTAVAA 1 000 €	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	73 429	72 977	OMA PÄÄOMA	103 234	103 984
Aineettomat hyödykkeet	412	125	Peruspääoma	21 680	21 680
Aineettomat oikeudet	46	30	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	2	2
Muut pitkävaikutteiset menot	366	95	Arvonkorotusrahasato	127	144
Aineelliset hyödykkeet	53 488	54 198	Muut omat rahastot	54 203	52 454
Maa- ja vesialueet	4 173	4 182	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	29 508	5 700
Rakennukset	36 230	37 403	Tilikauden yli-/alijäämä	-2 287	24 003
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 201	9 766	VÄHEMMISTÖOSUUDET	466	464
Koneet ja kalusto	1 884	1 799	KONSERNIRESERVI	867	0
Muut aineelliset hyödykkeet	315	326	PAKOLLISET VARAUKSET	1 144	1 741
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 684	722	Eläkevaraukset	6	6
Sijoitukset	19 529	18 653	Muut pakolliset varaukset	1 138	1 735
Osakkuusyhteisöosuudet	18 308	17 441	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	608	576
Muut osakkeet ja osuudet	531	536	VIERAS PÄÄOMA	41 757	43 035
Muut lainasaamiset	130	150	Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	25 492	25 425
Muut saamiset	560	526	Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	18	9
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	434	352	Lyhytaikainen korollinen vieraspääoma	5 786	6 878
VAIHTUVAT VASTAAVAT	74 212	76 471	Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	10 462	10 723
Vaihto-omaisuus	337	306	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	148 076	149 800
Saamiset	6 851	8 087	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Pitkäaikaiset saamiset	1 759	2 374	Omavaraisuusaste, %	70,6	69,7
Lyhytaikaiset saamiset	5 092	5 713	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	43,7	42,9
Rahoitusarvopaperit	62 305	61 508	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	27 221	29 703
Rahat ja pankkisaamiset	4 719	6 570	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	4 186	4 531
VASTAAVAA YHTEENSÄ	148 076	149 800	Konsernin lainat €/asukas	4 810	4 928
			Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	31 278	32 303
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	41 957	44 281
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 452	6 755
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	130	150
			Kaupungin asukasmäärä 31.12.	6 503	6 555

Konsernitaseen tunnusluvut:

Konsernin omavaraisuusaste: = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä.

Lainasaamiset 31. 12.: = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Muut tunnusluvut lasketaan samoin kuin kaupungin taseen tunnusluvut.

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2021 tuloksen käsittelyä siten, että

- investointivaroja puretaan seuraavasti:
Rakennukset
 - o hoivakodin rakentaminen 8 500 000,00
- investointivaroja muodostetaan seuraavasti:
Katuinfra
 - o Kalattoman kevyen liikenteen väylä 800 000,00
- Siirrot rahastoihin 1 753 058,18
- tilikauden 2021 ylijäämä 5 178 666,44 € siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuonna 2015 voimaan tulleen uuden kuntalain myötä kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan. Uudessa kuntalaissa arviointimenettelyn säännökset koskevat myös kuntakonsernia. Kuntakonsernin osalta arviointimenettelyn kriteerit ovat tulleet voimaan vuodesta 2017.

Outokummun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilla vuosilla kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2021 alussa 12,8 milj. euroa. Tilikauden 2021 tulos on 5,2 milj. euroa ylijäämäinen. Kumulatiivinen ylijäämä ja tilikauden ylijäämä yhteen laskien taseeseen on kertynyt vuoden 2021 tilinpäätöksessä yhteensä ylijäämää 18 milj. euroa.

Kaupunkikonsernin taseen mukainen tilikauden 2020 ylijäämä oli 24 milj. € ja kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2020 oli 29,7 milj. €. Tilikauden 2021 alijäämä on 2,3 milj. euroa. Kumulatiivinen ylijäämä ja tilikauden alijäämä yhteen laskien konsernitaseessa on vuoden 2021 tilinpäätöksessä yhteensä ylijäämää 27,2 milj. euroa.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

2.1.1 Käyttötalouden toteutuminen

Palvelualue: Hallintopalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Hallinto- ja talousjohtaja

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2021
Asiakasnäkökulma			
Asiat valmistellaan laadukkaasti.	Päätösten kumoutuminen.	0 kpl	0 kpl
	Kuntalaisten kysymyksiin ja palautteisiin vastataan viivytyksettä.	< 2 arkipäivää	< 2 arkipäivää
Kaupungin viestintä ja asiakaspalvelu on luonteeltaan aktiivista, monikanavaista, luotettavaa ja vaikuttavaa.	Viestintäkyselyn tulokset	Yleisarvosanojen keskiarvo parempi kuin edellisessä mittauksessa (2020)	Toteutunut: tulos 7,51 (edellinen 7,40), Vastaajia 90.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstön tyytyväisyyskyselyn tulokset	Paremmat kuin aiemassa kyselyssä	Kysely toteutetaan seuraavan kerran maaliskuussa 2022.
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi	Toteutui. Toimintakate - 32,8 m€ Toteuma -32,4 m€
Prosessit ja rakenteet			
Kaupunkikonsernin yhteismarkkinointi ja sidosryhmäyhteistyö	Kaupungin sekä yrittäjien välisten tapaamisten lukumäärä	> 15	17
	Ensikontaktit uusien yritysten ja elinkeinonharjoittajien kanssa	Parempi kuin edellinen vuosi	33 (edellinen vuosi 12)

	Muuttoliikkeen volyymi	Muuttotappio on pienempi kuin edellisenä vuotena.	Toteutui. V. 2020 nettomuutto-tappio -67 hlöä v. 2021 netto-muuttovoitto 27 hlöä
	Yhteismarkkinoinnin suunnitelman toimenpiteiden toteutusaste	100 %	100 %
Kaupungin ja kolmannen sektorin (kansalaisjärjestöt, vapaaehtoinen kansalaistoiminta) välisen yhteistoiminnan edistäminen.	Järjestö-kunta-tapaamisten lukumäärä	> 2 / vuosi	2
	Järjestöjen ja kaupungin yhdessä suunnittelemien ja toteuttamien avoimien kuntalaistapahtumien ja -tilaisuuksien määrä	> 3 / vuosi	4 Oppilaitosyhteistyössä Karelia AMK:n kanssa virtuaaliset hyvinvointimessut 2/2021 sekä terveyden ja toimintakyvyn edistämisen teemapäivä 9/2021
	Kyläkerrokset	Vähintään yksi vierailu per kylä	Siivoustalkoot ja vieraslajien torjuntatalkoot 5–6/2021 1 (Virtuaalinen kyläkahvitilaisuus)
Vaikuttava hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HVS-tavoite)	TEAviisarin-indikaattoriarvo (X/100)	Parempi kuin edellinen mittaustulos (64), vähintään valtakunnallinen taso	58
Terveydenedistämisen aktiivisuus (HVS-tavoite)	Kuntajohdon TEAviisarin indikaattoriarvo (X/100)	Sama tai parempi kuin edellinen mittaustulos (85), vähintään valtakunnallinen taso	Ei toteutunut. Arvo 66.
Automatisoitu talousraportointi Valtiokonttorille vuoden 2021 alusta (muutoksia taloushallinnon järjestelmiin ja kirjaussuunnitelmiin)	Valtiokonttorin aikataulut raporteille	Annetaan virheetöntä tietoa oikeassa aikataulussa.	Talousarvio 2021 lähetetty ja hyväksytty 12.1.2021 (eräpäivä 15.1.2021) Q1-raportti KKNR (kaupunki) lähetetty ja hyväksytty 20.4.2021 (eräpäivä 30.4.2021)

			Q1-raportti KLTR (vesilaitos) lähetetty ja hyväksytty 23.4.2021 (eräpäivä 30.4.2021) Q2-raportti KKNR (kaupunki) hyväksytty 9.8.2021 (eräpäivä 15.8.2021) Q2-raportti KLTR (vesilaitos) hyväksytty 11.8.2021 (eräpäivä 15.8.2021) Tilinpäätösennuste 2021 KTPE hyväksytty 11.8.2021 (eräpäivä 15.8.2021) Q3-raportti KKNR (kaupunki) lähetetty ja hyväksytty 14.10.2021 (eräpäivä 31.10.2021) Q3-raportti KLTR (vesilaitos) lähetetty ja hyväksytty 15.10.2021 (eräpäivä 31.10.2021)
Työllisyyspalvelujen laadukas ja vaikuttava toiminta. Kuntakokeilun ja YTYÄ!- hankkeen onnistuminen.	Työttömyysaste Aktivointiaste Työmarkkinatuen kuntaosuus	< 17 % > 40 % pienempi kuin vuonna 2020	16,2 % 35,9 % 3,2 % pienempi kuin vuonna 2020.
Kaivosmuseo toimii kehittämisstrategiansa mukaisesti	Kehittämistyötä edistetään hankerahoituksella	1 hanke / vuosi	1 InterActive History –hanke päättyi 31.5.2021.

	Näyttelyiden lukumäärä	2 / vuosi	3 Joonas Revon valokuvanäyttely 2.7—31.10.2022. Outokumpu Oy:n malminetsinnästä kertova näyttely avautui 10.12.2021. Urheilutalolle valmistui Hugo Niskasen ja Toivo J. Riikosen urheilupalkintoja esittelevä näyttely 27.11.2021.
	Tapahtumapäivä	1 / vuosi	2 Trüstedt-päivä 17.3.2021. Myllyjuhlat 21.9.2021.
Jokipohjan palvelu- keittiön toiminnan muuttaminen	Työjärjestelyt uuden suunnitelman mukaiseksi	1 vakinainen työntekijä vähenee	Uudet työjärjestelyt otettu käyttöön alkaen 19.4.2021
Aromi 14 –ohjelma- version käyttöönotto	Tietojen syöttäminen sekä reseptiikan ja asiakkuus- tietojen perustaminen uuteen ohjelmaversioon.	Aloitus vuonna 2021. Ohjelma käyttöön vuonna 2022.	Aloitusaikataulu viiväs-tynyt, aloitus 2/2022
Ruokahävikin vähentäminen Lean- projektista saatujen oppien mukaisesti	Hävikin väheneminen	Hävikkiä vähemmän kuin edellisenä vuotena. 2. seurantavuosi 2021	Kummun koulun teemaviikko ruokahävikistä vkoilla 16 ja 37 Lautashävikkiseu- ranta Kummun koululla; kilot ja keskim. kilohinnan muk. rahallinen arvo 2020 1390 kg (3822 €) 2021 1763 kg (4848 €) Koronavuoden 2020 keväällä oppilaat osittain etäopetuksessa,

			ruokailua ruokasalissa vähemmän -> hävikkiä vähemmän
--	--	--	--

Sitovat tunnusluvut	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
Määrätavoitteet				
Tukityöllistettyjä keskim./kk	22	40	25	-15
Kuntouttavassa työtoiminnassa eri henkilöitä	101	120	109	-11
Kuntouttavan työtoiminnan päiviä	4 522	8 000	5881	-2119
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet				
Elinkeinoelämän kehittämismäärä-raha sisältäen matkailun milj. €/v.	0,36	0,33	0,35	0,02
Aterian suoritehintaa €/suorite	3,90	3,62	3,40	-0,22
Maaseututoimen nettokulut €/maatila	313	593	446	-147
Laatutavoitteet				
Aloitteet käsitellään viivytyksettä	< 6 kk	< 6 kk	< 6 kk	< 6 kk

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Kaupunginvaltuuston kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v.	7/52	11/100	11/108	0/+8
Kaupunginhallituksen kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v.	24/205	22/250	24/260	+2/+10
Tarkastuslautakunnan kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v	12/74	15/100	9/49	-6/-51
Työllinen työvoima 31.12.	2 028	2 150	2159	9
Työtön työvoima 31.12	544	400	402	2
Maatilat kpl 31.12.	83	83	77	-6
Vakinainen henkilöstö (työpanos 31.12)				
Yleishallinto + konsernin tukipalvelut (talous ja asiakaspalvelu)	10,4	8,5	10	1,5
Kaivosmuseo	2	2	2	2
Henkilöstöhallinto	2,3	1,1	0,2	-0,9
Työllistäminen	2	2	2	0
Ruokapalvelut	12,1	12,1	11,5	-0,6

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
Muut resurssit (ulkop. kehitt.raha)				
Hankerahoitus sis. EU-tuet (+ maataloustuet), ministeriöiden ja maakuntaliiton tuet ym. milj. €/v	3,0	3,0	3,0	3,0

1 000 €	TP 2020	TA 2021	Muutettu TA	TP 2021	ERO
Toimintatuotot	3 029	3 433	3 433	3 220	-213
Toimintakulut	-34 700	- 35 576	-36 161	-35 621	-540
Toimintakate	-31 671	- 32 143	-32 728	-32 402	-326

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena

Hallinto

Tilinpäätös valmistui määräaikaan 31.3. mennessä. Hallintosääntö päivitettiin mm. lakimuutosten johdosta ja valtuusto hyväksyi hallintosäännön kesäkuun kokouksessaan. Tietosuoja-asetuksen edellyttämä henkilötietojen käsittelyohje valmistui ja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 1.3.2021. Uusi asianhallintajärjestelmän Dynasty10 käyttöönotto vuoden vaihteessa on työllistänyt, koska ohjelma oli lähestulkoon kokonaan erilainen kuin aiemmin käytössä ollut Dynasty-versio. Samoin sähköisen kokousjärjestelmän päivitys vaatii monenlaista työtä organisaatiossa. Kuntavaalit järjestettiin 13.6. Uuden kaupunkikonsernin strategiaa valmisteltiin.

Uuden valtuustokauden käynnistyessä järjestettiin kaksi eri koulutustilaisuutta valtuutetuille ja muille luottamushenkilöille. Ensimmäinen osa käsitteli kuntalakia ja hallintoa ja toinen kuntataloutta. Useampi koulutustilaisuus järjestettiin koskien sähköistä kokoushallintaa sekä sähköposteihin ym. liittyviä pilvipalveluita.

Valtuustoseminaari järjestettiin vuonna 2021 kaksi tilaisuutta; 4.10. Erä- ja luontokeskuksessa sekä 8.11. Teollisuuskylässä.

Aluevaalien valmistelu käynnistettiin vuoden lopulla.

Joulukuun valtuustossa hyväksyttiin talousarvio vuodelle 2022.

Työllisyyspalvelut

Maaliskuussa työllisyyspalveluiden osaksi tuli Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilu, jossa järjestetään te-palvelut outokumpulaisille työnhakijoille, jotka saavat Kelan peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea, tai ovat alle 30-vuotiaita tai maahanmuuttajia. Kuntakokeilun tukena työllisyyspalveluissa toimii Ytyä-hanke ja Topakka-hankkeet. Ytyä-hankkeen työhönvalmentajien määrä lisääntyi kesäkuussa kahdesta 3,5 htv. Topakka-hankkeen työkykykoordinaattorin tehtävä muuttui 50 % täysiaikaiseksi marraskuun alusta. Ytyä-hankkeen vaikuttavuus oli 60 %.

Työllisyyspalvelut järjesti erilaisia tapahtumia, mm avointen ovien -tilaisuuden ja useita pikarekryhaastatteluja. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestettiin kahdella työpajalla, yhdistyksissä ja kaupungin eri tulosyksiköissä 109 eri henkilölle. Työllisyyspalvelut toteuttivat nuorten kesätyökampanjan jakamalla peruskoulun päättävälle ja 2. asteen opiskelijoille yhteensä n. 80 kpl 200 € arvoista kesätyöseteliä. Työnantajille myönnettiin 26 työllistämisen kuntalisää työttömän outokumpulaisen työllistämisestä. Työllisyyspalvelut järjestivät palkkatukityöllistämistä ja työkokeilua kaupungin omiin yksiköihin sekä Siun soten yksiköihin. Marraskuussa työllisyyspalveluihin sijoittui kaupungin määräaikainen kotoutumisohjaaja.

Ruokapalvelut

Ruokapalvelut tuottaa Outokummun kaupungin palveluyksiköiden (Kummun koulun, lukion, Kalattoman, Mustolan, Pohjoisahon ja Sateenkaaren päiväkotit) sekä Siun sotien Outokummun yksiköiden (toimintakeskus Nirunaru, asumisyksikkö Hilma, Heikinhelmen, Onnin ja Hopeakuusen hoivakodit, Alavinkadun ja Antinkujan kotihoito, Outokummun päivä kuntoutus, osasto Iltarusko ja Outokummun sairaala) tarvitsemat ruokapalvelut.

Syksyllä 2016 käyttöön otettu, Kummun koulun yhteydessä toimiva keskuskeittiö valmistaa arkipäivisin ruokaa noin 1500 annosta.

Ruokapalveluissa oli vuoden 2021 alussa yhteensä 13 vakinaista työntekijää (neljä kokkia, seitsemän ruokapalvelutyöntekijää, ruokapalvelutyönjohtaja ja ruokapalvelupäällikkö). Näistä työntekijöistä Jokipohjan palvelukeittiössä työskenteli yksi työntekijä päivässä, lukion palvelukeittiössä yksi työntekijä ja loput keskuskeittiöllä.

Jokipohjan palvelukeittiössä otettiin käyttöön 19.4. alkaen

uusi toimintatapa; yksi ruokapalvelutyöntekijä työskentelee keittiössä päivittäin ja arkipäivisin hänellä on apunaan palkkatuettu työntekijä (85 %). Viikonloppuisin keittiöllä työskentelee yksi ruokapalvelujen työntekijä koko päivän ja toinen työntekijä siirtyy iltapäivällä keskuskeittiöltä Jokipohjaan avustamaan pari tunniksi ennen työpäivänsä päättymistä.

Sijaisten saatavuus on ollut koko vuoden ajan todella vaikeaa. Lyhyisiin määräaikaisiin sijaisuuksiin on saatu palkattua lähinnä eläkeläisiä tai eläkeikää lähestyviä henkilöitä, nuorempia ei ollenkaan.

Hävikin seuranta jatkuu. Kummun koululla pidettiin kouluruokailun hävikistä teemapäivä viikolla 16 ja viikolla 37 hävikkiä mitattiin luokittain koko viikon ajan. Hävikkiä saatiin pienemmäksi, mutta seuraavilla viikoilla hävikkimäärät palautuivat ennalleen. Lautashävikkiseuranta Kummun koululla ja rahallinen arvo: vuonna 2020 1390 kg (3822 €) 2021 1763 kg (4848 €). Hävikkimäärä on ollut suurempi vuonna 2021, koska keväällä 2020 oppilaat olivat pari kuukautta etäopetuksessa, jolloin ruokailua ruokasalissa oli vähemmän. Lautashävikkimäärä / ruokailija pieneni hieman: vuonna 2020 se oli 17 g / ruokailija, vuonna 2021 14 g / ruokailija.

Aromi 14-versiopäivityksen aikataulu on viivästynyt. Projekti alkanee helmikuussa 2022.

Kaivosmuseo

Kaivosmuseo on toiminut kehittämisstrategiansa mukaisesti. Kaivosmuseo ja tunnelit ovat olleet avoinna normaalisti vuonna 2021 (kesäkausi 1.6.-31.8. avoinna joka päivä klo 11-17 ja talvikausi 1.9. alkaen avoinna ma-pe klo 11-15, muulloin sopimuksen mukaan). Museon järjestämiä tapahtumia oli 2: 17.3.2021 järjestettiin Trüstedt -päivä. Tilaisuus striimattiin kaupungin YouTube-kanavalle. 21.9.2021 järjestettiin Myllyjuhlat –tapahtuma museon saaman tankomyllyn kunniaksi. Museo oli mukana InterActive History/KA3022 -hankkeessa, jossa uudistettiin rinnerikastamon näyttelyä mm. mobiilioppaan avulla. Hanke päättyi 31.5.2021 ja näyttelyt sekä mobiiliopas valmistuivat. Uudistettua näyttelyä ja mobiiliopasta markkinoitiin mm. videoiden avulla. InterActive History –hankkeen tilintarkastus ja loppuraportointi valmistui ja viimeinen maksatushakemus voitiin tehdä joulukuussa hankkeen tarkastusten jälkeen.

Kaivosmuseon alakerran vaihtuvan näyttelyn tilassa on vuosittain kaksi näyttelyä. Kevätkaudella 2021 jatkui OKMArt -taidenäyttely museon omista taidekokoelmista. Joonas Revon 1920- ja 1930-luvulla kuvaamista valokuvista avattiin valokuvanäyttely 2.7.2021, jonka päätyttyä avautui Outokumpu Oy:n Malminetsinnästä kertova näyttely 10.12.2021. Urheilutalolle avattiin 27.11.2021 Hugo Niskasén ja Toivo J. Riikosen urheilupalkintoja esittelevä näyttely. Uusi kokoelmanhallintajärjestelmä Kokko siirtyi tuotantokäyttöön maaliskuussa ja sitä käytetään. Kansalliskirjaston kanssa valmistellaan Kaivosmuseon aineistojen siirtämistä Finnaan. Meneillään on aineistojen haravointi. Määräaikaisia työntekijöitä museolla oli 1 kesätyöntekijä, 1 henkilö työkokeiluissa 6 kk ja marraskuun alussa saatiin 1 henkilö palkkatuella töihin museokokoelmien digitointiin.

Henkilöstöhallinto

Palkanlaskennassa työvoimatarpeen väheneminen digitalisaation ja prosessien muuttumisen vuoksi johti siihen, että kaupungissa oli enää yksi palkkasihteeri syksyllä 2021. Vaihtoehtoisia sijaisjärjestelyitä kartoitettiin parin vuoden ajan mutta toimivaan mallia ei löytynyt. Ainoan

palkkasihteerin irtisanouduttua tehtävistä syyskuun loppuun, valtuusto päätti 27.9.2021 siirtää palkanlaskennan toteutuksen Meidän IT ja Talous Oy:lle. Kaupungille jäi henkilöstöhallintoon 0,2 htv eli hyvinvointijohtajan henkilöstöpäällikön tehtävät.

Kunnallisen sote-sopimuksen tultua voimaan 1.9.2021 alkaen noin 25 henkilöä siirrettiin Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen liitteistä 3 ja 4 muihin liitteisiin. Ko. liitteet koskivat sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Covid 19 -epidemia on valtakunnallisesti saatu aika hyvin hallintaan johtuen hyvästä rokotustilanteesta maassamme. Lähitulevaisuutta arvioidaan niin, että epidemia ei enää merkittävästi vaikuta palvelutuotantoon.

Kaupungin hallinnossa ja asiakaspalvelussa tavoitellaan tehokkuutta ict:n avulla. Asiakirjat ja pöytäkirjat allekirjoitetaan jatkossa sähköisesti, asiakaspalvelutoimintoja tehostetaan asiakkaisiin nähden chat-palvelulla ja tuotteita ja myös palveluita myydään jatkossa kaupungin verkkokaupassa.

Ruokapalvelujen palvelutuotannosta noin 40 % siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023. Vakinaisen henkilöstön määrä vähenee tästä syystä 1,9 htv.

Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta, työpajat ja niiden henkilöstö on tämän seurauksena siirtymässä hyvinvointialueelle.

Toukokuun 2022 alusta tulee voimaan uusi työvoimapalvelumalli, jossa mm. asiakasta tavataan tehostetusti ja paljon aikaisempaa enemmän, tämä tulee vaikuttamaan kuntakokeilun ja työllisyyspalveluiden resursseihin.

Te-palvelut on siirtymässä kuntien vastuulle kokonaisuudessa vuoden 2024 aikana, mahdollisesti syksyllä. Järjestämisalue on vielä auki Pohjois-Karjalassa, järjestämisalueen työvoiman määrän on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Ytjä- ja Topakka hankkeet ovat loppumassa kesäkuussa 2023 (mahdollinen jatko aika enintään 12/2023 saakka), työntekijäresurssi tulee turvata jo välivaiheessa ennen kuntakokeilun loppua ja te-palveluiden siirtymistä kuntien hoidettavaksi.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan kaupunginhallituksen 21.2.2022 § 39 hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Hallintosäännön päivitys valmisteltiin ja edistää osaltaan sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa.

Riskien hallinnassa yhtenä merkittävänä riskinä on pidetty henkilöstön riittävyys/saatavuus sekä avainhenkilöriskit. Tämän on havaittu konkretisoituneen eri toimintayksiköissä ja tähän tulee valmistella vaihtoehtoisia toimintatapoja.

Ruokapalveluissa koulutetaan yhtä kokkia, joka voi tarvittaessa tehdä joitakin esihenkilön tehtäviä (esim. elintarviketilaukset, ostolaskujen tarkastukset).

Hallintopalveluihin liittyvät varautumisen ohjeet saatetaan ajan tasalle.

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	27 061
Lisäykset	51
Vähennykset	- 1
Poistot	- 34
Arvo 31.12.	27 077

Palvelualue: Hyvinvointipalvelut
Toimielin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2021
Asiakasnäkökulma			
Varhaiskasvatuksen lapset ja perheet	Esiopetuksessa tyytyväisyyskysely vuosittain ja muu varhaiskasvatus joka toinen vuosi	Vähintään entinen tulos	Kyselyssä tehtyjen muutosten vuoksi tulosten suora vertaaminen ei mahdollista *)
Perusopetuksen oppilaat	Kouluterveyskysely	Kaikkien kokonaisuuksien kehittyminen positiivisesti	4-5 luokat: 5/7 kehittynyt positiivisesti 8-9 luokat: 0/7 kehittynyt positiivisesti
Lukion opiskelijat	Kouluterveyskysely	Kaikkien kokonaisuuksien kehittyminen positiivisesti	Tuloksia ei ole vielä saatu
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely parillisina vuosina	>3,8	Toteutetaan parillisina vuosina.
Talousnäkökulma			
Talousarvio	Talousarviossa pysyminen	Toimintakate ei ylity	Toimintakate ylitti muutetun talousarvion 68 t€
Ulkopuolisen rahoituksen (avustukset, hankkeet jne.) hakeminen toiminnan kehittämiseksi	Myönteisten päätösten lukumäärä vuoden aikana	Vähintään 3	10 myönteistä päätöstä
Prosessit ja rakenteet			
Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön seudullinen arviointimalli ja Outokummun varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelma kaikissa varhaiskasvatuksen toimintamuodoissa sekä kehitetään pedagogista suunnittelua ja dokumentointia	Seudullinen laaturunko ja Outokummun varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelma sekä varhaiskasvatussuunnitelma ja ryhmävasu ohjaavat tiimin positiiviseen pedagogiikkaan perustuvaa toimintaa ja dokumentointi on suunnitelmallista, itsearviointi	Toteutunut	Seudullisesta arvioinnista luovuttiin. Kehitettiin seudullisen arviointimallin pohjalta oman kunnan laadunarviointia. Seudullisesta laaturungosta muokattiin Outokummun varhaiskasvatukselle oma ryhmätason arviointikokonaisuus. Jatkossa työestetään myös omat yksikkö sekä

Varhaiskasvatuksen turvallisuus korona-aikana			kuntatason kokonaisuudet . Uutena laadittiin arviointiraportti. Varhaiskasvatuksessa selkeät ohjeet henkilöstölle sekä huoltajille. Otettu uusia käytänteitä käyttöön mm. Palaverit etänä.
Esiopetuksessa kehitetään pedagogista suunnittelua, toimintaa, oppimisympäristöjä, dokumentointia ja arviointia. Vahvistetaan lasten tunne- ja kaveritaitoja ja ehkäistään kiusaamista	Toiminnan kehittyminen itsearvioinnilla ja asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksilla	Positiivinen kehitys	Uudet työkalut otettu käyttöön dokumentoinnissa; sähköinen portfolio. Lasten tunnetaitoja vahvistettu tunnetaito harjoitteiden avulla sekä kouluttamalla henkilöstöä. Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma valmistuu opinnäytetyönä.
Esiopetuksen turvallisuus korona-aikana			Esiopetuksessa selkeät ohjeet niin huoltajille kuin henkilöstöllekin. Uudet käytänteet esim. etäpalaverit.
Perusopetuksessa sujuva ja positiivinen arki, koulutyön turvallisuus korona-aikana, oppilaan aito kohtaaminen arjessa ja pedagogiikan kehittäminen	Itsearviointi	Positiivinen kehitys	Itsearviointia toteutettu henkilöstön palautteena lukuvuoden päättyessä 5/2021. **)
Lukiossa uuden opetussuunnitelman ja opiskeluhuollon suunnitelman valmistelu sekä P-K:n lukioiden ohjauksen ja työelämäyhteistyön kehittäminen	Opetussuunnitelma valmis ja otetaan käyttöön syksyllä 2021. Ohjauksen ja työelämäyhteistyön kehitys positiivista	Toteutunut	Opetussuunnitelma valmistui ja otettiin käyttöön.
Vapaa-aikatoimessa tavoitellaan asiakasmäärien palauttamista vähintään koronaa edeltävälle tasolle asiakaslähtöisin ja tarvittaessa koronaturvallisin ratkaisuin	Mitatut ja arvioidut asiakasmäärät	Vähintään vuoden 2019 taso	Vuoden aikana voimassa olleet rajoitukset aiheuttivat sen, että tavoitteeseen ei päästy.
Halliyhtiön tulevaisuus on päätetty	Selvitys: liikuntatoimen kokonaisuuden yhtiöittämisestä tai halliyhtiön alasajo	Selvitys valmis 31.8.	Yhtiökokous on tehnyt päätöksen yhtiön lopettamisesta.

Liikuntatoimen palveluja kehitetään siten, että henkilöstön koulutus ja ammattitaito huomioidaan työtehtävissä. Henkilöstön työpanosta siirretään enemmän valvontatehtävistä ohjaustehtäviin. Valvontatehtäviä hoidetaan esim. palkkatukityöllistämällä. Sisällön kehittämistä ja uusia toimintatapoja toteutetaan yhteistyössä 3. sektorin kanssa.	Uusia ohjattuja ryhmiä	1-5	Uimavalvontaan palkattu palkkatuettu henkilö. Koronarajoitusten vuoksi aikuisryhmien ohjaukset käynnistyivät vasta syyskuussa. Seniorisalitöimintaan perustettiin marraskuusta alkaen 1 uusi ryhmä
	Uusia toimintatapoja	1-5	

*) Kaikki esioppilaat 58 lasta haastateltiin keväällä 2021. Pisteytystä ei tehty numeraalisesti. Vastausten perusteella esioppilaat tulevat mielellään esiopetukseen ja saavat olla siellä omana itsenään. He saavat harjoitella monenlaisia taitoja ja aikuiset auttavat ja kuuntelevat lapsia. Kaverit ja mahdollisuus leikkiä ja tehdä monenlaisia asioita ovat tärkeitä. Surullista lasten mielestä on, jos kiusataan tai ei oteta mukaan leikkiin. Toteutimme seudullisena kaikille huoltajille tyytyväisyyskyselyn keväällä 2021. Vastaajia (perheitä) 89. Eniten vastauksia tuli 3-5-vuotiaiden huoltajilta. Huoltajat vastasivat asteikolla (1-5) turvallisuuteen, lapsen hyvinvointiin, viihtymiseen, toiminnan monipuolisuuteen, vuorovaikutukseen, tiedottamiseen ja palautteen antoon liittyviin kysymyksiin. Kaikkien näiden vastusten keskiarvo koko varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli 4,5 eli erittäin hyvä. Kaikki vastaukset olivat 4 tai enemmän. Kysyttäessä huoltajilta kuinka tyytyväisiä he ovat varhaiskasvatukseen tai esiopetukseen (asteikolla 4-10) saimme keskiarvon 9,2 eli huoltajat ovat erittäin tyytyväisiä.

**) Turvallisuus: Kummun koulussa noudatettu annettuja covid -ohjeita tarkasti, ennakkovalmistumista harjoitettu koko kouluyhteisön voimin, lisäksi rajoitettu ulkopuolisten käynnit minimiin jne. Tämä kaikki osaltaan vaikuttanut siihen, että vain 2 luokkaa varotoimena karanteenissa hyvin lyhyen ajan. Henkilöstön poissa ollessa käytetty säännönmukaisesti sijaisreserviä, jolloin ei ole tingitty turvallisuudesta. Tehty yhteistyötä poliisin kanssa.

Hyvinvointi: pyritty covid-tilanteesta huolimatta ylläpitämään tiettyjä perinteitä, edelleen oppilaskunta- ja tukioppilastoiminnan toteutus aktiivista, toteutettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely oppilaille ja myös purettu (rehtori ja kuraattori) järjestelmällisesti oppilaiden sekä henkilökunnan kanssa. Jatkettu vuoropuhelua ja kehitetty osallisuuden kokemusta mm. oppilaskunnan hallituksen /pj:n kanssa. Nuorten hyvinvoinnin heikentyminen ja jaksamispuolmat kuormittaneet luokanohjaajia vuosiluokilla 7-9 ja koulun oppilashuoltoa. Covid-tilanteen haasteellisuus tuonut lisävastuuta ja ollut osalle työntekijöistä henkisesti ja vielä maskitettuna raskasta. Henkilökunnan kohtaamiset rajoitettu minimiin. Henkilökunnan työssäjaksamista on seurattu ja seurataan.

Aito kohtaaminen: annettu virkavastuulla jokaisen työntekijän tehtäväksi ja kehitettäväksi. Myös oppilaan kuulemista vahvistettu pienin eri tavoin. Pedagogiikan kehittäminen: aloitettu Yksilöllinen oppiminen matematiikan opetuksessa vuosiluokilla 7-9.

Sitovat tunnusluvut	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Toimintakate / vuosi / lapsi € (ei lastenhoidon tuet)	14 434	12 031	14 596	+2 565
Laatutavoitteet				
<i>Asiakastyytyväisyys</i>				
Vanhempien tyytyväisyys eskarit (1-5)	ei mitattu	4,0	4,5	+0,5
Eskareiden tyytyväisyys (1-3 jossa 1 paras	ei mitattu	1,3	1,4	-0,1
Vanhempien tyytyväisyys muut (1-5)	ei mitattu	ei mitata	4,5	+0,5
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	3,8	ei mitata	ei mitata	0
PERUSOPETUS				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	9 305	9 790	10 615	+825
Laatutavoitteet				
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	4,3	ei mitata	ei mitata	0
LUKIO				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	11 829	11 382	11 025	-357
Määrätavoitteet				
Jatko-opintoihin sijoittuneet, % päättäneistä	70	>75	67	-8
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	4,5	ei mitata	ei mitata	0
KULTTUURI				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas	20,53	22,38	24,46	+2,08
LIIKUNTA				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas	161,01	150,59	157,63	+7,04
Aamu-uinnit, €		4 000	4 280	+280
Määrätavoitteet				
Uimahallin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	33	50	32	-18
Kuntosalin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	15	25	24	-1
Laatutavoitteet				
Uimataitoisten 6 lk määrä, %	83	>95	98	+3
NUORISO				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/0-29 v (1730)	55,29	63,73	68,04	+4,31
Määrätavoitteet				
Nuorisotapahtumat	8	15	14	-1
Osallistujien lukumäärä	629	1 000	1 152	+152

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
<i>Asiakkaat/kysyntä 20.9</i>				
VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS				
Lapset varhaiskasvatuksessa	171	190	173	-17
Lapset esiopetuksessa (suurin osa myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa)	62	65	59	-6
Lastenhoidon tuet saajat (kotihoito ja yksityisen hoidon tuki)	66	60	41	-19
Yhteensä	299	315	270	-42
PERUSOPETUS				
Oppilaat	643	642	616	-26
LUKIOKOULUTUS				
Opiskelijat lukiossa (ei aikuisopiskelijat)	75	75	82	+7
HYVINVOINTIPALVELUT				
<i>Vakinainen henkilöstö (henkilötyövuosi)</i>				
Hallinto	1,7	1,7	1,7	0
Perusopetus	53,4	53,6	57,7	+4,1
Lukio	6,8	6,8	7,9	+1,1
Kulttuuri	0,6	0,6	0,6	0
Nuoriso	2,2	2,2	2,2	0
Liikunta	4,9	4,8	4,6	-0,2
Varhaiskasvatus	43,6	43,9	43,4	-0,5
Hyvinvointipalvelut yhteensä	113,2	113,6	118,1	+4,5

1 000 €	TP 2020	TA 2021	Muutettu TA	TP 2021	ERO
Toimintatuotot	765	1 095	1 065	1 225	+160
Toimintakulut	-12 867	-13 442	-13 912	-14 242	-330
Toimintakate	- 12 102	-12 347	-12 847	-13 017	-170

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena

Varhaiskasvatuksessa perustettiin väliaikainen toimintayksikkö Kunnan Kodeilta vuokrattuihin tiloihin, koska varhaiskasvatuksen kysyntä lisääntyi ennakoitua enemmän. Uusi yksikkö toimii Pohjoisahon päiväkodin satelliittiyksikkönä ja jatkaa ainakin vuoden 2022 kevääseen saakka. Talousarvioon tehtiin muutos kevään ennakoitua suuremman varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän, tukea tarvitsevien lasten määrän, henkilöstön ja lasten suhdeluvusta poikkeamista tiukentaneen lainsäädännön, subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajoituksen poistumisen, henkilöstön lisääntyneiden poissaolojen sekä varhaiskasvatusmaksuja alentaneen säädosmuutoksen vuoksi.

Perusopetuksessa talousarvioon tehtiin muutos, koska Siun Soten kuraattoripalveluiden lisäksi kouluterveydenhuollon palveluiden laskutus vuonna 2021 kohdentui perusopetukseen. Samoin toisen asteen opiskelijahuollossa (Riveria, Lukio) hyvinvointipalveluihin kirjautuneet menot ylittivät budjetoidun.

Liikuntatoimessa talousarvioon tehtiin muutos tuottojen jäädessä budjetoitua pienemmiksi koronarajoitusten jatkuttua. Koronarajoitukset vaihtelivat vuoden aikana ja etenkin kulttuuri- ja liikuntatoimen palveluissa asiakasmäärät olivat normaalia pienemmät.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koronatilanteen salliessa toimintoja palautetaan normaaleiksi ja aktivoidaan ja rohkaistaan kaupunkilaisia hyvinvointipalveluiden käyttöön.
Kaupungin vuosien 2022-2025 strategian mukaisia asioita toteutetaan jo vuonna 2022 vaikka talousarvion valmistelussa niitä ei voitukaan vielä huomioida.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan suunnitelma mukaista valvontaa toteutettiin.
Riskien hallinnassa painotetaan kaupungin riskienhallinta-asiakirjan korkeimman prioriteetin riskejä.

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	95
Lisäykset	16
Vähennykset	0
Poistot	- 29
Arvo 31.12.	83

Palvelualue: Kaupunkirakennepalvelut
Toimielin: Kaupunkirakennelautakunta

Vastuhenkilö: Kaupunkirakennejohtaja

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2021
Asiakasnäkökulma			
Liukkauden torjunnalla ennalta-ehkäistään liukastumistapauksia.	Kaupungin tietoon tulleet liukastumistapaukset.	Tapauksia alle 3 kpl.	Yksi vahingonkorvauskäsittelyyn johtanut tapaus.
Taataan vedenjakelun häiriötön toimitus asiakkaille.	Tapahtuneiden ennakoimattomien vesikatkojen määrä.	0 kpl.	Neljä tapahtunutta vesijohtovuotoa, joiden toteutuneet kustannukset ovat olleet noin 5 t€.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstö hallitsee perustehtävänsä ja merkityksen osana kunnan palveluita	Kehityskeskustelut.	Vähintään kerran vuodessa.	Keskustelut on pääosin pidetty.
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate.	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi.	On toteutunut talousarviossa määriteltä paremmin.
Prosessit ja rakenteet			
Kaupungin maanhankinnalla ja kaavoituksella turvataan monipuoliset tonttivaihtoehdot rakentajille ja niitä markkinoidaan aktiivisesti.	Tonttien luovuttaminen.	≥ 3 omakotitonttia.	Ei uusia luovutettuja tontteja.
Tyhjäksi jääneitä rakennuskiinteistöjä markkinoidaan aktiivisesti ja tarvittaessa purkaminen.	Kiinteistökannan vähentyminen.	Vähintään yksi kiinteistö.	Purkutyöt ovat valmistuneet osoitteessa Kummunkatu 15.

Kaavoitetaan keskusta-alue neljässä osassa.	Toteutuuko.	Vuonna 2021 koko keskusta-alue on kaavoitettu.	Viimeisin kaavatyö on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.10.2021 ja kaava on tullut lainvoimaiseksi 16.12.2021.
Jatketaan pitkäntähtäimen korjaussuunnitelmien laadintaa.	Suunnitelmien määrä.	Laadinta kolmelle kiinteistölle.	Laadinta on tehty Kolmikantaan, lisäksi Terveyskeskuksen ja Paloaseman kunto ja tulevaisuuden ratkaisut on tehty.
Toimitilapalvelut voi tehdä tarjouksia kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.	Tehtyjen työtehtävien määrä.	> 10 työtehtävää.	Pintaremontteja tehty Kummun Kodeille noin kahteenkymmeneen asuntoon.
Turvataan jäteveden häiriötön toimitus jätevedenpuhdistamolle sekä puhdistetaan jätevesi lupaehtojen mukaisesti.	Poikkeamien määrä	0 kpl.	Ei poikkeamia.

Sitovat tunnusluvut	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
Määrätavoitteet				
Yhdyskuntasuunnittelu				
Kaavojen käsittelyaika vireille tulosta valtuuston käsittelyyn/kk	16	10	16	6
Kartoitukset pohjakartalle/kk	2	2	2	0
Maa- ja metsätilat				
Myytävä puumäärä m³/v	9 140	6 700	9200	2500
Taimikonhoitotyöt ha/v	22	30	30	0
Puunmyyntitulot 1 000 €/v	106	200	285	85
Toimitilapalvelut				
Toimitilapalvelun kiinteistöt	43	42	42	0
*) Toimintakulut €/m²/kk	*4,45	4,91 (3,72)	5,03 (3,70)	0,12
Ympäristöhoito				
Hoidetut viheralueet, ha/vuosi	15	16	16	0
Siivouspalvelut				
*) Siivousmenot €/hm²/kk				
v. 2021 29 390 hm²	*2,40	2,84 (2,56)	3,03 (2,74)	0,19
v. 2021 29 390 hm²				
Kadut- ja liikenneväylät				
Katujen talvikunnossapito €/asukas/vuosi (asukasluku Ta-2021 6 601)	30,6	30,7	31	0,3
Liikenneväylien kunnossapito €/km	2 600	2 720	2760	+40
Turvallisuuspalvelut kust./asukas (31.7.2020: 6 601 asukasta, budjetti 577 t€, toteuma 570 t€) Budjetissa huomioitu Pelan maksuosuuden kasvu +50 t€	78,30	87,40	87,86	0,46

Sitovat tunnusluvut	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
Laatutavoitteet				
Veden laatuvaatimusten täyttyminen, tutkituista näytteistä hyväksyttyjä tuloksia %	100 %	100 %	100 %	0 %
Jäteveden puhdistustulokset lupaehtoja paremmat, vaatimus 90 - 93 %	>95 %	>95 %	>95 %	0 %
Rakennusluvut käsitellään joustavasti, käsittelyaika viikkoja	<2	<2	<2	0

*) Luku ei ole vertailukelpoinen aiempien vuosien tietojen kanssa johtuen sisäisten erien uudesta tilastointitavasta. Suluissa tunnusluvut ulkoisten kustannuksien mukaan.

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2020	TA2021	TP2021	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Jätehuolto				
Käsittelyyn tulevat öljyiset maat t	4 739	1 000	3143	2 143
Erityismaiden käsittely t	11	300	117	-183
Ympäristöhoito				
Auratut keskustan kadut km/v	65	65	65	0
Auratut jalkakäytävät ja kevyenliikenteen väylät km/v	17,6	17,6	17,6	0
Vesihuoltopalvelut				
Laskutettava vesimäärä 1 000 m ³	368	390	354	-36
Puhdistettava jv-määrä 1 000 m ³	818	680	673	-7
Laskutettava jv-määrä 1 000 m ³	281	300	261	-39
Henkilöstö, htv.				
Tekniset palvelut	45,6	50,0	50,4	0,4
Vesihuoltopalvelut	7,45	7,25	8,1	0,85
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	1,7	2,2	1,7	-0,5

1 000 €	TP 2020	TA 2021	Muutettu TA2021	TP2021	ERO
Toimintatuotot	8 390	9 157	9 326	9 592	266
Toimintakulut	-8 103	-8 313	-7 993	-7 947	46
Toimintakate	287	845	1 334	1 645	311

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena

Vuosi sitten koronavirustilanne aiheutti muutoksia toimintatavoissamme. Muutokset on edelleenkin huomioitu ja toimintoja on muutettu muuttuneen tilanteen niin vaatiessa. Vuosi sitten alkanut yhteistyö Polvijärven rakennustarkastajan tehtävien hoitamisessa on vakiintunut ja osoittautunut toimivaksi. Alkuvuoden runsas lumitilanne työllisti aiempia vuosia enemmän. Ottaen huomioon lumen määrän tilanteesta selvittiin mallikkaasti. Kaiken kaikkiaan talvihoitokustannukset energiakustannukset huomioiden ovat toteutuneet huomattavasti edellisvuotta suurempana. Tämä on lisännyt toteutuneita toimintakuluja arvioituun nähden. Tuottoja on toteutunut n. 266 t€ arvioitua enemmän. Eniten talousarvion ylittäviä tuloja saimme: metsänmyyntituloja n. 85 t€, maa-alueiden myynnistä n. 62 t€ ja erityismaiden vastaanottamisesta n. 79 t€. Nämä osaltaan vaikuttivat myös positiivisesti toimintakatteeseen, lisäksi toimintakate toteutui n. 80 t€ paremmin toimitila- ja siivouspalveluiden tulosityksikössä. Alkuvuonna tuli muutoksia talousarvion investointiosaan, näiden eteenpäin vieminen on huomioitu toiminnassa mm. Sote- ja paloaseman rakentamisen osalta.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koronatilanteen kehittymistä seurataan ja muutoksia toimintoihin tehdään tilanteiden muuttuessa. Vuoden 2020 tilinpäätökseen tehtiin 730 000 euron suuruinen pakollinen varaus entisen Kummun koulun purkamista varten. Pakollisesta varauksesta jäi käyttämättä noin 320 000 euroa, tästä tehtiin talousarviomuutos ja tämä on kirjattu tuloksi tilinpäätökseen 2021. Vastaava summa on varattu talousarvion käyttötalousosassa vuodelle 2022 Pohjoisahon koulun purkamiseen.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan suunnitelma tehtiin vuodelle 2021 ja valvonta toteutui suunnitelman mukaisesti. Riskien hallinnassa painotetaan kaupungin riskienhallinta-asiakirjan korkeimman prioriteetin riskejä ja sisäistä valvontaa jatketaan myös vuonna 2022.

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	26 950
Lisäykset	1 223
Rahoitusosuudet	0
Vähennykset	-1
Poistot	- 2 316
Arvo 31.12.	25 856

2.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan sitovat erät on seuraavassa esitetty korostettuina

TULOSLASKEMAN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	13 686	139	13 825	14 036	211
Myyntitulot	7 331	39	7 370	7 578	208
Maksutulot	365	0	365	376	11
Tuet ja avustukset	868	0	868	745	-123
Muut toimintatuotot	5 122	100	5 222	5 337	116
Toimintamenot	-57 331	-735	-58 066	-57 812	254
Henkilöstökulut	-12 558	-300	-12 858	-12 767	92
Palvelujen ostot	-37 675	-435	-38 109	-37 803	307
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 566	0	-2 566	-2 752	-186
Avustukset muille	-964	0	-964	-976	-12
Muut toimintakulut	-3 568	0	-3 568	-3 514	54
Toimintakate	-43 645	-596	-44 241	-43 775	466
Verotulot	22 600	-200	22 400	22 375	-25
Valtionosuudet	22 398	0	22 398	22 345	-53
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotuotot muilta	51	0	51	50	-1
Muut rahoitustuotot muilta	861	0	861	920	59
Korkokulut	-102	0	-102	-111	-9
Muut rahoituskulut	-106	0	-106	-192	-86
Vuosikate	2 057	-796	1 261	1 612	350
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 934	0	-1 934	-2 380	-446
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot		0	0	0	0
Satunnaiset kulut		0	0	0	0
Tilikauden tulos	123	-796	-673	-768	-95
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				7 700	7 700
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				-1 753	-1 753
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	123	-796	-673	5 179	5 852

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	19 300 000	-500 000	18 800 000	18 741 319	-58 681
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 600 000	300 000	1 900 000	1 932 293	32 293
Kiinteistövero	1 700 000		1 700 000	1 701 760	1 760

Verotettavat tulot

Vuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo	Muutos-%
2015	22,25	95 153 009	-1,3
2016	22,25	95 461 374	0,3
2017	22,25	93 713 406	-1,8
2018	21,75	94 507 509	0,8 %
2019	21,75	95 509 312	1,06 %
2020	21,75	95 582 934	0,08 %

Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet ml. tasaukset	19 430 772	0	19 430 772	19 437 000	6 228
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-650 000	0	-650 000	-728 294	-78 294
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Verotulo- menetysten kompensaatio	3 617 440	0	3 617 440	3 636 147	18 707
Yhteensä	22 398 212	0	2 398 212	22 344 853	-53 359

2.1.3 Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	Muutos TA 2021	Muutettu TA 2021	Tot 2021	ERO
----------------------	---------	-------------------	---------------------	----------	-----

5000 Arvopaperit ja osakkeet

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-2	0	-2	-1	1
Netto	-2	0	-2	-1	1

Määrärahavaraus osakkeiden hankintaan.
Metsäliiton osuuskorko 1 283 euroa.

5110 Jokipohjan ruokapalvelut

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-15	0	-15	-13	2
Netto	-15	0	-15	-13	2

Jokipohjan ateriapalvelujen järjestämiseen liittyvät kalustohankinnat, mm. burlodge-vaunu.
Hankkeen poisto aika on 3 vuotta.

5120 Kylien laajakaistahanke

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-30	0	-30	0	30
Netto	-30	0	-30	0	30

Kylien valokuituhankkeiden tukeminen. Hankkeen poisto aika on 15 vuotta.

5121 Valtuustosalin AV järjestelmä

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-35	0	-35	-37	-2
Netto	-35	0	-35	-37	-2

Valtuustosalin AV-järjestelmän uusinta. Hankkeen poisto aika on 3 vuotta.

5300 Sivistysviraston irtain käyttö

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-15	0	-15	-16	-1
Netto	-15	0	-15	-16	-1

Hankittu ympärivuotiseen käyttöön soveltuva mönkijä telavarustuksella. Poisto aika on 5 vuotta.

6411 Maa alueiden hankinta

Tuotot	20	0	20	1	-19
Kulut	-20	0	-20	0	20
Netto	0	0	0	1	1

Varaudutaan asemakaavoitettavien maa-alueiden hankintoihin. Tuotot koostuvat maa-alueiden myynnistä.

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	Muutos TA 2021	Muutettu TA 2021	Tot 2021	ERO
----------------------	---------	-------------------	---------------------	----------	-----

Kuusi maakauppaa on toteutunut. Tuottoihin kirjataan myytyjen maa-alueiden tasearvot, joka on n. 1 t€. Toteutuneiden kauppojen myyntihinnat ovat n. 183 t€.

6419 Jäähileasema

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-25	0	-25	-28	-3
Netto	-25	0	-25	-28	-3

Jäähileaseman perustaminen. Hankkeen poistoaika on 5 vuotta.

Jäähileasema on valmis ja otettu alkukesästä käyttöön.

6428 Lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämishanke

Tuotot	100	0	100	0	-100
Kulut	-200	0	-200	-18	182
Netto	-100	0	-100	-18	82

Pururadan/hiihtoladun valaistus ja pururadan päällysteet, ulkokuntosali ja Erä- ja luontokeskuksen varustus, kartat ym. Hankkeen toteutumisen edellytyksenä on avustuksen toteutuminen. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.

ELY-keskus on myöntänyt hankkeelle valtionavustusta 20 000 €, avustusta haettiin 100 000 €.

Avustuksen piiriin kuuluu hiihtolatuksen kunnostus/ tasamaanladulle lisälenkin tekeminen ja opasteiden ja kiintorastiverkoston uusiminen. Latupohjien kunnostun voidaan tehdä kun maa on jäässä, tästä syystä hankkeelle on saatu lisäaikaa ja kunnostustyöt tehdään loppuun keväällä 2022.

6481 Vanhankaivoksen alueen kunnostus

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-30	0	-30	-19	11
Netto	-30	0	-30	-19	11

Kunnostetaan ulko- ja sisäalueiden rakenteita ja tekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.

Turvavalaistus on uusittu tunneliin ja tornin ulkovalaistusta on täydennetty, lisäksi rinnerikastamon rakenteita ja ikkunoita on korjattu.

6482 Terveyskeskuksen huonetilojen kunnostus

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-50	0	-50	-26	24
Netto	-50	0	-50	-26	24

Määrärahalla kunnostetaan huonetiloja ja talotekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Välttämättömiä korjauksia on tehty mm. muutamien huoneiden lattian muovimattoja on vaihdettu ja märkätilojen silikooneja ja kalusteita on uusittu, lisäksi on tehty muutamia huonetilamuutoksia.

6499 Traktorin hankinta

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-150	0	-150	-147	3
Netto	-150	0	-150	-147	3

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	Muutos TA 2021	Muutettu TA 2021	Tot 2021	ERO
----------------------	---------	-------------------	---------------------	----------	-----

Määrärahalla hankintaan puistojen ja toimitilapalveluiden käyttöön soveltuva traktori. Traktorilla tehdään ulkoalueiden hoitotehtävät, lisäksi traktorilla hiekoitetaan Kummun Kotien kohteet ja traktori toimii varakoneena liikenneväylille. Hankkeen poistoaika on 5 vuotta.

Uusi taajamatraktori on hankittu.

6505 Jokipohjan asumisyksikkö

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-60	0	-60	0	60
Netto	-60	0	-60	0	60

Määrärahalla varaudutaan tarvittaessa kunnostamaan huonetiloja ja rakennus/ talotekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 25 vuotta.

Ei tapahtumia.

6507 Kattojen uusiminen

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-180	0	-180	-179	1
Netto	-180	0	-180	-179	1

Määrärahalla uusitaan kiinteistöjen kattoja. Poistoaika on 20 vuotta.

Rinnerikastamon kattojen uusinta on pääosin valmis.

6508 Soteaseman rakentaminen

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-50	-50	-9	41
Netto	0	-50	-50	-9	41

Peruskorjataan tai rakennetaan uusi terveyskeskus. Toteutustapa ja tarkempi kustannusarvio tarkentuu myöhemmin tehtävien selvityksien perusteella. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Kaupunginvaltuusto päätti 31.5.2021, että rakennetaan uusi terveyskeskus. Uusi terveyskeskus rakennetaan Pohjoisahon koulun tontille. Suunnittelutyöt alkoivat joulukuussa 2021, rakennustyöt on tarkoitus aloittaa syksyllä 2022.

6509 Palveluasumisen yksikön rakentaminen

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-80	-80	0	80
Netto	0	-80	-80	0	80

Rakennetaan uusi palveluasumisen yksikkö osoitteessa Kummunkatu 15 sijaitsevan rakennuksen tilalle.

Vuoden 2021 aikana tontilta puretaan tyhjillään oleva koulurakennus ja käynnistetään palveluasumisen

yksikön suunnittelutyöt. Tarkempi kustannusarvio tarkentuu suunnitelmien tarkentuessa. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Purkutyöt on tehty. Hanke etenee valtuuston 31.1.2022 päätöksen mukaisesti.

Rakennuttaminen tapahtuu Suomen Hoiva ja Asunto Oy:n toimesta.

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	Muutos TA 2021	Muutettu TA 2021	Tot 2021	ERO
----------------------	---------	-------------------	---------------------	----------	-----

6510 Uuden paloaseman rakentaminen

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-10	-10	0	10
Netto	0	-10	-10	0	10

Peruskorjataan tai tehdään uusi paloasema. Toteutustapa sekä tarkempi kustannusarvio tarkentuu myöhemmin tehtävien selvityksien perusteella. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta

Talousarvion 2022 investointiosassa on päätetty, että rakennetaan uusi paloasema.

6622 Jäteas. PIMA altaiden yhdistäminen

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-350	0	-350	0	350
Netto	-350	0	-350	0	350

Määrärahalla yhdistetään kaksi loppusijoitusallasta, jolloin vastaanottokapasiteetti kasvaa noin 40 000 m³.

Poistot määräytyvät täyttöasteen mukaan.

Työt aloitetaan kun yhdistämiseen tarvittava ympäristölupa aluehallintovirastolta saadaan.

Lupahakemus on jätetty tammikuussa 2020 ja ympäristölupa saatiin joulukuussa 2021.

Toteutus siirtyy vuodelle 2022, tämä on huomioitu vuoden 2022 talousarvion investointiosassa.

6714 Katualueet

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-300	0	-300	-153	147
Netto	-300	0	-300	-153	147

Määrärahalla korjataan vuosittain huonokuntoisimpia katuja ja katualueita. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.

Asfalttipintauksia on tehty noin 11 000 m².

6720 Sadevesiverkosto

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-20	0	-20	0	20
Netto	-20	0	-20	0	20

Määrärahalla kunnostetaan sadevesiverkostoa. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Ei tehtyjä toimenpiteitä.

6741 Katuvalojen kunnostaminen

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100	0	-100	-101	-1
Netto	-100	0	-100	-101	-1

Määrärahalla kunnostetaan katuvaloja EU-määräysten mukaisiksi ja uusitaan huonokuntoisia valopylväitä ja kaapeleita. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.

Määrärahalla uusittiin viiden kadun katuvalot (Heikinkatu, Puistokatu, Riihikuja, Kirkkopolku ja osa Partalanmäentiestä) sekä laajennettiin katuvaloverkkoa Yrittäjäkadulle. Teetettiin saneeraussuunnitelmia sekä hankittiin tarvikkeita. Katuvaloista on uusittu noin 75 %.

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	Muutos TA 2021	Muutettu TA 2021	Tot 2021	ERO
----------------------	---------	-------------------	---------------------	----------	-----

6914 Vesi ja viemäriosuuskunnan avustus

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-10	0	-10	0	10
Netto	-10	0	-10	0	10

Määrärahaan sisältyy toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teko. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.

Ei avustettavia hankkeita.

6931 Vesijohtoverkosto

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-250	0	-250	-173	77
Netto	-250	0	-250	-173	77

Määrärahalla uusitaan vesilaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Verkostopumppuja sekä laitostekniikkaa saneerattiin. Rakennettiin yhdysvesijohto Kuvernöörinkatu- Savonkatu välille. Automaation saneeraus alkoi vesilaitosten osalta.

6971 Viemäriverkosto

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-200	0	-200	-201	-1
Netto	-200	0	-200	-201	-1

Määrärahalla uusitaan viemärlaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Jäteveden pumppaamoiden automatiikkaa on uusittu. Lisäksi viemäriverkostoa on saneerattu sujuttamalla Asevelitie- Joensuunkatu ja Mäntytien, Heikinkadun, Riihikankaantien ja Opinpolun alueella.

6983 Jätevedenpuhdistamon katon peruskorjaus

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-190	0	-190	-149	41
Netto	-190	0	-190	-149	41

Määrärahalla korjataan jätevedenpuhdistamon katto noin 1 600 m². Hankkeen poistoaika on 25 vuotta.

Katto on korjattu, työt valmistuivat syyskuussa.

6999 Vesilaitoksen kuljetuskaluston uusinta

Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-20	0	-20	-20	0
Netto	-20	0	-20	-20	0

Vesilaitoksen kuljetuskalustoa uusitaan. Hankkeen poistoaika on 5 vuotta

Pakettiauto on hankittu.

YHTEENSÄ	TA 2021	Muutos TA 2021	Muutettu TA 2021	Tot 2021	ERO
Tuotot	120	0	120	1	-119
Kulut	-2 252	-140	-2 392	-1 291	1 102
Netto	-2 132	-140	-2 272	-1 290	983

2.1.4 Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTA JA INVESTOINNIT					
Toiminnan rahavirta	2 057	-110	1 947	947	-1 000
Vuosikate	2 057	-796	1 261	1 612	350
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	686	686	-665	-1 350
Investointien rahavira	-2 132	-140	-2 272	-1 107	1 165
Investointimenot	-2 252	-140	-2 392	-1 290	1 102
Rahoitusosuudet investointimenoihin	100	0	100	0	-100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	20	0	20	183	163
TOIMINTA JA INVESTOINNIT, NETTO	-75	-250	-325	-160	165
RAHOITUSTOIMINTA					
Antolainauksen muutokset	165	0	165	165	0
Antolainasaamisten lisäys muille	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys muilta	165	0	165	165	0
Lainakannan muutokset	-339	0	-339	-969	-631
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 400	0	1 400	1 400	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 739	0	-1 739	-1 739	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-631	-631
Oman pääoman muutokset	0	0	0	1 750	1 750
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-282	-282
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-248	-250	-498	504	1 002

2.1.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kaupunginhallitus	N	35 576	585	36 161	35 612	549	3 433	0	3 433	3 220	-213
Hyvinvointilautakunta	N	13 442	470	13 912	14 242	-330	1 095	-30	1 065	1 225	160
Kaupunkirakennelautakunta	N	8 313	-320	7 993	7 947	46	9 157	169	9 326	9 592	265
Rahoitus					11	-11					
/, Pakollisten varausten muutos			-686	-686	483	-1 168					0
YHTEENSÄ		57 331	49	57 380	58 294	254	13 686	139	13 825	14 036	211
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						22 600	-200	22 400	22 375	-25
Valtionosuudet	B						22 398	0	22 398	22 345	-53
Korkotulot	B						51		51	50	-1
Muut rahoitustulot	B						861		861	920	59
Korkomenot	B	102	0	102	111	-9					
Muut rahoitusmenot	B	106		106	192	-86					
Tulorahoituksen korjauserät					0	0					
Pys.vastikkeiden hyöd. luovutustulot											
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		208	0	208	303	-95	45 910	-200	45 710	45 690	-20
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus											
Arvopaperit ja osakkeet	B	2		2	1	1					
Jokipohjan ruokapalvelut	B	15		15	13	2					
Kylien laajakaistahanke	B	30		30	0	30					
Valtuustosalin AV järjestelmä	B	35		35	37	-2					
Hyvinvointilautakunta											
Sivistysviraston irtain käyttö	B	15		15	16	-1					
Kaupunkirakennelautakunta											
Maa-alueiden hankinta	B	20		20	0	20	20		20	1	-19
Jäähileasema	B	25		25	28	-3					
Lähipirkistysalueiden kunnostus- ja keh.	B	200		200	18	182	100		100	0	-100
Vanhankaivoksen alueen kunnostus	B	30		30	19	11					
Terveyskeskuksen huonetil. kunnostus	B	50		50	26	24					
Traktorin hankinta	B	150		150	147	3					
Jokipohjan asumisyksikkö	B	60		60	0	60					
Kattojen uusiminen	B	180		180	179	1					
Soteaseman rakentaminen	B	0	50	50	9	41					
Palveluasumisen yksikkö	B	0	80	80	0	80					
Uuden paloseman rakentaminen	B	0	10	10	0	10					
Jäteas. PIMA alt. yhdistäminen	B	350		350	0	350					
Katualueet	B	300		300	153	147					
Sadevesiverkosto	B	20		20	0	20					
Katuvalojen kunnostaminen	B	100		100	101	-1					
Vesi ja viemäriosuusk. avust.	B	10		10	0	10					
Vesijohtoverkosto	B	250		250	173	77					
Viemäriverkosto	B	200		200	201	-1					
Jätevedenpuhdistamon katon peruskorj.	B	190		190	149	41					
Vesilaitoksen kulj.kaluston uusinta	B	20		20	20	0					
YHTEENSÄ		2 252	140	2 392	1 290	1 102	120	0	120	1	-119
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B	0		0	0	0					
Antolainasaamisten vähennykset	B	0		0	0	0	165	0	165	165	0
YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	165	0	165	165	0
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						1 400	0	1 400	1 400	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 739		1 739	1 739	0					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N				631	-631					0
YHTEENSÄ		1 739		1 739	2 370	-631	1 400	0	1 400	1 400	0
Oman pääoman muutokset					0	0				1 750	1 750
Muut maksuvalmiuden muutokset					282	282	0	0			0
Vaikutus maksuvalmiuteen				0		0	248	250	498	-504	-1 002
YHTEENSÄ		61 530	189	61 719	62 539	-820	61 530	189	61 719	62 539	820

1) N= sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B= bruttomääräraha/-tuloarvio

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

	<u>1.1. - 31.12.2021</u>	<u>1.1. - 31.12.2020</u>
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 978 349,48	3 709 471,48
Maksutuotot	374 849,05	355 081,06
Tuet ja avustukset	740 432,32	587 797,55
Muut toimintatuotot	2 468 243,47	2 364 089,62
Toimintatuotot yhteensä	7 561 874,32	7 016 439,71
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-10 040 654,88	-9 349 803,47
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 366 095,97	-2 238 265,19
Muut henkilösivukulut	-360 002,91	-345 375,92
Palvelujen ostot	-34 247 942,24	-34 562 314,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 705 052,93	-2 359 737,20
Avustukset	-971 734,44	-1 018 860,20
Muut toimintakulut	-645 737,86	-628 465,60
Toimintakulut yhteensä	-51 337 221,23	-50 502 822,04
Toimintakate	-43 775 346,91	-43 486 382,33
Verotulot	22 375 372,43	22 210 323,78
Valtionosuudet	22 344 853,00	23 109 588,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	12 565,12	28 954,05
Muut rahoitustuotot	815 627,07	30 313 260,01
Korkokulut	-73 802,88	-85 823,88
Muut rahoituskulut	-87 636,76	-3 635,27
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	666 752,55	30 252 754,91
Vuosikate	1 611 631,07	32 086 284,36
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 379 906,45	-1 870 769,82
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2 379 906,45	-1 870 769,82
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	50 699 005,58
Satunnaiset kulut	0,00	-907 594,67
Satunnaiset erät yhteensä	0,00	49 791 410,91
Tilikauden tulos	-768 275,38	80 006 925,45
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	7 700 000,00	-20 400 000,00
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)	-1 753 058,18	-50 048 377,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 178 666,44	9 558 547,59

3.2 RAHOITUSLASKELMA

	<u>1.1.-31.12.2021</u>	<u>1.1. - 31.12.2020</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 611 631,07	32 086 284,36
Satunnaiset erät	0,00	49 791 410,91
Tulorahoituksen korjauserät	-664 947,01	-49 185 916,16
	<u>946 684,06</u>	<u>32 691 779,11</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 290 428,42	-21 252 448,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	964 116,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	183 275,12	51 741 221,02
	<u>-1 107 153,30</u>	<u>31 452 889,11</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-160 469,24	64 144 668,22
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-11 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	30 000,00	119 100,00
	<u>30 000,00</u>	<u>108 100,00</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 400 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 603 142,00	-1 963 132,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-826 651,47	-558 620,58
	<u>-1 029 793,47</u>	<u>-2 521 752,58</u>
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 607,17	6 857,09
Saamisten muutos	685 361,72	-492 901,10
Korottomien velkojen muutos	-767 871,53	691 617,18
	<u>-86 116,98</u>	<u>205 573,17</u>
Rahoituksen rahavirta	-1 085 910,45	-2 208 079,41
Rahavarojen muutos	-1 246 379,69	61 936 588,81
Rahavarat 31.12.	63 645 835,14	64 892 214,83
Rahavarat 1.1.	64 892 214,83	2 955 626,02
	<u>-1 246 379,69</u>	<u>61 936 588,81</u>

3.3 TASE

	2021	2020		2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT			VASTATTAVAA		
Aineettomat hyödykkeet			OMA PÄÄOMA		
Muut pitkävaikutteiset menot	54 651,70	78 943,48	Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
	54 651,70	78 943,48	Muut omat rahastot	53 436 001,06	51 682 942,88
Aineelliset hyödykkeet			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12 847 319,10	3 288 771,51
Maa- ja vesialueet	2 918 243,30	2 919 150,89	Tilikauden yli-/alijäämä	5 178 666,44	9 558 547,59
Rakennukset	13 351 836,76	14 112 736,73		93 141 916,33	86 210 191,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 047 929,63	9 606 580,20			
Koneet ja kalusto	324 320,39	191 160,08	POISTOERO JA VAPAAEHTOISVARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	234 966,74	234 966,74	Vapaaehtoiset varaukset	12 700 000,00	20 400 000,00
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	281 583,97	160 822,05		12 700 000,00	20 400 000,00
	26 158 880,79	27 225 416,69	PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset			Muut pakolliset varaukset	1 656 228,00	2 139 000,00
Osakkeet ja osuudet	26 802 659,94	26 802 410,40		1 656 228,00	2 139 000,00
Muut lainasaamiset	2 353 781,98	2 383 781,98	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut saamiset	405 381,74	405 381,74	Lahjoitusrahastojen pääomat	458 478,21	461 850,12
	29 561 823,66	29 591 574,12		458 478,21	461 850,12
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Lahjoitusrahastojen erityis-katteet	314 374,93	314 139,67	VIERAS PÄÄOMA		
	314 374,93	314 139,67	Pitkäaikainen		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat rahoitus- ja vakuutus-laitoksilta	8 583 104,00	8 589 570,00
Saamiset				8 583 104,00	8 589 570,00
Pitkäaikaiset saamiset			Lyhytaikainen		
Muut saamiset	17 613,00	17 613,00	Joukkovelkakirjalainat	2 000 000,00	2 000 000,00
	17 613,00	17 613,00	Lainat rahoitus- ja vakuutus-laitoksilta	1 406 466,00	1 603 142,00
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat muilta luotonantajilta	333 220,16	1 159 871,63
Myyntisaamiset	580 932,80	604 116,54	Saadut ennakot	786,96	1 962,65
Lainasaamiset	2 916 237,22	2 522 580,47	Ostovelat	883 601,49	692 010,02
Muut saamiset	155 290,41	1 024 337,00	Muut velat	265 354,97	240 927,94
Siirtosaamiset	195 673,15	382 461,29	Siirtovelat	2 172 156,68	3 154 871,02
	3 848 133,58	4 533 495,30		7 061 586,26	8 852 785,26
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	16 309 296,81		VASTATTAVAA YHTEENSÄ	123 601 312,80	126 653 397,09
Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	0,00	60 000 000,00			
Joukkovelkakirjasaamiset	17 963 742,77	813 277,17			
Muut arvopaperit	27 137 920,39	60 813 277,17			
	61 410 959,97	60 813 277,17			
Rahat ja pankkisaamiset	2 234 875,17	4 078 937,66			
	2 234 875,17	4 078 937,66			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	123 601 312,80	126 653 397,09			

3.4 KONSERNILASKELMAT

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toimintatuotot	48 774 827,29	52 827 969,30
Toimintakulut	-92 705 834,74	-93 370 026,00
Toimintakate	-43 931 007,44	-40 542 056,70
Verotulot	22 375 372,43	22 210 323,78
Valtionosuudet	24 449 806,95	25 204 349,63
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	146 496,22	173 474,15
Muut rahoitustuotot	879 929,67	40 683,00
Korkokulut	-201 671,98	-834 072,04
Muut rahoituskulut	-106 849,95	-16 220,58
Vuosikate	3 612 075,90	6 236 481,24
Poistot ja arvон alentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 957 084,43	-5 125 017,00
Arvon alentumiset	-174 727,20	0,00
Satunnaiset erät	0,00	73 180 668,44
Tilikauden tulos	-519 735,73	74 292 132,67
Tilinpäätössiirrot	-1 749 471,65	-50 268 260,75
Tilikauden verot	-1 526,13	-5 308,34
Laskennalliset verot	-13 359,28	-4 787,62
Vähemmistöosuudet	-2 441,62	-10 334,87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 286 534,40	24 003 441,09

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €

	2021	2020
Toiminnan rahavirta	2 793	5 025
Vuosikate	3 612	6 236
Satunnaiset erät	0	73 181
Tilikauden verot	-2	-5
Tulorahoituksen korjauserät	-818	-74 387
Investointien rahavirta	-3 499	59 029
Investointimenot	-3 767	-24 589
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28	993
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	240	82 625
Toiminnan ja investointien rahavirta	-706	64 054
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	18	22
Antolainasaamisten lisäykset	-2	-3
Antolainasaamisten vähennykset	20	25
Lainakannan muutokset	-1 025	-2 214
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 304	2 296
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 365	-4 218
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-964	-292
Oman pääoman muutokset	-199	180
Muut maksuvalmiuden muutokset	859	-335
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-49	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-31	-152
Saamisten muutokset	1 202	-2 898
Korottomien velkojen muutokset	-264	2 716
Rahoituksen rahavirta	-347	-2 347
Rahavarojen muutos	-1 054	61 707
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	67 024	68 077
Rahavarat 1.1.	68 077	6 370
	-1 054	61 707

KONSERNITASE
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	45 974,15	30 215,01
Muut pitkävaikutteiset menot	366 430,86	95 197,27

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	4 172 865,92	4 182 398,81
Rakennukset	36 230 257,32	37 403 228,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 200 875,27	9 766 205,08
Koneet ja kalusto	1 884 217,73	1 798 693,95
Muut aineelliset hyödykkeet	315 490,31	325 786,98
Ennakkom. ja keskeneräiset hank.	1 684 134,50	721 894,54

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	18 839 341,21	17 977 786,90
Muut osakkeet ja osuudet	530 863,74	536 403,86
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	18 308 477,47	17 441 383,04
Muut lainasaamiset	129 973,96	149 973,96
Muut saamiset	559 626,63	525 636,65

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	118 210,11	36 004,73
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	314 384,71	314 149,45
Muut toimeksiantojen varat	1 776,57	2 033,47

VAIHTUVAT VASTAAVAT
Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	337 467,32	306 332,07
----------------------	------------	------------

Saamiset
Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	4 988,31	4 340,21
Lainasaamiset	1 735 471,65	2 321 681,18
Muut saamiset	18 613,00	47 660,09

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	1 273 193,80	1 362 831,24
Lainasaamiset	448 007,37	522 023,95
Muut saamiset	536 947,24	1 896 799,95
Siirtosaamiset	2 833 913,43	1 931 506,85

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	16 309 296,81	60 685 489,35
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	757 513,80	1 365,53
Joukkovelkakirjalainasaamiset	17 967 542,77	820 877,17
Muut arvopaperit	27 270 498,51	61 507 732,05

Rahat ja pankkisaamiset

	4 718 886,46	6 569 676,98
	4 718 886,46	6 569 676,98

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	148 075 899,70	149 799 789,60
--	----------------	----------------

VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	2 452,84	2 452,84

Arvonkorotusrahoitus

Muut omat rahastot	127 301,50	143 872,51
Edellisten tilikaudien yli-/alijäämä	54 202 760,65	52 454 321,24
Tilikauden yli-/alijäämä	29 507 604,46	5 699 957,20
	-2 286 534,40	24 003 441,09

VÄHEMMISTÖOSUUDET

	103 233 514,77	103 983 974,61
--	----------------	----------------

KONSERNIRESERVI

	466 244,86	463 803,24
--	------------	------------

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevastuuvaraus	5 717,50	6 391,87
Muut pakolliset varaukset	1 138 270,01	1 735 098,69
	1 143 987,51	1 741 490,56

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	139 713,45	103 915,67
Lahjoitusrahastojen pääomat	466 440,60	469 703,58
Muut toimeksiantojen pääomat	1 781,29	2 033,53
	607 935,35	575 652,78

VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen

Lainat rah- ja vak.laitoksilta	25 491 259,36	25 424 931,59
Lainat julkisyhteisöiltä	1 049,81	0,00

Liittymismaksut ja muut velat

	0,00	0,00
--	------	------

Laskennalliset verovelat

	17 559,88	9 097,54
--	-----------	----------

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	2 490 567,30	2 981 134,60
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 294 950,91	3 431 164,97
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	465 450,32

Saadut ennakot

	21 891,95	22 979,07
--	-----------	-----------

Ostovelat

	2 971 308,14	2 531 406,26
--	--------------	--------------

Liittymismaksut ja muut velat

	1 310 414,94	1 250 966,96
--	--------------	--------------

Siirtovelat

	6 125 207,70	6 888 155,74
--	--------------	--------------

Laskennalliset verovelat

	32 912,77	29 581,37
--	-----------	-----------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	16 247 253,72	17 600 839,29
--	---------------	---------------

	148 075 899,70	149 799 789,60
--	----------------	----------------

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 1) Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetieto

1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Tulot ja menot on kirjattu suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot on kirjattu tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§41) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Valtuuston vahvistamaa suunnitelmaa muutetaan kahden kiinteistön osalta. Vuonna 2021 terveyskeskuksen ja Jokipohjan vanhainkodin poistoaikaa on muutettu. Uudet rakennukset korvaavat vanhat, joten poistoaikaa on lyhennetty tämän perusteella.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuutta ei tällä hetkellä ole taseeseen.

4. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

5. Konsernitili

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryhteisöjen konsernitilille talletetut rahavarat 333 220,16 € (ed. v. 1 159 871,63 €) esitetään taseeseen lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot 2 916 237,22 € (ed. v. 2 522 580,47 €) esitetään kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä.

6. Muut erät

Vuoden 2020 satunnaiset erät sisältävät satunnaisia kuluja 907 594,67 € ja satunnaisia tuottoja 50 699 005,58 €. Satunnaiset erät muodostuivat tytäryhtiö Outokummun Energia Oy:n osakekaupan kirjauksista. Osana kauppahintaa maksettu osinko sisältyy muihin rahoitustuottoihin.

7. Oikeusprosessit

Pelastustoimen varallaoloa koskevia korvausvaateita on käsittelyssä tuomioistuimessa. Asiaan liittyy taloudellista riskiä, mutta käsittely on kesken. Asiasta on tehty pakollinen varaus 210 000 € (ed. v. 200 000 €) kaupungin tilinpäätökseen. Vuoden 2021 lisäys varaukseen johtuu viivästyseuraamuksista.

4.2 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 2) Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskeva liitetieto

1. Päättäneen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Entisen Kummun koulun purkamisesta tehdyn pakollisen varauksen käyttämättä jääneen osuuden tulouttaminen 323 387 €.

Vuonna 2021 terveyskeskuksen ja Jokipohjan vanhainkodin poistoaikaa on muutettu. Uudet rakennukset korvaavat vanhat, joten poistoaikaa on lyhennetty tämän perusteella. Poistoja tuli lisää 471 053,49 €, yhteensä näiden rakennusten poistot ovat 729 007,52 €.

Rahastot -taseyksikkö on tilinpäätöksessä ensimmäisen kerran vuonna 2021. Erät esitetään pääsääntöisesti tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa sekä taseessa rahoitusarvopapereissa.

Vuonna 2020 Outokummun Energia Oy:n osakekaupasta tuli merkittävät osinko- ja satunnaiset tuotot.

4.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 3) Konsernitilinpäätöksen laatimista koskeva liitetieto

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Outokummun Monitoimihalli Oy:tä, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Vastuissa, liitetiedossa 34 on esitetty myös Outokummun Monitoimihalli Oy:n velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset. Yhtiö on asetettu selvitystilaan ja lopetetaan vuoden 2022 aikana.

Vuonna 2020 tytäryhteisöistä Outokummun Energia Oy:n ja sen omistama Okun Energia Oy:n tuloslaskelmat on yhdistelty konsernitilinpäätökseen, mutta 31.12.2020 tapahtuneen osakekaupan vuoksi näiden yhtiöiden taseet eivät sisälly vuoden 2020 konsernitilinpäätöksen lukuihin.

Tilinpäätöshetkellä Outokummun kaupungilla on kolme osakkuusyhteisöä: Soapstone Bidco Oy, Outokummun Energia Oy ja Okun Energia Oy. Outokummun kaupunki myi 31.12.2020 Outokummun Energia Oy:n koko osakekannan ja kaupan yhteydessä sai vastaavasti Soapstone Bidco Oy:n osakkeista 34 % osuuden. Soapstone Bidco Oy omistaa Outokummun Energia Oy:n 100 %. Okun Energia Oy on perustettu vuonna 2020 ja sen omistaa Outokummun Energia Oy 100 %. Outokummun Energia Oy luovutti 8.12.2020 liiketoimintasiirrolla liiketoimintansa Okun Energia Oy:lle.

Vuonna 2020 satunnaisiin eriin kirjattiin tytäryhteisö Outokummun Energia Oy:n osakekaupan myynnin luovutustulot ja -kulut. Konsernissa koko kauppahinta sisältyy satunnaisiin eriin.

Soapstone Bidco -konsernin tilinpäätös on yhdistelty konsernitilinpäätökseen sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti ensimmäisen kerran vuonna 2021. Yhdisteltäessä on muodostunut konsernireservi, 1 567 374,56 €. Tästä tuloutettiin vuodelle 2021 osakkuusyhtiön tappion osuutta vastaava määrä 700 280,13 €, joten osakkuusyhtiön tulosvaikutus vuonna 2021 on 0 €. Tulouttamaton konsernireservi 31.12.2021 konsernin taseessa on 867 094,43 €.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Vuonna 2021 Outokummun kaupungin osuus Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton kuntayhtymästä pieneni johtuen Heinäveden kunnan siirtymisestä Pohjois-Karjalan maakuntaan. Vuonna 2021 omistusosuus kuntayhtymästä oli 4,71 % (ed. vuonna 4,8052 %).

2. Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien, joiden jäsenenä kaupunki on, keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

3. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

4. Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalon ja Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:n sisäinen omistus on eliminoitu tytäryhteisön osakkeet ja osuudet, edellisten tilikausien yli/alijäämä ja muita omia rahastoja vasten.

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

5. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

6. Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Kummun Kodit on tehnyt suunnitelmapoistot vuodesta 2005 alkaen. Aiemmilta vuosilta kirjataan poisto-oikaisu konsernitilinpäätökseen. Muiden tytäryhtiöiden osalta ei tehdä konsernissa vastaavia poisto-oikaisukirjauksia.

4.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain (toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä)

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Hallintopalvelut	2 073 769,81	1 752 662,02	1 589 229,72	1 517 668,57
Sosiaali- ja terveystalvet	37 846 782,14	35 064 652,79	2 674,20	16 045,20
Hyvinvointipalvelut	1 151 781,19	1 127 113,09	876 478,24	761 905,94
Yhdyskuntapalvelut	6 539 431,14	13 749 716,17	3 800 409,60	3 436 311,54
Vesihuoltopalvelut	1 163 063,01	1 133 825,23	1 293 082,56	1 284 508,46
Yhteensä	48 774 827,29	52 827 969,30	7 561 874,32	7 016 439,71

Liitetieto 7) Verotulot eriteltynä

	2021	2020
Kunnan tulovero	18 741 318,79	19 233 881,90
Kiinteistövero	1 701 760,28	1 543 573,63
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 932 293,36	1 432 868,25
Verotulot yhteensä	22 375 372,43	22 210 323,78

Liitetieto 8) Valtionosuudet eriteltynä

	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	19 437 000,00	20 162 677,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	6 340 985,00	6 605 047,00
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>	0,00	0,00
Verotulomenetysten korvaus	3 636 147,00	3 601 797,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-728 294,00	-654 886,00
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	22 344 853,00	23 109 588,00

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	30 169 019,27	29 464 277,20
Muiden palvelujen ostot	4 078 922,97	5 098 037,26
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	34 247 942,24	34 562 314,46

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia vuonna 2021 eikä vuonna 2020.

Liitetieto 11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa. Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetystä hankintamenosta.

	Poistoaika	Poistome- netelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Talousrakennukset</i>		
Varastot, kiviset	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8 500 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Liitetieto 12) Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maisemointivaraukset				
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupa 1.1.	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupa 31.12.	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusijoitusallas 1.1.	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusijoitusallas 31.12.	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00
Muut varaukset				
Varaus Jyrin käsittelyaseman jälkihoitoon 1.1.	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	100 000,00	0,00	100 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus Jyrin käsittelyaseman jälkihoitoon 31.12.	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Varaus Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän alijäämän kattamiseen	0,00	0,00	600 000,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	-466 272,00	600 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	703 500,00	0,00
Varaus Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän alijäämän kattamiseen	0,00	0,00	837 228,00	600 000,00
Varaus Pohjois-Karjalan Pelastuslaitoksen varallaoloa koskeviin korvauksiin	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	10 000,00	200 000,00	10 000,00	200 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus Pohjois-Karjalan Pelastuslaitoksen varallaoloa koskeviin korvauksiin	210 000,00	200 000,00	210 000,00	200 000,00
Varaus entisen Kummun koulun purkamiseen	730 000,00	0,00	730 000,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	730 000,00	0,00	730 000,00
Vähennykset tilikaudella	-730 000,00	0,00	-730 000,00	0,00
Varaus entisen Kummun koulun purkamiseen	0,00	730 000,00	0,00	730 000,00
Outokummun Energia Oy				
Muut pakolliset varaukset 1.1.		842 009,21		
Lisäykset tilikaudella		0,00		
Vähennykset tilikaudella (ei yhdistelty konserniin 31.12.)		-842 009,21		
Muut pakolliset varaukset 31.12.		0,00		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä				
Eläkevaraukset 1.1.	6 391,87	7 072,56		
Muutos tilikaudella	-674,37	-680,69		
Eläkevaraukset 31.12.	5 717,50	6 391,87		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	394 198,66	430 703,93		
Muutos tilikaudella	-83 089,31	-36 505,27		
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	311 109,35	394 198,66		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1 900,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella	8 160,66	1 900,00		
Vähennykset tilikaudella	-1 900,00	0,00		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	8 160,66	1 900,00		
Pakolliset varaukset yhteensä	1 143 987,51	1 941 490,53	1 656 228,00	2 139 000,00

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa-alueiden luovutusvoitot				
- Rummukalanmäki 1506-1	0,00	2 946,70	0,00	2 946,70
- Jokipohja 1212-1	0,00	3 354,59	0,00	3 354,59
- Hovila 9	0,00	2 444,64	0,00	2 444,64
- Rikkaranta 9-6	63 270,73	26 647,04	63 270,73	26 647,04
- Maljasalmi 9-64	100 880,96	37 924,01	100 880,96	37 924,01
- Sysmä 51-61	0,00	8 100,00	0,00	8 100,00
- Sysmä 177-0	0,00	35 493,60	0,00	35 493,60
- Sysmä 15-91	3 311,41		3 311,41	
- Keskusta 706-2	11 444,03		11 444,03	
- Keskusta 9901-0	402,11		402,11	
- Sysmä 43-29	2 865,77		2 865,77	
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	0,00	23 228,19		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	38 368,83	15 931,17		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	0,00	95 364,61		
Luovutusvoitot yhteensä	220 543,84	251 434,55	182 175,01	116 910,58
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	255,44			
Luovutustappiot yhteensä	255,44	0,00	0,00	0,00

Liitetieto 14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2019	2021	2020
Satunnaiset tuotot				
Outokummun Energia Oy:n osa-				
omistuksen myynnistä johtunut voitto	0,00	74 088 263,11	0,00	50 699 005,58
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	74 088 263,11	0,00	50 699 005,58
Satunnaiset kulut				
Outokummun Energia Oy:n osa-				
omistuksen myynnistä aiheutuneet kulut	0,00	907 594,67	0,00	907 594,67
	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	907 594,67	0,00	907 594,67

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	30 300 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	64 659,90	7 659,68
Yhteensä	64 659,90	30 307 659,68

Liitetieto 16) Poistoerojen muutokset

Poistoeroa ei kaupungilla ole, liitetietoa ei tarvitse antaa.

4.5 TASEEN VASTAAVAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluiksi kirjaamattomat menot

Liitetiedon tarkoittamaa toimintaa ei ole.

Liitetieto 18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	48 747,18	48 810,51		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku	-	63,33		
Arvo 31.12.	48 747,18	48 747,18		
Rakennukset				
Arvo 1.1.	95 125,33	95 482,97		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku	-	357,64		
Arvo 31.12.	78 554,32	95 125,33		
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	127 301,50	143 872,51		

Valtiolta lahjoituksena saadut maa- ja vesialueet sekä rakennukset on merkitty taseeseen vastaavaa puolelle arvonkorotuksiin ja vastattavaa puolelle arvonkorotusrahastoon. Arvonmääritysmenetelmänä on käytetty vuoden 1996 verotusarvoja.

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

PYSYVÄT VASTAAVAT	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikuttai- menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ai- neelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	78 943	78 943	2 919 151	14 112 737	9 606 580	191 160	234 967	160 822	27 225 417
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	353 985	445 429	261 245	0	228 486	1 289 145
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	-908	0,00	0,00	0	0	0	-908
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	107 724	0	0	-107 724	0
Liittymismaksujen kirjaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-24 292	-24 292	0	-1 114 885	-1 111 803	-128 085	0	0	-2 354 774
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	54 652	54 652	2 918 243	13 351 837	9 047 930	324 320	234 967	281 584	26 158 881

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät ei-palautettavat liittymismaksut

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	766 054,96	761 877,26	221 173,97	221 173,97
Muut maa- ja vesialueet	3 406 810,96	3 420 521,55	2 697 069,33	2 697 976,92
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 172 865,92	4 182 398,81	2 918 243,30	2 919 150,89

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet Osakkuus- ja muut omist.yht.	Kuntayhty- mäosuudet	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 175 477	17 441 383	1 916 776	268 774	26 802 410	2 349 808	439 356	2 789 164
Lisäykset	0	0	0	1 283	1 283	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	-193	-193	-30 000	0	-30 000
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	7 175 477	17 441 383	1 916 776	269 865	26 803 501	2 319 808	439 356	2 759 164
Arvonlennukset ja niiden palautukset				-841	-841			
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 175 477	17 441 383	1 916 776	269 024	26 802 660	2 319 808	439 356	2 759 164

4.6 OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Nimi

Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
0346332-6	93,80 %	93,80 %	4 251	2 185	2
0169159-5	98,90 %	98,90 %	0	1 260	-25
0416004-4	100,00 %	100,00 %	0	116	8
0901892-8	100,00 %	100,00 %	517	12 643	-145
1994965-4	6,90 %	72,90 %	345	40	-12
1627834-9	100,00 %	100,00 %			
		Yhteensä	5 113	16 244	-172
3175216-8	34,00 %	34,00 %	18 308	1 370	-700
2732095-2	4,905673 %	4,905673 %	878	14 887	-165
0927140-5	4,7072 %	4,7100 %	82	47	12
0212371-7	3,8000 %	3,8000 %	3 171	393	8
		Yhteensä	4 131	15 327	-145

Liitetieto 23) Saamiset

	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		13 382,01		9 422,69
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		49 285,81		57 465,09
Outokummun Energia Oy		-		-
Outokummun Seurojentalo Oy		-		5 049,16
Matkakumpu Oy		4 788,22		4 269,11
Kiinteistö Oy Yritystalo		-		399,16
Myyntisaamiset yhteensä		67 456,04		76 605,21
Lainasaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		370 354,66		-
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		2 061 066,43		2 061 007,47
Outokummun Seurojentalo Oy		484 816,13		461 573,00
Lainasaamiset yhteensä		2 916 237,22		2 522 580,47
Muut saamiset				
Matkakumpu Oy		-		135,00
Muut saamiset yhteensä		0,00		135,00
Yhteensä		2 983 693,26		2 599 320,68
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä		7 493,20		10 373,48
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen ky		150 169,14		149 978,41
Yhteensä		157 662,34		160 351,89
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		136,40		-
Yhteensä		136,40		-
Saamiset yhteensä		3 141 492,00		2 759 672,57

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	17 277,68	0,00		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	1 178,17	1 072,61		
Outokummun Seurojentalo Oy	0,00	3 504,43		
Matkakumpu Oy	10 015,29	400,00		
	28 471,14	4 977,04	0,00	0,00
Muut tulojäämät	125 434,59	254 595,35	125 434,59	254 595,35
Muut siirtosaamiset valtiolta	22 074,67	87 479,29	22 074,67	87 479,29
EU-tuet ja avustukset	48 163,89	40 386,65	48 163,89	40 386,65
Kaupungin osuus siirtosaamisista	195 673,15	382 461,29	195 673,15	382 461,29
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	45 895,69	38 833,94		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	2 529 877,76	1 469 997,24		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	33 995,69	35 237,33		
Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset	2 805 442,29	1 926 529,81	195 673,15	382 461,29
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 833 913,43	1 931 506,85	195 673,15	382 461,29

4.7 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 25) Oma pääoma, Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	2 452,84	2 452,84		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	0,00	0,00		
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	2 452,84	2 452,84		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	143 872,51	144 293,47		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	-16 571,01	-420,96		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	127 301,50	143 872,51		
Muut omat rahastot				
Ympäristönhoid. kehittämisrahasto 1.1.	273 813,34	273 813,34	273 813,34	273 813,34
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Ympäristönhoid. kehittämisrahasto 31.12.	273 813,34	273 813,34	273 813,34	273 813,34
Kehittämisrahasto 1.1.	1 409 129,54	1 360 751,68	1 409 129,54	1 360 751,68
Siirrot rahastoon	3 058,18	48 377,86	3 058,18	48 377,86
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Kehittämisrahasto 31.12.	1 412 187,72	1 409 129,54	1 412 187,72	1 409 129,54
Elinvoimarahasto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	16 560 000,00	0,00	16 560 000,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Elinvoimarahasto 31.12.	16 560 000,00	0,00	16 560 000,00	0,00
Elämänlaaturahasto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	2 070 000,00	0,00	2 070 000,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Elämänlaaturahasto 31.12.	2 070 000,00	0,00	2 070 000,00	0,00
Hyvinvointirahasto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	4 140 000,00	0,00	4 140 000,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Hyvinvointirahasto 31.12.	4 140 000,00	0,00	4 140 000,00	0,00
Tulevaisuusrahasto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	28 980 000,00	0,00	28 980 000,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulevaisuusrahasto 31.12.	28 980 000,00	0,00	28 980 000,00	0,00

Muut omat rahastot 1.1.	50 771 378,35	3 441 294,47	50 000 000,00	0,00
Siirrot rahastoon	1 568,63	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00
Siirrot rahastosta	-50 005 155,16	-21 707,84	-50 000 000,00	0,00
Muu vähennys (Maakuntaliiton omistusosuus)	-1 032,24			
Muu vähennys (Outokummun Energia)		-2 648 208,28		
Muut omat rahastot 31.12.	52 516 759,59	50 771 378,35	0,00	50 000 000,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	54 202 760,65	52 454 321,23	53 436 001,06	51 682 942,88
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 699 957,20	6 076 305,34	3 288 771,51	4 888 824,28
Edellisen tilikauden yli/alijäämä	24 003 441,09	-574 326,96	0,00	-1 600 052,77
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	29 703 398,29	5 501 978,38	3 288 771,51	3 288 771,51
Muutos tilikaudella	-195 793,83	197 978,81	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	29 507 604,46	5 699 957,20	12 847 319,10	3 288 771,51
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 286 534,40	24 003 441,09	5 178 666,44	9 558 547,59
Oma pääoma yhteensä	103 233 514,77	103 983 974,60	93 141 916,33	86 210 191,71

Edellisten tilikausien yli-/alijäämän muutos
tilikaudella sisältää kuntayhtymien muutokset:

	Konserni 2021	Konserni 2020
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä		
Vuoden 2019 tilinpäätöksen muutos	0,00	152 886,37
Vuonna 2020 edellisen tilikauden virheen korjaus	0,00	142 583,99
Siirto tilikauden yli-/alijäämä tililtä	0,00	-113 726,50
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	0,00	181 743,86
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	260,47	18 483,78
Maakuntaliitto	465,87	-2 248,82
Maakuntaliiton omistusosuuden muutos	1 960,15	
Teollisuuskylän korjaus poistoeroon	1 565,54	
Kuntayhtymän muutoskorjaus	-45,86	
PELAn pakollisen varauksen palauttaminen	-200 000,00	
Yhteensä	-195 793,83	197 978,81

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.
Tilikauden ylijäämä/alijäämä
Muut rahastot 31.12.
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.
Kunnan kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä

Kunta	
2021	2020
12 847 319,10	3 288 771,51
5 178 666,44	9 558 547,59
53 436 001,06	51 682 942,88
12 700 000,00	20 400 000,00
84 161 986,60	84 930 261,98

Liitetieto 26) Erittely poistoeroista

Poistoeroa ei kaupungilla ole, joten liitetietoa ei vaadita.

Liitetieto 27) Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2027 (1.1.2026) tai myöhemmin

	2021	2020
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	5 087 940,00	4 969 806,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 087 940,00	4 969 806,00

Liitetieto 28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

	2021	2020
Kuntatodistusohjelma	12 000 000,00	12 000 000,00
käytössä	2 000 000,00	2 000 000,00
	- korko -0,44%	- korko -0,41%
	eräpvm 11.1.2022	eräpvm 4.1.2021

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Outokummun kaupunki				
Loppusijoitusaltaan maisemointi	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00
Jälkihoitotoimenpiteiden maisemointi	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
Jyryn käsittelyaseman jälkihoito	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0,00	0,00	837 228,00	600 000,00
Osuus Pelastuslaitoksen varallaolokorvauksista	210 000,00	200 000,00	210 000,00	200 000,00
Entisen Kummun koulun purkaminen	0,00	730 000,00	0,00	730 000,00
 Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen Kuntayhtymän				
eläkevarauksesta	5 717,50	6 391,87		
potilasvakuutusvarauksesta	311 109,34	394 198,69		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	8160,66	1900,00		
 Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 143 987,51	1 941 490,56	1 656 228,00	2 139 000,00

Liitetieto 30) Velkojen erittely

	2021		2020	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		13 402,52		532,16
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		0,00		21 591,03
Matkakumpu Oy		3 478,40		2 199,40
Outokummun Seurojentalo Oy		0,00		2 521,59
Ostovelat yhteensä		16 880,92		26 844,18
 Siirtovelat				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		6 367,74		95,50
		6 367,74		95,50
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat				
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		68 688,78		2 309,93
Ostovelat yhteensä		68 688,78		2 309,93
 Siirtovelat				
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		16 762,29		0,00
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto		300,44		21 175,71
Siirtovelat yhteensä		17 062,73		21 175,71
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat				
Okun Energia Oy		263 622,84		169 165,13
Vieras pääoma yhteensä		372 623,01		219 590,45

Liitetieto 31) Shekkitililimiitti

Kaupungilla ei ole shekkitililimiittiä, liitetietoa ei ole.

Liitetieto 32) Erittely muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00		
Muut velat	1 310 414,94	1 250 966,96	265 354,97	240 927,94
Muut velat yhteensä	1 310 414,94	1 250 966,96	265 354,97	240 927,94

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Outokummun kaupunki	234 641,49	145 914,14	234 641,49	145 914,14
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	55 428,76	69 163,58		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Outokummun kaupunki	97 766,17	94 097,32	97 766,17	94 097,32
Matkakumpu Oy	6 526,81	6 695,13		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	2 404,75	2 061,83		
Kiinteistö Oy Kummun kodit	1 231,68	1 070,00		
Outokummun Seurojentalo Oy	17,36	28,38		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	491 809,53	458 438,94		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	24 772,10	22 421,31		
Lomapalkkavelka				
Outokummun kaupunki	1 394 472,87	1 254 362,77	1 394 472,87	1 254 362,77
Matkakumpu Oy	37 406,75	32 421,52		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	6 872,33	7 334,87		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	14 800,49	11 696,26		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	136 761,57	129 250,26		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	2 697 089,15	2 573 391,40		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	24 582,15	20 421,31		
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Outokummun kaupunki	333 857,53	316 199,38	333 857,53	316 199,38
Korkojaksotukset				
Outokummun kaupunki	2 681,33	3 681,51	2 681,33	3 681,51
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	4 493,50	5 802,40		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	10 114,38	11 043,42		
Outokummun Seurojentalo Oy	0,00	77,17		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	0,00	13 085,19		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	5 511,55	5 455,14		
Muut menojäämät				
Outokummun kaupunki	101 533,10	1 339 481,59	108 737,29	1 340 615,90
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	42 763,33	12 789,21		
Matkakumpu Oy	5 268,50	2 252,82		
Outokummun Seurojentalo Oy	3 599,44	5 119,16		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	699,25	663,41		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	5 950,56	51 858,12		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	46 104,67	24 532,80		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	326 556,80	267 345,42		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	9 489,80	0,00		
Siirtovelat yhteensä	6 125 207,70	6 888 155,76	2 172 156,68	3 154 871,02

4.8 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin ja maa-alueisiin

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin				
Lainat julkisyhteisöiltä	1 052 560,84	1 052 560,84		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	7 145 772,45	7 145 772,45		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä				
Lainat julkisyhteisöiltä	11 168,72	11 533,60		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 808,49	25 808,49		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	68 750,00	96 250,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	420 000,00	420 000,00		
Outokummun Seurojentalo Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	64 876,00	87 441,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	800 000,00	800 000,00		
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tytäryhteisöiltä, jota ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Outokummun Monitoimihalli Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut pantit	0,00	170 000,00		
Lainat saman konsernin yrityksiltä	12 000,00	32 000,00		
Vakuudeksi annetut pantit	340 000,00	340 000,00		

Liitetieto 35) Vakuudet, jotka kaupunki on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Jätekkukko Oy:n puolesta sopimuksen perusteella annetut vastuusitoumukset	63 636,00	71 329,00	63 636,00	71 329,00
Maitoa Markkinoille-Säätiölle				
Sitoumus takaustappioiden vastaamisesta (406 000 € 7 %)	28 420,00	28 420,00	28 420,00	28 420,00

Liitetieto 36) Vakuudet (kiinnitykset ja pantatut arvopaperit), jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, näitä ei ole.

Liite tietoa ei ole.

Liitetieto 37) Kaupungin antamat muut kuin edellä tarkoitetut vakuudet, näitä ei ole.

Liitetietoa ei ole.

Liitetieto 38) Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut				
Outokummun kaupunki				
Kummun koulu, vuokravastuut yhteensä	8 386 519,82	8 570 441,10	8 386 519,82	8 570 441,10
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	228 603,48	292 152,65	228 603,48	292 152,65
- siitä jäännöarvovastuut	7 243 502,40	8 278 288,46	7 243 502,40	8 278 288,46
Heikinheimi, vuokrasvastuut yhteensä	151 090,00	213 610,00	151 090,00	213 610,00
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	62 520,00	62 520,00	62 520,00	62 520,00
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä				
vuokravastuut yhteensä	228 265,94	146 971,13		
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	28 631,86	20 986,00		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä vuokravastuut yhteensä	1 648 366,09	2 750 271,68		
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	709 151,70	981 671,08		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	6 173,07	6 166,61		
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 173,07	6 166,61		
Vuokravastuut yhteensä	10 420 414,92	11 687 460,51	8 537 609,82	8 784 051,10
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				
Outokummun kaupunki	3 700,14	7 301,05	3 700,14	7 301,05
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	86 938,08	94 062,44		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	562,98	560,93		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	28 684,22	28 220,37		
Myöhemmin maksettavat				
Outokummun kaupunki	4 031,77	7 731,91	4 031,77	7 731,91
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	101 556,24	120 235,14		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	1 052,47	494,15		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	32 004,33	31 932,13		
Leasingvastuut yhteensä	258 530,23	290 538,12	7 731,91	15 032,96
Yhteensä	10 678 945,15	11 977 998,63	8 545 341,73	8 799 084,06

Liitetieto 39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit			18 379 084,05	18 379 084,05
Alkuperäinen pääoma			7 688 478,27	8 253 255,95
Jäljellä oleva pääoma 31.12.				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Alkuperäinen pääoma			6 620 350,00	7 383 850,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			1 585 455,00	2 344 934,50
Takaukset muiden puolesta				
Outokummun Energia Oy				
Alkuperäinen pääoma	256 500,00	256 500,00	256 500,00	256 500,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	85 000,00	85 000,00	85 000,00	85 000,00

Liitetieto 40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	46 324 077,00	44 613 098,00	46 324 077,00	44 613 098,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	30 345,00	27 798,00	30 345,00	27 798,00

Liitetieto 41) Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt, joita ei ole merkitty taseeseen

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Outokummun kaupunki				
2011 valmistuneet, vastuu 2020 saakka				
Pohjoisahon päiväkodin vesikaton kunnostus		3 612,86		3 612,86
Mustolan päiväkodin vesikaton kunnostus		1 093,10		1 093,10
Vanhainkodin peltikaton kunnostus		175,40		175,40
Kirjaston ilmastointi		631,43		631,43
Uimahallin lämmönvaihdin		1 419,36		1 419,36
Kaivoseuruston kehittämishanke pysyvä näyttely		2 766,99		2 766,99
	0,00	9 699,14	0,00	9 699,14
2012 valmistuneet, vastuu 2021 saakka				
Keskusvaraston katon uusinta	5 315,41	10 630,82	5 315,41	10 630,82
Vanhan kaivoksen alueen kehittäm., Vanha paja	14 299,77	28 599,58	14 299,77	28 599,58
	19 615,18	39 230,40	19 615,18	39 230,40
2013 valmistuneet, vastuu 2022 saakka				
Mustolan päiväkodin korjaukset	7 617,70	11 426,55	7 617,70	11 426,55
Kalattoman päiväkodin korjaukset	1 129,11	1 693,66	1 129,11	1 693,66
Vanhainkodin kulunvalvonta	7 426,09	11 139,15	7 426,09	11 139,15
Vanhainkoiden keittiötilan korjaus	1 933,39	2 900,09	1 933,39	2 900,09
Keskustan Kummun koulun 1-4 lattiapint.korjaus	1 792,99	2 689,59	1 792,99	2 689,59
Urheilutalon keittiön peruskorjaus	480,05	720,05	480,05	720,05
Keskusvaraston ulko-ovet	721,92	1 082,89	721,92	1 082,89
	21 101,25	31 651,98	21 101,25	31 651,98
2014 valmistuneet, vastuu 2023 saakka				
Terveyskeskuksen kulunvalvonta	7 253,68	10 880,52	7 253,68	10 880,52
Kaupungintalon talotekniikan korjaus	3 617,29	5 425,92	3 617,29	5 425,92
Vanhainkodin korjaus	1 214,29	1 821,41	1 214,29	1 821,41
Kirjasto, lämmönvaihdin IV-laitteet	1 258,00	1 886,99	1 258,00	1 886,99
Vanhan kaivoksen alue, Aarrekaupunki	46 778,07	70 167,08	46 778,07	70 167,08
Uusien tunneleiden ja lastenkaivoksen valaistus	2 898,94	4 348,40	2 898,94	4 348,40
	63 020,27	94 530,32	63 020,27	94 530,32
2015 valmistuneet, vastuu 2024 saakka				
Pohjoisahon lämmönjakorakennuksen korjaus	680,59	850,73	680,59	850,73
Voima-aseman katon ja julkisivun korjaus	1 017,64	1 272,04	1 017,64	1 272,04
Syrjäkatu 12 talotekn.korjaus	3 539,52	4 424,41	3 539,52	4 424,41
Terveyskeskus talotekniikan korj	81 916,39	102 395,52	81 916,39	102 395,52
Keskuskeittiön koneet ja laitteet	1 232,40	1 540,50	1 232,40	1 540,50
	88 386,54	110 483,20	88 386,54	110 483,20
2016 valmistuneet, vastuu 2025 saakka				
Keskusvaraston ulko-ovet	2 394,00	2 872,80	2 394,00	2 872,80
Pohjoisahon päiväkodin ikkunat	930,56	1 116,68	930,56	1 116,68
Vanhainkodin talotekniikan uusinta	6 469,19	7 763,02	6 469,19	7 763,02
Terveyskeskus huonetilamuutokset	4 455,78	5 346,94	4 455,78	5 346,94
Kummun koulun keittiö (c-osa)	292 868,64	351 442,37	292 868,64	351 442,37
Palvelutalon katto	1 668,83	2 002,60	1 668,83	2 002,60
Lukion ja lukionruokalan talotekniikan korjaus	14 934,97	17 921,96	14 934,97	17 921,96
	323 721,97	388 466,37	323 721,97	388 466,37
2017 valmistuneet, vastuu 2026 saakka				
Terveyskeskuksen vesikaton korjaus	27 880,08	32 526,76	27 880,08	32 526,76
Kummun koulun vanhanosan korjaus	313 838,95	366 145,44	313 838,95	366 145,44
Kalattoman päiväkodin talotekniikka ja pihak.	4 757,73	5 550,69	4 757,73	5 550,69
Lukion huonetilamuutokset	1 781,07	2 077,92	1 781,07	2 077,92
	348 257,83	406 300,81	348 257,83	406 300,81

2018 valmistuneet, vastuu 2027 saakka				
Kyykerin kylätalon talotekniikka	3 253,27	3 718,03	3 253,27	3 718,03
Kirjaston katon korjaus	6 186,97	7 070,82	6 186,97	7 070,82
Terveyskeskuksen huonetila muutokset	10 466,51	11 961,72	10 466,51	11 961,72
Kirjasto	3 526,55	4 030,34	3 526,55	4 030,34
Keskusvaraston autokatos	2 042,35	2 334,11	2 042,35	2 334,11
Vanhainkodin jättekatos	1 324,67	1 513,91	1 324,67	1 513,91
Vanhankaivoksen jättekatos	1 219,82	1 394,08	1 219,82	1 394,08
	28 020,14	32 023,01	28 020,14	32 023,01
2019 valmistuneet, vastuu 2028 saakka				
Kummun koulun keittiö	5 579,56	6 277,01	5 579,56	6 277,01
Kulttuuritalo Marita	31 698,54	35 660,86	31 698,54	35 660,86
Vanhan Kaivoksen alue	4 255,30	4 787,21	4 255,30	4 787,21
Terveyskeskuksen huonetilat	9 321,96	10 487,21	9 321,96	10 487,21
Mustolan pvk talotekniikka	9 720,42	10 935,47	9 720,42	10 935,47
Mustolan pvk aita	3 274,76	3 684,10	3 274,76	3 684,10
Omatoimikirjaston muutostyöt	5 048,48	5 679,54	5 048,48	5 679,54
Jokipohjan asumisyksikön hissi	4 395,84	4 945,32	4 395,84	4 945,32
	73 294,86	82 456,72	73 294,86	82 456,72
2020 valmistuneet, vastuu 2029 saakka				
Urheilutalon peruskorjaaminen	583 713,67	648 570,75	583 713,67	648 570,75
Terveyskeskuksen huonetilat	7 623,92	8 471,02	7 623,92	8 471,02
	591 337,59	657 041,77	591 337,59	657 041,77
2021 valmistuneet, vastuu 2030 saakka				
Jätevedenpuhdistamon katto	33 045,84		33 045,84	
Terveyskeskuksen huonetilat	1 947,73		1 947,73	
Kattojen uusiminen, Vanha kaivos	38 733,62		38 733,62	
Kattojen uusiminen, Suodinosasto	4 242,25		4 242,25	
	77 969,44		77 969,44	
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
vuoden 2012 investoinneista	0,00	190,70		
vuoden 2013 investoinneista	403,29	806,58		
vuoden 2014 investoinneista	89 334,02	134 001,03		
vuoden 2015 investoinneista	1 223,08	1 630,77		
vuoden 2016 investoinneista	1 545,78	1 932,23		
vuoden 2017 investoinneista	2 731,08	3 277,30		
vuoden 2018 investoinneista	8 920,07	10 406,75		
vuoden 2019 investoinneista	10 535,84	12 040,96		
vuoden 2020 investoinneista	2 603,04	2 928,42		
vuoden 2021 investoinneista	0,00			
	117 296,20	167 214,74		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalo				
vuoden 2016 investoinnit	5 212,89	6 516,12		
	5 212,89	6 516,12		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
vuoden 2012 investoinnit	0,00	387,36		
vuoden 2014 investoinnit	76 245,84	114 368,75		
vuoden 2015 investoinnit	1144,14	1525,52		
vuoden 2016 investoinnit	507,84	634,8		
vuoden 2017 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2018 investoinnit	9 489,51	11 071,10		
vuoden 2019 investoinnit	15 998,94	18 284,50		
	103 386,27	146 272,03		
Outokummun Seurojentalo Oy				
vuoden 2012 investoinnit	0,00	337,56		
vuoden 2013 investoinnit	108,79	217,58		
vuoden 2014 investoinnit	191,73	287,60		
vuoden 2018 investoinnit	5 255,24	6 131,12		
vuoden 2019 investoinnit	1 466,09	1 675,54		
	7 021,85	8 649,40		
	138			

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	127 836,46	166 106,25		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	239 900,73	218 370,91		
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä	2 235 379,46	2 565 013,17	1 634 725,07	1 851 883,72
Muut vastuut				
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä (Islab)				
Muut vastuut yhteensä	51 933,99	52 809,82		
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	29 411,07	30 246,53		

Uusi erityismaiden loppusijoitusaltaan maisemointivaraus ja poistot on sovittu tehtäväksi täyttöasteen mukaan.

Alkuperäinen kustannusarvio loppusijoitusaltaan maisemoinnista oli n. 400 000 € ja vuonna 2019 kustannusarvio nousi 300 000 €. Pakollinen varaus maisemoinnista vuoden 2021 lopussa oli 500 000 €.

Maisemointi suoritetaan AVI:n ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

Jyryn käsittelyaseman viimeisin ympäristölupa on vuodelta 2018. AVI on antanut 20.12.2018 päätöksen nro 46/2018/1, jossa lupamääräysten noudattamiseksi on edellytetty kaupungilta vakuutta.

Kaupunki asetti 623 000 euron vakuuden vuonna 2019 alueella vastuullaan olevien Jyryn käsittelyaseman toimintojen asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi.

Vakuus on asetettava ympäristöluvan valvontaviranomaisen eduksi. Vakuussummat sisältävät arvonlisäveron.

Vakuus on voimassa 31.12.2022 saakka.

Nykyiseen ympäristölupaan on haettu muutosta vuonna 2020, koskien loppusijoitusaltaiden yhdistämistä ja laajentamista. Tämän hakemuksen käsittely on kesken AVI:ssa.

Jyryn käsittelyaseman jälkihoidon kohoaviin kustannuksiin on varauduttu ja tehty pakollinen varaus.

Pakollinen varaus vuoden 2021 lopussa oli 100 000 €.

Kiinteistö Oy Kummun Kodit

Muut Vakuudet

Taseen muissa veloissa vuokravakuustilin saldo tilinpäätöshetkellä on 291 996,67 €.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on saanut opetus- ja kulttuuritoimen lain mukaisia perustamishankkeisiin tarkoitettuja valtionosuuksia, joista voi seurata valtionosuuksien palautusvastuita. Mahdollisen palautusvastuun rahamäärää ei pystytäkään määrittämään.

Koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus 1, 31972

Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 22, 12660018

Järjestelyn tarkoitus: kumoa Kuntarahoitusta koronvaihtosopimuksen

31972 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 5, 1858069/2994604

Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 26, 12660031

Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1858069/2294604 kassavaikutuksen ja

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 6, 1824614/2904893

Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 24, 12660023

Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824614/2904893 kassavaikutuksen ja

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 7, 1858036/2994564

Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 27, 12660041

Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1858036/2994564 kassavaikutuksen ja

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 8, 1824615/2904894

Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 23, 12660021

Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824615/2904894 kassavaikutuksen ja

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 9, 1824621/2904900

Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Koronvaihtosopimus 17, 12659910

Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824621/2904900 kassavaikutuksen ja

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

Siun sote Konserni	Outokumpu Konserni	Siun sote Konserni	Outokumpu Konserni
2021		2020	
300 000,00	14 717,02	600 000,00	29 434,04
-2 643,96	-129,70	-10 759,47	-527,82
300 000,00	14 717,02	600 000,00	29 434,04
4 073,69	199,84	13 587,72	666,57
2 250 000,00	110 377,64	2 750 000,00	134 906,01
-116 010,00	-5 691,07	-196 864,00	-9 657,50
2 250 000,00	110 377,64	2 750 000,00	134 906,01
116 257,30	5 703,20	197 241,00	9 676,00
1 666 673,97	81 761,57	2 000 007,00	98 113,80
-93 749,00	-4 599,02	-154 707,00	-7 589,42
1 666 673,97	81 761,57	2 000 007,31	98 113,82
94 033,09	4 612,96	155 048,46	7 606,17
1 575 000,00	77 264,35	1 750 000,00	85 849,28
-128 004,00	-6 279,46	-193 729,00	-9 503,71
1 575 000,00	77 264,35	1 750 000,00	85 849,28
128 599,33	6 308,66	194 353,88	9 534,37
1 200 000,00	58 868,08	1 400 000,00	68 679,42
-79 102,00	-3 880,49	-124 044,00	-6 085,19
1 200 000,00	58 868,08	1 400 000,00	68 679,42
79 401,21	3 895,16	124 371,38	6 101,25
4 083 338,00	200 315,21	4 550 005,00	223 208,37
-311 340,00	-15 273,32	-485 120,00	-23 798,40
4 083 337,94	200 315,21	4 550 004,62	223 208,35
313 429,30	15 375,82	488 727,87	23 975,39

Koronvaihtosopimus 10, 1824617/2904896				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 700 000,00	132 453,17	3 100 000,00	152 075,86
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-186 214,00	-9 135,05	-292 230,00	-14 335,85
Koronvaihtosopimus 21, 12659934				
Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824617/2904896 kassavaikutuksen ja				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 700 000,00	132 453,17	3 100 000,00	152 075,86
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	186 930,65	9 170,21	293 685,54	14 407,25
Koronvaihtosopimus 11, 18246818/2904897				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 333 337,97	114 465,93	2 666 671,00	130 818,16
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-166 063,00	-8 146,51	-260 815,00	-12 794,73
Koronvaihtosopimus 20, 12659933				
Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824618/2904897 kassavaikutuksen ja				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 333 337,97	114 465,93	2 666 671,31	130 818,17
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	166 806,36	8 182,97	261 596,72	12 833,08
Koronvaihtosopimus 12, 1824620/2904899				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 320 000,00	113 811,61	2 610 000,00	128 038,07
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-176 438,00	-8 655,47	-273 909,00	-13 437,08
Koronvaihtosopimus 18, 12659927				
Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824620/2904899 kassavaikutuksen ja				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 320 000,00	113 811,61	2 610 000,00	128 038,07
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	177 273,77	8 696,47	274 785,87	13 480,10
Koronvaihtosopimus 13, 1824619/2904898				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 133 338,00	104 654,59	2 400 004,00	117 736,35
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-156 073,00	-7 656,43	-243 925,00	-11 966,16
Koronvaihtosopimus 19, 12659929				
Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824619/2904898 kassavaikutuksen ja				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 133 338,00	104 654,59	2 400 004,00	117 736,35
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	156 712,93	7 687,82	245 163,21	12 026,91
Koronvaihtosopimus 14, 1824622/2904901				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 000 002,00	147 170,29	3 333 335,00	163 522,52
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-236 538,00	-11 603,78	-368 703,00	-18 087,36
Koronvaihtosopimus 16, 12659893				
Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824622/2904901 kassavaikutuksen ja				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 000 001,97	147 170,29	3 333 335,31	163 522,53
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	237 527,58	11 652,33	369 921,73	18 147,15
Koronvaihtosopimus 15, 1864789/3010842				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 016 328,00	98 914,46	2 326 532,00	114 132,05
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-137 524,00	-6 746,48	-220 091,00	-10 796,94
Koronvaihtosopimus 25, 12660025				
Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1824789/3010842 kassavaikutuksen ja				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 016 328,00	98 914,46	2 326 532,00	114 132,05
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	138 053,39	6 772,45	221 115,19	10 847,19
Koronvaihtosopimus 28, 12660731				
Järjestelyn tarkoitus: lainasalkun suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	981 134,60	20 000 000,00	981 134,60
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-2 561 870,72	-125 677,00	-4 592 074,82	-225 272,17

Koronvaihtosopimus 29, 10784671				
Järjestelyn tarkoitus: koronvaihtosopimuksen SIUNSOTE2 korkolattia				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	7 000 000,00	343 397,11	3 500 000,00	171 698,56
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	64 704,09	3 174,17	102 280,37	5 017,54
Koronvaihtosopimus 30, 12660732				
Järjestelyn tarkoitus: koronvaihtosop. 12667031 korkolattia				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	981 134,60	20 000 000,00	981 134,60
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	167 030,71	8 193,98	314 126,44	15 410,02
Koronvaihtosopimus 31, SIUNSOTE2				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	7 000 000,00	343 397,11	3 500 000,00	171 698,56
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-9 002 580,56	-441 637,16	-12 161 511,58	-596 603,99
Koronvaihtosopimus 32, SIUNSOTE3				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	18 000 000,00	883 021,14	20 000 000,00	981 134,60
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-285 851,07	-14 022,92	-49 269,04	-2 416,98
Tikkamäen Palvelut Oy				
Koronvaihtosopimus 1, 1420495/193021				
Järjestelyn tarkoitus: lainasalkun suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	490 567,30	10 000 000,00	490 567,30
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-477 382,00	-23 418,80	-759 806,00	-37 273,60
Koronvaihtosopimus 2, 11965928				
Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1420495/1932021 kassavaikutuksen ja				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	490 567,30	10 000 000,00	490 567,30
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	478 997,34	23 498,04	780 070,77	38 267,72
Koronvaihtosopimus 3, 11965937				
Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	11 326 530,24	555 642,54	11 938 775,12	585 677,27
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-746 356,91	-36 613,83	-1 412 761,64	-69 305,47
Koronvaihtosopimus 4, 11965933				
Järjestelyn tarkoitus: koronvaihtosop. 11965937 korkolattia				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	11 326 530,21	555 642,53	11 785 713,90	578 168,58
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	89 930,57	4 411,70	155 920,79	7 648,96
Koronvaihtosopimus 5, 139496880				
Järjestelyn tarkoitus:				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 900 000,00	240 377,98	4 900 000,00	240 377,98
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	82 858,25	4 064,75	-56 984,44	-2 795,47

4.9 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä

Palkatun henkilöstön lukumäärä 31.12.	2021	2020
Hallintopalvelut	54	45
Hyvinvointipalvelut	172	162
Kaupunkirakennepalvelut	62	52
Yhteensä	288	259

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstösivukulut

	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	12 766 753,76	11 933 444,58
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	100 482,06	46 584,60
Henkilöstökulut yhteensä	12 867 235,82	11 980 029,18

Liitetieto 44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Suomen Keskustapuolue r.p.	4 883,25	3 275,50
Kansallinen Kokoomus r.p.	1 062,00	744,00
Suomen Kristillisdemokraatit	218,00	138,00
Perussuomalaiset r.p.	544,16	201,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	3 875,00	2 610,75
Vasemmistoliitto r.p.	3 664,50	1 795,50
Sininen Tulevaisuus r.p.	300,83	236,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	14 547,74	9 000,75

Liitetieto 45) Tilintarkastajien palkkiot

	2021	2020
Tarkastusyhtiö		
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	14 760,80	12 538,16
Tarkastuslautakunnan kokoukset	326,53	961,61
Muut palkkiot	4 428,54	3 441,52
Yhteensä	19 515,87	16 941,29

Liitetieto 46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus (kh 27.12.2016 § 210), jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen purkautuessa, jonka syy ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä Matkakumpu Oy:ltä (100 % omistusosuus) matkailutoimintaan liittyviä ja muita palveluja 242 949,90 eurolla.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:ltä (93,80 % omistusosuus) kaupungin kehittämiseen liittyviä palveluja 73 705,63 eurolla.

Kaupunki on antanut omistamilleen Kiinteistö Oy Kummun Kodeille, Outokummun Seurojentalo Oy:lle (98,9 % omistusosuus), Matkakumpu Oy:lle (100 % omistusosuus) sekä Outokummun Monitoimihalli Oy:lle (100 % omistusosuus) pääoma- ja kolmassijalainoja.

Kaupunki on tehnyt vuokrasopimuksen Outokummun Monitoimihalli Oy:n kanssa. Kaupunki on maksanut yhtiölle vuokraa 24 500,00 euroa vuonna 2021.

Kaupunki on ostanut Joensuun Puukeidas Oy:ltä/Outokumpu (yrittäjänä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hanna Huttunen) rakentamiseen liittyviä tavaroita 18 506,38 eurolla (sis. alv).

5 ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETTYT LASKELMAT

5.1 KIRJANPIDOLLISET TASEYKSIKÖT

5.1.1 OUTOKUMMUN VESIHUOLTOLAITOS

OUTOKUMMUN VESIHUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesihuoltolaitos toimittaa vettä noin 1500 kulutuspisteelle, joista viemäriverkoston piiriin kuuluu noin 1 180 kulutuspistettä. Suuri ulkopuolinen toimija on Itä-Outokummun vesiosuuskunta, jonka verkostoon toimitetaan vettä.

Vettä otetaan Karsikkolammen, Saari-Oskamon, Ruokosen ja Lietukan pohjavesialueilta. Raakavesi käsitellään kahdella vedenkäsittelylaitoksella Saari-Oskamolla sekä Kaitalammella. Verkostoon pumpattavan veden pH:ta korotetaan kalkkimaito-alkaloinnilla ja lähtevä vesi UV-sterilisoidaan. Vuorokautinen kulutus oli vuonna 2021 noin 1 480 m³/vuorokausi.

Vesilaitoksen tavoitteena on korkealaatuisen ja asiakkaille turvallisen veden toimittaminen (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 1352/2015). Veden laadun tarkkailussa ei vuonna 2021 havaittu poikkeamia asetuksen mukaisiin laatukriteereihin.

Vuotoja vesijohtoverkostossa on ollut vuonna 2021 yhteensä 4 kpl, joista aiheutui lisäkustannuksia noin 5 000 euroa.

Jokipohjan jätevedenpuhdistamon katto saneerattiin huopakatoksi kesän 2021 aikana.

Lupaehtojen täyttäminen toteutui jokaisena vuosineljänneksenä kirkkaasti, samalla todettiin, että saneerattu prosessi ja tehdyt prosessimuutokset takaavat lupaehtojen mukaisen puhdistustuloksen myös vuotovesien aikaan.

Vesi- ja viemäriverkoston kuntoa kohennetaan saneeraamalla nykyisiä verkostoja. Saneerauksen avulla ennalta ehkäistään vesijohtovuotojen syntyä ja viemäreiden tukkeentumisia. Viemäriverkoston saneeraaminen patkäsujutusmenetelmällä kilpailutettiin syksyllä 2020 vuosille 2020-2022, ko. menetelmää käyttäen saneerattiin noin 1,3 km huonokuntoisimpia betoniviemäreitä sekä betonikaivoja.

Vuonna 2021 vesijohtoverkostoon rakennettiin uutta yhdysvesijohtoa Kuvernöörinkadun ja Savonkadun väliselle osuudelle noin 500 m. Kaitalammen sekä Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitoksille uusittiin automaatiojärjestelmä kattaen myös kaikki pohjavedenottamot sekä aloitettiin jätevesilaitoksen automaation suunnittelutyöt, toteutus kevään 2022 aikana.

VESILAITOS - TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2021	TP 2021	Poikkeama
LIIKEVAIHTO	1 334 030,00	1 378 316,94	44 286,94
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	5 558,87	5 558,87
Materiaalit ja palvelut	-495 806,00	-571 383,88	-75 577,88
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-218 390,00	-259 791,71	-41 401,71
Ostot tilikauden aikana	-218 390,00	-259 791,71	-41 401,71
Palvelujen ostot	-277 416,00	-311 592,17	-34 176,17
Henkilöstökulut	-296 620,00	-330 405,60	-33 785,60
Palkat ja palkkiot	-245 201,00	-254 400,09	-9 199,09
Henkilösivukulut	-51 419,00	-76 005,51	-24 586,51
Eläkekulut	-40 557,00	-67 495,20	-26 938,20
Muut henkilösivukulut	-10 862,00	-8 510,31	2 351,69
Poistot ja arvonalentumiset	-267 872,00	-270 236,91	-2 364,91
Suunnitelman mukaiset poistot	-267 872,00	-270 236,91	-2 364,91
Liiketoiminnan muut kulut	-98 480,00	-13 301,53	85 178,47
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	175 252,00	198 547,89	23 295,89
Rahoitustuotot ja -kulut	-141 192,00	-139 292,37	1 899,63
Muut rahoitustuotot	0,00	1 899,50	1 899,50
Kunnalle maksetut korkokulut	-37 158,00	-37 157,73	0,27
Korvaus peruspääomasta	-104 034,00	-104 033,90	0,10
Muut rahoituskulut		-0,24	-0,24
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	34 060,00	59 255,52	25 195,52
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	34 060,00	59 255,52	25 195,52

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2021	TP 2021	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikeliikettä (-alijäämä)	175 252,00	198 547,89	23 295,89
Poistot ja arvonalentumiset	267 872,00	270 236,91	2 364,91
Rahoitustuotot ja -kulut	-141 192,00	-139 292,37	1 899,63
	301 932,00	329 492,43	27 560,43
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-670 000,00	-543 483,56	126 516,44
Investointimenot	-670 000,00	-543 483,56	126 516,44
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-368 068,00	-213 991,13	154 076,87
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle	-135 401,00	-135 400,96	0,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		195 763,41	195 763,41
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos muilta		95 488,02	95 488,02
Korottomien velkojen muutos muilta		58 140,66	58 140,66
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-135 401,00	213 991,13	349 392,13
RAHAVAROJEN MUUTOS	-503 469,00	0,00	503 469,00
Rahavarojen muutos	-503 469,00	0,00	503 469,00
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	

VESILAITOS - INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2021	TA -muutos	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama	Ed. vuosi vast. ajank.
Vesi- ja viemäri-						
6914 osuuskunnan avustus	-10 000		-10000	0	10000	0
Määrärahavaraus toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teon avustamista varten. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta. Ei tapahtumia.						
6931 Vesijohtoverkosto	-250 000	0	-250 000	-172 750	77 250	-122 559
Verkostopumppuja sekä laitostekniikkaa saneerattiin. Rakennettiin yhdysvesijohto Kuvernöörinkatu-Savonkatu välille. Automaation saneeraus alkoi vesilaitosten osalta. Poistoaika 30 vuotta.						
6971 Viemäriverkosto	-200 000	0	-200 000	-201 422	-1 422	-101 390
Jäteveden pumppaamoiden automatiikkaa on uusittu. Lisäksi viemäriverkostoa on saneerattu sujuttamalla Asevelitie- Joensuunkatu ja Mäntytien, Heikinkadun, Riihikankaantien ja Opinpolun alueella. Poistoaika 30 vuotta.						
6983 Jätevedenpuhdistamaon katon peruskorjaus	-190 000	0	-190 000	-149 312	40 688	0
Jätevedenpuhdistamon katto on korjattu, noin 1600 m2. Hankkeen poistoaika on 25 vuotta.						
6999 Vesilaitoksen kuljetuskaluston uusinta	-20 000		-20 000	-20 000	0	0
Pakettiauto on hankittu. Poistoaika 5 vuotta.						
YHTEENSÄ, kulut	-670 000	0	-670 000	-543 484	126 516	-223 949
NETTO	-670 000		-670 000	-543 484	126 516	-223 949

VESILAITOS - TULOSLASKELMA

		1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO		1 378 316,94	1 371 632,79
Liiketoiminnan muut tuotot		5 558,87	6 427,31
Muut tuet ja avustukset		0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-259 791,71		-252 986,54
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			
Palvelujen ostot	-311 592,17	-571 383,88	-269 264,66
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-254 400,09		-273 643,03
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-67 495,20		-70 035,40
Muut henkilösivukulut	-8 510,31	-330 405,60	-9 508,88
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-270 236,91		-252 439,40
		-270 236,91	-252 439,40
Liiketoiminnan muut kulut		-13 301,53	-16 612,26
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)		198 547,89	233 569,93
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut rahoitustuotot	1 899,50		1 458,65
Kunnalle maksetut korkokulut	-37 157,73		-43 927,77
Korvaus peruspääomasta	-104 033,90		-104 033,90
Muut rahoituskulut	-0,24	-139 292,37	-15,36
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		59 255,52	87 051,55
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		59 255,52	87 051,55
TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %		5,46	6,61
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		5,46	6,61
Voitto, %		4,30	6,35

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $100 \cdot (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{muille maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1-5 (Joukkovelkakirjalainat, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, lainat kunnalta/kuntayhtymältä, lainat julkisyhteisöiltä, lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$.

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnanliikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäärät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen varauksia/liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliikäämä (-alijäämä)	198 547,89	233 569,93
Poistot ja arvonalentumiset	270 236,91	252 439,40
Rahoitustuotot ja -kulut	-139 292,37	-146 518,38
	329 492,43	339 490,95
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-543 483,56	-223 948,94
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-213 991,13	115 542,01
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle	-135 400,96	-135 400,96
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	195 763,41	33 120,88
	60 362,45	-102 280,08
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	95 488,02	7 726,24
Korottomien velkojen muutos muilta	58 140,66	-20 988,17
	153 628,68	-13 261,93
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	213 991,13	-115 542,01
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-477 821	-35 076
Investointien tulo-rahoitus, %	60,63	151,59
Laskennallinen lainanhoitokate	2,26	2,37
Kassan riittävyys, pv	0,00	0,00
Quick ratio	0,26	0,57
Current ratio	0,26	0,57

Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investoinnit
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omaraahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omaraahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito**Laskennallinen lainanhoitokate**

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius**Kassan riittävyys (pv)**

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieraspääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

VESILAITOS - TASE

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Peruspääoma	1 733 898,27	1 733 898,27
Rakennukset	187 072,55	46 641,96	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	878 573,38	791 521,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 175 055,25	3 148 956,10	Tilikauden yli-/alijäämä	59 255,52	87 051,55
Koneet ja kalusto	21 594,67	8 575,41			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	254 519,70	160 822,05			
	3 638 242,17	3 364 995,52	VIERAS PÄÄOMA		
Sijoitukset			Pitkäaikainen		
Muut saamiset	113 821,28	113 821,28	Lainat kunnalta	506 202,87	641 603,83
	113 821,28	113 821,28			
Saamiset			Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat kunnalta	495 470,52	299 707,11
Myyntisaamiset	204 307,80	299 795,82	Ostovelat	141 750,51	86 550,23
	204 307,80	299 795,82	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
			Siirtovelat	54 132,49	47 806,86
				87 087,69	90 472,94
				778 441,21	524 537,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 956 371,25	3 778 612,62	VASTATTAVAA	3 956 371,25	3 778 612,62

TASEYKSIKÖN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omaraisuusaste, %	67,53	69,14
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	92,83	84,62
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	938	879
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 002	941
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 002	941
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Liikelaitoksen taseen tunnusluvut
Omaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaetoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %

$$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet**

Tulot ja meno on kirjattu suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot on kirjattu tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§41) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintameno. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan.

3. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno.

9. Palvelujen ostojen erittely

Asiakaspalvelujen ostot
Muiden palvelujen ostot
Kunnan palvelujen ostot yhteensä

2021	2020
0,00	0,00
311 592,17	269 264,66
311 592,17	269 264,66

11. Suunnitelman mukaiset poistoaajat ja -menetelmät kunnan tilinpäätöksessä

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupungin-
valtuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoidut erät poistetaan aiemman poisto-
suunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot
on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetystä hankintame-

	Poistoaika	Poistome- netelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kivet	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kivet	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kivet	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kivet	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Talousrakennukset</i>		
Varastot, kivet	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kivet	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kivet	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8 500 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

PYSYVÄT VASTAAVAT	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ai- neelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	46 641,96	3 148 956,10	8 575,41	0,00	160 822,05	3 364 995,52
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	149 311,88	172 749,95	20 000,00	0,00	201 421,73	543 483,56
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	107 724,08	0,00	0,00	-107 724,08	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liittymismaksujen kirjaus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	0,00	-8 881,29	-254 374,88	-6 980,74	0,00	0,00	-270 236,91
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	187 072,55	3 175 055,25	21 594,67	0,00	254 519,70	3 638 242,17

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet ja osakkuus- omist.yht.	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	113 821,28
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liittymismaksujen kirjaus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	113 821,28
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

23. Saamiset

	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		0,00		39 049,80
Outokummun Seurojentalo Oy		0,00		5 049,16
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		0,00		1 383,84
Kiinteistö Oy Yritystalo		0,00		399,16
Yhteensä		0,00		45 881,96
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä		0,00		1 373,68
Saamiset yhteensä		0,00		47 255,64

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00

25. Oman pääoman erittely

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	1 733 898,27	1 733 898,27
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	1 733 898,27	1 733 898,27
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	878 573,38	791 521,83
Muutos tilikaudella	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	878 573,38	791 521,83
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	59 255,52	87 051,55
Oma pääoma yhteensä	2 671 727,17	2 612 471,65

27. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2027 (1.1.2026) tai myöhemmin

Lainat julkisyhteisöiltä
Pitkäaikaiset velat yhteensä

2021	2020
0,00	50 000,00
0,00	50 000,00

30. Velkojen erittely

Velat tytäryhteisöille
Ostovelat

Velat osakkuus- ja omistusyhteisyrityksille
Ostovelat
Okun Energia Oy

Vieras pääoma yhteensä

2021		2020	
Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
	0,00		0,00
	20 343,11		12 856,61
	20 343,11		0,00

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat

Lomapalkkajaksotus
Henkilösivukulujen jaksotukset
Muut palkkavelat
Muut menojäämät

Siirtovelat yhteensä

2021	2020
72 252,87	73 184,81
8 258,97	7 433,18
4 492,61	6 166,52
2 083,24	3 688,43
87 087,69	90 472,94

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja
aineellisiin hyödykkeisiin

Henkilöstökulut yhteensä

2021	2020
330 405,60	353 187,31
48 978,98	29 711,81
379 384,58	382 899,12

5.1.2 RAHASTOT

5.1.2.1 Rahastojen toimintakertomus

Rahastojen perustaminen ja rahastojen tarkoitus

Rahastot, Elinvoima-, Elämänlaatu-, Tulevaisuus- ja Hyvinvointirahasto, ovat perustettu Outokummun Energia Oy:n osaomistuksen myynnistä saaduilla myyntituloilla. Rahastot perustettiin ja rahastojen säännöt hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.5.2021 § 36. Rahastot on eriytetty kaupungin kirjanpidosta kirjanpidolliseksi taseyksiköksi ja sillä on siis erilliskirjanpito.

Elinvoimarahastoon sijoitettu alkupääoma on 16 milj. euroa. Elinvoimarahaston tarkoituksena on edistää kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteita ja työllisyyttä.

Elämänlaaturahaston alkupääoma on 2 milj. euroa. Elämänlaaturahaston tarkoituksena on ylläpitää ja lisätä kaupungin asukkaiden hyvinvointia sosiaalisesti oikeudenmukaisesti ja kestävän kehityksen periaatteita noudattaen.

Hyvinvointirahaston alkupääoma on 4 milj. euroa. Hyvinvointirahaston tarkoituksena on edistää kaupungin asukkaiden hyvinvointia.

Tulevaisuusrahaston alkupääoma on 28 milj. euroa. Tulevaisuusrahaston tarkoituksena on edistää modernin ja innovatiivisen kaupunkirakenteen kehittymistä sekä ympäristöllisesti kestävää ja tarkoituksenmukaista yhdyskuntarakennetta sekä hiilineutraalin liikkumisen ratkaisuja.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 22.2.2021 § 4 kaupungin sijoitusstrategian. 1.3.2021 voimaan tulleen sijoitusstrategian mukaan korkosijoitusten vaihteluväli on 20-100 % neutraaliallokaation ollessa 40 %, osakesijoitusten vaihteluväli 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 40 % sekä vaihtoehtoisten sijoitusten vaihteluväli 0-30 % neutraaliallokaation ollessa 20 %. Kaupungin sijoituksille tavoitellaan vähintään noin 2 % p.a. reaalityottoa pitkällä aikavälillä.

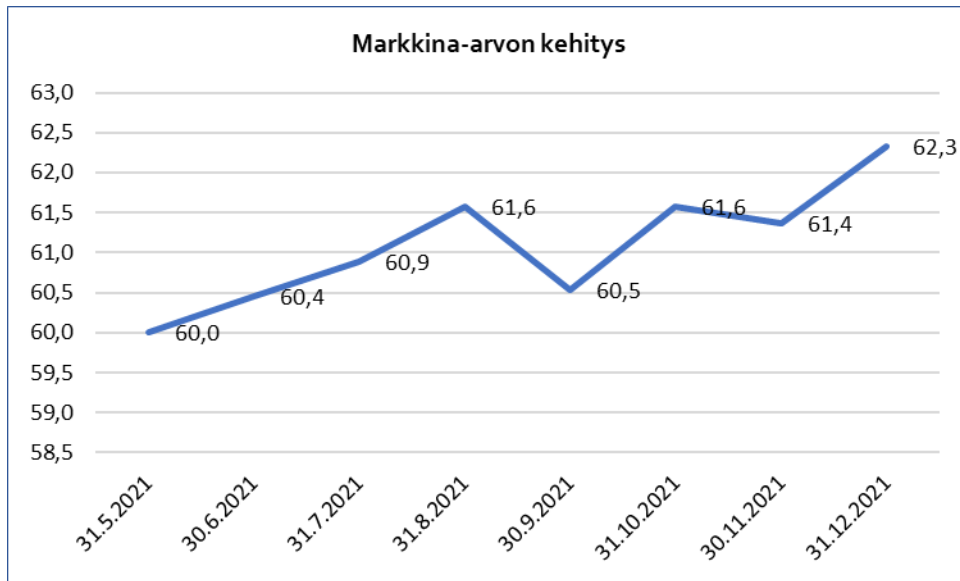
Kaupunki toteutti alkuvuoden aikana sijoitusvarallisuudelleen varainhoitajien kilpailuttamisen EU:n laajuisena avoimena tarjouskilpailuna. Varainhoidon kilpailutuksen tarkoituksena oli valita Outokummun kaupungille kolme varainhoitajaa, joiden sijoitettava varallisuus on lähtöarvoltaan 20 miljoonaa euroa per varainhoitaja. Kaupunginhallitus valitsi kokouksessaan 3.5.2021 § 84 varainhoitajiksi OP Varainhoito Oy, Evli pankki Oyj ja EAB Varainhoito Oy. Valtuutus annettiin täyden valtakirjan periaatteella. Varainhoitajilla sijoitustoiminta käynnistyi kesäkuun 2021 aikana.

Rahastojen toiminta

Sijoitusmarkkinoiden kehitys oli vuoden 2021 aikana kokonaisuudessaan myönteistä. Rahastojen yhteenlaskettu markkina-arvio oli vuoden lopussa 62,3 milj. euroa, joka on 2,3 milj. euroa (3,8 %) aloitustilannetta korkeammalla tasolla. Rahastojen tilikauden tulokseksi muodostui noin 0,5 milj. euroa.

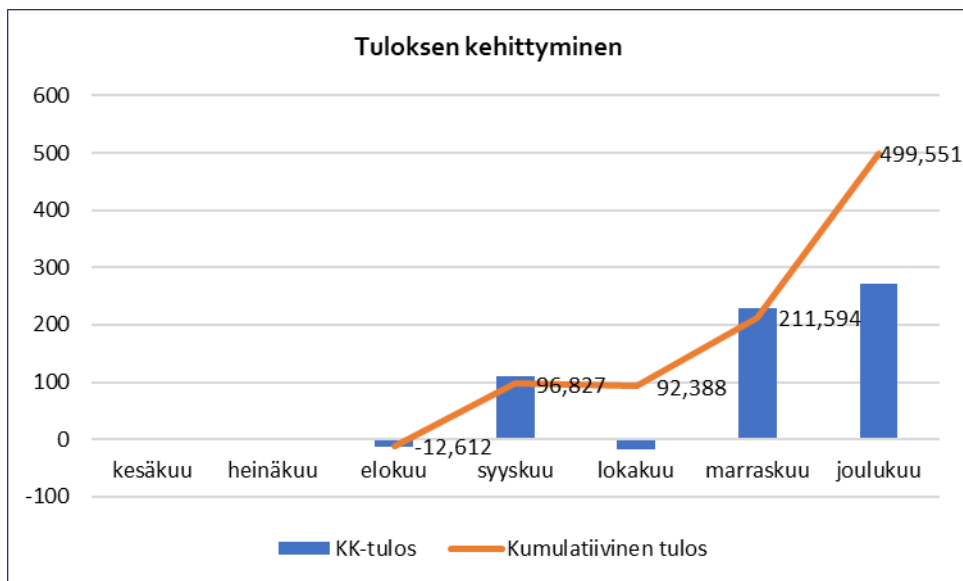
Kesän aikana ja alkusyksyn aikana kurssit kehittyivät myönteisesti, mutta syyskuussa osakekurssit jäivät miinukselle. Korkojen nousu painoi korkosijoitusten tuotot tappiolle. Syyskuussa huomion kohteena oli Kiinan kiinteistömarkkinat, kun rakennuttaja Evergranden maksukyvyttömyyden uhka aiheutti huolta ongelmien leviämisestä laajemmalle. Kurssien heilahtelusta huolimatta tappiot markkinoilla jäivät kohtalaisen pieneksi.

Sijoitusten markkina-arvo lähti nousemaan vuoden loppua kohden ollen vuoden lopussa 3,8 % korkeammalla tasolla kuin lähtötilanteessa. Toisaalta inflaatio alkoi pitkin vuotta kiihtyä ja inflaatio-% olikin joulukuun lopussa 3,5 %.

Kuva 20. Markkina-arvon kehitys

Outokummun kaupungin sijoituksille tavoitellaan vähintään noin 2 % p.a. reaalityottoa pitkällä aikavälillä. Ensimmäisenä vuotena tavoitteesta jäätin 1,7 %-yksikköä.

Kuva 21. Tuloksen kehittyminen kuukausittain

Rahastojen kirjanpitoon tuloutuu suorituksia tai tulee myös kulukirjauksia silloin, kun varainhoitajat tekevät liiketoimintoja. Varainhoitajat hoitavat sijoitussalkkua täyden valtakirjan periaatteella. Yksi vajaa vuosi on lyhyt aikahorisontti arvioida sijoitustoiminnan tuloksellisuutta.

Varojen jakauma korko-, osake- ja vaihtoehtoisin sijoituksiin, 31.12.2021

OMAISUUSLUOKAT 31.12.2021	Op	Evli	EAB	Yhteensä
Korot	7 779 881	7 739 370	10 121 898	25 641 150
Osakkeet	8 814 801	9 204 000	8 587 137	26 605 938
Vaihtoehtoiset sijoitukset	4 019 570	3 737 832	2 307 446	10 064 849
Käteinen	8 591	2 330	3 432	14 354
Salkku yhteensä	20 622 843	20 683 533	21 019 914	62 326 290

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sijoitusstrategian mukaan ”pysyväälle pitkäaikaisesti sijoitetulle pääomalle asetetaan vuotuinen vähintään 2 prosentin pitkän aikavälin (esim. yli 10 vuotta) reaalituottotavoite. Käytännössä tämän arvioidaan vastaavan noin 4 %:n vuotuista nimellistuottotavoitetta.”

Covid 19 -epidemia aiheutti jonkun verran huolta sijoitusmarkkinoilla, mutta koronan uhka on hälvennyt. Suurempi uhka on tällä hetkellä Ukrainan sodan aiheuttama huoli, ja merkkejä on epävarmuuden leviämisestä varjostamaan koko Suomen kansantaloutta. Epävarmuuden lisääntyminen näkyy myös osakemarkkinoilla, joilla Suomen osakekurssit ovat laskeneet enemmän kuin muissa Euroopan maissa.

Rahoitusmarkkinoilla sodan vaikutusten hinnoittelu on vielä alkuvaiheessa, mutta korkomarkkinoilla turvasatamien merkitys on korostunut ja Suomen valtion korkoero Saksaan noussut. Toisaalta raha on esimerkiksi Euroopassa yhä hyvin edullista.

Vastuullinen sijoittaminen

Kaupunki sijoitustoiminnassaan varmistuu arvojen noudattamisesta. Sijoituspäätöksiä tehdessä on huomioitava, että tuottavuuden ja turvallisuuden lisäksi omaisuus on sijoitettu myös vastuullisesti. Kaupunki on hyväksynyt varainhoitajat, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UN PRI). Allekirjoittaneet varainhoitajat sitoutuvat tällöin huomioimaan vastuullisuuskysymykset sijoitustoiminnassa. Poissulkevan metodin lisäksi kaupungin hyväksymien salkunhoitajien on valittava sijoitussalkkuun kohteita, jotka toimivat suoraan kestävän kehityksen puolesta. Näitä ovat esimerkiksi puhdas vesi, päästöjen vähentäminen, energiatehokkuus sekä tasa-arvon edistäminen.

Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa, että pyritään parantamaan salkun tuotto- ja riskiprofiilia huomioimalla ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan vaikuttavat asiat sijoituskohteiden valinnassa. Vastuullisen sijoittamisen (ESG) pääperiaatteiden noudattamisen tavoitteena on ympäristön huomioiminen (E), yhteiskuntavastuu (S) ja hyvän hallintotavan mukainen toiminta (G). Nämä asiat koskevat mm. ihmisoikeuksien noudattamisen, tasa-arvon ja lapsityövoiman käytön estämisen sekä työelämän perusoikeuksien noudattamisen. Ympäristötekijät, sosiaalinen vastuu ja hyvä hallinnointitapa pisteytetään ESG-pisteiden avulla (Environmental, Social, Governance). ESG-pisteet perustuvat yhtiön käyttämiin datalähteisiin. Outokummun kaupungin varainhoitajien ESG-raporteissa ei ole yhtä yhteistä mallia, joten niiden suora vertaileminen on haastavaa.

Kaupungin sijoitussalkun varainhoitajien vastuullista sijoittamista on arvioitu ESG-pisteiden, hiili-intensiteetin ja vihreän liiketoiminnan perusteella. Hiili-intensiteetillä tarkoitetaan yhtiön kasvihuonekaasupäästöjä suhteessa liikevaihtoon (tCO₂/M\$).

OP Varainhoito Oy

ESG jaetaan kolmeen osa-alueeseen: ympäristö (E), sosiaalinen (S) ja hallintotapa (G). Osa-alueet jakautuvat kymmeneen teemaan. Ympäristöön liittyvät teemat ovat: ilmastonmuutos, luonnonvarat, saastuminen & jätteet ja ympäristömahdollisuudet. Sosiaaliin kysymyksiin liittyvät teemat ovat: inhimillinen pääoma, tuotevastuu, sidosryhmien tuki ja sosiaaliset mahdollisuudet. Hallintotapaan liittyvät teemat ovat: hallintotapa ja yrityskäyttäytyminen. Teemat on vielä jaettu kolmeen kymmeneenseitsemään avainasiaan. Kullekin yhtiölle analysoidaan ainoastaan toimialakohtaiset olennaiset avainasiat.

Salkun numeerinen kokonaispistemäärä on välillä 0-10. Salkkutason kokonaispistemäärä on salkun sisältämien kohdeyhtiöiden ESG-pistemäärien painotettu keskiarvo. Kokonaispistemäärän lisäksi ilmoitetaan pistemäärä kullekin ESG:n osa-alueelle, ympäristö, sosiaalinen ja hallintotapa. Kokonaisarvosana skaalataan sektorikohtaisesti, joten kokonaisarvosanaa ei voi suoraan laskea ESG:n osa-alueiden pistemääristä.

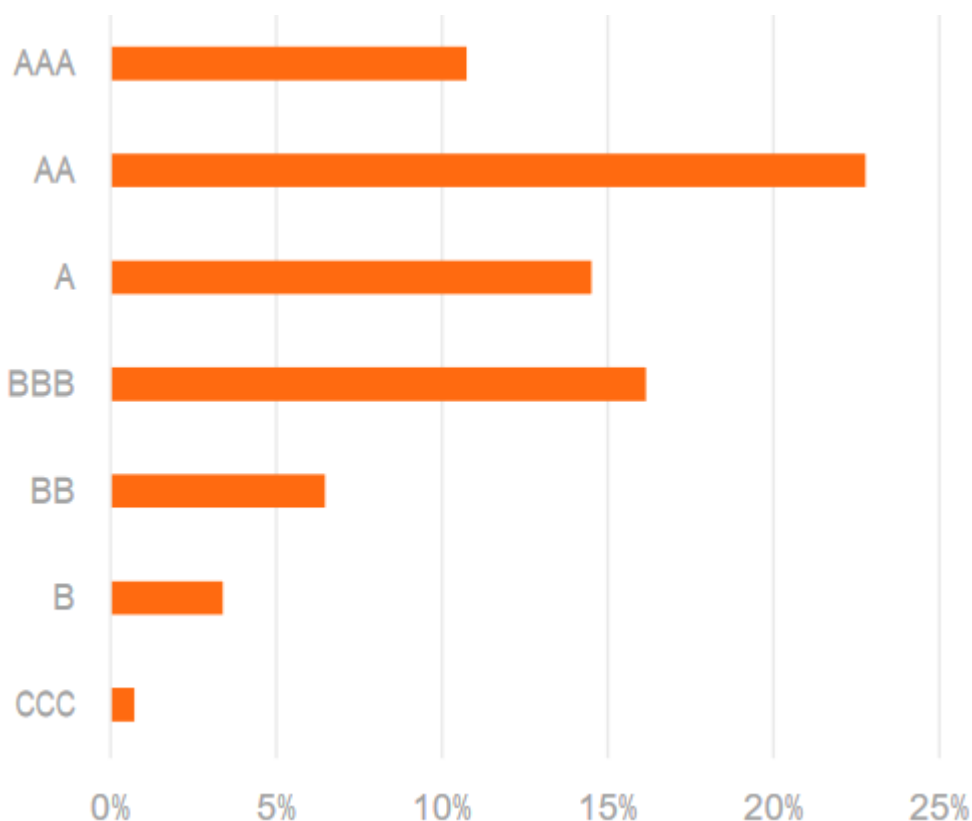
ESG-kokonaispistemäärä

ESG-kokonaispistemäärä	6.6	A
Ympäristö	6.7	
Sosiaalinen	5.2	
Hallintotapa	5.2	

AAA	Erinomainen
AA	Erittäin hyvä
A	Hyvä
BBB	Keskimääräinen
BB	Tyydyttävä
B	Heikko
CCC	Erittäin heikko

Kuva 22. ESG-kriteerien kokonaispistemäärä/Op Varainhoito Oy

Mitä korkeampi pisteytys, sitä paremmin salkkuyhtiöt ovat varautuneet ESG-riskeihin ja mahdollisuuksiin.

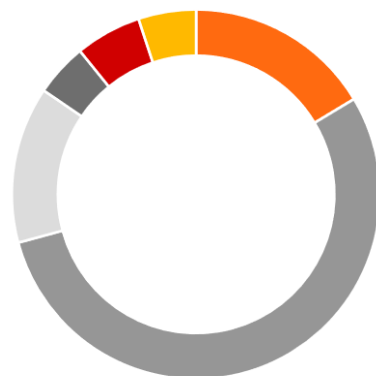
Yritysten ESG-luokituksen jakauma

Kuva 23. Vastuullisuusraportin kattavuus/Op Varainhoito Oy

Omistuksista 74,7 % on katettu ESG-analyysissä. Kattavuus markkina-arvosta kuvaa sitä osaa salkusta, jolle käytössä on vastuullisuusanalyysi. Vastuullisuusanalyysi koskee yrityksiä, ei valtioita. Tämän vuoksi valtionlainat eivät ole analyysin kohteena, ei myöskään vaihtoehtoiset sijoitukset, joille markkinoilla ei ole määritelty mittareita.

Vihreä liiketoiminta

Vihreä liiketoiminta 4.8 %

Uusiutuva energia	0.8 %
Energiatehokkuus	2.6 %
Ympäristöystävällinen rakentaminen	0.7 %
Vesivarojen kestävä käyttö	0.2 %
Saastumisen ehkäisy	0.3 %
Kestävä maatalous	0.2 %

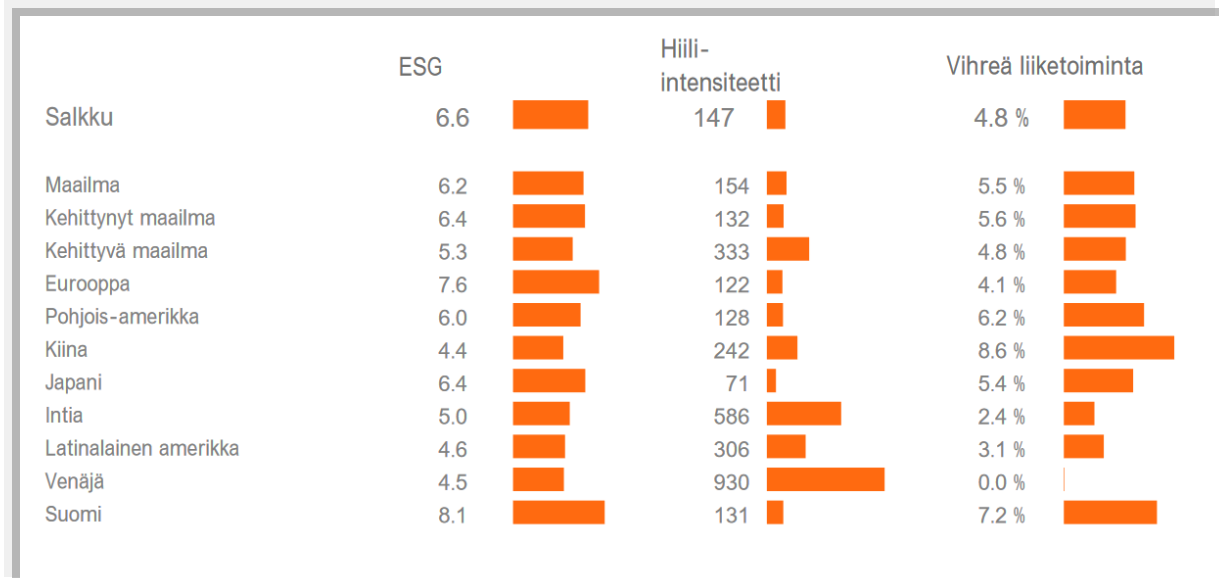

■ Uusiutuva energia 0.8 %	■ Energiatehokkuus 2.6 %
■ Ympäristöystävällinen rakentaminen 0.7 %	■ Vesivarojen kestävä käyttö 0.2 %
■ Saastumisen ehkäisy 0.3 %	■ Kestävä maatalous 0.2 %

Kuva 24. Vihreän liiketoiminnan osuus/Op Varainhoito Oy

Salkun vihreä liiketoiminta tarkastelee salkun yhtiöiden tuotteiden ja palveluiden vaikutusta ympäristöön. Luku kuvaa ympäristöön positiivisesti vaikuttavien tuotteiden ja palveluiden osuutta salkkuyhtiöiden liikevaihdosta.

Salkun ESG-analyysi suhteessa viitesalkkuihin

Kuva 25. Salkun vastuullisuusanalyysi/Op Varainhoito Oy

Mitä suurempi yhtiön ESG-riski on, sitä enemmän yhtiöltä odotetaan kykyä ja toimintoja riskin hallintaan. ESG-luvun perusteella Outokummun kaupungin OP Varainhoidossa olevan salkun yhtiöt ovat varautuneet hyvin verrattuna viitesalkkuihin.

Salkun hiili-intensiteetin laskennassa huomioidaan yhtiöiden raportoimat kasvihuonekaasupäästöt. Mikäli jokin yhtiö ei ole raportoinut päästöjä, analyysin tekijä on estimoinut yhtiön päästöt. Raportoitu luku on suhdeluku, jossa kasvihuonekaasupäästöt suhteutetaan kunkin yhtiön liikevaihtoon. Valtionlainoihin liittyviä kasvihuonepäästöjä ei huomioida. Koko salkun hiili-intensiteetti lasketaan summaamalla yhtiökohtaiset hiili-intensiteettiluvut painotettuna yhtiön osuudella salkussa. Mitä pienempi luku on, sitä vähemmän yhtiöt tuottavat kasvihuonepäästöjä suhteessa liikevaihtoon.

Myös vihreä liiketoiminta on huomioitu hyvin salkussa.

OP Varainhoito Oy:n raportissa kohdeyhtiöiden analyysin tuottaa MSCI ESG Research LLC.

Evli Pankki Oyj

Analyysissa yhtiöt arvioidaan toimialoittain ympäristökysymysten, sosiaalisen vastuun ja hyvän hallintotavan kannalta. Ensin kullekin toimialalle määritellään ESG-tekijöiden kannalta olennaisimmat riskit ja mahdollisuudet. Seuraavaksi analyysissa tarkastellaan, mitä toimia yhtiö on tehnyt näiden riskien hallinnoimiseksi ja mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Lopuksi yhtiöt normalisoidaan oman toimialansa sisällä, jolloin paras yhtiö saa AAA-arvosanan ja huonoin CCC-arvosanan.

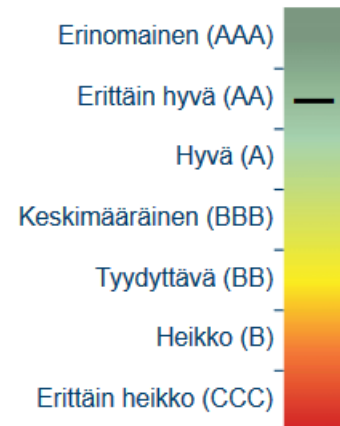
Salkun vastuullisuusarvosana on AA, kun sijoituksia arvioidaan vastuullisuustekijöiden kannalta. Arvosana AA tarkoittaa, että ne yhtiöt, joihin salkussa on sijoitettu, huomioivat vastuullisuustekijät erittäin hyvin omaan toimialaansa suhteutettuna.

Salkkua arvioidaan erikseen myös ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvien tekijöiden osalta. Näiden osioiden arvosanat lasketaan ennen toimialan sisällä tapahtuvaa normalisointia, eli niissä ei ole tehty toimialapainotusta. Tämän takia salkun vastuullisuusarvosana ei ole keskiarvo ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintotapaosoiden arvosanoista.

VASTUULLISUUSARVOSANAT

31.12.2021

Vastuullisuusarvosana	AA
Ympäristö (E)	A
Yhteiskunta (S)	BBB
Hallintotapa (G)	BBB
Analyysin kattavuus (%)	65,40

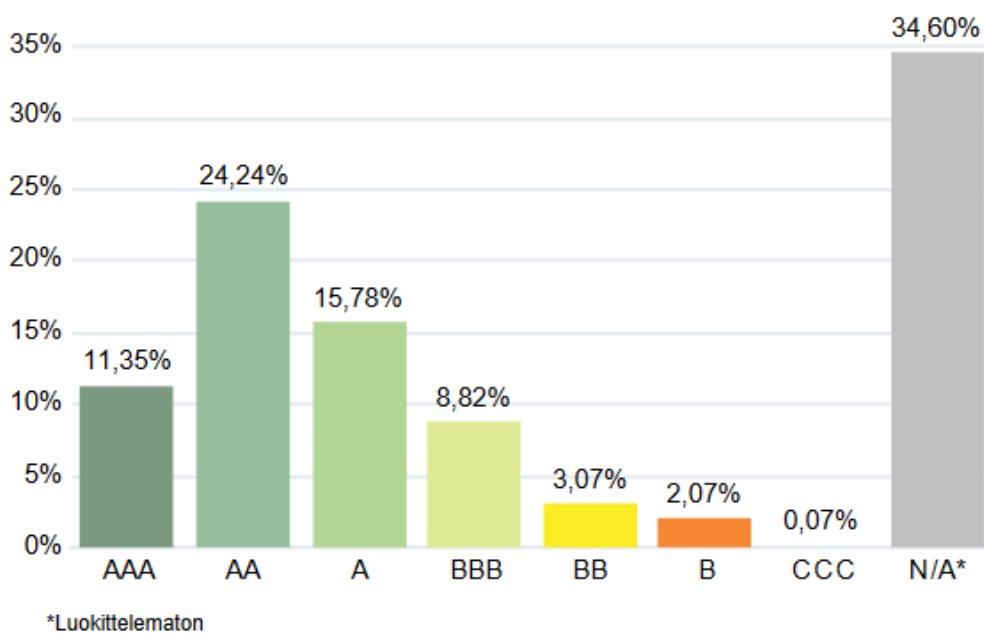

Kuva 26. ESG-arviointi/Evli pankki Oyj

Salkun arvosanoissa huomioidaan osake- ja yrityslainasijoitukset poissulkien valtionlaina- ja vaihtoehtoiset sijoitukset.

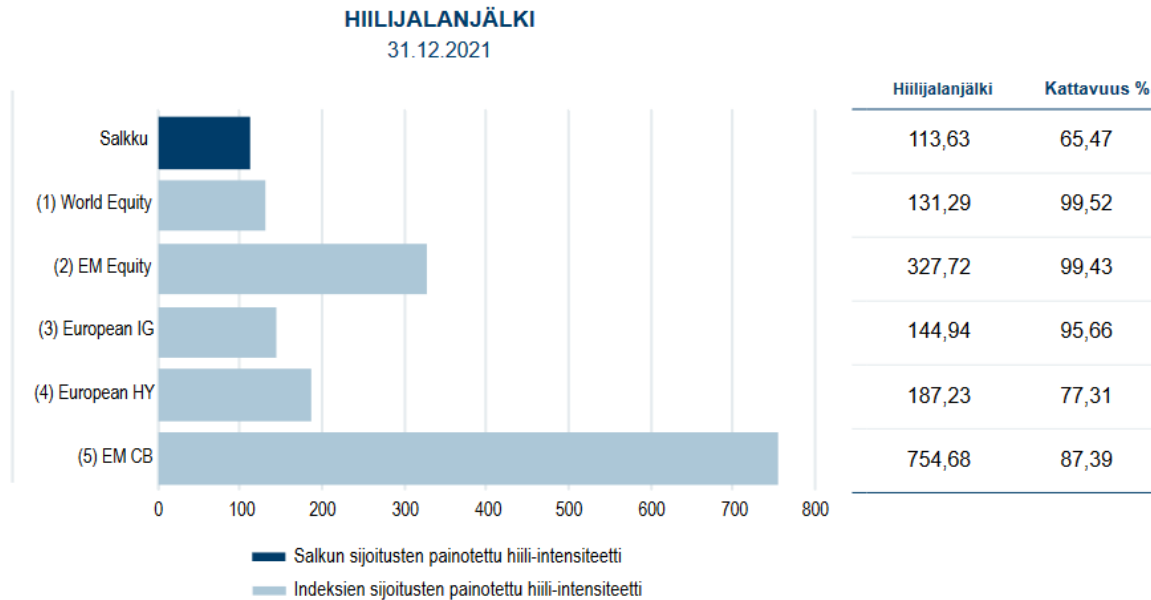
SIOITUSTEN ESG-ARVOSANOJEN JAKAUMA

31.12.2021

Kuva 27. Sijoitusten ESG-arvosanat/Evli Pankki Oyj

Sijoitusten ESG-arvosana perustuu analyysiin siitä, miten hyvin yhtiöt huomioivat ESG-riskit ja -mahdollisuudet toiminnassaan. Yhtiöitä vertaillaan oman toimialansa sisällä.

Kuva 28. Hiili-intensiteetti Evlin sijoitussalkussa.

Sijoitusten hiilijalanjäljen mittarina Evli käyttää salkkupainoilla painotettua hiili-intensiteettiä. Painotetun hiili-intensiteetin yksikkö on t CO₂e/M\$ liikevaihto, mikä tarkoittaa kasvihuonekaasupäästöjä (hiilidioksidiekvivalenttitonnia) suhteutettuna liikevaihtoon (miljoonaa dollaria). Salkun hiilijalanjälkeä on yllä olevassa kuvassa vertailtu osakkeiden osalta maailman ja kehittyvien markkinoiden indeksiin ja yrityslainojen osalta indekseihin Euroopassa ja kehittyvillä markkinoilla. Kattavuus kertoo, miten suurelle osuudelle yhtiöistä tietoja kasvihuonekaasupäästöistä löytyy.

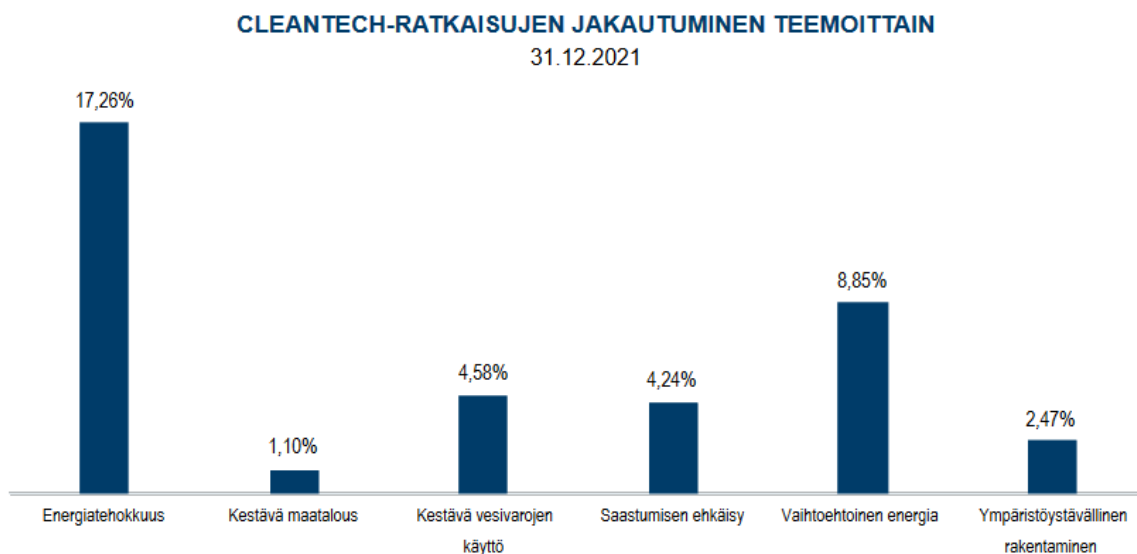
Evlin vastuullisuusraportin mukaan Evlin työssä kantavia teemoja kestävä kehityksen edistämiseksi ovat ilmastonmuutoksen hillintä sekä ihmisoikeuksien noudattaminen, korruption vastainen toiminta ja ympäristöasioiden huomioiminen. Seuraavassa on cleantech-liiketoimintaa harjoittavien salkkuyhtiöiden osuus.

CLEANTECH-RATKAISUT OSANA YHTIÖIDEN LIIKEVAIHTOA	Salkku %
Cleantech-liiketoimintaa harjoittavien yhtiöiden osuus (%)	25,38
Analyysin kattavuus (%)	65,69

CLEANTECH-RATKAISUJEN ARVIOITU OSUUS YHTIÖIDEN LIIKEVAIHDOSTA	Salkku %
>50 % - 100 %	1,80
>20 % - 50 %	4,62
>0 % - 20 %	18,96

Kuva 29. Vihreän liiketoiminnan osuus/Evli pankki Oyj

Cleantech-liiketoimintaa harjoittavien yhtiöiden osuus salkusta kattaa ne yhtiöt, joiden liikevaihdossa on mukana erilaisia ns. puhtaan teknologian ratkaisuja. Cleantech-ratkaisut pienentävät ympäristöhaittoja ja edistävät luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Kuva 30. Vihreän liiketoiminnan teemat/Evli Pankki Oyj

Yllä olevassa kuvassa näkyy cleantech-liiketoiminnan kokonaisosuuden jakautuminen kuuteen eri teemaan, ja sama yhtiö voi harjoittaa myös useampaa cleantech-ratkaisua. Teemoista vaihtoehtoinen energia sisältää liikevaihtoa mm. uusiutuvan energian ja vaihtoehtoisten polttoaineiden myyntiin, kehitykseen ja toimitukseen liittyen. 'Energiatehokkuuteen' liittyvä liikevaihto tulee tuotteista, palveluista, infrastruktuurista tai teknologioista, jotka vastaavat kasvavaan energiatarpeeseen pienentäen samalla ympäristövaikutuksia. Liikevaihto 'ympäristöystävällisen rakentamisen' osalta koostuu varmennetuista ympäristön huomioivista rakennusprojekteista tulevasta liikevaihdosta. 'Saastumisen ehkäisy' käsittää tuotteet, palvelut tai projektit, jotka tukevat saastumisen ehkäisyä, jätteiden vähentämistä sekä kierrätystä. 'Kestävä maatalous' tarkoittaa liikevaihtoa, joka on saatu sertifioiduista kestävästä tai luonnonmukaisesti tuotetuista maataloustuotteista. 'Kestävä vesivarojen käyttö' huomioi yhtiöiden liikevaihdon tuotteista, palveluista tai projekteista, jotka pyrkivät ratkaisemaan veden niukkuuteen ja veden

laatuun liittyviä asioita. Tämä sisältää veden kulutuksen seurannan ja minimoinnin, veden toimituksen parantamisen, sekä veden saatavuuden ja luotettavuuden kehittämisen.

Evli Pankki Oyj:n vastuullisuusraportti perustuu MSCI:n tuottamaan tietokantaan.

Elite Alfred Berg

EAB:n vastuullisuusarvioinnissa oli mukana 16 rahastoa salkun 19 rahastosta. 10 rahastoa 19 rahastosta ovat SFDR artikla 8 mukaisia. Artikla 8 mukaisten rahastojen tavoitteena on edistää ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyviä ominaisuuksia.

Keskimääräinen ESG riskialtistuminen oli 44,11 %:a. Luku mittaa niitä ESG-tapahtumia, joilla on todennäköisesti merkittävä vaikutus yritykseen. Arvosanojen suuntaa antava skaala: matala riski 0-35, keskimääräinen riski 35-55 ja korkea riski 55-100.

Keskimääräinen yhtiöiden hallittu ESG-riski on 19,75 %, mikä mittaa sitä, missä määrin yritys on kyennyt hallitsemaan ESG-riskiään eli riskialtistumisen arvosanaansa. Jos hallitun riskin arvosana on yhtä suuri kuin riskialtistumisen arvosana, tämä indikoi, ettei yhtiöllä ole hallitsemattomia ESG-riskejä.

Salkun keskimääräinen hiili-intensiteettiluku on 204.

Elite Alfred Bergin ESG-raportin tiedot perustuvat rahastokohtaisesti Morningstarin toimittamiin arvoihin ja metodologiaan.

Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 2021 tulos 499 550,61 euroa kirjataan rahaston tilikauden yli-/alijäämätilille.

5.1.2.2 Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen

Rahastot – tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	TP 2021	Poikkeama	Ed. vuoden toteuma
Materiaalit ja palvelut	0,00		0,00	-9 153,85	-9 153,85	
Palvelujen ostot	0,00		0,00	-9 153,85	-9 153,85	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00		0,00	-9 153,85	-9 153,85	
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00		0,00	508 704,46	508 704,46	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	583 103,96	583 103,96	
Muulle maksetut korkokulut	0,00		0,00	-3 375,95	-3 375,95	
Muut rahoituskulut	0,00		0,00	-71 023,55	-71 023,55	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0,00			499 550,61	499 550,61	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00			499 550,61	499 550,61	

Rahastot- rahoituslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	TP 2021	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	0,00		0,00	-9 153,85	-9 153,85
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00		0,00	508 704,46	508 704,46
				499 550,61	499 550,61
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,00		0,00	0,00	0,00
Investointimenot	0,00		0,00	0,00	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,00		0,00	499 550,61	499 550,61
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			0,00		
Lainakannan muutokset	0,00		0,00		
Oman pääoman muutokset			0,00	51 750 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta			0,00	-1 749 068,65	-1 749 068,65
Saamisten muutos muilta				-3 340,11	
Korottomien velkojen muutos muilta				2 480,00	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0,00		0,00	50 000 071,24	50 000 071,24
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00		0,00	50 499 621,85	50 499 621,85
Rahavarojen muutos	0,00		0,00	50 499 621,85	50 499 621,85
Rahavarat 31.12.	50 499 621,85				
Rahavarat 1.1.	0				

5.1.2.3 Rahastojen tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Saamiset			Muut omat rahastot	51 750 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
Saamiset kunnalta	1 749 068,65		Tilikauden yli-/alijäämä	499 550,61	
Muut saamiset	3 340,11			52 249 550,61	
	1 752 408,76				
Rahoitusarvopaperit			VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	13 591 080,56		Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	14 969 785,43		Ostovelat	2 480,00	
Muut arvopaperit	21 929 654,50				
	50 490 520,49				
Rahat ja pankkisaamiset	9 101,36				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	52 252 030,61		VASTATTAVAA	52 252 030,61	

5.1.2.4 Elinvoimarahasto

Elinvoimarahaston tuloslaskelma

	TP 2021	TP 2020
Materiaalit ja palvelut	-2 929,26	
Palvelujen ostot	-2 929,26	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-2 929,26	
Rahoitustuotot ja -kulut	162 785,40	
Muut rahoitustuotot	186 593,25	
Muille maksetut korkokulut	-1 080,31	
Muut rahoituskulut	-22 727,54	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	159 856,14	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	159 856,14	

Elinvoimarahaston rahoituslaskelma

	TP 2021	TP 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liiketoimintajäämä (-alijäämä)	-2 929,23	
Rahoitustuotot ja -kulut	162 785,43	
	159 856,20	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	159 856,20	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	16 560 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-559 701,97	
Saamisten muutos muilta	-1 068,84	
Korottomien velkojen muutos muilta	793,60	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	16 000 022,80	
RAHAVAROJEN MUUTOS	16 159 878,99	
Rahavarat 31.12.	16 159 878,99	
Rahavarat 1.1.	0	

Elinvoimarahaston tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Saamiset			Muut omat rahastot	16 560 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	159 856,14	
Saamiset kunnalta	559 701,96		Tilikauden yli-/alijäämä	16 719 856,14	
Muut saamiset	1 068,84				
	560 770,80		VIERAS PÄÄOMA		
Rahoitusarvopaperit			Lyhytaikainen		
Osakkeet ja osuudet	4 349 145,53		Ostovelat	793,60	
Joukkovelkakirjalainasaamiset	4 790 331,09				
Muut arvopaperit	7 017 489,89				
	16 156 966,51				
Rahat ja pankkisaamiset	2 912,43				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 720 649,74		VASTATTAVAA	16 720 649,74	

5.1.2.5 Elämänlaaturahasto

Elämänlaaturahaston tuloslaskelma

	TP 2021	TP 2020
Materiaalit ja palvelut	-366,12	
Palvelujen ostot	-366,12	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-366,12	
Rahoitustuotot ja -kulut	20 348,16	
Muut rahoitustuotot	23 324,16	
Muille maksetut korkokulut	-135,04	
Muut rahoituskulut	-2 840,96	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	19 982,04	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	19 982,04	

Elämänlaaturahaston rahoituslaskelma

	TP 2021	TP 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeyljäämä (-alijäämä)	-366,15	
Rahoitustuotot ja -kulut	20 348,18	
	19 982,02	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	19 982,02	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	2 070 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-69 962,75	
Saamisten muutos muilta	-133,60	
Korottomien velkojen muutos muilta	99,20	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 000 002,85	
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 019 984,87	
Rahavarat 31.12.	2 019 984,87	
Rahavarat 1.1.	0	

Elämänlaaturahaston tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Saamiset			Muut omat rahastot	2 070 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	19 982,04	
Saamiset kunnalta	69 962,75		<u>Tilikauden yli-/alijäämä</u>	<u>2 089 982,04</u>	
Muut saamiset	133,60				
	<u>70 096,35</u>				
Rahoitusarvopaperit			VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	543 643,11		Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	598 791,21		Ostovelat	99,20	
Muut arvopaperit	877 186,51				
	<u>2 019 620,83</u>				
Rahat ja pankkisaamiset	364,06				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 090 081,24		VASTATTAVAA	2 090 081,24	

5.1.2.6 Hyvinvointirahasto

Hyvinvointirahaston tuloslaskelma

	TP 2021	TP 2020
Materiaalit ja palvelut	-732,33	
Palvelujen ostot	-732,33	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-732,33	
Rahoitustuotot ja -kulut	40 696,39	
Muut rahoitustuotot	46 648,33	
Muille maksetut korkokulut	-270,07	
Muut rahoituskulut	-5 681,87	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	39 964,06	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	39 964,06	

Hyvinvointirahaston rahoituslaskelma

	TP 2021	TP 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-732,31	
Rahoitustuotot ja -kulut	40 696,36	
	39 964,05	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	39 964,05	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	4 140 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-139 925,49	
Saamisten muutos muilta	-267,21	
Korottomien velkojen muutos muilta	198,40	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4 000 005,70	
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 039 969,75	
Rahavarat 31.12.	4 039 969,75	
Rahavarat 1.1.	0	

Hyvinvointirahaston tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Saamiset			Muut omat rahastot	4 140 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	39 964,06	
Saamiset kunnalta	139 925,50		Tilikauden yli-/alijäämä	<u>4 179 964,06</u>	
Muut saamiset	<u>267,21</u>				
	140 192,71				
Rahoitusarvopaperit			VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	1 087 286,62		Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 197 582,95		Ostovelat	198,40	
Muut arvopaperit	<u>1 754 372,07</u>				
	4 039 241,64				
Rahat ja pankkisaamiset	728,11				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 180 162,46		VASTATTAVAA	4 180 162,46	

5.1.2.7 Tulevaisuusrahasto

Tulevaisuusrahaston tuloslaskelma

	TP 2021	TP 2020
Materiaalit ja palvelut	-5 126,14	
Palvelujen ostot	-5 126,14	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-5 126,14	
Rahoitustuotot ja -kulut	284 874,51	
Muut rahoitustuotot	326 538,22	
Muille maksetut korkokulut	-1 890,53	
Muut rahoituskulut	-39 773,18	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	279 748,37	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	279 748,37	

Tulevaisuusrahaston rahoituslaskelma

	TP 2021	TP 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-5 126,16	
Rahoitustuotot ja -kulut	284 874,50	
	279 748,34	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	279 748,34	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	28 980 000,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-979 478,44	
Saamisten muutos muilta	-1 870,46	
Korottomien velkojen muutos muilta	1 388,80	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	28 000 039,89	
RAHAVAROJEN MUUTOS	28 279 788,24	

Rahavarat 31.12. 28 279 788,24
Rahavarat 1.1. 0

Tulevaisuusrahaston tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Saamiset			Muut omat rahastot	28 980 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	279 748,37	
Saamiset kunnalta	979 478,44		Tilikauden yli-/alijäämä	<u>29 259 748,37</u>	
Muut saamiset	<u>1 870,46</u>				
	981 348,90				
Rahoitusarvopaperit			VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	7 611 005,30		Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	8 383 080,18		Ostovelat	1 388,80	
Muut arvopaperit	<u>12 280 606,03</u>				
	28 274 691,51				
Rahat ja pankkisaamiset	5 096,76				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 261 137,17		VASTATTAVAA	29 261 137,17	

5.3 KIRJANPIDOLLINEN ERIYTTÄMINEN JA MARKKINAPERUSTEINEN HINNOITTELU

KIRJANPIDOLLINEN ERIYTTÄMINEN JA MARKKINAPERUSTEINEN HINNOITTELU

Julkisyhteisöllä on velvollisuus pitää erillistä kirjanpitoa eri toiminnoistaan silloin, kun toimija harjoittaa sekä kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa että muuta toimintaa. Markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan tulkinnessa on ratkaisevaa harjoitettavan toiminnan luonne, joka on arvioitava tapauskohtaisesti.

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus ei koske tilanteita, joissa

- toiminta ei ole markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa (julkisen vallan käyttö ja viranomaistoiminta)
- toimija harjoittaa ei-markkinatoiminnan lisäksi vain sellaista taloudellista toimintaa, joka kuuluu kuntalain 126 §:n 2 momentin soveltamisalaan
- yksikön markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40.000 euroa vuodessa.

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus koskee tilanteita, joissa

- julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö esim. yhtiö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla olevaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa
- kysymys on hankintalain 15 §:n sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille
- kunta tai kuntayhtymä kuntaorganisaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Mikäli eriytettävän liiketoiminnan (yksikkö, kustannuspaikka) liikevaihto jää alle 40 000 euron, tulee muut mahdolliset vastaavat yksiköt yhdistää yhdeksi yksiköksi ja esittää yhdellä tuloslaskelmalla. Jokaisen yli 40 000 euron ylittävän yksikön liikevaihdon osalta on tehtävä tuloslaskelma erikseen.

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA, TOIMITILAVUOKRAUS

Liiketoiminta		2021		2020
Liikevaihto		159 131,59		161 307,30
Liiketoiminnan muut tuotot				
Muut tuet ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-88 569,96		-94 381,26	
Palvelujen ostot	-43 641,99	-132 211,95	-28 883,80	-123 265,06
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 651,22		-3 777,73	
Henkilösivukulut	-561,32	-3 212,54	-798,85	-4 576,58
Poistot ja arvonalentumiset		-73 982,70		-60 288,07
Liiketoiminnan muut kulut		-5 176,05		-7 851,49
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-55 451,65		-34 673,90
Rahoitustuotot ja -kulut		-0,43		15,22
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-55 452,08		-34 658,68

Liiketoiminta sisältää asuntojen ja toimitilojen vuokraksen muille kuin kuntayhtymille ja niille sidos-yksiköille, jotka eivät toimi kilpailuilla markkinoilla. Kustannusten kohdentamisessa on noudatettu aiheuttamisperiaatetta ja kulujen kohdentamisessa on käytetty kustannuslaskennallisia menetelmiä. Toimitilavuokraukseen kohdistuvien kustannusten kohdistamiseen on käytetty neliöiden määriä.

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA, TALOUSHALLINTOPALVELUT

Liiketoiminta		2021		2020
Liikevaihto		111 729,00		146 129,76
Liiketoiminnan muut tuotot		938,48		1 250,48
Muut tuet ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-178,46		-87,14	
Palvelujen ostot	-23 324,39	-23 502,85	-23 306,15	-23 393,29
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-58 252,06		-83 665,25	
Henkilösivukulut	-17 219,41	-75 471,47	-24 016,98	-107 682,23
Poistot ja arvonalentumiset		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut kulut		-4 134,03		-3 891,69
Liikelylijäämä (-alijäämä)		9 559,13		12 413,03
Rahoitustuotot ja -kulut		-0,60		-1,21
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		9 558,53		12 411,82

Liiketoiminta sisältää taloushallintopalvelujen myynnin tytäryhteisöille. Eriyttäminen on tehty käytetyn työajan perusteella, jonka mukaisesti myös yleiskustannukset on jaettu.

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA, ASIAKASPALVELU

Liiketoiminta		2021		2020
Liikevaihto		43 355,00		44 226,96
Liiketoiminnan muut tuotot				
Muut tuet ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	0,00		-152,87	
Palvelujen ostot	-5 862,42	-5 862,42	-5 638,04	-5 790,91
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-29 386,51		-24 704,49	
Henkilösivukulut	-5 932,83	-35 319,34	-5 003,52	-29 708,01
Poistot ja arvonalentumiset		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut kulut		-2 152,57		-2 187,28
Liikelylijäämä (-alijäämä)		20,67		6 540,76
Rahoitustuotot ja -kulut		-0,43		-13,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		20,24		6 527,71

Liiketoiminta sisältää asiakaspalvelujen myynnin Kummun Kodeille. Eriyttäminen on tehty käytetyn työajan suhteessa, jonka mukaan myös yleiskustannukset on jaettu.

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA

Liiketoiminnat, joiden liikevaihto yhteensä on alle 40 000 €.

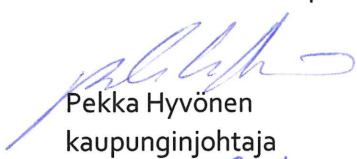
Liiketoiminta		2021		2020
Liikevaihto		28 027,25		24 960,12
Liiketoiminnan muut tuotot				
Muut tuet ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 517,41		-4 549,54	
Palvelujen ostot	-4 912,14	-6 429,55	-2 113,85	-6 663,39
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-13 514,68		-10 372,43	
Henkilösivukulut	-2 828,05	-16 342,73	-2 197,23	-12 569,66
Poistot ja arvonalentumiset		-1 935,44		-1 455,50
Liiketoiminnan muut kulut		-4 368,24		-6 275,82
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-1 048,71		-2 004,25
Rahoitustuotot ja -kulut		0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 048,71		-2 004,25

Liiketoiminta sisältää siivouspalvelujen ja pesulapalvelujen myyntiä sekä venepaikkojen vuokrauksen. Vuonna 2021 liiketoiminta sisältää myös jäähileaseman toiminnan toukokuusta alkaen. Kustannusten kohdentamisessa on noudatettu aiheuttamisperiaatetta ja kulujen kohdentamisessa on käytetty kustannuslaskennallisia menetelmiä. Siivouspalvelujen kustannusten kohdentamisessa on käytetty siivousneliöiden määriä.

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätös vuodelta 2021 hyväksytty kaupunginhallituksessa

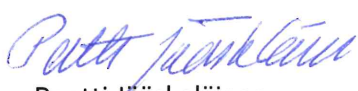
Outokummussa 28. päivänä maaliskuuta 2022

Pekka Hyvönen
kaupunginjohtaja

Sanna Antikainen
kaupunginhallituksen jäsen

Pentti Jääskeläinen
kaupunginhallituksen jäsen

Jyrki-Pekko Kinnunen
kaupunginhallituksen jäsen

Pirkko Palander
kaupunginhallituksen jäsen

Jonna Nissinen
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

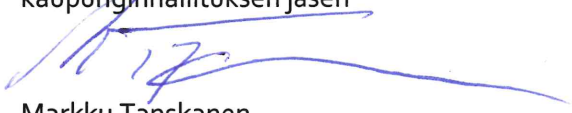
Ilkka Hiltunen
kaupunginhallituksen jäsen

Eveliina Kanninen
kaupunginhallituksen jäsen

Ilkka Mertanen
kaupunginhallituksen jäsen

Markku Tanskanen
kaupunginhallituksen jäsen

Tilintarkastusmerkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Outokummussa 19/5 2022

BDO Audiator Oy

Taina Törrönen
tilintarkastaja, JHT, HT

7 KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITTEIDEN LAJIT

7.1 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2021

TASEKIRJA	Pysyvästi sidottuna
PÄIVÄ- JA PÄÄKIRJAT	10 vuotta sähköisenä
TASE-ERITTELYT	Mapitettuna 10 vuotta
TILIKARTAT	Pysyvästi atk-tulosteena
KUSTANNUSPAIKKALUETTELO	Pysyvästi atk-tulosteena
TILITOSITTEET	10 vuotta irtolehdet mapitettuna tai sähköisinä

7.2 KÄYTETYT TOSITELAJIT JA TOSITTEET

Id	Nimitys		
ALKUSA	Alkusaldot	1001	1003
BUD	Talousarvio	2001	2004
BUDL	Lisätalousarvio	3001	3010
IRTAIN	Irtaimisto	33001	33035
KASSA2	Kassa2	112001	112259
KLALKU	Konsernin alkusaldot	99910001	99910003
KLKIRJ	Konsernikirjaukset	99930001	99930017
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.	99920001	99920013
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot	39001	39011
KOMTOS	Käyttöomaisuus	34001	34064
LASKUT	L7 kp-aineisto	45001	45292
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo ulkoinen	15001	15041
MUIRS2	Muistiotos Sis2Rondo	25001	25201
MUISIS	Muistio sisäinen	20001	20079
MUIST1	Muistiotositteet 1	10001	10394
MUISTP	Muistio ulkoinen, tilinpäätös	32001	32010
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	8990001	8990266
OSTOT	Ostolaskut	8000001	8009495
PALKAT	Palkkatositteet	100001	100063
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001	101425
SISROP	Sislaskut2 Rondo	40001	40253
MRP17	MR Laskulaji 17	17000001	17000121
MRP18	MR Laskulaji 18	18000001	18000206
MRP19	MR Laskulaji 19	19000001	19000155
MRP20	MR Laskulaji 20	20000001	20000630
MRP23	MR Laskulaji 23	23000001	23000036
MRP26	MR Laskulaji 26	26000001	26000140
MRP33	MR Laskulaji 33	33000001	33000593
MRP36	MR Laskulaji 36	36000001	36000206
MRP44	MR Laskulaji 44	44000001	44005331
MRP47	MR Laskulaji 47	47000001	47000109
MRP48	MR Laskulaji 48	48000001	48000061

MRP54	MR Laskulaji 54	54000001	54001472
MRP98	MR Laskulaji 98	98000001	98000045
MRP99	MR Laskulaji 99	99000001	99002098
MRPMAN	MRP Manuaalisuoritukset	5110001	5110153
MRPVII	MRP Viitesuoritukset	5210001	5210741
MRPHYV	MR hyvityslaskut kuittaukset	5310001	5310079
MRPK	MR Tileistä poisto	5410001	5410025
ZBF	Budjetointitositteet	96000	96012

Outokummun kaupunki

PL 47 (Hovilankatu 2) 83501 Outokumpu

puh. 013 5591 (vaihde)

etunimi.sukunimi@outokummunkaupunki.fi

www.outokummunkaupunki.fi